

Начало>Вашите права>Обвиняеми (наказателни производства)

Обвиняеми (наказателни производства)

Ако сте заподозрян или обвинен в извършването на престъпление, тези информационни листове ще дадат информация за наказателното производство и неговите етапи. В тях се обясняват вашите права и задължения на всеки етап, от досъдебното разследване до приключването на процеса и след него. Информационните листове също предоставят информация относно това как се третират дребни нарушения, като например пътнотранспортни нарушения.

Ако сте заподозрян или обвинен в извършването на престъпление, имате определени законово установени права, които трябва да бъдат спазени. Трябва да знаете какви са те, както и да сте напълно информиран какво се случва по време на различните етапи на наказателното производство. Информационните листове обхващат ключови области, като посочват кои органи извършват разследването, как да се получи правна помощ, ролите и правата на различните органи и длъжностни лица и информация относно срокове, които могат да се прилагат по време на процеса и по отношение на помощта, която е на ваше разположение. Можете също да намерите информация относно вашите задължения по време на процеса.

Тъй като положението не е еднакво в различните държави-членки, важно е да разберете как протича процесът и да сте напълно наясно с правата и задълженията си. Обърнете внимание на това кой каква роля играе в процеса и какви срокове се прилагат.

Информационните листове ще ви упътят по отношение на най-важните стъпки в наказателното производство на всяка държава-членка, като ви разяснят с какви права разполагате и основните правила, които трябва да следвате, за да можете да упражните тези права.

Моля, изберете знаме, за да получите подробна информация за съответната страна.

Тази информация не замества правните консултации и има за цел само да ви упъти. Ако имате нужда от помощ винаги се консултирайте с адвокат или друг експерт, за да разберете какви са приложимите към вас правила в конкретния случай.

Всяко позоваване в информационните листове на лице от мъжки пол се отнася и до лицата от женски пол и обратно, освен ако от контекста не става ясно друго.

Последна актуализация: 17/11/2021

Тази страница се поддържа от Европейската комисия. Информацията на тази страница не отразява задължително официалната позиция на Европейската комисия. Комисията не поема никаква отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. За да се запознаете с правилата относно авторското право за страниците на ЕС, моля прочетете правната информация.

Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици   вече са преведени.

Обвиняеми (наказателни производства) - Белгия

В тези информационни листове се обяснява какво се случва, когато сте заподозрян или обвинен в правонарушение, разглеждано в рамките на съдебен процес. За информация относно дребни правонарушения като нарушения на правилата за движение по пътищата, които обикновено се санкционират с фиксирано наказание като глоба, преминете към **информационен лист 5**.

Ако сте жертва на престъпление, можете да намерите пълна информация за правата си [тук](#).

Кратко представяне на наказателния процес

Стандартните етапи на наказателния процес са представени накратко по-долу

Следствени юрисдикции

Съвещателният състав (*chambre du conseil*) и обвинителният състав (*chambre des mises en accusation*) (при въззивно обжалване) са следствени юрисдикции. Те проверяват редовността на заповедта за арест, произнасят се по оставянето в сила на предварителното задържане, осъществяват контрол върху разследването и вземат решение за евентуалното предаване на компетентния да се произнесе по същество съд.

Процедура пред съвещателния състав:

призоваване с препоръчано писмо;

запознаване с преписката в канцеларията;

искане за извършване на допълнителни действия преди заседанието;

заседание относно наличието на достатъчно улики за предаване на съд;

разглеждане в закрито заседание и определяне на ден за постановяване на определение;

постановяване на определението за предаване на съд. Освен в предвидените от закона случаи обвиняемият няма право да обжалва определението.

Наказателни отделения за леки престъпления (*chambres correctionnelles*)

Ако сте обвинен в извършването на леко престъпление (законнарушение, наказуемо с глоба в размер най-малко 26 евро и/или с лишаване от свобода от осем дни до 5 години), ще бъдете призован да се явите пред наказателния съд за леки престъпления, който ще определи дали сте виновен за деянията, за които Ви е повдигнато обвинение, ще постанови оправдателна или осъдителна присъда и евентуално ще присъди определена сума като обезщетение на пострадалите. Наказателният съд за леки престъпления може да наложи наказание лишаване от свобода до 20 години за престъпления, за които поради смекчаващи вината обстоятелства се налага по-леко наказание.

Процедура пред наказателните юрисдикции за леки престъпления:

призоваване чрез съдебен изпълнител;

запознаване с преписката в канцеларията;

съдебно заседание;

един месец за произнасяне на съда;

постановяване на съдебно решение;

право на въззивно обжалване.

Наказателен съд (*cour d'assises*)

Ако сте обвинен в извършването на престъпление (закононарушение, за което най-тежкото предвидено наказание е доживотен затвор) ще бъдете предаден на наказателен съд. Съдебно жури, съставено от 12 съдебни заседатели, избрани измежду населението, ще реши дали сте виновен за деянията, за които Ви е повдигнато обвинение. Заедно със съда, състоящ се от трима съдии, посочените съдебни заседатели ще решат какво наказание да Ви бъде наложено, ако сте признат за виновен. Единствено съдът обаче може да се произнесе по размера на обезщетението, дължимо на евентуалните пострадали, ако те искат такова.

Процедура пред наказателния съд:

решение на обвинителния състав за предаване на съд и призоваване чрез съдебен изпълнител;
запознаване с преписката в канцеларията (при поискване се предоставя безплатен екземпляр);
предварително открито заседание: съставяне на списъка със свидетелите, които ще се изслушат и на съдебното жури чрез теглене на жребий;
устно съдебно следствие по делото;
разискване по въпроса за вината, след това евентуално по въпроса за наказанието и накрая по гражданските искиове;
няма въззивно обжалване (възможност за касационно обжалване).

Подробности за всички етапи на процеса и за вашите права могат да се намерят в информационните листове. Настоящата информация не замества консултацията с адвокат и предназначението ѝ е само да ви упъти.

Роля на Европейската комисия

Моля обърнете внимание, че Европейската комисия не играе никаква роля в наказателното производство в държавите-членки и не може да ви помогне, ако имате оплакване. Тези информационни листове съдържат информация за това как да подадете оплакване и до кого.

Следвайте хиперлинковете по-долу, за да намерите необходимата Ви информация

[1 — Консултация с адвокат](#)

[2 — Моите права по време на разследването](#)

Арест и разпит от полицията

Прокурорско разследване

Следствие

Особен случай: предварително задържане под стража

Приключване на следствието

[3 — Моите права по време на процеса](#)

[4 — Моите права след процеса](#)

[5 — Нарушения на Кодекса за движение по пътищата и други дребни закононарушения](#)

Последна актуализация: 24/04/2012

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [nl](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици [fr](#) вече са преведени.

1 — Консултация с адвокат

Получаването на независим правен съвет от адвокат е много важно, когато сте замесени по някакъв начин в наказателен процес. В информационните листове Ви се обяснява кога и при какви обстоятелства имате право да бъдете представлявани от адвокат. В тях Ви се обяснява и какво ще направи адвокатът за Вас. Този общ информационен лист Ви ориентира как да си намерите адвокат и как ще бъдат покрити разходите за него, ако не можете да си позволите да му платите.

Как да намеря адвокат?

Всеки белгийски адвокат членува в адвокатската колегия на съдебния район, където се намира кантората му. В Брюксел тя е съставена от два адвокатски съюза, единият обединяващ френскоезичните адвокати, а другият — нидерландскоезичните адвокати.

Съюзът на френскоезичните и немскоезичната адвокатски колегии (*Ordre des Barreaux francophones et germanophone* — O.B.F.G) включва адвокатските колегии на Валонски регион и брюкселската френска колегия.

Столичният нидерландски адвокатски съюз и фламандските колегии са обединени в „*Orde van de Vlaamse Balies*“ (O.V.B.)

Списъкът на адвокатите може да бъде намерен в телефонните указатели „Бели страници“ или „Жълти страници“ или в интернет (<https://avocats.be> или <http://www.advocaat.be/>). Можете да потърсите адвокат, практикуващ предимно в областта на защитата на преследвани от наказателните юрисдикции лица, като използвате търсене с „предпочитана дисциплина“ („*matière préférentielle*“ на френски; „*voorkeurmaterie*“ на нидерландски), раздел „наказателно право“ („*droit pénal*“ на френски; „*strafrecht*“ на нидерландски).

Можете да откриете адвокат и в близост до Вашето местожителство, като потърсите по община или съдебен район.

Секретариатът на всяка адвокатска колегия също може да Ви предостави списък на членовете си.

Можете да се свържете и директно с адвокат, който Ви е бил препоръчан, чрез електронната поща, по пощата или по телефона.

Как се плаща на адвокат?

Правилото е, че именно Вие трябва да платите на адвоката си. Може да Ви бъде поискан депозит преди каквато и да било намеса. Законът не определя размера на хонорарите. Адвокатът обаче трябва да Ви информира за начина, по който ще определи заплащането си: часова ставка, прилагана съобразно времето, което е отнела Вашата защита, или фиксирана сума за всяка извършена услуга (консултация, запознаване с преписката, явяване пред съд и др.).

Към това се добавят направените от неговата кантора разходи и таксите, заплатени на съдебната администрация.

Ако не разполагате с необходимите средства, за да платите на адвоката си, можете да поискате безплатна правна помощ от бюро за правна помощ, към което е вписан адвокатът Ви. Списъкът на бюро за всеки квартал е достъпен в интернет:

[на френски](#),

[на нидерландски](#).

Ако получавате социална помощ от публичните центрове за социална помощ C.P.A.S, гарантиран доход за възрастни хора, обезщетение за заместване на доходите на инвалидите, издържате дете, за което се получават гарантирани семейни помощи, наемател сте в социално жилище

или сте непълнолетен, свръхзадължият (съвместен съдебен надзор), задържан под стража, призован с протокол обвиняем или психично болен, ще получите безплатна помощ от адвокат.

Същото се прилага и ако живеете сам и разполагате с месечен доход под 860 евро или когато съжителствате с друго лице, ако общият доход на живеещите с Вас пълнолетни е под 1 104 евро (плюс 145,16 евро за всяко лице на издръжка).

Последна актуализация: 24/04/2012

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [nl](#) е била наскоро променена. Езикова версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици [fr](#) вече са преведени.

2 — Моите права по време на разследването и следствието и преди делото да бъде предадено на съда

Каква е целта на разследването и следствието?

Те служат за събиране на доказателства за установяване извършването на закононарушението и за проверка на доказателствата, които могат да оневинят заподозряното лице или да покажат, че липсва закононарушение.

Какви са етапите на разследването и на следствието? Кой осъществява всеки етап?

Полицията установява закононарушенията, издирва извършителите им и събира доказателствата.

Когато заподозре наличието на закононарушение, полицията уведомява кралския прокурор (*procureur du Roi*), който решава:

или да прекрати преписката без по-нататъшни действия;

или лично да продължи разследването (прокурорско разследване — *information*);

или да сезира съдия-следовател (*juge d'instruction*), като поиска да се разследва конкретно деяние, а не отделно лице (следствие — *instruction*).

Кралският прокурор има по-ограничени правомощия от съдия-следователя. Съдия-следователят или кралският прокурор ръководят разследването и дават указания на полицаите, които извършват исканите действия по разследването (разпити, претърсвания, вземане на ДНК проба и др.).

След като разследването приключи

Ако по преписката е извършено прокурорско разследване, кралският прокурор може:

да я прекрати без по-нататъшни действия;

да предложи споразумение за прекратяване на наказателното производство (*transaction pénale*): прекратяване на производството (без наказателно преследване) срещу заплащане на парична сума (типична процедура при нарушение на Кодекса за движение по пътищата — *Code de la route*);

да предложи медиация за постигане на споразумение в наказателното производство (*médiation pénale*) за дребните закононарушения: без наказателно преследване, но извършителят трябва да обезщети пострадалия и ако е необходимо, да премине лечение или обучение;

директно да призове заподозрения пред съда, който ще разгледа случая по същество;

да призове за явяване пред компетентния съд с протокол: за да се ускори процедурата призовката се връчва на обвиняемия при неговото арестуване (за не повече от 24 часа) или при явяването му пред кралския прокурор.

Ако по преписката е извършено следствие, тя се предава на прокуратурата, която изготвя заключителни постановления. След това обвиняемият може да се запознае с преписката си. Той се призовава пред съвещателния състав (*chambre du conseil*), който след като изслуша доклада за разследването на съдия-следователя, евентуалните граждански ищци (пострадалите), постановлението на прокуратурата и аргументите на защитата, може:

да върне преписката на съдия-следователя за допълнително разследване;

или, ако приеме разследването за приключило:

да отложи произнасянето, ако публичното обсъждане може да нанесе вреда на обвиняемия;

да постанови настаняване в заведение за социални грижи, ако лицето е извършило закононарушението в тежко състояние на умствено неравновесие, правещо го неспособно да контролира действията си към момента на извършване на деянията, и лицето продължава да бъде в това състояние;

да изпрати преписката на компетентната юрисдикция (полицейски съд или наказателен съд за леки престъпления — *tribunal correctionnel*) за постановяване на решение; ако счита, че деянията са от компетентността на наказателния съд, тя постановява определение за предаване на доказателствата на генералния прокурор, тъй като само обвинителният състав (*chambre des mises en accusation*) може да сезира наказателния съд.

Правото на обжалване на обвиняемия е ограничено до определени процедурни въпроси и се упражнява пред обвинителния състав.

По време на разследването съдия-следователят може да издаде заповед за арест при определени условия:

наличие на сериозни улики за вина,

деянията са наказуеми с най-малко една година лишаване от свобода,

и безусловна необходимост за обществената сигурност.

Когато максималното наказание, което може да се наложи, не надхвърля петнадесет години лишаване от свобода, заповедта се издава само при наличие на сериозни основания да се смята, че има опасност от бягство, повторно извършване, укриване от правосъдието, изчезване на доказателства или тайно споразумяване с трети лица.

Обвиняемият се явява пред съвещателния състав в срок до пет дни след издаването на заповедта, а след това всеки месец до приключване на следствието (на всеки три месеца, ако става въпрос за престъпление, за което поради смекчаващи вината обстоятелства се налага по-леко наказание).

Моите права по време на разследването и следствието

[Арест и разпит от полицията \(1\)](#)

[Прокурорско разследване \(2\)](#)

[Следствие \(3\)](#)

[Особен случай: предварително задържане под стража \(4\)](#)

Приключване на следствието (5)

Арест и разпит от полицията (1)

В какви случаи и за колко време мога да бъда задържан от полицията?

Можете да бъдете задържан, ако сте заловен при извършване на нарушението или престъплението, както и по искане на кралския прокурор или на съдия-следователя при наличие на сериозни улики за наличието на вина. Задържането от полицията не може да бъде за повече от 24 часа.

Може ли да ми бъде извършен обиск?

Да, по време на ареста ви или ако има основание да се смята, че носите оръжие или опасен предмет, или ако общественият ред е застрашен.

Може ли полицията да влезе в дома ми?

Да, ако сте заловен при извършване на закононарушението или с ваше съгласие.

Може ли да бъде извършено претърсване на служебните ми помещения, автомобила ми?

Да, както на вашето жилище. Някои помещения обаче са неприкосновени, а други се ползват със специална закрила: тяхното претърсване изисква особена процедура (служебно помещение на дипломат, на член на парламент, помещения, принадлежащи на лица, които са длъжни да пазят професионална тайна и др.).

Автомобилът ви може да бъде претърсен, ако има основание да се смята, че е послужил за извършването на закононарушение, за превоз на издирвани лица, на улики или доказателства или на опасни за обществения ред предмети.

Мога ли да се свържа с член от семейството си, приятел, лекар, лице от моето посолство?

Ще бъдете прегледан от лекар, ако полиците го сметат за необходимо или ако това бъде поискано. На този етап полиците вземат решение дали да ви дадат възможност да се обаждате по телефон. Ако сте непълнолетен полицат е длъжен да уведоми възможно най-бързо писмено или устно родителите ви, вашия настойник или лицето, което се грижи за вас.

Какви са моите права по време на разпита от полицията?

Имате право да запазите мълчание и да не се уличавате в извършването на престъпление, тоест да не съдействате за събирането на доказателства срещу вас.

В началото на разпита ще бъдете уведомен, че:

можете да поискате всички въпроси, които ви се задават и отговорите, които давате на тях, да бъдат записани дословно;

можете да поискате да се извърши определено действие по разследване или разпит;

показанията ви могат да бъдат използвани като доказателство в съда.

Можете да използвате намиращите се у вас документи, но това не може да води до отлагане на разпита. По време на разпита или след него, можете да поискате тези документи да бъдат приложени към протокола от разпита или оставени на съхранение в канцеларията.

В края на разпита протоколът ви се предоставя за прочит, освен ако не искате той да ви бъде прочетен. Ще бъдете попитан дали показанията ви трябва да се поправят или допълнят. Ако желаете да се изразявате на език, различен от този на производството, се назначава заклет устен преводач, показанията ви се записват на вашия език или ви приканват сам да напишете показанията си. Ако разпитът се провежда със съдействието на устен преводач, неговата самоличност и качество се отбелязват.

Ще бъдете уведомен, че може безплатно да ви бъде предоставен екземпляр от протокола от разпита ви.

Ще бъде ли поискана информация за мен от регистъра за съдимост?

Полицейските служби имат достъп до централния регистър.

Моят адвокат може ли да ми съдейства?

Вашият адвокат не може да присъства на нито един разпит и не може да се срещне с вас в периода на задържане под стража от 24 часа.

Прокурорско разследване (2)

Разследването се води от кралския прокурор. Предварителното прокурорско разследване има служебен характер: то е тайно, писмено и безспорно.

Какво може да прави кралският прокурор във фазата на прокурорското разследване?

Освен в предвидените от закона случаи, действията в прокурорското разследване не могат да съдържат никакви принудителни действия, нито да засягат личните права и свободи. Изземването на вещи е възможно при определени условия.

Кралският прокурор може например:

да посети местопроизшествието,

да разпита или да поиска полицията да разпита заподозрени, свидетели,

да разпорежи арестуването на дадено лице (не се прилага в случай на залавяне на местопрестъплението) за 24 часа,

да разпорежи извършването на ДНК анализ със съгласието на заподозрения,

да спира и изземва кореспонденция (но не да я отваря),

при определени условия да получава банкова информация,

да извършва претърсване в случай на залавяне на местопрестъплението или със съгласието на лицето, което фактически ползва помещението,

да разпорежда използването на специални методи на разследване, които могат сериозно да засягат неприкосновеността.

Какво мога да направя, ако определено действие от прокурорското разследване засяга правата ми?

С мотивирано искане можете да поискате преустановяването му — искане за допускане на обезпечение в наказателното производство — например ако вещите ви са иззети като доказателства. Кралският прокурор трябва да се произнесе в срок от 15 дни. При липса на отговор или при отрицателен такъв, можете да подадете жалба пред обвинителния състав.

В този случай можете също да поискате от кралския прокурор да разреши на Централния орган по изземване и конфискация (*Organe central pour la saisie et la confiscation*) да продаде вещта или да я върне срещу предоставяне на гаранция.

Мога ли да получа достъп до преписката?

За разлика от процедурата в следствието, няма специално правило, което да урежда пълното или частично предоставяне на преписката на засегнатите страни на етапа на прокурорското разследване. Можете да поискате достъп до преписката от кралския прокурор, който има право на преценка дали да уважи или отхвърли искането ви.

Мога ли да повлияя на решението по преписката?

Не. Кралският прокурор сам ще вземе решението дали да я остави без по-нататъшни действия, да сезира съдия-следовател, да ви призове или да ви да призове с протокол пред съда, който ще се произнесе по същество или да ви предложи алтернативен способ за прекратяване на наказателното производство (споразумение или медиация: в този случай няма да има процес, ако заплатите глобата или ако спазвате поставените при медиацията условия).

Следствие (3)

Следствието се провежда под ръководството и надзора на съдия-следователя, сезиран от кралския прокурор или от предполагаемия пострадали от правонарушение, чрез жалба с конституиране като граждански ищец.

Какви са действията, които може да извършва съдия-следователят?

Той може да използва всички действия, използвани от кралския прокурор, както и важни способности за принуда: да издаде заповед за арест, да разпорежда телефонни подслушвания, претърсвания без съгласие, още по-всеобхватни специални методи на разследване и др.

Трябва ли съдия-следователят да ме изслуша?

Разпитът от съдия-следовател е задължителен само при издаване на заповед за арест.

Трябва ли съдията да ме уведоми, че има образувана преписка?

По принцип съдията трябва да ви обвини в престъпление, ако има основателно предположение, че сте виновен. Обвинението в престъпление става след разпит или чрез кореспонденция и ви дава правото да искате достъп до наказателната преписка и правото да искате извършването на допълнителни следствени действия.

Може ли съдията да подслушва телефона ми?

Да, при спазването на много точни законоустановени условия.

Мога ли да се противопоставя на претърсване?

Освен в някои изключения, вашето жилище може да бъде претърсено при наличието на подписана от съдията заповед за претърсване и ако претърсването се извърши между 5.00 и 21.00 часа.

Може ли съдията да ми вземе ДНК проба с физическа принуда?

Да, при определени условия.

Какво мога да направя срещу определено следствено действие, което засяга правата ми?

Може да направите искане за допускане на обезпечение в наказателното производство (вж. прокурорското разследване).

Мога ли да получа достъп до преписката по време на разследването?

Ако сте обвиняем и не сте задържан под стража, можете да поискате достъп до преписката с искане до съдия-следователя, който може да откаже достъпа, но трябва да мотивира отказа си. Ако съдията не отговори или отговорът е отрицателен, можете да подадете жалба пред обвинителния състав.

Мога ли да искам извършването на някои следствени действия?

Да, независимо дали сте задържан под стража или не. Можете да го направите с искане. Съдия-следователят може да откаже, ако счита, че мярката не е необходима за разкриване на истината или вреди на следствието. Има възможност за обжалване.

Особен случай: предварителното задържане под стража (4)

Как трябва да се проведе разпита пред съдията?

Преди издаването на заповед за арест трябва да се проведе разпит в рамките на 24 часа след задържането като условие за действителността на заповедта за арест. Разпитът трябва да се отнася по-специално до възможността за издаване на заповед за арест и до деянията, които се твърди, че са извършени.

Вашият адвокат не може да присъства.

Мога ли да бъда изслушан от съдията впоследствие?

Можете да поискате обобщаващ разпит. Това е единственият разпит, на който адвокатът ви може да присъства.

Кога мога да видя адвоката си?

След първия ви разпит от съдия-следователя.

Мога ли да оспорвам законосъобразността или мотивите на заповедта за арест?

Не можете да обжалвате решението за издаване на заповед за арест.

В срок от пет дни след издаването на заповедта ще се явите пред съвещателния състав. Предишния ден ще имате достъп до преписката си. Вашият адвокат или вие самият можете да поискате да бъдете освободен.

Адвокатът ви може да повдигне въпроса за незаконосъобразността на заповедта единствено по време на това първо явяване пред решаващия състав (и при обжалването). Ако заповедта за арест бъде потвърдена, имате право да обжалвате. Ще се явите пред обвинителния състав в срок до 15 дни. При неспазване на тези срокове ще бъдете незабавно освободен.

Потвърждаването на задържането има действие за един (или три) месеца. Във всяка съдебно заседание можете да оспорвате уместността на заповедта за арест и/или сериозните улики за наличието на вина. Преписката ще бъде на ваше разположение два дни преди всяко явяване.

Мога ли да влизам в контакт с трети лица докато съм в затвора?

Винаги можете да влезете в контакт с вашия адвокат.

Съдия-следователят обаче може да ви забрани да влизате в контакт с каквито и да било други лица за период до три дни.

Кога може да бъда освободен?

Можете да бъдете освободен във всеки един момент от съдия-следователя или по решение на следствените юрисдикции по време на явяването ви пред тях. Освобождаването може да бъде под условие или гаранция.

Гражданин съм на друга държава. Трябва ли да присъствам по време на следствието?

Ако има опасност от укриване от правосъдието може да бъде издадена заповед за арест. Съдия-следователят или следствените юрисдикции могат да ви освободят под гаранция. Ще получите обратно внесената парична сума, ако се явявате на всички етапи на производството.

Ако бъдете оставен на свобода от вас ще бъде поискано да се явявате за разпитите и, по принцип, пред юрисдикцията, която ще се произнесе по същество. С разпореждане за условно освобождаване съдия-следователят може да ви задължи да не напускате страната. Наложените условия могат да бъдат удължавани на всеки три месеца. Можете да ги оспорвате пред съвещателния състав.

Приключване на следствието (5)

Какво мога да направя, ако разследването се проточи?

След една година, с мотивирано искане можете да сезирате обвинителния състав, който ще извърши проверка на провеждането на разследването.

Могат ли обвиненията да бъдат променени преди процеса?

Кралският прокурор се запознава с предоставената му от съдия-следователя преписка и определя обвиненията, за които според него обвиняемият трябва да отговаря пред съда. Също така той може да вземе решение за прекратяване на преписката или пък да поиска от съдията да извърши някои допълнителни следствени действия. В тази връзка наказателноправната квалификация все още може да бъде променена от кралския прокурор или от съвещателния състав, който решава съдбата на преписката.

Мога ли да се призная за виновен по всички или по някои от обвиненията преди процеса?

Не, вие се считате за невинен до окончателното ви осъждане от юрисдикцията, която ще се произнесе по същество.

Как става приключването на преписката?

След като изслуша доклада на съдия-следователя, възможния граждански ищец, прокурора и защитата, съвещателният състав решава:

да предаде обвиняемия на компетентната юрисдикция;

да прекрати преписката;

да отложи постановяването на присъдата: обявява се, че фактите са установени, но не се налага никакво наказание. Съдията определя изпитателен срок, който може да е придружен с условия, които трябва да бъдат спазвани;

да приложи закона за социалните грижи (въдворяване).

Какви са правата ми по време на тази фаза от производството?

Можете да се запознаете с преписката и да правите копия на документите преди заседанието на решаващия състав. Можете да направите и искане за извършване на допълнителни следствени действия. Ако съдия-следователят откаже да ги извърши, имате право да обжалвате пред обвинителния състав.

Мога ли да обжалвам?

Не можете да обжалвате разпореждането за предаване на съд, освен в случай на нередност, пропуск или основание за недействителност, засягащи определено следствено действие, събирането на доказателства или които се отнасят до разпореждането за предаване на съд, ако посочите основание за недопустимост или за прекратяване на наказателното преследване.

Мога ли да бъда обвинен в правонарушение, за което вече съм бил наказателно преследван в друга държава-членка на Европейския съюз?

По принцип не.

Последна актуализация: 24/04/2012

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици вече са преведени.

3 — Моите права в съда

Къде се провежда процесът?

Полицейският съд (*tribunal de police*) разглежда по-леките деяния (закононарушения, които се наказват с глоба от 1 до 25 евро (нарушения на Кодекса на земеделieto — *code rural* и др.) и всички нарушения на Кодекса за движение по пътищата — *code de la route* (злополуки със смъртни случаи и др.);

Наказателният съд за леки престъпления (*tribunal correctionnel*) разглежда леки престъпления (*délits*) или престъпления, за които поради смекчаващи вината обстоятелства се налага по-леко наказание — *crimes correctionnalisés* (такива, при които веднага могат да се приемат смекчаващи вината обстоятелства);

Наказателният съд (*cour d'assises*) разглежда най-тежките престъпления — *crimes* (тези, при които не може или не трябва да се приемат смекчаващи вината обстоятелства).

Публичен ли е процесът?

По принцип процесът е публичен и се провежда в зала с достъп за всички (широка публика, журналисти) освен ако мерките за сигурност не го допускат.

Ако вашият случай се отнася за дело, касаещо нравствеността (изнасилване и др.), можете да поискате съдът да проведе съдебното заседание при закрити врати, тоест да допусне в залата, в която се провежда съдебното заседание, само лицата имащи отношение към процеса.

Ако се разглежда въдворяване на правонарушител, който не отговаря за действията си, поради тежко разстройство на съзнанието, същият може да поиска разглеждане на делото при закрити врати, срещу което прокуратурата може да възрази.

Кой ще постанови решение по делото?

Професионални съдии — в полицейския съд или в наказателния съд за леки престъпления. В наказателния съд обаче 12 съдебни заседатели се произнасят самостоятелно по въпроса за вината на обвиняемия. След това те вземат решение относно наказанието заедно с трима магистрати.

Могат ли обвиненията да бъдат променени по време на процеса?

Деянията, за които е повдигнато обвинение, могат да бъдат възприемани различно от прокурора и от съдията. Например, ако сте разбил стъклото на автомобил, прокурорът може да ви обвини в опит за кражба, докато в действителност вие сте имал единствено намерение да чупите. Съдът може да даде друга квалификация и да приеме, че става въпрос за увреждане. Той обаче трябва да ви предупреди за промяната, за да ви даде възможност да се защитите на тази нова основа.

Какво ще се случи, ако се призна за виновен по всички или по някои от обвиненията по време на процеса?

Наказанието няма да бъде намалено автоматично.

Какви са моите права по време на процеса?

Трябва ли да присъствам на съдебния процес? Трябва ли да присъствам през цялото време на процеса?

Винаги можете да бъдете представляван от адвокат. По изключение трябва да се явите лично, ако съдът реши така с разпореждане, което трябва да ви бъде връчено преди съдебното заседание.

Може ли процесът да бъде проведен без мен?

Ако не се явите или не бъдете представлява от адвокат, за да отговорите на обвиненията, процесът ще се проведе без вас и ще бъдете осъден задочно.

Ако живея в друга държава-членка, мога ли да участвам чрез видеоконференция?

Не.

Ще ми бъде ли осигурен устен превод, ако не разбирам езика на съда?

Да.

Трябва ли да имам адвокат?

Не, само пред наказателния съд (*cour d'assises*).

Ще ми бъде ли осигурен адвокат?

Да, при определени условия (виж [информационен лист 1](#)).

Мога ли да сменя адвоката си?

Да, дори без да се обосновават.

Мога ли да правя изказвания по време на процеса?

Да.

Трябва ли да говоря по време на процеса?

Не е задължително.

Какви ще бъдат последиците, ако не кажа истината по време на процеса?

Имате право да не се уличавате в извършването на престъпление и да развиете защитната си стратегия както пожелаете. То включва също правото да запазите мълчание.

Какви са правата ми по отношение на представените срещу мен доказателства?

Мога ли да оспоря доказателствата, представени срещу мен?

Да.

Как?

Като в съдебното заседание поискате от съда да разпреди извършването на други следствени действия.

Защо?

За да се докаже неправдоподобността на обвинението.

Какъв вид доказателства мога да представя в своя полза?

Представяне на всякакви документи, искане за повторна експертиза, изслушване на нов свидетел и др.

Мога ли да използвам частен детектив за събиране на доказателства в моя полза?

Да.

Допустими ли са такива доказателства?

Да.

Мога ли да помоля свидетели да дадат показания в моя полза?

Да.

Може ли аз или моят адвокат да задаваме въпроси на останалите свидетели по делото?

Да, чрез полицията или съда.

Може ли аз или моят адвокат да оспорим това, което казват свидетелите?

Да.

Ще бъде ли взета предвид информация за мен от регистъра за съдимост?

Да.

Какъв вид информация?

Предишни осъждания.

При какви обстоятелства? На кой етап?

Те позволяват максималният размер на наказанието да бъде удвоен и могат да попречат на приемането на благоприятни за вас мерки.

Ще бъдат ли взети под внимание предишни осъждания в друга държава членка?

Да, съдът може да бъде уведомен за тях.

Какво ще се случи в края на процеса?

Какви са възможните резултати от процеса?

Недопустимост на наказателното преследване, ако важно правило не е било спазено. Възможно е обаче да има нов процес;

Оправдаване, ако няма достатъчно доказателства за доказване на вината ви извън всякакво основателно съмнение;

Осъждане.

При осъждане съдът избира между 5 възможности, в зависимост от естеството на нарушенията и съдебното ви минало:

наказание лишаване от свобода;

наказание полагане на труд: в продължение на една година да извършвате общественополезна работа без заплащане, под страх от налагане на

наказание лишаване от свобода или глоба;

наказание глоба;

отлагане на изпълнението на осъдителната присъда или отлагане на произнасянето, което може да е придружено с пробационни мерки (да не се

извършват повече правонарушения, обучение, да не се посещават определени места и др.) за срок от 1 до 5 години;

обикновено установяване на вината.

Каква е ролята на пострадалия по време на процеса?

Тя може да се изказва относно деянията, които я засягат и да поиска парично обезщетение.

Как?

Устно или чрез представяне на писмено становище.

На кой етап?

В съдебното заседание, веднага след като бъдете разпитан от съда.

За по-пълна информация, виж информационните листове за [правата на пострадалите](#).

Връзки по темата

[Адреси на юрисдикции](#)

[Уебсайт на Министерство на правосъдието \(Ministère de la Justice\)](#)

[Адреси на затворите](#)

Последна актуализация: 24/04/2012

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този

документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [nl](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици [fr](#) вече са преведени.

4 — Моите права след постановяване на решението от съда

Мога ли да обжалвам решението?

Мога ли да обжалвам присъдата, постановена в процеса? А наказанието?

Присъдата постановена във ваше отсъствие или ако не сте бил представляван от адвокат, се постановява задочно. Съществува специфично обжалване — възражението (*opposition*), което винаги може да се направи. Въззивното обжалване (*appel*) също е възможно.

Ако присъдата е постановена във ваше присъствие, тя е постановена при условията на състезателност. Обжалването се прави с въззивна жалба и е предвидено единствено, когато присъдата е постановена от полицейския съд или от съда за леки престъпления. Следователно решенията на апелативния съд и на наказателния съд е невъзможно да се обжалват въззивно.

Как? Пред кого?

Ако сте лишен от свобода, възражението и въззивната жалба могат да бъдат подадени в канцеларията на затвора. Ако сте на свобода, възражението се прави с помощта на съдебен изпълнител, докато въззивната жалба трябва да се регистрира в канцеларията на съда, постановил присъдата.

В какви срокове?

Обжалването трябва да се направи в срок от 15 дни.

Срокът за подаване на възражението започва да тече от деня, следващ узнаването за писменото предаване (връчването) на присъдата.

Срокът за въззивната жалба започва да тече от деня, следващ деня на съдебното заседание, по време, на което е постановена присъдата.

Какви са основанията за обжалване?

Несъгласие относно приетите за установени факти или на правни основания.

Какво ще се случи, ако обжалвам?

Какво ще се случи, ако съм в затвора, когато обжалвам?

Ако обжалването касае делото, по което сте лишен от свобода и сте бил осъден с налагане на наказание лишаване от свобода, ще останете в затвора до постановяване на ново решение. По време на този нов процес може да се направи искане за временно освобождаване.

Ако сте задържан по друго дело, обжалването няма да промени положението ви на затворник.

Колко време ще е необходимо, за да бъде разгледана жалбата?

Възражението се разглежда в съдебно заседание в срок от 15 дни от обжалването, ако сте на свобода, и в срок от 3 дни, ако сте лишен от свобода. Въззивната жалба се разглежда най-късно в срок от 60 дни от обжалването.

Мога ли да представя нови доказателства при обжалването?

Да.

Какви са приложимите правила?

Правилата са същите като в първоинстанционното производство (виж [и](#) [информационен лист 3](#)).

Какво ще се случи на заседанието по обжалването?

Най-напред съдът ще провери дали обжалването е направено в срок, а след това ще прецени отново представените факти и евентуалното наказание, което да се наложи.

Какво може да реши съдът?

Какво ще се случи, ако възражението/жалбата бъдат уважени/отхвърлени?

Има 2 хипотези, ако възражението или въззивната жалба, бъдат уважени:

Недопустимост на наказателното преследване или оправдаване, които налагат Вашето незабавно освобождаване, ако сте задържан; осъждане с налагане на по-леко наказание.

Ако възражението или въззивната жалба бъдат отхвърлени,

при възражението, присъдата ще бъде потвърдена, но не може да се наложи по-тежко наказание;

при въззивната жалба, присъдата може да бъде потвърдена или да се наложи по-тежко наказание.

Имам ли право да обжалвам пред по-висш/друг съд?

Решенията, постановени въз основа на възражение от полицейски съд или от наказателен съд по леки дела подлежат на въззивно обжалване пред въззивната юрисдикция. Касационна жалба срещу решение, постановено по въззивна жалба, може да бъде подадена чрез канцеларията на въззивната юрисдикция до Касационния съд в срок от 15 дни. Тя не спира изпълнението на присъдата.

При какви обстоятелства?

Касационното обжалване е възможно само при нарушение на закона или на процесуалните правила.

Ще получа ли обезщетение, ако първото решение е било неправилно?

Да, ако сте бил задържан/лишен от свобода по това дело.

Какво?

Обезщетение за поправяне на вредата, нанесена поради задържането/лишаването от свобода.

Как?

С писмено искане до Федерална публична служба „Правосъдие“ (*Service public fédéral Justice*).

Ще остане ли осъждането ми в регистъра за съдимост, ако жалбата бъде уважена?

Не.

Кога присъдата е окончателна?

Когато няма постъпило възражение в срок от 15 дни от връчване на съобщението за задочно постановената присъда.

Когато не е постъпила въззивна жалба нито от вас, нито от прокуратурата, в срок от 25 дни от постановяването на присъдата.

Гражданин съм на друга държава-членка, могат ли да ме върнат там след процеса, състоял се в Белгия?

Да.

Автоматичен ли е трансферът?

Не, винаги е необходимо съгласието на Белгия и на другата държава.

При какви обстоятелства?

Случай 1: с оглед изпълнение в страната Ви по произход на присъдата, произнесена в Белгия, която трябва да е необжалваема и да налага наказание лишаване от свобода най-малко 6 месеца (виж също: [🇪🇺 Правосъдието от А до Я](#))

а) с Ваше съгласие, само ако имате разрешение за пребиваване в Белгия. Виж [🇪🇺 европейска конвенция](#).

б) без Ваше съгласие, ако нямате или повече нямате разрешение за пребиваване в Белгия (виж [🇪🇺 европейска конвенция](#)) или ако за Вас има **Европейска заповед за арест**, издадена от Белгия, с гаранция за връщане в страната Ви по произход.

Случай 2: без Ваше съгласие, с цел да бъдете съден в страната Ви по произход, въз основа на **Европейска заповед за арест**, издадена от държавата, на която сте гражданин. Ако трябва да изтърпите остатъка от наказанието си тук, Белгия може да изчака неговото изтичане, за да Ви трансферира в страната Ви по произход, или може да Ви предаде временно, за да бъдете съден в нея, с гаранция за връщане впоследствие за изпълнение на белгийското наказание в Белгия. Ако обичайното Ви местожителство е тук, можете да поискате от Белгия да Ви предаде с условие за връщане, за да може да изтърпите чуждестранното наказание в Белгия.

Случай 3: без вашето съгласие, за изпълнение в страната Ви по произход на наказание, наложено въз основа на **Европейска заповед за арест**, издадена от държавата, на която сте гражданин. Ако трябва да изтърпите остатъка от наказанието си тук, Белгия ще изчака неговото изтичане преди да Ви трансферира във Вашата страна по произход. Ако обичайното Ви местожителство е тук, можете да поискате от Белгия да откаже изпълнението на заповедта, за можете да изтърпите наказанието си в Белгия, а не във Вашата страна по произход.

Мога ли да обжалвам решението за връщането ми?

Да, освен ако не става въпрос за доброволен трансфер, който Ви е позволен.

При връщане с цел изпълнение на наложеното в Белгия наказание във Вашата страна по произход (случай 1), можете да подадете жалба за отмяна и за спиране на изпълнението на решението в срок от 60 дни до **Държавния съвет** (*Conseil d'État*), както и жалба по съдебен ред до **съда, разглеждащ дела по реда на бързото производство** (*juge des référés*), ако случаят е спешен.

При изпълнението на Европейска заповед за арест, издадена от Вашата страна по произход (случаи 2 и 3), **съдия-следователят** (*juge d'instruction*) извършва първоначална проверка и **съвещателния състав** (*chambre du conseil*) упражнява контрол в срок от 15 дни, считано от арестуването.

Жалба може да се подаде в срок от 24 часа от постановяването на определението на съвещателния състав до **обвинителния състав** — *chambre des mises en accusation* (виж [🇪🇺 информационен лист 3](#)). Жалба също така може да се подаде в срок от 24 часа от постановяване на решението на обвинителния състав до Касационния съд (*Cour de cassation*).

Ако съм осъден в Белгия, може ли да бъда съден отново за същото престъпление?

Не.

Информация за обвиненията /присъдата

Ще бъде ли вписана в регистъра за съдимост информация за присъдата ми и за обвиненията?

Да.

Как и къде ще се съхранява тази информация?

Тя се съхранява в база данни, наречена „Централен регистър за съдимост“, управлявана от Федерална публична служба „Правосъдие“.

Колко време ще бъде съхранявана?

След изтичането на 3 години, присъдите, с които се налагат санкции, прилагани от полицията (лишаване от свобода от 1 до 7 дни, глоба в размер от 1 до 25 евро, наказание полагане на труд от 20 до 45 часа) повече няма да фигурират в свидетелството за съдимост.

Другите присъди остават вписани окончателно. Въпреки това е възможно те да бъдат заличени, чрез процедура по реабилитация.

Може ли информацията да бъде съхранявана без моето съгласие?

Да.

Мога ли да възразя срещу съхраняването на тази информация?

Не.

Кой има достъп до досието ми в регистъра за съдимост?

Съдебните и полицейски власти имат достъп до него без ограничения.

Досието в регистъра за съдимост не трябва да се бърка със свидетелството за съдимост, което се изисква от някои публични администрации или частни лица (работодател и др.), в което не фигурира цялата информация съдържаща се в регистъра. Например обикновеното установяване на вина, лишаване от свобода до шест месеца и глобите до 500 евро или наложените такива за нарушения на Кодекса за движение по пътищата (*Code de la route*) без лишаване от правоуправление за повече от 3 години, няма да бъдат отбелязвани в свидетелството за съдимост след изтичането на 3 години и 25 дни, считано от датата на постановяване на присъдата. Освен това обикновеното или условното отлагане на произнасянето никога не се отбелязват в свидетелството.

Последна актуализация: 24/04/2012

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [nl](#) е била наскоро променена. Езикова версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици [fr](#) вече са преведени.

5 — Дребни закононарушения

Как се разглеждат дребните нарушения на Кодекса за движение по пътищата?

Ако местната полиция констатира нарушения на Кодекса за движение по пътищата (*Code de la route*), тя може да изпрати на собственика на процесното превозно средство формуляр с искане на информация, за да узнае самоличността на водача към момента на извършване на деянията. След това кралският прокурор (*procureur du Roi*) може да ви предложи споразумение, предвиждащо прекратяване на наказателното преследване срещу заплащане, чрез банков превод, на парична сума на финансовата администрация, отговаряща за данъка върху добавената стойност, вписванията и имуществата.

Заплащането на тази сума ви позволява да избегнете призоваване за явяване пред полицейския съд (*tribunal de police*), тоест възможността да ви бъде наложена по-голяма глоба и необходимостта от заплащане на допълнителните съдебни разноски.

Споразумението обаче предполага признаване на вината и поемане от ваша страна на отговорност спрямо евентуалните пострадали, ако закононарушението е причинило вреда на друго лице.

Кой се занимава с такива закононарушения?

Прокуратурата (*parquet*) при компетентния полицейски съд отговаря за предлагането на споразуменията. Службата по наказателните глоби към финансовата администрация извършва осчетоводяването на направените плащания и информира прокуратурата.

Процедура?

Предложението за споразумение се изпраща на нарушителя с препоръчано писмо или с известие, което се предава от служител на полицията. Срокът за заплащане е между 15 дни и 3 месеца, а по изключение е 6 месеца.

Санкции?

При неплащане или отказ на предложението за споразумение, прокуратурата призовава нарушителя пред полицейския съд, за да бъде осъден с налагане на наказание (глоба, лишаване от свобода, лишаване от правоуправление) в съответствие със закона.

Преследват ли се за такива закононарушения граждани на други държави-членки?

Да.

Как?

Полицаят, който констатира закононарушението предлага споразумението.

При отказ, той може да изиска незабавното заплащане на минималния законоустановен размер на глобата под страх от незабавна конфискация на превозното средство, за което е съставен акта.

Ако споразумението не бъде прието, платената сума може да се върне или приспадне след постановяване на решението от полицейския съд.

Как се разглеждат други дребни закононарушения?

За антиобществените прояви (свързани с платени паркинги, обществена чистота) отговаря общинската администрация. При неплащане, може да бъдете подведен под отговорност пред местния мирови съдия.

Специализирани администрации са оправомощени да събират административни глоби в областта на социалните въпроси, данъчното облагане, безопасността по време на футболни срещи, железопътния превоз и другите видове обществен транспорт и др. Предвидени са различни съдебни граждански производства.

Ще бъдат ли вписани закононарушенията ми в регистъра за съдимост?

Осъжданията, свързани с шофиране, се вписват в регистъра за съдимост. Административните глоби и глобите по закона за футбола не се отбелязват в него.

Последна актуализация: 24/04/2012

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Обвиняеми (наказателни производства) - България

В тези информационни листове се обяснява какво се случва, когато дадено лице е заподозряно или обвинено в престъпление, което е предмет на съдебен процес. За информацията относно дребни правонарушения, като пътни нарушения, за които обикновено се налага определено наказание като глоба, преминете към [информационен лист 5](#).

Ако сте жертва на престъпление, можете да намерите пълна информация за правата си [тук](#).

Кратко представяне на наказателния процес

Българският наказателен процес има две фази — досъдебно производство и съдебно производство.

Досъдебното производство има за цел чрез разследване да се съберат доказателства, които да потвърдят или да оборят предположението, че дадено лице е извършило определено престъпление. Разследването се извършва от следователи, разследващи полицианти или митнически инспектори за престъпления с акцизни стоки или против митническия режим под ръководството на прокурор. Тази фаза подготвя и подпомага прокурора в преценката му дали да внесе и поддържа в съда обвинение срещу обвиняемото лице или да прекрати производството. Предвидена е и гаранция, която има за цел да осигури на обвиняемия разглеждане на делото в "разумен срок". След изтичането на законоустановения срок, се дава възможност на обвиняемия да отправи искане за внасяне на делото в съда. Обвиняемият може да поиска делото му да бъде разгледано в съда, ако в досъдебното производство от привличането му като обвиняем за тежко престъпление са изтекли повече от две години и повече от шест месеца в останалите случаи. Когато обвиняемият не владее български език, той има право на осигуряване на устен и писмен превод в наказателното производство. Обвиняемият има право да му бъде предоставена обща информация, улесняваща неговия избор на защитник. Той има право свободно да осъществява връзка със защитника си, да се среща насаме с него, да получава съвети и друга правна помощ, включително преди започване и по време на провеждане на разпита и на всяко друго процесуално действие с участие на обвиняемия. На обвиняемия се предоставя писмен превод на постановлението за привличане на обвиняем, на определенията на съда за вземане на мярката за неотклонение, на обвинителния акт, на постановената присъда, на решението на въззивната инстанция и на решението на касационната инстанция. Обвиняемият има право да откаже писмен превод по реда на този кодекс, когато има защитник и не се нарушават процесуалните му права. Когато обвиняемият е глух или нем се назначава тълковник. Органът на досъдебното производство осигурява устен превод на разбираем за него език, както и писмен превод на актовете по делото или на други документи, които са от съществено значение за упражняване на правото на защита. По изключение вместо писмен превод може да се извърши устен превод или устно резюме, когато обвиняемият е съгласен, има защитник и не се нарушават процесуалните му права.

Съдебното производство започва, когато прокурорът внесе обвинение в съда срещу определено лице за извършено определено престъпление. Производството пред съда е състезателно и съответно прокурорът, обвиняемият и неговият защитник имат равни процесуални права. Съдът проверява доказателствата, представени от прокурора, но по искане на страните или по собствена инициатива може да събира и проверява нови доказателства с цел да изясни истината. Съдебното производство приключва с акт на съда, с който той или осъжда подсъдимия и му определя съответно наказание, или го оправдава.

Подробности за всички етапи на процеса и за Вашите права могат да се намерят в информационните листове. Тази информация не замества правния съвет и предназначението ѝ е само да Ви упъти.

Роля на Европейската комисия

Моля обърнете внимание, че Европейската комисия не играе никаква роля в наказателното производство в държавите-членки и не може да Ви помогне, ако имате оплакване. Тези информационни листове съдържат информация за това как да подадете оплакване и до кого.

Следвайте връзките по-долу, за да намерите информацията, от която се нуждаете

[1](#) — [Получаване на правен съвет](#)

[2 — Моите права по време на разследването на престъпление](#)

Разследване (включително повдигане на обвинение и разпит)

Арест (включително Европейска заповед за арест)

Първо довеждане пред съд

Задържане или освобождаване

Подготовка за процес от прокурора

Подготовка за процес от защитата

Мерки за неотклонение

Забрана за напускане на пределите на България

[3 — Моите права по време на процеса](#)

Разпит на защитен свидетел

[4 — Моите права след процеса](#)

[5 — Дребни пътни правонарушения](#)

Връзки по темата

[Наказателно-процесуален кодекс](#)

Последна актуализация: 20/07/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

1 — Получаване на правен съвет

Получаването на независим правен съвет е много важно, когато сте замесени по някакъв начин в наказателен процес. В информационните листове Ви се обяснява кога и при какви обстоятелства имате право да бъдете представлявани от адвокат. В тях Ви се обяснява и какво ще направи адвокатът за Вас. Този общ информационен лист ви ориентира как да си намерите адвокат и как ще бъдат покрити разходите за адвоката, ако не можете да си позволите да ги платите.

Намиране на адвокат

Ако решите, че имате нужда от адвокат, но нямате познат адвокат, с когото да се свържете, можете да потърсите измежду адвокатите, които работят в седалището на районния съд, в чийто район живеете. Вие можете да намерите данни за връзка с 27-те адвокатски колегии в България и в уебсайта на [Висшия адвокатски съвет](#). Ако Ви арестуват, имате право на връзка с адвокат от момента на Вашия арест. Тъй като от този момент имате и право на връзка с роднина или близък, можете да помолите и него да ангажира адвокат.

Заплащане на адвокат

Ако Вие лично си подберете адвокат, заплащането му се урежда чрез писмен договор между Вас и него.

Ако не можете да заплатите на адвокат, но желаете да имате такъв и интересите на правосъдието изискват това, имате право на безплатна правна помощ. Тя може да Ви се предостави или по Ваша молба, или по силата на закона, ако защитата Ви е задължителна. В зависимост от фазата на процеса (вж. [информационен лист 1](#)), решението се взема или от прокурора (в досъдебното производство), или от съда (в съдебното производство), след преценка на имотното Ви състояние.

Ако се нуждаете от правен съвет, прокурорът или съдът ще изпратят решението си незабавно на Съвета на съответната адвокатска колегия, който ще Ви определи адвокат. Имайте предвид, че, ако делото Ви приключи с осъдителна присъда за Вас, Вие ще трябва да възстановите възнаграждението, изплатено на определения Ви адвокат.

Връзки по темата

[Закон за адвокатурата](#)

[Закон за правната помощ](#)

[Наказателно-процесуален кодекс](#)

[Национално бюро за правна помощ](#)

[Висш адвокатски съвет](#)

Последна актуализация: 20/07/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

2 — Моите права по време на разследването на престъпление (досъдебно производство)

Каква е целта на наказателното разследване?

То цели събирането на доказателства, които потвърждават или оборват предположението, че дадено лице е извършило определено престъпление. Разследването може да започне по оплакване до разследващите органи за извършено престъпление или защото същите органи са разкрили данни, предполагащи извършването на престъпление. Ако полицията завари някой да извършва престъпление, това също е повод да се започне разследване.

Всички етапи на разследването обикновено се осъществяват от разследващи полицаи. В някои случаи разследват следователи или прокурори. Но само прокурор може да ръководи и контролира разследването.

Какви са етапите на досъдебното производство?

Разследване (включително повдигане на обвинение и разпит)

То се изразява в действия на разследващите органи по събиране на доказателства, които да потвърдят или оборят предположението за извършено престъпление. Ако се съберат достатъчно доказателства в полза на предположението, че конкретно лице е извършило престъплението, разследващият трябва да го информира за това писмено и срещу подпис. Веднага след това обвиняемото лице се разпитва.

Арест

Ако полицията намери данни, че дадено лице е извършило престъпление, тя може да го арестува, но за не повече от 24 часа. Само прокурорът може да реши арестът да бъде продължен, но за не повече от 72 часа. Иначе лицето следва да бъде освободено. Полицейският арест цели да се реши дали лицето да бъде обвинено. Задържането от прокурора цели да осигури първото довеждане пред съд на обвиненото лице.

Първо довеждане пред съд

По начало прокурорът определя каква [мярка за неотклонение](#) да се наложи на обвиняемото лице. Но ако прокурорът прецени, че [мярката за неотклонение](#) трябва да е задържане или домашен арест, той прави искане за това до съда и осигурява явяването на обвиняемото лице пред съда.

Задържане или освобождаване

Ако обвиняемият е доведен пред съд, само съдът решава дали [мярката за неотклонение](#) да бъде задържане или домашен арест, или арестуваният да се освободи.

Подготовка за процес от прокурора

Със завършването на разследването разследващият изпраща на прокурора събраните доказателства. Прокурорът ги преценява и решава дали предположението за извършено престъпление е доказано извън всякакво съмнение. Само в този случай прокурорът може да внесе обвинение в съда. В противен случай той прекратява делото.

Подготовка за процес от защитата

След информирането за обвинението обвиняемият и неговият защитник могат да представят доказателства в своя подкрепа. С приключването на разследването, ако обвиняемият и неговият защитник са поискали това, разследващият орган трябва да им представи всички събрани доказателства и да им даде достатъчно време да се запознаят с тях.

Моите права по време на разследването

Имайте предвид, че етапите „арест“, „първо довеждане пред съд“ и „задържане“ са възможни, но не задължителни. Последвайте връзките по-долу, за да разберете повече за Вашите права на всеки етап.

[Разследване \(включително повдигане на обвинение и разпит\) \(1\)](#)

[Арест \(включително Европейска заповед за арест\) \(2\)](#)

[Първо довеждане пред съд \(3\)](#)

[Задържане или освобождаване \(4\)](#)

[Подготовка за процес от прокурора \(5\)](#)

[Подготовка за процес от защитата \(6\)](#)

[Мерки за неотклонение \(7\)](#)

[Забрана за напускане на пределите на България \(8\)](#)

[Разследване \(включително повдигане на обвинение и разпит\) \(1\)](#)

Какво ще ме уведомят за случващото се?

Ако разследващият намери достатъчно доказателства срещу Вас, той трябва да Ви извика и писмено да Ви информира за какво престъпление Ви обвинява. Веднага след това той трябва да разясни правата Ви по време на разследването. Вие ще се подпишете, че правата Ви са били разяснени.

Ще ми бъде ли осигурен преводач, ако не говоря езика?

Да. Имате право да откажете да подпишете документа, с който Ви информират за обвинението, ако не Ви осигурят преводач. Преводачът ще Ви помага през цялото разследване. Не сте длъжни да му плащате.

На какъв етап ще мога да говоря с адвокат?

Когато Ви повика да Ви информира за обвинението, разследващият трябва да Ви съобщи, че можете да се явите с адвокат. Разследващият трябва да Ви призове своевременно, за да можете да се свържете с адвокат. [Наказателно-процесуалният кодекс](#) определя кога защитата Ви е задължителна. За избора на адвокат и за правото Ви на безплатна правна помощ вижте [тук](#). Имате право да се срещате и разговаряте насаме с адвоката. В този случай можете да ползвате преводач, ако не говорите езика.

Ще ми искат ли сведения? Трябва ли да давам сведения?

Веднага след като Ви запознае с обвинението, разследващият трябва да Ви разпита. Имате право да дадете обяснения във връзка с обвинението или да откажете да давате обяснения. Можете да дадете обяснения и по-късно, във всеки момент от разследването.

Какво ще стане, ако кажа нещо, което е неблагоприятно за моя случай?

Самопризнанието Ви би могло да доведе до по-леко наказание. Ако запазите мълчание, това не може да влоши положението Ви. Съдът не може да Ви осъди само на базата на самопризнанието.

Аз съм от друга държава. Трябва ли да присъствам по време на разследването?

Ако сте обвиняем, трябва да сте на разположение на разследващите. За тази цел може да Ви се определи [мярка за неотклонение](#). Разследване във Ваше отсъствие от страната може да се проведе, когато:

не е ясно къде живеете;

не могат да Ви призоват по други причини;

не сте се явили след призоваване и не сте посочили уважителни причини.

В тези случаи ще Ви се определи служебен защитник по реда, посочен [тук](#).

Могат да Ви разпитат чрез видео-връзка, ако сте извън страната и това няма да попречи на разследването. При този разпит имате права, еднакви с посочените по-горе в настоящия информационен лист.

Мога ли да бъда върнат в моята държава по местоживееене?

Да, но при условията, указани в [Наказателно-процесуалния кодекс](#). Тук ще Ви е нужен съвет от адвокат.

Ще бъда ли задържан или ще бъда освободен?

Възможно е да Ви задържат. По-подробна информация за това вижте в [Първо довеждане пред съд \(3\)](#) и [Задържане или освобождаване \(4\)](#).

Мога ли да напускам страната по време на разследването?

Можете, ако не сте задържан, но трябва да съобщите за това на разследващия орган. Ако той прецени, че има риск да се отклоните от разследване, може да Ви се наложи [забрана да напускате страната](#).

Ще ми поискат ли пръстови отпечатаци, ДНК проби (напр. косми, слюнка) или други телесни течности?

Такива проби могат да Ви бъдат поискани, ако не могат да се набавят по друг начин. Вие сте длъжни да ги предоставите. Ако откажете, това ще стане принудително с разрешение на съда. Ако вземането на пробите е свързано с проникване в тялото, то се прави от лекар. Имате право да бъдете информиран от разследващия за тази процедура.

Може ли да ми бъде извършен личен обиск?

Разследващият може да нареди да Ви претърсят лично, за да събере доказателства или да изझे предмети, които могат да попречат на разследването или да Ви помогнат да избягате. За обиска е нужно предварително разрешение или последващо одобрение от съда. Имате право да се запознаете както с протокола за обиск, така и с произнасянето на съда.

Може ли да бъде извършен обиск в дома ми, служебните ми помещения, колата ми и др.?

Отговорът на този въпрос е идентичен с отговора на предходния.

Мога ли да се призная за виновен за всички или за някои от обвиненията преди процеса?

Това можете да направите при първия Ви разпит, след като Ви запознаят с обвинението срещу Вас. Относно самопризнанието и свързаните с него Ваши права, вижте информацията по-горе в настоящия информационен лист.

Могат ли обвиненията да бъдат променени преди процеса?

Ако се съберат нови доказателства, обвиненията могат да бъдат променени. Вие трябва да бъдете незабавно информирани за новите обвинения и съответно разпитани във връзка с тях.

Мога ли да бъда обвинен в правонарушение, за което вече съм бил обвинен в друга държава-членка?

Да, освен в случаите, когато е предвидено друго във влязъл в сила международен договор, по който България е страна.

Ще бъде ли поискана информация за моето съдебно досие?

Да, и то независимо от Вашето желание.

Арест (включително Европейска заповед за арест) (2)

Какво ще ме уведомят за случващото се?

Арестът (полицейското задържане) се извършва по заповед на съответен полицейски служител. Срокът на задържането не може да надхвърля 24 часа. Заповедта посочва основанието за задържането. Имате право да разберете това основание и да се запознаете със заповедта срещу подпис. Полицейските служби са длъжни да Ви освободят незабавно, ако причината за задържането е отпаднала.

Ще ми бъде ли осигурен преводач, ако не говоря езика?

Ако не владеете езика, Вие имате право да бъдете уведомени незабавно за причините за задържането Ви. За целта ще Ви се осигури безплатно преводач.

На какъв етап ще мога да говоря с адвокат?

Имате право на връзка с адвокат от момента на задържането Ви. За подробности вижте [тук](#).

Ще ми искат ли сведения? Трябва ли да давам сведения?

Възможно е да Ви поискат обяснения във връзка със задържането. Можете, но не сте длъжни да давате обяснения.

Какво ще стане, ако кажа нещо, което е неблагоприятно за моя случай?

На този етап обясненията Ви не се смятат за доказателство. Ето защо те не могат да се използват във Ваша вреда. Само обясненията Ви при разпит след запознаването Ви с обвинението имат доказателствена стойност. За повече подробности вижте [Разследване \(включително повдигане на обвинение и разпит\) \(1\)](#).

Мога ли да се свържа с член от семейството си или с приятел?

Имате право на такава връзка. Полицейският служител е длъжен незабавно да уведоми за задържането Ви лице, посочено от Вас.

Мога ли да бъда прегледан от лекар, ако се нуждая от такъв?

При нужда имате право на лекарска помощ. Полицията ще Ви осигури лекар.

Мога ли да се свържа с моето посолство, ако съм от друга държава?

Имате право да се свържете с консулските власти на Вашата държава. Органът, който Ви е задържал, е длъжен незабавно да Ви уведоми за това Ваше право.

Може ли да ми бъде извършен личен обиск?

След задържането Ви ще бъдете подложен на личен обиск. Нужно е последващо одобрение от съда, за да могат намерените у Вас вещи да се ползват като доказателства. Имате право да се запознаете с протокола за обиск.

Мога ли да обжалвам?

Имате право да обжалвате пред съда законността на полицейското задържане. Съдът ще се произнесе по жалбата Ви незабавно.

Какво ще стане, ако ме арестуват по силата на Европейска заповед за арест?

Ако една държава-членка издаде спрямо Вас [Европейска заповед за арест](#), могат да Ви задържат в друга държава-членка и да Ви предадат на издаващата държава след изслушването Ви от съдия. При това изслушване имате право на адвокат и право на преводач, ако имате нужда.

Първо довеждане пред съд (3)

Защо се изпълнява първото довеждане пред съд?

Когато Ви запознаят с повдигнатото срещу Вас обвинение и Вие придобиете качеството „обвиняем“, прокурорът може да реши, че на Вас следва да се наложи задържане под стража или домашен арест като [мярка за неотклонение](#). Налагането на всяка една от тези две мерки се извършва от съда по предложение на прокурора. Тъй като мярка за неотклонение не може да се наложи във Ваше отсъствие, трябва да Ви доведат пред съда, който ще реши каква да е мярката.

Кой каква роля изпълнява?

Прокурорът следва да осигури явяването Ви пред съда. Докато трае полицейският арест, той може да продължи задържането Ви, но за не повече от 72 часа. Това задържане няма друга цел, освен да осигури явяването Ви пред съда в рамките на тези 72 часа. Съдът ще Ви изслуша, ще прецени събраните до този момент доказателства и, въз основа на закона, ще реши дали да Ви задържи или освободи.

Какво ще ме уведомят за случващото се?

Имате право да бъдете уведомени от прокурора за целта на прокурорското задържане и кога ще бъдете доведени пред съда.

Ще ми бъде ли осигурен преводач, ако не говоря езика?

Ако не говорите езика, за изслушването Ви пред съда ще можете да ползвате безплатен преводач.

На какъв етап ще мога да говоря с адвокат?

Имате право да се свържете с адвокат преди първото Ви довеждане пред съд. За избора на адвокат и за правото Ви на безплатна правна помощ вижте [тук](#).

Ще ми искат ли сведения? Трябва ли да давам сведения?

Съдът ще иска да потвърдите данните за Вашата самоличност. Имате право да бъдете изслушани от съда относно това дали да бъдете задържани или освободени. Адвокатът ще Ви посъветва какво точно да говорите.

Какво ще стане, ако кажа нещо, което е неблагоприятно за моя случай?

На този етап обясненията Ви не се смятат за доказателство. Ето защо, каквото и да кажете, то няма да се използва във Ваша вреда.

Ще получа ли информация за доказателствата срещу мен?

И Вие, и Вашият адвокат имате право да се запознаете с доказателствата, поради които прокурорът иска задържането Ви. Имате право да разполагате с достатъчно време за запознаване с доказателствата преди изслушването Ви от съда.

Ще бъде ли поискана информация за моето съдебно досие?

Съдът ще поиска да се запознае със съдебното Ви досие, и то независимо от Вашето желание.

Задържане или освобождаване (4)

Какво ще ме уведомят за случващото се?

След като съдът прецени събраните материали и изслуша прокурора, Вашия адвокат и Вашите обяснения, ще разберете какво е решил съдът в същото съдебно заседание.

При това първо довеждане пред него съдът може:

да Ви определи **мярка за неотклонение** задържане под стража или домашен арест;

да Ви определи по-лека **мярка за неотклонение** и Ви освободи;

да Ви освободи, без да определя **мярка за неотклонение**.

При това изслушване съдът не се произнася по основателността на повдигнатите срещу Вас обвинения.

Мога ли да се свържа с член от семейството си или с приятел?

Ако Ви задържи, съдът разпорежда Вашето семейство да бъде незабавно уведомено.

Мога ли да бъда прегледан от лекар, ако се нуждая от такъв?

По време на задържането при нужда имате право на лекарска помощ.

Мога ли да се свържа с моето посолство, ако съм от друга държава?

Ако Ви задържи, съдът разпорежда незабавно да бъде уведомено българското Министерство на външните работи, което ще се свърже с консулството на Вашата държава.

Мога ли да обжалвам?

Можете да обжалвате решението на съда относно Вашето задържане или освобождаване. Това можете да направите в 3-дневен срок от произнасянето. Въззивният съд ще разгледа жалбата Ви в 7-дневен срок от произнасянето на първата инстанция. Решението му е окончателно.

Подготовка за процес от прокурора (5)

Каква е целта на този етап?

Този етап следва приключването на разследването (за разследването вижте **тук**). Целта е да се проверят събраните доказателства и да се прецени дали предположението за извършено престъпление е доказано извън всякакво съмнение. Само в този случай делото може да се внесе в съда за започване на наказателен процес.

Кой има водеща роля?

Тя принадлежи на прокурора. На този етап само той може да реши дали да внесе делото за разглеждане в съда. Прокурорът освен това може да прекрати досъдебното производство в предвидените от закона случаи. Тогава делото не се внася в съда. Прокурорът може също да спре досъдебното производство в предвидените от закона случаи до отстраняване на причината за спиране, след което производството се възобновява. Ако установи нарушения при запознаването на обвиняемия с материалите по разследването, прокурорът може да върне делото на разследващия за отстраняването им или да ги отстрани сам.

Как ще разбере какво се случва?

Ако обвинението се внесе в съда и Вие сте обвиняем, съдът ще Ви изпрати препис от обвинителния акт. Ако прокурорът прекрати или спре производството, той ще Ви изпрати препис от съответното негово решение.

Мога ли да обжалвам?

Можете да обжалвате пред съда прокурорското решение за прекратяване в 7-дневен срок след получаването на препис от него.

Първоинстанционният съд ще разгледа жалбата в 7-дневен срок след приемането ѝ. Решението му може да се обжалва пред въззивния съд, който постановява окончателно решение. Можете да обжалвате пред съда и прокурорското решение за спиране. Тогава решението на съда ще е окончателно.

Ще получа ли друга допълнителна информация?

Когато прокурорът установи нарушения при запознаването Ви с материалите по разследването и върне делото на разследващия за отстраняването им или ги отстрани сам, Вие имате право да се запознаете с тези допълнителни действия по отстраняването на нарушенията.

Подготовка за процес от защитата (6)

Каква е целта на този етап?

Целта е Вие и Вашият адвокат да се запознаете с всички доказателства, събрани в хода на разследването след приключването му, включително и тези във Ваша полза. Така ще е ясно въз основа на какви доказателства прокурорът би внесъл обвинение срещу Вас в съда. Това ще помогне на Вас и Вашия адвокат в организирането на защитата Ви в процеса.

Как ще разбере какво се случва?

Когато приключи разследването и преди да изпрати събраните материали на прокурора, ако Вие и Вашият адвокат поискате това, разследващият ще Ви съобщи място, дата и час за запознаване с доказателствата. Вие и Вашият адвокат имате право да разполагате с достатъчно време за това.

Ще ми бъде ли осигурен преводач, ако не говоря езика?

Ако не говорите езика, запознаването Ви с доказателствата трябва да стане в присъствието на преводач. Не е необходимо да плащате за превода.

Ще ми искат ли сведения? Трябва ли да давам сведения?

На този етап няма да Ви разпитват и не сте длъжни да давате обяснения по случая.

Каква информация ще получа?

Имате право да се запознаете със всички събрани доказателства, включително и да прочетете всички свидетелски показания. Вашият адвокат ще ви разясни значението на събраните доказателства.

Какви са правата ми след запознаване с доказателствата?

С помощта на Вашия адвокат имате право да искате нови доказателства и да правите бележки и възражения срещу действията по разследването. Разследващият ще впише в протокол Вашите искания, бележки и възражения, а прокурорът ще реши дали са основателни или не.

Какво ще стане, ако исканията, бележките и възраженията ми са основателни?

Прокурорът ще разпреди на разследващия да извърши допълнителни действия по разследването. Имате право да се запознаете с тези действия и с новите доказателства, ако има такива, по реда, описан дотук.

Мерки за неотклонение (7)

Това са принудителни мерки, които може да Ви бъдат наложени, ако от доказателствата може да се направи обосновано предположение, че сте извършили престъплението, в което са Ви обвинили. Целта на мерките е да Ви попречат да се укриете, да извършите ново престъпление или да осуетите изпълнението на присъдата, с която биха Ви осъдили.

Мерките за неотклонение са:

Подписка — поемате задължение, че няма да напускате местоживеенето си без разрешение на съответния орган.

Гаранция — изразява се във внасяне на определена сума в пари или ценни книжа. Ако се укриете, сумата се отнема и ще Ви се наложи по-тежка мярка.

Домашен арест — това е забрана да напускате жилището си без разрешение.

Задържане под стража — изразява се в принудителното Ви изолиране.

Задържането под стража се изпълнява в полицейски помещения или в затворите.

Имате право да се запознаете срещу подпис с мярката за неотклонение. Подписката и гаранцията се налагат от прокурора. Домашният арест и задържането под стража се определят от съда по искане на прокурора. За определянето на мярката се преценяват тежестта на обвинението, доказателствата и личният Ви статус. Въз основа на тези фактори може да се реши да не Ви се определя мярка за неотклонение.

Във Ваше отсъствие мярка за неотклонение не може да се налага. Съдът е длъжен да разгледа всяка Ваша молба за промяна на мерките „задържане под стража“ и „домашен арест“ в по-леки.

Полицейският арест и задържането от прокурор до 72 часа имат подготвителен характер и според закона не са мерки за неотклонение.

Забрана за напускане на пределите на България (8)

Ако обвинението Ви е за престъпление, наказуемо с лишаване от свобода повече от 5 години, прокурорът може да Ви забрани да напускате пределите на България, освен с негово разрешение. За забраната той незабавно ще уведоми граничните контролно-пропускателни пунктове.

Целта на мярката е да Ви се попречи да се укриете от разследването.

Вие или Вашият адвокат можете да поискате от прокурора да Ви разреши еднократно напускане на страната за определен срок. По това искане прокурорът се произнася в 3-дневен срок от получаването му. Ако той откаже, имате право да обжалвате отказа му пред съда. Съдът незабавно ще разгледа жалбата Ви, без да Ви изслушва. Той може или да потвърди отказа на прокурора или да Ви разреши да напуснете пределите на България за определен срок. Решението на съда ще е окончателно.

По същия начин вие или Вашият адвокат можете да поискате от съда да отмени изцяло забраната да напускате България. Съдът ще я отмени, ако прецени, че не съществува опасност да се укриете извън страната.

В посочените съдебни процедури съдът няма да разглежда основателността на обвиненията срещу Вас.

Връзки по темата

[📄 Наказателно-процесуален кодекс](#)

[📄 Закон за министерството на вътрешните работи](#)

[📄 Закон за екстрадицията и Европейската заповед за арест](#)

[📄 Правилник за прилагане на Закона за Министерството на вътрешните работи](#)

Последна актуализация: 20/07/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

3 — Моите права в съда

Къде и как ще се проведе процесът?

[📄 Наказателно-процесуалният кодекс](#) определя дали на първа инстанция делото Ви ще се гледа от районен или окръжен съд. Повече за съдилищата вижте на уебсайта на [📄 Висшия съдебен съвет](#).

По начало процесът е публичен. Възможно е обаче целият процес или отделни изслушвания да се проведат при закрити врати. Това се прави за запазване на държавната тайна, нравствеността или тайната самоличност на защитен свидетел.

От тежестта на обвинението зависи дали делото ще се реши от един съдия или от състав от един съдия и 2 съдебни заседатели. Делата за най-тежките престъпления се решават от състав от 2 съдии и 3 съдебни заседатели. При решаването съдията и съдебният заседател имат равни гласове.

Могат ли обвиненията да бъдат променени по време на процеса?

Това е възможно, ако по време на процеса се докажат нови факти, които подкрепят обвинението и не са били известни на разследващите. Но нови обвинения може да има само когато:

се налагат сериозни промени във фактите, описани в първоначалните обвинения;

дори и без такива промени, новите обвинения се отнасят до по-тежки престъпления.

При ново обвинение имате право да поискате да се подготвите по него, преди процесът да продължи.

Самопризнанието Ви, независимо по кои обвинения, може да доведе до по-леко наказание. Но съдът не може да Ви осъди само въз основа на него.

Какви са моите права по време на процеса?

При обвинение за престъпление, наказуемо с лишаване от свобода повече от 5 години, участието Ви в процеса е задължително. Ако сте от друга държава, а участието Ви е задължително, процесът може да се проведе без Вас само при условията, посочени [📄 тук](#). В тези случаи ще Ви се определи служебен защитник по реда, посочен [📄 тук](#).

По начало участие в процеса чрез видео-връзка не се допуска. Ако прецени, че това няма да попречи на разкриването на истината, съдът може само да Ви разпита чрез видео-връзка, и то само ако сте извън страната. Задължителното Ви участие означава присъствие по време на целия процес. Ако участието Ви не е задължително, имате право на такова присъствие. Ако не говорите езика, ще можете да ползвате безплатен преводач.

[📄 Наказателно-процесуалният кодекс](#) определя кога защитата Ви е задължителна. За избора на адвокат и за правото Ви на безплатна правна помощ вижте [📄 тук](#). Можете да сменяте адвоката си. Ако сте задържани, имате право да се срещате и разговаряте насаме с адвоката. Можете да ползвате преводач, ако не говорите езика.

Можете, но не сте длъжни да давате обяснения в хода на процеса. Дори и да кажете нещо, което не е истина, от това за Вас няма да има никакви неблагоприятни последици. Ще трябва обаче да потвърдите данните за Вашата самоличност.

Какви са правата ми по отношение на доказателствата срещу мен?

Можете да оспорите доказателствата, представени срещу Вас. Можете да посочите, че те не са допустими, защото не са събрани по законния ред, или че, макар и допустими, не подкрепят обвинението. Оспорването обичайно се прави в края на процеса, когато адвокатът излага доводите си във Ваша защита. Допустимостта може да се оспори и в хода на процеса.

Имате право да искате всички допустими по закон доказателства във Ваша полза. Можете да искате разпит на свидетели, чиито показания подкрепят защитата. Искания за доказателства можете да правите по всяко време на процеса. Доказателствата, получени от частен детектив, ще са допустими, ако са събрани според изискванията на закона. Тук ще е важна преценката на адвоката Ви.

Вие и Вашият адвокат можете да задавате всякакви въпроси на свидетелите на обвинението в тяхно присъствие. По-особен е редът, ако разпитват [защитени свидетели](#). Можете да оспорите казаното от свидетелите срещу Вас. Оспорването обичайно се прави в края на процеса, когато адвокатът излага доводите си във Ваша защита.

Ще бъде ли взета под внимание информация за моето съдебно досие?

Съдът ще събере данни за миналите Ви присъди независимо дали сте съгласни. Ако Ви признаят за виновни и имате предишни присъди, те могат да доведат до по-тежко наказание. Данните трябва да са актуални към края на процеса. Предишни присъди от друга държава-членка се зачитат, ако преди това български съд ги е признал.

Какво ще се случи в края на процеса?

Ако съдът намери, че обвинението е доказано без съмнение, ще Ви признае за виновни и ще Ви накаже според закона. В противен случай съдът ще Ви оправдае.

Наказанията са:

Доживотен затвор — със или без замяна: налага се за най-тежките престъпления. Доживотният затвор без замяна не може да се заменя с лишаване от свобода за определен срок. Лишаване от свобода за определен срок — максимум до 20 години, а по изключение — до 30 години. Изтърпява се в затвор.

Пробация за определен срок — включва мерки за контрол и въздействие върху Вас без лишаване от свобода. Такава мярка може да бъде общественополезният труд.

Конфискация — отнема се принудително имуществото Ви или част от него.

Глоба — заплащате принудително определена парична сума.

Лишаване за определен срок от правото да заемате дадена длъжност или да упражнявате дадена професия, от правото на получени награди или на военно звание.

Обществено порицание — присъдата Ви се разгласява по подходящ начин.

Каква е ролята на жертвата по време на процеса?

Като частен обвинител жертвата ще поддържа внесеното от прокурора обвинение и ще иска осъждането Ви. Като граждански ищец жертвата ще иска да бъдете осъдени да ѝ заплатите обезщетение за причинените от престъплението вреди. Жертвата трябва да внесе молба в началото на процеса и ще изпълнява тези роли, ако така реши съдът.

Разпит на защитен свидетел

В резултат на свидетелстването е възможно да възникне опасност за живота или здравето на свидетеля или на неговите роднини или близки.

Тогава съдът, след като се убеди, че опасността е реална, и по искане на свидетеля или с неговото съгласие, взема мерки за неговата незабавна защита. Такава мярка може да бъде запазването в тайна на самоличността на застрашения свидетел.

Ако защитен свидетел с тайна самоличност ще дава показания, съдът ще го разпита в отсъствие на участниците в процеса. Законът задължава съда да вземе всички възможни мерки за запазване в тайна на самоличността на свидетеля. След разпита съдът незабавно ще представи на Вас и на адвоката Ви преписи от протокола за разпит на свидетеля без неговия подпис. Вие и Вашият адвокат ще можете да зададете вашите въпроси на свидетеля в писмена форма.

Връзки по темата

<https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2135512224> Наказателно-процесуален кодекс

<https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/1589654529> Наказателен кодекс

<https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2135560660> Закон за съдебната власт

<http://www.vss.justice.bg/bg/vlast/1.htm> Висш съдебен съвет

Последна актуализация: 20/07/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

4 — Моите права след постановяване на решението от съда

Мога ли да обжалвам?

Независимо от това дали ще Ви признае за виновни или ще Ви оправдае, съдът ще произнесе присъда. Вие ще разберете присъдата в края на процеса. [Наказателно-процесуалният кодекс](#) посочва кога съдът прекратява наказателното дело, без да произнася присъда. Тогава съдът постановява определение. Можете да обжалвате както присъдата, така и определението.

Жалбата се изготвя в писмена форма и се подписва. Подава се чрез първоинстанционния съд до въззивния съд. Ако първата инстанция е районен съд, въззивната ще бъде окръжен съд. Присъдите и определенията на окръжен съд се обжалват пред апелативен съд. Повече за съдилищата вижте на уебсайта на [Висшия съдебен съвет](#). Присъдите се обжалват в 15-дневен срок от произнасянето им, а определенията — в 7-дневен срок от узнаването им.

В жалбата срещу присъдата имате право да се оплачете от изводите на съда относно фактите, които е счел за доказани, от начина, по който са били приложени съответните закони, и от несправедливостта на наказанието. Независимо от броя и вида на оплакванията Ви, въззивният съд служебно ще прецени правилността на цялата присъда.

Какво ще се случи, ако обжалвам?

След получаването на жалбата Ви първоинстанционният съд ще прати копия от нея на прокурора и другите страни в процеса. Когато изготви мотивите към присъдата, същият съд ще прати делото с жалбата на въззивния съд. Ако при обжалването сте с [мярка за неотклонение](#) „задържане под стража“, жалбата няма да доведе до автоматичното Ви освобождаване. Но можете да помолите въззивния съд да промени мярката Ви в по-лека. Този съд ще се произнесе по молбата Ви в отделно заседание.

Няма фиксирани срокове, в които въззивният съд ще насрочи заседанието. Колко време ще отнеме това зависи от бързината на изготвяне на мотивите на присъдата и от натовареността на въззивния съд.

Можете да представите нови доказателства пред въззивния съд. Това е така, защото този съд може да установява нови факти. Важат правилата за доказване, валидни за процеса пред първата инстанция.

Какво ще се случи на заседанието по обжалването?

Можете да участвате в това заседание, но не сте длъжни. Вие и Вашият адвокат можете да направите устно изложение по оплакванията в жалбата. Останалите страни в процеса, които са се явили, също могат да изразят мненията си по жалбата.

Въззивният съд може:

С решение да отмени присъдата и да върне делото за ново разглеждане на прокурора или на първоинстанционния съд.

Да отмени първоинстанционната присъда и да постанови нова присъда.

С решение да измени присъдата, включително и да смекчи наказанието.

С решение да отмени присъдата и да прекрати наказателното производство.

Да спре наказателното производство в случаите, предвидени в [§ 1 Наказателно-процесуалния кодекс](#).

С решение да потвърди първоинстанционната присъда.

Какво ще стане, ако обжалването е успешно/неуспешно?

Ако не сте доволни от присъдата или решението, произнесени от апелативен съд като въззивна инстанция, можете да ги обжалвате пред Върховния касационен съд. Ако въззивната инстанция е окръжен съд, имате право на жалба пред Върховния касационен съд само в случай че окръжният съд е постановил нова присъда.

Върховният касационен съд не установява нови факти, поради което пред него нови доказателства не се допускат. Той се произнася само по прилагането на законите и по справедливостта на наложеното наказание. Върховният касационен съд разглежда само оплакванията, изложени в касационната жалба.

Имате право на обезщетение само когато осъдителната Ви присъда бъде отменена и след това въззивният съд Ви оправдае с нова присъда. За повече подробности вижте особения закон за обезщетенията [§ 1 тук](#). Ако въпреки обжалването присъдата Ви остане осъдителна, дори и с по-леко наказание, тя ще се отрази в съдебното Ви досие. Оправдателната присъда не се вписва в досието.

Веднъж изчерпали възможностите на обжалването пред въззивния съд и пред Върховния касационен съд, нямате право на ново обжалване.

Присъдата ще стане окончателна, ако не сте я обжалвали или ако сте я обжалвали, но след изтичане на срока за обжалване, или с постановяване на решението на Върховния касационен съд.

Аз съм от друга държава-членка. Могат ли да ме върнат там след процеса?

Връщането Ви е възможно. В някои случаи то може да стане дори и без Вашето съгласие. Връщането Ви няма автоматично да последва влизането на присъдата Ви в сила. Трябва да се изпълни определена процедура, подробно уредена в [§ 1 Наказателно-процесуалния кодекс](#). Тук ще Ви е нужен съвет от адвокат.

Ако бъда осъден, могат ли да ме съдят отново за същото престъпление?

Законът забранява да Ви съдят отново за същото престъпление, след като вече са Ви осъдили за него. Забраната важи и когато вече са Ви осъдили в друга държава-членка.

Информация за обвиненията/присъдата

Информация за обвиненията срещу Вас ще се пази в полицейските регистри. Ако процесът Ви приключи с оправдателна присъда, можете да поискате от полицията да заличи тази информация.

Информация за присъдата, ако тя е осъдителна, ще бъде вписана в съдебното Ви досие. То ще се съхранява в съответния районен съд. Ако сте родени извън България, досието Ви ще се съхранява в Министерството на правосъдието.

Съдебното Ви досие ще се пази, докато изтекат 100 години от датата на раждането Ви, след което ще се пренесе на микрофилм и ще се унищожи. За съхраняването на досието не е нужно Вашето съгласие. Нямате право и да възразявате срещу запазването на тази информация.

Връзки по темата

[§ 1 Наказателно-процесуален кодекс](#)

[§ 1 Закон за отговорността на държавата и общините за вреди \(понесени от граждани\)](#)

[§ 1 Наредба № 8 от 26 февруари 2008 г. за функциите и организацията на дейността на бюрата за съдимост](#)

Последна актуализация: 20/07/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

5 — Дребни пътни правонарушения

Как се третират дребните пътни правонарушения?

Дребните пътни правонарушения, свързани например с превишена скорост, неправилно паркиране и други подобни, се третират като административни нарушения. Те се наказват по административен ред. Наказанията могат да бъдат или глоба, или лишаване от правото да управлявате автомобил за определен срок. За по-тежки нарушения е възможно да Ви наложат и двете наказания.

Правонарушенията се установяват и наказват от органите на пътната полиция. Можете да обжалвате акта, с който Ви е наложено административното наказание, пред съответния районен съд. Това можете да направите в 7-дневен срок от датата, на която Ви е бил връчен актът. Пред съда имате право на адвокатска защита. Глоби в размер до 50 лева не подлежат на обжалване пред съд.

Районният съд може да потвърди или отмени наказанието. Можете да обжалвате решението на районния съд пред съответния административен съд. Неговото решение ще е окончателно. Повече за съдилищата вижте в уебсайта на [§ 1 Висшия съдебен съвет](#).

Същата процедура е валидна и по отношение на правонарушенията, извършени от граждани на други държави-членки.

Ще бъдат ли вписани тези правонарушения в съдебното ми досие?

Тези правонарушения няма да бъдат вписани в съдебното Ви досие.

Връзки по темата

[§ 1 Закон за административните нарушения и наказания](#)

[§ 1 Закон за движението по пътищата](#)

[§ 1 Правилник за прилагане на Закона за движението по пътищата](#)

Последна актуализация: 20/07/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

(NEW) 1 - Моите права по време на разследването

A. Ако съм чужденец, това има ли значение за разследването?

B. Какви са етапите на разследването?

i. Етап на събиране на доказателства / Правомощия на разследващите

ii. Полицейско задържане

iii. Разпит

iv. Предварително задържане

C. Какви са правата ми по време на разследването?

i. Какви са правата ми по отношение на устните и писмените преводи?

ii. Какви са правата ми по отношение на информацията и достъпа до преписката по делото?

iii. Какви са правата ми по отношение на достъпа до адвокат и информирането на трето лице за моето положение?

iv. Какви са правата ми по отношение на правната помощ?

v. Какво е важно да знаете за:

a. презумпцията за невинност

b. правото да запазите мълчание и да не се самоуличавате

c. тежестта на доказване

vi. Какви са специалните гаранции за децата?

vii. Какви са специалните гаранции за уязвимите заподозрени лица?

D. Какви са законовите срокове по време на разследването?

E. Какви са досъдебните действия, включително алтернативите на предварителното задържане и възможностите за предаване на държавата по произход (европейска заповед за надзор)?

Последна актуализация: 20/07/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

(NEW) 2 - Моите права по време на съдебния процес

A. Къде ще се проведе съдебният процес?

B. Може ли обвинението да бъде променено? Ако е възможно, какво право на информация имам в това отношение?

C. Какви са правата ми по време на съдебните заседания?

i. Трябва ли да присъствам в съда? При какви условия мога да отсъствам по време на съдебното дело?

ii. Какви са правата ми по отношение на устните и писмените преводи?

iii. Имам ли право на адвокат?

iv. С какви други процесуални права следва да се запозная? (напр. представяне на заподозрени лица пред съда)

D. Възможни наказания

Последна актуализация: 20/07/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

(NEW) 3 - Моите права след съдебния процес

A. Имам ли право да обжалвам решението на съда?

В. Какви други възможности имам?

С. Какви са последиците, ако бъде осъден?

i. Съдебно досие

v. Изпълнение на присъда, предаване на затворници, пробация и алтернативни наказания

Последна актуализация: 20/07/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [CS](#) е била наскоро променена. Езикова версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Обвиняеми (наказателни производства) - Чешка република

Съгласно Конституцията на Чешката република може да Ви бъде наложено наказание само в съответствие със закона и по реда, установен в съответните закони. Тези закони са [§ Наказателният кодекс](#), [§ Законът за правораздаването при малолетни и непълнолетни лица](#) и [§ Наказателно-процесуалният кодекс](#), като в тях се установяват правилата за наказателните производства, включително конкретни условия за упражняване и принудително изпълнение на Вашите права.

В тези информационни листове се обяснява какво се случва, когато дадено лице е заподозряно или обвинено в престъпление. За информация относно дребни правонарушения като пътни нарушения, за които обикновено се налага определено наказание, преминете към [§ Информационен лист 5](#).

Ако сте жертва на престъпление, можете да намерите пълна информация за правата си [тук](#).

Кратко представяне на наказателния процес

Обичайните етапи на наказателния процес са представени накратко по-долу.

1. Подготвителен процес

Подготвителният процес е първият етап от наказателния процес. Той се състои от две части:

процедурите на органите, отговарящи за наказателния процес преди началото на наказателното преследване, известни като фаза на предварително разглеждане; и

фазата на разследване — частта от наказателното преследване от неговото начало до внасянето на обвинение или до неговото прекратяване по друг начин (вж. [§ Информационен лист 2](#)).

2. Предварително разглеждане на обвинението

По време на предварителното разглеждане съдът преценява дали делото е правилно изяснено в подготвителния процес и дали обвинението представлява подходящо основание за последващо производство. Той също така решава дали съдът е компетентен да се произнесе по делото.

3. Процесът

Това е най-важната част от наказателния процес. Доказателствата се разглеждат и се взема решение по случая. По време на тази фаза от наказателния процес обвиняемият или обвиняемите и всички свидетели и пострадалата страна или страни се разпитват в съда. Делото е публично, устно и се провежда на чешки език. Ако не говорите чешки, имат право на преводач.

4. Производство по обжалване

Обвиняемият, неговото семейство, адвокатът, прокурорът или пострадалата страна имат право да обжалват в срок от 8 дни. Ако бъде подадена жалба, въззивният съд преразглежда решението на първоинстанционния съд.

Роля на Европейската комисия

Моля обърнете внимание, че Европейската комисия не играе никаква роля в наказателното производство в държавите-членки и не може да Ви помогне, ако имате оплакване. Тези информационни листове съдържат информация за това как да подадете оплакване и до кого.

Следвайте връзките по-долу, за да намерите информацията, от която се нуждаете

[§ 1 – Получаване на правен съвет](#)

[§ 2 — Моите права по време на разследването на престъпление и преди делото да бъде внесено в съда](#)

Разглеждане

Разследване

Задържане

Решение в подготвителния процес, обвинение

Съкратен подготвителен процес

[§ 3 — Моите права по време на процеса](#)

Съдебен процес

Присъди; права на жертвата

[§ 4 — Моите права след като съдът произнесе своето решение](#)

[§ 5 — Пътни и други дребни правонарушения](#)

Връзки по темата

[§ Министерство на правосъдието на Чешката република](#)

[§ Министерство на вътрешните работи на Чешката република](#)

[§ Адвокатска колегия на Чешката република](#)

[§ Информация относно правата на човека](#)

[§ Правна информация за всички](#)

Последна актуализация: 16/09/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

1 — Получаване на правен съвет

В настоящия информационен лист се обяснява при какви обстоятелства имате право да бъдете представляван от адвокат, как да си намерите адвокат и как ще бъдат заплатени разходите за адвоката, ако не можете да си позволите да платите. Освен това тук ще бъде обяснено какво може да направи Вашият адвокат за Вас.

Намиране на адвокат

Само адвокат, вписан в регистъра на адвокатите, който се поддържа от [Адвокатската колегия на Чешката република](#), може да защитава лица в наказателни дела.

Ако имате нужда от защитник, се свържете с [Адвокатската колегия на Чешката република](#) (<https://www.cak.cz>) или се свържете директно с някой от адвокатите в регистъра).

Какво ще се случи, ако не избира адвокат?

Ако не си изберете адвокат, ще трябва сам да се защитавате.

В някои случаи е задължително да имате защитник и съдът ще Ви определи защитник, ако не си изберете адвокат в рамките на определен срок.

По-долу са изброени ситуацияите, в които се изисква защитник:

ако сте задържан или под наблюдение в медицинско заведение,

ако Вашата дееспособност да извършвате правни действия е ограничена,

ако сте лице, което се укрива,

ако сте на възраст под 18 години,

ако сте с физически или умствени увреждания и има съмнения дали сте способни да се защитавате правилно,

ако обвинението е такова, че можете да бъдете осъден на повече от 5 години затвор,

ако срещу Вас като задържано лице ще започне опростено производство,

в производство, в което от Вас може да се изисква да се подложите на превантивно медицинско лечение (различно от лечение на алкохолизъм), в някои производства с чуждестранен елемент.

Кой плаща за адвоката?

Обвиненото лице плаща за услугите на адвоката. Ако съдът Ви определи адвокат, държавата плаща за защитата. Държавата плаща и ако имате право на безплатна защита.

Какъв е хонорарът на адвоката?

Плащанията за услугите на защитник се определят в договор между Вас и Вашия защитник или в [Закона за хонорарите на адвокатите](#) (ако нямате договор).

Кога имате право на безплатна защита?

Ако не разполагате с достатъчно средства, за да платите разходите за своята защита, имате право на намалена такса или безплатна защита (и двете се наричат „безплатна защита“). Съдията или председателят на съда ще вземе решение по Вашата молба въз основа на информация за финансовото Ви състояние. Вие трябва да подадете тази молба по време на подготвителния процес чрез прокурора или по време на съдебното производство.

Може да Ви бъде предоставена безплатна защита дори без такава молба, ако обстоятелствата показват, че това е уместно.

Връзки по темата

[Закон за хонорарите на адвокатите](#)

Последна актуализация: 16/09/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

2 — Моите права по време на разследване на престъпление и преди делото да бъде разгледано от съда

Какви са етапите на наказателното разследване?

Целта на подготвителния процес е да се проучи дали е било извършено престъпление и кой е вероятният извършител (фазата на предварително разглеждане) и след това да се обезпечат доказателства и делото да се подготви за влизане в съда (фазата на разследване).

Подготвителният процес се извършва от полицията, като нейната дейност се контролира от прокурора, който взема решение дали процесът е бил извършен правилно.

Някои действия могат да бъдат извършени само от прокурора или за тях трябва неговото решение (например прекратяване на подготвителния процес), докато съдията има правомощия да взема решение за някои други действия (напр. задържане на заподозрян, арест, претърсване на жилище и подслушване).

Следвайте връзките по-долу, за да намерите по-подробна информация относно фазите на досъдебното разследване.

[Предварително разглеждане \(1\)](#)

[Разследване \(2\)](#)

[Задържане \(3\)](#)

[Решение в подготвителния процес, обвинение \(4\)](#)

[Съкратен подготвителен процес \(5\)](#)

[Процедура преди началото на наказателно преследване — предварително разглеждане \(1\)](#)

Каква е целта на предварителното разглеждане?

С оглед да се установи естеството на дадено престъпление и лицето, което го е извършило, полицията може да:

снима показания

получава становища на експерти

проучва документи

извършва претърсване за предмети и да претърсва мястото на извършване на престъплението

изготвя полицейски протоколи, да сменя пръстови отпечатащи, телесни мерки, да извършва обиск на заподозрени лица

извършва спешни действия

задържа заподозрени лица

използва други процедури за разследване, ако е подходящо.

Предварителното разглеждане приключва с решение да се започне наказателно преследване на конкретно лице или по редица други начини (отсрочване, временно отсрочване, предаване на делото за процедура, различна от наказателна).

Какви са сроковете на тази фаза?

Срокът е два, три или шест месеца в зависимост от сериозността на случая. Ако предварителното разглеждане не може да бъде приключено, прокурорът може да измени или удължи срока въз основа на писмена обосновка.

Какво ще ме уведомят за случващото се?

На този етап няма да бъдете уведомен за случващото се, докато не се наложи да участвате пряко в процедурата.

Ще ми бъде ли осигурен преводач, ако не говоря езика?

Ако от Вас бъде поискано да дадете обяснение за някои събития, полицията ще осигури преводач, който ще превежда въпросите, Вашите отговори и впоследствие протокола преди от Вас да бъде поискано да го подпишете.

На какъв етап ще мога да говоря с адвокат?

Можете да поканите адвокат, който да присъства на обяснението. Участието на адвокат на този етап не е задължително и ако не сте избрали да се свържете с адвокат, няма да ви бъде определен такъв. Можете да потърсите съвет от адвокат, но не и как да отговорите на въпрос, който вече са Ви задали. Можете сами да си осигурите преводач на този етап, който да съдейства на Вас и Вашия адвокат.

Ще ми искат ли сведения? Трябва ли да давам сведения?

На този етап полицията може да поиска да дадете обяснение на фактите, които разследва. Вие сте длъжен да дадете истинно обяснение. Можете да откажете да предоставите обяснение, ако Вие (или лице, свързано с Вас) сте изложен на риск от преследване въз основа на Вашите показания. Освен това можете да откажете, ако по този начин бихте нарушили задължение за поверителност.

Какво ще стане, ако кажа нещо, което е неблагоприятно за моя случай?

Вашите показания ще бъдат използвани само за да се вземе решение дали да се започне наказателно преследване срещу конкретно лице за конкретно престъпление. Ако започне наказателно преследване, Вашите показания ще се считат за показания на свидетел само ако са били дадени рано и не биха могли да се повторят на по-късен етап. Освен това те трябва да бъдат дадени пред съдия. В противен случай Вашите показания трябва да се дадат отново на по-късен етап от наказателното производство (обикновено пред съда).

Мога ли да се свържа с член от семейството си или с приятел?

По Ваше искане полицията ще уведоми един Ваш близък или приятел, че сте били задържан, при условие че това не пречи на полицейското разследване и че не е необосновано трудно.

Мога ли да бъда прегледан от лекар, ако се нуждая от такъв?

Полицията ще организира медицински преглед и ще получи становище на лекар относно Вашето здравословно състояние към момента на предварителното разглеждане или задържане. Трябва да бъдете освободен незабавно, ако това е становището на лекаря, и при необходимост полицията ще Ви отведе в лечебно заведение.

Мога ли да се свържа с моето посолство, ако съм от друга държава?

Може да поискате да упражните правото да се свържете с Вашето посолство и да обсъдите насаме с представител на посолството всеки етап от наказателното производство.

Аз съм от друга държава. Трябва ли да присъствам по време на разследването?

Съдията може да разпорежи Вашето изслушване преди да напуснете страната, ако то е от значение за делото и ако така ще се предотврати загуба на доказателства. Можете да бъдете изслушан и след като напуснете страната, ако бъде отправено искане до съответните органи в държавата, в която живеете.

Мога ли да бъда върнат в моята държава по местоживееене?

Не и на този етап.

Ще бъда ли задържан или ще бъда освободен?

Ако присъствието Ви е задължително, ще трябва да се явите пред съда или да бъдете задържан. Ако впоследствие в рамките на 48 часа от задържането Ви срещу Вас не бъдат предявени обвинения или не бъдете изправен пред съдия във връзка с решение за задържане, трябва да бъдете освободен.

Мога ли да напускам страната по време на разследването?

Да.

Ще ми поискат ли пръстови отпечатащи, ДНК проби (напр. косми, слюнка) или други телесни течности?

Ако това е необходимо, за да се установи Вашата самоличност или за да се провери дали има следи от престъплението по Вашето тяло, или ако това е необходимо за доказателство, могат да бъдат снети Вашите пръстови отпечатащи, да Ви бъде взета ДНК проба, кръв, биологичен материал или телесни мерки или да бъде извършен личен или подобен обиск.

В случай на физическа съпротива от Ваша страна това може да бъде извършено принудително със съгласието на прокурора. Ако откажете, може да бъдете глобен с до 50 000 чешки крони.

Ако информацията, която бъде получена по този начин, вече не е необходима за последващото производство или с цел предотвратяване, разследване и откриване на престъпни действия, тя ще бъде унищожена.

Мога ли да се призная за виновен за всички или за някои от обвиненията преди процеса?

Ако Вашето признание за вина е надеждно, то може да представлява основание за започване на наказателно преследване или за решение за бързо производство.

Ще получа ли информация за свидетели, които са свидетелствали срещу мен, и други доказателства?

На този етап от производството няма да получите такава информация.

Ще бъде ли поискана информация за моето съдебно досие?

Да, полицията ще се сдобие с копие от Вашето съдебно досие.

Начало на наказателното преследване — разследване (2)

Каква е целта на този етап?

По време на разследването полицията търси и проучва важни доказателства по случая. Полицията ще търси доказателства, които ще бъдат в полза или във вреда на обвиняемия.

Какъв е срокът на разследването?

Срокът е два, три или шест месеца в зависимост от сериозността на случая. Срокът може да бъде удължен от прокурора, ако полицията представи писмена обосновка. Прокурорът обаче трябва да проверява обосновката по всеки случай поне веднъж месечно. Полицията трябва да действа възможно най-бързо. Ако бъдете Ви бъде навредено от забавяне, може да поискате от прокурора да отстрани проблема. Ако забавянето е по вина на прокурора, можете да поискате от неговия висшестоящ да отстрани проблема. Обвиняемото лице може също така да поиска обезщетение за нефинансови вреди, причинени от забавяне на производството, и също така обезщетение за вреди. Когато налага наказание, съдът ще вземе под внимание всяко забавяне на този етап.

Какво ще ме уведомят за случващото се?

Ще получите решение относно започването на наказателно преследване. То ще съдържа описание на действието, в което Ви обвиняват, правното основание за него и причините. Можете да подадете възражение срещу решението в срок от три дни и прокурорът ще вземе решение по Вашето възражение.

Вие или Вашият защитник ще бъдете информирани за процедурите по разследването и ще имате право да участвате в тях чрез Вашия защитник, да задавате въпроси на свидетелите и да представяте доказателства. На Вас и на Вашият защитник може да бъде отказан достъп до преписката по време на разследването, ако има основателни причини за това.

Ще ми бъде ли осигурен преводач, ако не говоря езика?

По време на предварителното разглеждане ще Ви бъде осигурен преводач от език, който говорите, или от родния Ви език, ако не говорите чешки. Освен това ще Ви бъде осигурен преводач по време на процедурите по разследване. На този етап полицията ще Ви разреши да участвате и да задавате въпроси, ако желаете.

По Ваше искане ще Ви бъде осигурен писмен превод на определенията за започване на наказателно преследване, определенията за задържане или определенията за условно спиране на наказателното преследване.

На какъв етап ще мога да говоря с адвокат?

Това може да бъде извършено във всеки един момент и поверителността на разговора трябва да се гарантира. По искане на адвокатата ще бъде осигурен преводач. Можете сам да си изберете адвокат (вж. [☞ информационен лист 1](#)).

Ще ми искат ли сведения? Трябва ли да давам сведения?

Имате право да изразите своето мнение по случая и също така имате право да не казвате нищо.

Мога ли да възража срещу разследващия полицейски служител, прокурора или съдията?

Можете да внесете възражение срещу полицейския служител или прокурора, както и срещу секретаря по протокола, пробационния служител, съдебния служител, съдебния експерт и преводача и също така срещу съдията, ако смятате, че те са предубедени — т.е. ако смятате, че те се намират в ситуация на личен конфликт на интереси или са във връзка с която и да е от страните или техните представители и поради това не могат да вземат безпристрастни решения.

По принцип дадено лице също така се счита за предубедено, ако то вече е участвало в производството в друга роля. Например съдията не може да произнася присъда за вина и да взема решение за наказанието, ако вече се е произнасял в подготвителния процес за задържането, ако е издал решение за подслушване и така нататък.

Лицето, което първо ще вземе решение по вашето възражение, е лицето, срещу чиято предубеденост сте възражали.

Ако не сте удовлетворен от това решение, може да подадете оплакване срещу решението на въпросното лице в срок от три дни и след това висш орган ще вземе решение по случая. Решенията по процедурни въпроси, взети от предубедено лице, не могат да се прилагат в наказателното производство.

Какво ще стане, ако кажа нещо, което е неблагоприятно за моя случай?

Всичко, което кажете, може да бъде използвано във Ваша полза или срещу Вас. Вашите показания на този етап от производството могат да се използват като доказателство.

Мога ли да се свържа с член от семейството си или с приятел?

Полицията ще вземе решение дали може да се свържете с член от семейството си или с приятели по време на предварителното разглеждане, задържането и ареста. Ако сте задържан, имате право да пишете писма (писмата се четат от затворническата администрация на Чешката република, ако сте задържан поради опасност да повлияете на свидетелите; и освен това от прокурора, който има право да цензурира писмата Ви). Докато сте в затвора имате право на посетители веднъж на всеки две седмици, но ако сте задържан поради опасност да повлияете на свидетелите, на посещенията трябва да присъства и друго лице.

Мога ли да бъда прегледан от лекар, ако се нуждая от такъв?

Ако сте задържан, ще бъдете прегледан от лекаря на затвора, който е длъжен да Ви осигури подходящи медицински грижи. Ако сте обект на предварително разглеждане или бъдете задържан, вж. [☞ #Podstránka_1тук](#).

Мога ли да се свържа с моето посолство, ако съм от друга държава?

Да, на всеки етап от производството. Всяка среща със служител на консулството е поверителна. С Ваше съгласие съдът ще уведоми консулството на Вашата държава, ако бъдете задържан.

Аз съм от друга държава. Трябва ли да присъствам по време на разследването?

Вашето присъствие не е задължително, ако предварителното разглеждане е приключило и не желаете да присъствате на разследването. Ако има опасност да се укриете, ще бъдете задържан или ще Ви бъде разрешено да останете на свобода, след като обещаете писмено, че ще се върнете, когато бъдете призован.

Мога ли да бъда върнат в моята държава по местоживееене?

Да, ако са изпълнени условията за Вашата екстрадиция или предаване за наказателно преследване или за излежаване на Вашата присъда в друга държава и такава процедура не е забранена със закон.

Мога ли да напускам страната по време на разследването?

Да, но трябва да имате валиден пощенски адрес или по друг начин да поддържате контакт с органите, отговорни за наказателното производство. В противен случай бихте могли да бъдете арестуван и задържан.

Ще ми поискат ли пръстови отпечатаци, ДНК проби (напр. косми, слюнка) или други телесни течности? Може ли да ми бъде извършен личен обиск?

Ако е необходимо, да. Вие сте длъжен да се подчините на такова нареждане.

Може ли да бъде извършено претърсване в дома ми, служебните ми помещения, колата ми и др.?

Да, може да бъде извършено претърсване на дома по нареждане, издадено от съдия. По отношение на други помещения това може да се направи по нареждане, издадено от прокурора или полицията.

Мога ли да се призная за виновен за всички или за някои от обвиненията преди процеса?

Да, по време на предварителното разглеждане от полицията.

Могат ли обвиненията да бъдат променени преди процеса?

Не, може да се променя само правната квалификация на обвинението. Обвиняването Ви в друго деяние трябва да започне с ново решение за започване на наказателно преследване.

Мога ли да бъда обвинен в престъпление, за което вече съм бил обвинен в друга държава-членка?

Да. Това обаче не се прилага, ако наказателното преследване в другата държава-членка по Вашето дело е завършило с присъда, било е спряно, прекратено с одобрение или по взаимно съгласие или е било предадено за преразглеждане като правонарушение, а не като престъпление.

Ще получа ли информация за свидетелите срещу мен?

Можете да разберете тяхната самоличност и съдържанието на техните показания, когато прегледате преписката по делото или ако Вие или Вашият защитник присъствате на техния разпит. Самоличността на тайните свидетели няма да Ви бъде разкрита.

Ще получа ли информация за други доказателства срещу мен?

Да, веднага след като Вие и Вашият защитник получите разрешение да се запознаете с преписката по делото.

Ще бъде ли поискана информация за моето съдебно досие?

Да.

Задържане (3)

Ще бъда ли задържан или ще бъда освободен?

Само лице, срещу което е предявено обвинение, може да бъде задържано.

Ако бъдете предаден на съда с искане да бъдете задържан за постоянно в срок от 48 часа от Вашето първоначално задържане или 24 часа след Вашия арест, съдът ще вземе решение дали да бъдете задържан или не.

Основанията за задържане могат да бъдат следните:

вероятност за укриване от наказателно преследване или присъда (задържане с цел предотвратяване на укриване),

вероятност да попречите на разследването, например като повлияете на свидетели (задържане с цел предотвратяване на тайно договаряне),

или вероятност да довършите престъплението, което сте започнали, или да извършите ново престъпление (превантивно задържане).

Ако основанията за задържането не са налице или вече не съществуват, Вие ще бъдете освободен по решение на прокурора.

Освен това трябва да бъдете освободен след изтичане на законовия срок. За задържане с цел предотвратяване на тайно договаряне срокът е 3 месеца. За задържане с цел предотвратяване на укриване и превантивно задържане срокът е една година, ако предвидената в закона присъда е до 5 години, две години, ако предвидената в закона присъда е по-тежка, три години за особено тежки престъпления и четири години, ако за престъплението може да бъде наложена извънредна присъда.

Само една трета обаче от тези срокове се прилага по време на подготвителния процес и две трети се запазват за производството пред съда.

Основанията да бъдете задържан непрекъснато се преразглеждат. Прокурорът обаче трябва да вземе ново решение след като сте били задържан в продължение на три месеца, както и в срок от 30 дни след внасянето на обвинение, и на всеки три месеца след влизане в сила на предишното решение.

Как мога да бъда освободен от задържането?

Имате право да поискате да бъдете освободен от задържането във всеки един момент след като изтекат четиринадесет дни от влизането в сила на последното решение за задържане. Ако обаче можете да представите други причини във Вашето искане, може да поискате да бъдете освободен във всеки един момент.

Имате право да предложите замяна на задържането с цел предотвратяване на укриване и превантивното задържане със:

писмено обещание, че ще спазвате закона и ще се явите в съда, когато сте длъжни да го направите,

предоставяне на паричен залог (гаранция), определен от съда,

наблюдение от пробационен служител,

гаранция от заинтересована гражданска асоциация или друго надеждно лице.

В случай на превантивно задържане при някои престъпления, посочени в закона, не се приема парична гаранция. Паричната гаранция може да бъде предоставена от друго лице освен Вас.

Решение в подготвителния процес — обвинение (4)

Каква е целта на този етап?

С този етап приключва разследването на криминалния случай и прокурорът взема решение за следващата процедура:

дали да предаде случая на друг орган;

да прекрати наказателното преследване;

условно да спре наказателното преследване;

да одобри уреждането по взаимно съгласие; или

да внесе обвинение срещу Вас в съда.

Какво ще ме уведомят за случващото се?

Решението на прокурора или обвинението ще Ви бъдат предоставени. Имате право да внесете възражение срещу:

започването на дело срещу Вас,

спирането на наказателно преследване,

условното спиране на наказателното преследване и

уреждането по взаимно съгласие.

Решението във връзка с Вашето възражение ще бъде взето от главния прокурор.

Ще ми бъде ли осигурен преводач, ако не говоря чешки език?

Вж. [Започване на наказателното преследване — разследване \(2\)](#).

На какъв етап ще мога да говоря с адвокат?

Вж. [#Podstránka_2Започване на наказателното преследване — разследване \(2\)](#).

Ще бъда ли задържан или ще бъда освободен?

Ако основанията за задържането продължават да са налице и ако законовият срок за задържането не е изтекъл, внасянето на обвинение не засяга продължителността на задържането.

Могат ли обвиненията да бъдат променени преди процеса?

Обвинението и решението на прокурора на този етап трябва да се основават на фактите, които са довели до обвинението. При все това правното описание може да бъде променено, ако прокурорът сметне това за подходящо.

Мога ли да бъда осъден и може ли наказанието да бъде определено без процес?

При по-леки случаи съдията може да произнесе присъда без съдебно заседание, в която се излага решението относно Вашата вина и наказание.

С такава присъда без съдебно заседание могат да се налагат следните наказания:

условна присъда за лишаване от свобода или домашен арест за една година,

общественополезен труд,

забрана за определени дейности за 5 години,

финансова санкция,

забрана за местожителство на определено място за срок до 5 години,

изселване за срок до 5 години,

или подобно наказание.

Ако не внесете възражение срещу присъдата в срок от 8 дни от получаването ѝ, тя влиза в сила и може да бъде принудително изпълнена. Ако

Вашето възражение бъде направено в рамките на срока или присъдата без съдебно заседание не може да бъде връчена, ще бъде проведен

процес. Вж. [☞ информационен лист 3](#).

Ще получа ли информация за доказателства срещу мен?

Обвинението съдържа доказателствата, които прокурорът ще представи по време на процеса. Допълнителни доказателства могат да бъдат намерени в преписката по делото или да бъдат представени по време на разглеждането на делото.

Ще бъде ли поискана информация за моето съдебно досие?

То вече ще бъде част от преписката по делото.

Съкратен подготвителен процес (5)

Цел на този етап

Ако заподозряно лице бъде задържано на местопрестъплението по време на извършване на престъпно деяние, за което би могло да бъде осъдено на по-малко от 3 години лишаване от свобода, или когато има възможност процесът да бъде осъществен в рамките на 2 седмици, може да се осъществи съкратено производство.

При това производство полицията ще уведоми заподозряното лице за престъплението, в чието извършване е заподозряно, без да се започва наказателно преследване. Ако съкратеният подготвителен процес приключи в рамките на две седмици, прокурорът може да подаде молба до съда за наказание на извършителя.

Какво ще ме уведомят за случващото се?

Ще Ви бъдат съобщени подробности относно престъплението, в извършването на което Ви подозират, най-късно при започването на предварителното разглеждане. Ще Ви бъде дадена информация за Вашите права.

Ще ми бъде ли осигурен преводач, ако не говоря езика?

Да, ще присъства преводач от език, който говорите Вие, или Вашия роден език. Писменото искане за наказание ще бъде преведено.

На какъв етап ще мога да говоря с адвокат?

Във всеки един момент, ако изберете адвокат. Ако не бъдете освободен от задържането след предварителното разглеждане, съдът ще определи адвокат, ако не разполагате с такъв.

Ще ми искат ли сведения? Трябва ли да давам сведения?

Вж. [Започване на наказателното преследване — разследване \(2\)](#).

Какво ще стане, ако кажа нещо, което е неблагоприятно за моя случай?

Ситуацията, в която се намирате, може да се влоши и да се стигне до осъдителна присъда.

Мога ли да се свържа с член от семейството си или с приятел? Мога ли да бъда прегледан от лекар, ако се нуждая от такъв?

Вж. [Започване на наказателното преследване — разследване \(2\)](#).

Мога ли да се свържа с моето посолство, ако съм от друга държава?

Вж. [Започване на наказателното преследване — разследване \(2\)](#).

Аз съм от друга държава. Трябва ли да присъствам по време на разследването?

Ако бъдете освободен, не е наложително да присъствате. Добре е обаче да поддържате контакт с органите, отговорни за наказателното преследване, и да предоставите валиден пощенски адрес, така че Вашето отсъствие да не бъде счетено за укриване, за което бихте могли да бъдете наказан.

Мога ли да бъда върнат в моята държава по местоживееене?

Да, ако съдът реши, че наказанието е да Ви изсели.

Ще бъда ли задържан или ще бъда освободен?

Ако има основания за задържане, ще бъдете задържан. Вж. [задържане \(3\)](#).

Ще ми поискат ли пръстови отпечатащи, ДНК проби (напр. косми, слюнка) или други телесни течности? Може ли да ми бъде извършен личен обиск? Може ли да бъде извършено претърсване в дома ми, служебните ми помещения, колата ми и др.?

Вж. [☞ #Podstránka_2](#) [Започване на наказателното преследване — разследване \(2\)](#).

Мога ли да се призная за виновен за всички или за някои от обвиненията преди процеса?

Да, по време на предварителното разглеждане или когато съдът разглежда Вашето дело на съкратено производство.

Могат ли обвиненията да бъдат променени преди процеса?

Към обвинението не могат да се добавят нови факти. Правното основание обаче може да бъде променено.

Мога ли да бъда обвинен в престъпление, за което вече съм бил обвинен в друга държава-членка?

Вж. [Започване на наказателното преследване — разследване \(2\)](#). [☞ #Podstránka_2](#)

Ще получа ли информация за свидетели срещу мен? Ще получа ли информация за други доказателства срещу мен?

Да, когато получите достъп до преписката по Вашето дело (обикновено в началото на съкратеното правно производство) или по време на процедурите по предварително разглеждане, ако присъствате.

Ще бъде ли поискана информация за моето съдебно досие?

Да.

Връзки по темата

[☞ Наказателно-процесуален кодекс](#)

[☞ Министерство на правосъдието](#)

[☞ Правна информация за всички](#)

 [Наказателен кодекс](#)

 [Закон № 273/2008 относно полицията в Чешката република](#)

 [Виенска конвенция за консулските отношения от 24.4.1963 г.](#)

 [Закон № 101/2000 Сб. относно защитата на личните данни](#)

Последна актуализация: 16/09/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

3 — Моите права по време на процеса

В настоящия информационен лист се описват Вашите права по време на процеса.

Основни права

По време на наказателното производство имате право да:

очаквате от органите, отговорни за наказателното производство, да работят колкото се може по-бързо и напълно да зачитат Вашите права и основни свободи;

изисквате от органите, отговорни за наказателното производство, да работят по начин, по който не остава никакво обосновано съмнение относно значимите факти за вземане на правилно решение. Те трябва да отчитат с еднакво внимание доказателствата във Ваша полза и тези срещу Вас; Ви бъде съобщено за Вашите права от органите, отговорни за наказателното производство, и да получите възможност за пълното упражняване на тези права;

изразите мнение относно всички обвинения срещу Вас и доказателствата в тяхна подкрепа;

откажете да дадете показания;

проучите преписката, да получите извлечения и да си вземате бележки, както и да правите копия за своя сметка;

участвате в обсъждането на делото по време на процеса и публичните заседания, провеждани по време на обжалването;

направите заключително изявление по време на процеса и в публично заседание по време на обжалването, както и право да представите окончателна петиция;

представите обстоятелства и доказателства във Ваша защита;

вносяте петиции (за проверяване на доказателства и методите на вземане на решение) и да вносяте молби;

представяте средства за правна защита (обикновено това е оплакване; жалба, възражение, извънредна петиция за възобновяване на производството; внасяне на оплакване срещу нарушаване на закона; и обжалване)

изберете защитник (ако не си изберете такъв, член на семейството или друго участващо лице може да избере такъв) и да се обръщате към него или нея за съвет дори по време на действията, които се изпълняват единствено от органа, отговорен за наказателното производство;

говорите със своя защитник насаме, ако сте задържан или излежавате присъда за лишаване от свобода;

поискате да бъдете разпитан в присъствието на Вашия защитник и той или тя да участва в други части от подготвителния процес;

използвате родния си език или друг език, който говорите, пред органите, отговорни за наказателното производство, ако декларирате, че не говорите чешки език.

Съдебен процес

Предварително обсъждане на обвинението

Ако бъде внесено обвинение, то ще бъде разгледано от председателстващия съдия, който ще прецени дали се изисква предварително обсъждане или може да се разпорежи съдебен процес.

Резултатът от предварителното обсъждане на обвинението може да бъде решение на съда за:

предаване на делото за решение относно компетентността;

предаване на делото на друг орган (ако това не е престъпление, а би могло да се счита за нарушение и др.);

прекратяване на наказателното преследване;

временно спиране на наказателното преследване;

връщане на делото на прокурора за допълнително разследване;

условно спиране на наказателното преследване или одобряване на уреждане по взаимно съгласие.

Къде ще се проведе процесът?

В зависимост от сериозността на престъплението процесът от първа инстанция ще бъде проведен пред районния или окръжния съд, компетентен на мястото, където е било извършено престъплението, или където живее обвиняемият, или мястото, където е било разкрито престъплението.

Публичен ли ще бъде процесът?

Да, процесът е публичен. В някои случаи обаче процесът може да се проведе при закрити врати.

Кой произнася решение по делото?

Състав от съдии или единствен съдия ще се произнесе по делото.

Мога ли да внося възражение срещу съдията?

Да, вж. [информационен лист 2](#).

Могат ли обвиненията да бъдат променени по време на процеса?

Процесът се провежда само за да се вземе решение по действието, описано в обвинението. При все това, ако се окаже, че сте извършили и други действия, по време на предварителното обсъждане на обвинението или в края на процеса може да бъде взето решение делото да бъде върнато на прокурора за допълнително разследване.

Преработеното обвинение ще съдържа новите твърдения. Съдът може да постанови, че действието, за което Ви съдят, трябва да бъде наказано с по-строга или по-леко наказание от предложеното от прокурора.

Мога ли да се призная за виновен за всички или за някои от обвиненията по време на процеса?

Дори и да се признаете за виновен, съдът пак ще провери и оцени доказателствата на лицата, които са дали показания във Ваша полза.

Какви са моите права по време на процеса?

Виж основните права в началото на настоящия информационен лист. Съществуват допълнителни конкретни права, които се прилагат в конкретни процедурни ситуации.

Трябва ли да присъствам на процеса? Може ли да бъде проведен без мое участие?

Процесът може да бъде проведен без Ваше участие, но не и ако:

сте задържан;

излежавате присъда за лишаване от свобода;

делото е свързано с престъпление, за което бихте могли да бъдете осъдени на повече от 5 години. При все това не сте длъжен да присъствате на процеса дори за този вид дело, ако поискате от съда да разгледа процеса без Вашето присъствие.

В случай че защитата е задължителна (вж. [информационен лист 1](#)), процесът не може да бъде проведен без присъствието на защитник.

Ако живея в друга-държава членка, мога ли да участвам чрез видео-връзка?

Не е възможно да участвате в съдебен процес по този начин.

Ще присъствам ли по време на целия процес?

Ще присъствате по време на целия процес. Не е задължително да присъствате по време на процедурите, които се провеждат извън рамките на процеса, но Вие или Вашият защитник имате право да присъствате на тези процедури, ако желаете.

Ще ми бъде ли осигурен преводач, ако не разбирам какво се случва?

Да, вижте основните права в началото на настоящия информационен лист.

Трябва ли да имам адвокат? Ще ми бъде ли определен адвокат? Мога ли да променя своя адвокат?

В Наказателно-процесуалния кодекс се посочват случаите, в които защитата е задължителна. Вж. [информационен лист 1](#).

Мога ли и трябва ли да говоря по време на процеса?

По време на процеса имате право на защита, тоест да се защитите сам или да направите това чрез своя защитник. По време на целия процес съдът ще предостави възможност на Вас или Вашия защитник да изразявате мнение по всички процедурни стъпки, които се извършват. Не е задължително да упражнявате своето право на защита и можете да откажете да дадете показания.

Какви са последствията, ако не кажа истината по време на процеса?

Като обвиняем, Вие не сте длъжен да казвате истината в съда. При все това, ако умишлено представите факти по неверен начин с цел наказателно преследване на друго лице, на по-късен етап може да бъдете обвинен в клевета.

Какви са моите права във връзка с доказателствата срещу мен?

Имате право да изразявате мнение по доказателствата и да предлагате допълнителни доказателства или да предлагате доказателства, които подкрепят Вашата защита.

При заключителното изявление ще получите възможност да изразите своето мнение по доказателствата, след като всяко отделно доказателство бъде разгледано.

Какъв вид доказателства мога да представя в своя полза? При какви условия?

Освен Вашите показания, може да предлагате доказателства, които биха могли да Ви оневинят или да намалят Вашата вина, включително например изслушване на свидетели, оспорване на доказателства, идентифициране на свидетели, възстановка на местопрестъплението, изслушване на експерти, документални доказателства, обиск и други.

Имате право да предлагате на съда да провери такива доказателства. Съдът ще вземе решение дали да направи това или не. Веднага щом председателстващият съдия обяви, че са били събрани всички доказателства, в процеса не могат да се представят допълнителни доказателства.

Мога ли да наема частен детектив, за да се сдобия с доказателства?

Възможно е да се използват услугите на частен детектив. При все това детективът трябва да действа съгласно закона, за да могат събраните доказателства да се използват по време на процеса. Частният детектив не може да влияе на свидетелите.

Мога ли да искам свидетели да говорят за мен?

Можете да предложите определено лице да бъде разпитано, ако смятате, че доказателствата на това лице ще са от полза за Вашето дело. Но не можете да влияете на свидетелите.

Ще бъде ли взета под внимание информация за моето съдебно досие?

Вашето съдебно досие може да бъде взето под внимание при произнасянето на присъдата, при условие че предишната присъда не е с изтекля давност.

Какво ще се случи в края на процеса?

Процесът може да приключи по един от следните начини:

делото може да бъде върнато на прокурора за допълнително разследване;

ако действието не е престъпление, но може да бъде счетено за нарушение, делото може да бъде прехвърлено. Наказателното преследване може да бъде прекратено;

наказателното преследване може да бъде спряно условно или може да бъде одобрено уреждане по взаимно съгласие;

съдът може да вземе решение за осъдителна или оправдателна присъда.

Присъди, права на пострадалата страна

Каква присъда бих могъл да получа?

Съгласно Наказателния кодекс, ако извършите престъпление може да бъдете осъдени със следните присъди:

лишаване от свобода, което, освен ако законът изрично гласи друго, може да е безусловно, условно или условно с наблюдение. Възможна е и извънредна присъда. Това е или присъда за лишаване от свобода за между двадесет и тридесет години, или доживотен затвор;

домашен арест,

общественополезен труд,

конфискуване на имущество,

финансова санкция,

конфискуване на вещи или други активи,

забрана за определени дейности,

забрана за местожителство на определено място,

забрана за участие в спортни, културни и други социални мероприятия,

отнемане на почетни титли или награди,

отнемане на военно звание,

депортиране.

Каква е ролята на жертвата (пострадалата страна) по време на процеса?

Жертвата, тоест лицето, което е пострадало, претърпяло щети на имуществото, личността или други щети от престъпление, има право да:

бъде представявано от заместник; ако жертвата докаже, че не разполага със средства, може да бъде предоставена безплатна правна помощ от адвокат;

внося петиции за допълнителни доказателства;

проучва преписката;

участва в процеса и публично заседание по време на обжалване;

изразява мнение относно делото преди края на процеса;

ако жертвата има право по закон на компенсация за щети и присъдата е осъдителна, жертвата може да поиска от съда да нареди на обвиняемия да заплати компенсация. Петицията трябва да се внесе най-късно преди да започне представянето на доказателствата в процеса;

ако жертвата е изложена на потенциална опасност от освобождаването на обвиняемия или осъдения, жертвата има право да поиска навременна информация, че обвиняемият е бил освободен, е избягал или други подобни обстоятелства.

Връзки по темата

[Министерство на правосъдието](#)

[Наказателно право за широката общественост](#)

[Помощ на жертви на престъпления](#)

Последна актуализация: 16/09/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

4 — Моите права след постановяване на решението от съда Мога ли да обжалвам?

Да, може да обжалвате присъдата по Вашето дело, ако е имало грешки в констатациите, които Ви засягат пряко. Може да обжалвате осъдителна присъда, наказанието и/или присъденото обезщетение или да обжалвате всички констатации на съда от първа инстанция. Трябва да подадете жалбата:

в писмен вид;

в съда, който е постановил присъдата;

в срок от осем дни от получаване на препис от присъдата (ако преписът се връчи едновременно на Вас и на Вашия защитник, срокът се изчислява от по-късната от двете дати).

Във Вашата жалба трябва ясно да се посочва кои аспекти от присъдата обжалвате, както и конкретните слабости на присъдата и/или производството преди това. Може да обжалвате и без конкретни основания, като подадете молба до председателстващия съдия на съда от първа инстанция и поискате да удължи срока за подаване на жалба въз основа на конкретни основания.

Какви са основанията за обжалване?

Може да внесете жалба въз основа на грешки в която и да е от констатациите в присъдата, които Ви засягат пряко, или по причина, че конкретна констатация не е била включена в присъдата. Освен това можете да основете жалбата си на нови факти и доказателства.

Какво ще се случи, ако обжалвам?

Докато бъде взето решение от въззивния съд, присъдата няма да влезе в сила и/или да стане принудително изпълнима. Ако сте задържан, няма да бъдете освободен автоматично само защото сте подали жалба.

Какво ще се случи на заседанието по обжалването?

Съдът от първа инстанция проверява дали Вашата жалба съдържа цялата необходима информация. Ако това не е така, съдът ще поиска от Вас и Вашия защитник да коригирате недостатъците в рамките на пет дни (осем дни, ако не разполагате със защитник и председателстващият съдия директно Ви даде инструкции).

Копие от жалбата и нейните основания ще бъде представено на другите страни по делото и цялата преписка по делото ще бъде представена на въззивния съд.

Висшият окръжен съд ще вземе решение по жалба срещу присъдата на районен съд, а Върховният съд ще вземе решение по жалба срещу присъдата на окръжен съд.

След започване на производството пред въззивния съд ще бъде представено оспорваното решение и ще бъде подаден доклад относно делото. След това Вие ще представите жалбата и ще я обосновете. Ако не присъствате нито Вие, нито Вашият защитник, това ще бъде направено от председателстващия съдия.

След това прокурорът и всяко друго лице, което е пряко засегнато от решението на въззивния съд, ще представи своите аргументи.

След като бъдат представени исканията, въззивният съд ще провери необходимите доказателства за вземане на решение относно жалбата, освен ако проучването на доказателствата би било толкова трудоемко, че би означавало дублиране на предишната дейност на съда от първа инстанция. Въззивният съд може да:

отхвърли жалбата (ако жалбата е неоснователна, ако е била забавена, подадена от неупълномощено лице или подобни причини), но това винаги се прави на публично заседание;

отхвърли жалбата (ако нейното съдържание не отговаря на изискванията за подаване на жалба);

прекъсне наказателното преследване;

отмени оспорваната присъда или част от нея и

вземе решение да представи делото за решение относно компетентността на съда;

прехвърли делото на друг орган;

прекрати наказателното преследване (ако съдът от първа инстанция е трябвало да направи това);

прекъсне наказателното преследване (ако съдът от първа инстанция е трябвало да направи това);

Освен това той може да отмени оспорваната присъда поради основни пропуски в производството;

пропуски в присъдата (двусмисленост, непълни констатации по делото);

съмнения относно точността на констатациите по делото или присъдата трябва да се повтори;

нарушение на разпоредбите на Наказателния кодекс;

ако присъдата е неподходяща;

неправилно решение относно правото на жертвата.

След като присъдата бъде отменена, въззивният съд може да:

върне делото на съда от първа инстанция;
постанови своята присъда по делото, винаги на публично заседание;
прекрати наказателното преследване.

Какво ще стане, ако обжалването е неуспешно?

Въззивният съд не може да вземе решение, което да влоши Вашето положение, освен ако прокурорът обжалва присъдата.

Кога присъдата е окончателна?

Ако въззивният съд не върне делото на съда от първа инстанция, неговото решение или приключва делото, или става окончателно в момента на обявяване на решението. Присъдата на съда от първа инстанция също става окончателна, освен ако своевременно бъде обжалвана.

След като присъдата влезе в сила, Вие може да подадете:

извънредна жалба;

искане до министъра на правосъдието да подаде оплакване за нарушение на закона до Върховния съд;

молба за разрешение производството да бъде възобновено;

Ако първото решение бъде отменено, ще получа ли обезщетение?

Може да отправите искане до Министерство на правосъдието за обезщетение в съответствие със [§7 Закона за вреди, причинени от държавен орган](#).

Ако моето обжалване е успешно, ще се съхранява ли протокол за присъдата?

Протокол за присъдата се изготвя едва след като присъдата стане окончателна. След като осъдителна присъда стане окончателна, тя се вписва в съдебното досие. Ако бъде използвано извънредно средство за правна защита и то е успешно, вписаната присъда се заличава.

Аз съм от друга държава-членка. Могат ли да ме върнат там след процеса?

Да, може да бъдете екстрадиран за излежаване на присъдата, ако оставащото време е поне 4 месеца.

Уместният орган в съответната държава трябва да поиска екстрадиция и екстрадицията трябва да е в съответствие с конституционните правила и задължения, както и с международните договори относно правата на човека и основните свободи.

Съдът също може да разпреди да Ви екстрадират като част от осъдителна присъда.

Мога ли да обжалвам решението да ме върнат в моята държава по местоживееене?

Можете да обжалвате решението, когато Ви бъде връчено известието за излежаване на присъдата. Можете да обжалвате присъдата за екстрадиция.

Ако бъда осъден, могат ли да ме съдят отново за същото престъпление?

Не, дори не в други държави-членки, освен ако бъде дадено разрешение производството да бъде възобновено.

Ще бъде ли вписана информация за обвинението и/или присъдата в моето съдебно досие?

Да, присъдите се вписват в наказателния регистър. Съдилищата предоставят тази информация на регистъра. Информацията се съхранява в продължение на сто години от датата на раждането Ви.

Ако присъдата бъде отменена, информацията няма да бъде вписана в наказателния регистър. Можете да получите извлечение от регистъра, ако поискате такова. В зависимост от сериозността на присъдата, тя може да бъде заличена в рамките на срока, поставен в закона. Този срок варира от една година след излежаване на присъдата до петнадесет години.

Информацията ще се съхранява независимо дали сте съгласни или не.

Мога ли да възразя срещу съхраняването на информацията?

Можете да заведете административно дело срещу общинския съд в Прага.

Връзки по темата

[§7 Наказателно право за широката общественост](#)

[Министерство на правосъдието](#)

Последна актуализация: 16/09/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

5 — Пътни и други дребни правонарушения

В [§1 Закона за нарушенията](#) „нарушение“ се определя като поведение, което нарушава или застрашава интересите на обществото и което изрично е посочено като нарушение в този или в друг закон.

Горепосочените определения се съдържат в Закона за нарушенията и в [§1 Административно-процесуалния кодекс](#) и се използват при производства във връзка с нарушения.

Как се третираат превишената скорост, неправилното паркиране и други подобни нарушения?

Пътните правонарушения се разглеждат от общинските (градските) власти.

Някои нарушения и санкциите, които могат да бъдат наложени от общинските власти, са както следва:

нарушения за превишена скорост обикновено се наказват с глоба от 1000 до 10 000 чешки крони в зависимост от сериозността на нарушението.

Може да бъде наложена и забрана за управление на превозно средство от един месец от една година.

за други пътни правонарушения се налагат глоби, вариращи в зависимост от тяхната сериозност от 1500 до 10 000 чешки крони, и евентуална забрана за управление на превозно средство за до една година;

нарушаване на [§1 Закона за пътното движение](#) чрез причиняване на инцидент, който води до смърт или нараняване на лице, може да се накаже с глоба от 25 000 до 50 000 чешки крони и забрана за управление на превозно средство от една от две години.

Каква е процедурата за третиране на нарушение?

Производство за съставяне на фиш (квитанция за глоба)

Това е леко нарушение, което е било доказано по недвусмислен начин и за което не е достатъчно само порицание. Ако сте съгласен да заплатите по-малка глоба, органът за инспекция на движението по пътищата (или полицията) може да направи това чрез съставяне на фиш (квитанция) за глоба на място.

Стандартно производство при нарушение

Решенията във връзка с нарушенията се произнасят въз основа на официално производство. Това производство започва с доклад за нарушение от държавен орган, полицията, общински орган, гражданин или юридическо лице.

Общинският орган може да предаде случая на друг орган преди започване на производството. Ако фактите сочат, че става въпрос за престъпление, случаят се предава на прокурор.

Вие ще бъдете страна по производството в качеството Ви на обвиняем. Жертвата също ще бъде страна, ако е необходимо да се обсъди обезщетението за вреди, причинени в резултат на нарушението. На последно място собственикът на обект или вещ, която е била или може да бъде конфискувана (например собственик на превозно средство), също ще бъде страна.

Вие ще бъдете обвинен за нарушението веднага след като бъде предприета първата процедурна стъпка срещу Вас.

Вие имате право да:

изразите своето мнение относно всички действия, в които сте обвинен, и доказателствата, които подкрепят тези обвинения;
откажете да дадете показания;
оспорите фактите и да предложите доказателства в своя защита;
подавате петиции;
подавате средства за правна защита.

Провеждат се устни изслушвания и общинският орган ще изготви доклад. По време на изслушването ще Ви бъдат зададени въпроси и ще можете да упражните своите права (описани по-горе). Докладът е част от досието. Общинският орган ще поиска да прегледате документите, които се съдържат в досието, преди да произнесе своето решение. Имате право да изразите своето мнение по тези документи.

Приключване на производството при нарушение:

когато производството бъде прекратено поради причините, описани в [§4 Закона за нарушенията](#) (например действието не е нарушение, не сте извършили нарушението, санкцията би била незначителна в сравнение с наказанието, което ще Ви бъде наложено за друго действие в наказателно производство, и подобни причини); или

когато бъде произнесено решение, с което Вие сте обявен за виновен и Ви се налага санкция.

Могат ли граждани на други държави-членки да бъдат съдени за такива нарушения?

Гражданите на други държави-членки могат да бъдат съдени по същия начин като чешки граждани.

Мога ли да обжалвам?

Имате право на пълно обжалване. При все това не може да се обжалва глоба, наложена в рамките на производство за съставяне на фиш (квитанция за глоба).

Решение, което се обжалва, не може да влезе в сила, докато по жалбата се произнесе висш орган.

Вашата жалба трябва да бъде внесена в административния орган (обикновено общинските власти) в срок от петнадесет дни от датата на уведомяване за решението.

Ще бъдат ли вписани тези правонарушения в съдебното ми досие?

Не.

Връзки по темата

[Пътни правонарушения](#)

Последна актуализация: 16/09/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Обвиняеми (наказателни производства) - Дания

В тези информационни листове се обяснява какво се случва, когато дадено лице е заподозряно или обвинено в престъпление, което е предмет на съдебен процес. За информация относно пътни нарушения, за които обикновено се налага определено наказание като глоба, преминете към [информационен лист 5](#).

Ако сте жертва на престъпление, можете да намерите пълна информация за правата си [тук](#).

Кратко представяне на наказателния процес

Обичайните етапи на наказателния процес са представени накратко по-долу.

Полицията разследва всички криминални случаи. Това включва разпити на заподозрени лица, жертви и свидетели.

Ако полицията подозира, че Вие сте извършили престъпление, ще Ви бъде повдигнато обвинение. След като бъдете обвинен, Вие имате някои основни права, например правото на правен съвет в сериозни случаи.

Полицията ще реши дали да Ви арестува или не.

Ако сте извършили тежко престъпление, след представяне на случая пред съдия може да бъдете задържан под стража, докато случаят се разследва.

След приключване на разследването делото се изпраща на прокурорската служба, която решава дали обвиненията трябва да бъдат оттеглени или делото трябва да отиде на съд.

Ако прокурорската служба реши да заведе дело, тя може да направи това, като изготви известие за определено наказание, обвинителен акт или призовка с указания.

Наказателните дела се гледат в районните съдилища като съдилища от първа инстанция. Броят на съдиите зависи от тежестта на делото и дали се признават за виновен или не.

Решението на съда обикновено може да се обжалва пред по-горестоящия съд. Можете да поискате или повторно разглеждане на делото, или да обжалвате присъдата.

Ще имате право на обезщетение за неправомерно задържане, ако делото срещу Вас бъде прекратено или ако бъдете оправдан.

Датската затворническа и пробационна служба отговаря на въпроси във връзка с излежаването на присъди.

Подробен съвет за всички етапи на процеса и за Вашите права могат да се намерят във информационните листове. Тази информация не замества правния съвет и предназначението ѝ е само да Ви упъти.

Правилата относно наказателния процес, включително полицейските разследвания, подготовянето на процеса от прокурора и самия процес, са изложени в датския Закон за правораздаването.

Моля, имайте предвид, че в Гренландия и на Фарьорските острови се прилагат специални правила.

Съгласно Договора от Лисабон Дания предпочете да се оттегли от сътрудничество в областта на правосъдието и вътрешните работи в ЕС и следователно не участва в сътрудничеството по същия начин, по който участват другите държави-членки. Поради това трябва да разберете кои конкретни законодателни актове на ЕС се прилагат в Дания във всеки отделен случай.

Роля на Европейската комисия

Моля обърнете внимание, че Европейската комисия не играе никаква роля в наказателното производство в държавите-членки и не може да Ви помогне, ако имате оплакване. Тези информационни листове съдържат информация за това как да подадете оплакване и до кого.

Следвайте връзките по-долу, за да намерите информацията, от която се нуждаете

[1 — Получаване на правен съвет](#)

[2 — Моите права по време на разследването на престъпление](#)

Предварително обвинение, включително разпит

Арест (включително Европейска заповед за арест)

Предварително законоустановено изслушване и задържане под стража

Силови мерки

Решение дали срещу Вас да се повдигнат обвинения или не

Подготовка за процес от защитата

[3 — Моите права по време на процеса](#)

[4 — Моите права след процеса](#)

[5 — Пътни и други дребни правонарушения](#)

Връзки по темата

[Датската правна система](#)

[База данни с пълните законодателни текстове](#)

[Намиране на датски адвокат](#)

[Информация за излежаване на присъдите](#)

Последна актуализация: 13/08/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

1 — Получаване на правен съвет

Получаването на правен съвет е много важно, когато сте замесени по някакъв начин в наказателен процес. В информационните листове Ви се обяснява кога и при какви обстоятелства имате право да бъдете представлявани от адвокат. В тях Ви се обяснява и какво ще направи адвокатът за Вас. Този общ информационен лист Ви ориентира как да си намерите адвокат и как ще бъдат покрити разходите за адвоката, ако не можете да си позволите да ги платите.

Намиране на адвокат

Имате право да бъдете представляван от адвокат по Ваш избор. Адвокатът трябва да има право да се явява пред датските съдилища. Можете да намерите списък с всички датски адвокати [тук](#). На този уебсайт също така ще видите дали даден адвокат специализира в наказателно право, данъчно право или друга област от правото, която има отношение към Вашия случай.

За всеки съд в Дания датското министерство на правосъдието е определило група местни адвокати със специален опит в наказателните дела.

Тези адвокати са независими адвокати, които управляват свои собствени частни юридически кантори. Съдът може да Ви даде списък с тези адвокати. Ако не поискате конкретен адвокат, един от адвокатите в този списък ще бъде определен за Вашето дело, ако определянето на правен представител е задължително, например ако полицията Ви задържи.

Заплащане на адвокат

Ако съдът Ви определи адвокат, неговият или нейният хонорар обикновено ще бъде заплатен с държавни средства. Съдът ще определи хонорара в зависимост от своето решение. Хонорарът ще бъде определен въз основа на ставки, използвани от съдилищата във всички наказателни дела, в които се определя правен представител, независимо дали адвокатът е бил избран от Вас или не.

Освен това съдът ще реши кой в крайна сметка трябва да заплати хонорара на адвоката. Ако бъдете признат за виновен, обикновено Вие ще трябва да заплатите хонорара на държавните органи (Дания). Държавата ще се стреми да си възстанови колкото се може по-голяма част от сумата, в зависимост от това колко можете да си позволите да заплатите.

Ако бъдете оправдан или ако присъдата на съда е значително по-лека от очакваната от прокурора, съдът обикновено ще разпорежи властите да заплатят хонорара и разноските за адвокатите. Съдът може също така да постанови държавните органи да заплатят част от хонорара и разноските за адвокатите. Такъв може да е случаят, ако съдебното производство е било проведено напразно поради обстоятелства извън Вашия контрол.

Можете да обжалвате решението за размера на хонорара на адвоката и крайната отговорност за неговото заплащане пред висшия съд в срок от две седмици след решението.

Не е възможно да се кандидатства за безплатна правна помощ в наказателни производства и такава правна помощ обикновено не се покрива от застрахователни полици за правни разноски.

Връзки по темата

[Раздел 66 от датския закон за правораздаването](#)

[Списък с адвокатите в Дания](#)

Последна актуализация: 13/08/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

2 — Моите права по време на разследване на престъпление и преди делото да бъде разгледано от съда

Какви са етапите на наказателното разследване?

Наказателноправните въпроси се разследват от полицията. Полицията обикновено ще разследва даден случай, защото е била уведомена, че дадено лице е станало жертва на насилие или кражба, или защото полицията или евентуално някой гражданин са задържали лице при извършване на престъпление.

Предварително обвинение

На първо място полицията ще се опита да установи дали е било извършено престъпно деяние и дали има един или повече заподозрени, които могат да бъдат идентифицирани и които могат да бъдат обвинени за престъплението. В тази връзка полицията обикновено ще иска да разпита заподозрения.

Арест

Полицията може да задържи заподозряно лице.

Предварително законоустановено изправяне пред съда и досъдебно задържане (включително Европейска заповед за арест)

Ако полицията желае да задържи заподозряно лице, така че то да не застрашава полицейското разследване или поради друга причина, заподозряното лице трябва да бъде изправено пред съда в срок от 24 часа от неговото или нейното задържане, така че случаят да може да бъде представен пред съдия.

Силови мерки

Освен разпита на заподозрения и евентуалните свидетели, по време на разследването полицията може да се сдобие с информация посредством силови мерки като обиск, наблюдение на телекомуникационните връзки, подслушване на телефони и др. Повечето силови мерки трябва да бъдат одобрени от съда преди да бъдат използвани.

Решение дали да се повдигне обвинение срещу заподозряно лице или не

Целта на полицейското разследване е да предостави на прокурора информация, която да му позволи да реши дали да повдигне обвинение срещу дадено заподозряно лице. Ако няма достатъчно доказателства, за да се докаже, че заподозряното лице е извършило престъпление, прокуратурата ще прекрати случая.

На местно равнище полицията и прокурорската служба се намират под едно ръководство, така че прокурорската служба често участва в ранните етапи на делото, включително планирането на разследването.

Подготовка за процес от защитата

За повече информация относно правото на информация за разследването и повлияване на разследването, вижте [тук](#).

Моите права по време на разследването

Следвайте хиперлинковете по-долу, за да намерите необходимата Ви информация относно Вашите права на всеки етап от делото.

Предварително обвинение, включително разпит (1)

Арест (2)

Предварително съдебно заседание и задържане в досъдебното производство (включително Европейска заповед за арест) (3)

Силови мерки, включително обиск (4)

Решение дали да се повдигне обвинение срещу заподозряно лице (5)

Подготовка на делото от защитата (6)

Предварително обвинение, включително разпит (1)

Защо се повдига обвинение срещу Вас?

Срещу Вас се повдига обвинение, защото полицията има сериозни съмнения, че сте извършил престъпление и от този момент полицейското разследване ще бъде насочено към Вас, а не към някое друго лице.

Какво означава фактът, че ми е повдигнато обвинение?

Това означава, че ще Ви кажат какво престъпление полицията смята, че сте извършил. Полицията трябва да Ви каже коя разпоредба от закона сте нарушил според нея. Имате право да проследите разследването на Вашия случай чрез адвокат, а в случай на тежко престъпно деяние имате право на адвокат, определен от съда.

Защо полицията иска да ме разпита?

Полицията иска да Ви разпита, за да разбере дали нейните подозрения, че сте извършил престъпление, са правилни или не. Полицията ще използва Вашите показания в последващите си разследвания. На по-късен етап прокурорът ще използва Вашите показания, за да реши дали делото трябва да се гледа като дело с признание за вина.

Кога и как може да ме разпита полицията?

Няма специални правила кога и как може да Ви разпита полицията. Разпитът трябва да бъде извършен така че Вашите права да не бъдат неправомерно нарушени. По принцип полицията няма право да се свързва с Вас на Вашето работно място. Полицията обикновено ще започне да Ви задава въпроси на мястото на престъплението. В много случаи полицията ще поиска от Вас да отидете в полицейския участък за по-подробен разпит.

Какво се случва, ако не говоря езика?

Ако не говорите местния език, имате право на устен преводач, който може да превежда от и на Вашия език. Полицията ще осигури преводача, а Вие не сте длъжни да казвате нищо до пристигането му.

Трябва ли да дам показания на полицията?

Трябва да съобщите своето име, адрес и дата на раждане на полицията. Не сте длъжен да казвате нищо друго. Не сте длъжен да говорите истината. Полицията трябва да Ви информира за тези права преди разпита. Дали за Вашия случай ще бъде благоприятно да давате показания на полицията зависи от самия случай и от тежестта на обвиненията. Ако не знаете дали трябва да отговаряне на въпросите, трябва да попитате своя адвокат.

Ще мога ли да говоря с адвокат?

Имате право да говорите с адвокат по Ваш избор преди да решите дали сте съгласен полицията да Ви разпита. Ако не познавате адвокат, полицията ще Ви намери такъв.

Вашият адвокат има право да присъства на разпита, но не и да Ви съветва как да отговаряте на конкретните въпроси.

Мога ли да проверя дали полицията е разбрала правилно моите показания?

Полицията трябва да запише Вашите показания. Можете да прочетете доклада или да Ви го прочетат и след това да изкажете забележки по него. От Вас зависи дали ще решите да подпишете доклада. Много адвокати ще Ви посъветват да не го правите, ако не разбирате езика.

Какво ще стане, ако кажа нещо, което е неблагоприятно за моя случай?

Ако сте казали нещо, което е неблагоприятно за Вашия случай, полицията може да използва информацията в своето разследване. По принцип полицейският доклад не представлява доказателство и не може да се използва самостоятелно срещу Вас в процеса. Прокурорът може да зададе въпроси относно подробности от доклада. Промяната на Вашите показания може да окаже неблагоприятно въздействие върху Вашата надеждност.

Арест (2)

Защо ме арестуват?

Можете да бъдете арестуван, когато полицията има основания да смята, че сте извършил престъпление, ако арестът е необходим, за да Ви бъде попречено да извършите други престъпления, за да се гарантира Вашето присъствие или да се гарантира, че не говорите с други лица. Освен това може да бъдете арестуван въз основа на [Европейска заповед за арест](#), издадена от друга държава-членка на ЕС.

Може ли полицията да ме арестува при всички видове случаи?

Няма да бъдете арестуван, ако арестът би бил непропорционален на тежестта на престъплението, в което Ви обвиняват. Например няма вероятност да бъдете арестуван, ако има подозрения, че сте извършил нарушение, за което максималното наказание е дребна глоба.

Къде ще бъде извършен арестът?

Арестът обикновено ще бъде извършен в местния полицейски участък. Обичайно ще бъдете задържан в килия за изчакване докато полицията Ви разпита (виж [Предварително обвинение, включително разпит \(1\)](#)).

Мога ли да видя лекар, ако се нуждая от такъв?

Ако сте болен, ранен или под тежко въздействие на алкохол или наркотици, имате право да видите лекар. Трябва да кажете на полицията, че трябва да видите лекар и ако имате нужда от специални лекарства.

Мога ли да се свържа с адвокат?

Ако сте арестуван, имате право да се свържете с адвокат по Ваш избор преди да решите дали да се съгласите на разпит от полицията. В определени случаи полицията може да Ви откаже да изберете конкретен адвокат. Можете да подадете оплакване за това в съда. Полицията и Вашият адвокат трябва да Ви обяснят, че имате право на адвокат, определен от съда, и кой ще трябва да заплати за него или нея.

Мога ли да се свържа с моето посолство, ако съм от друга държава?

Ако сте гражданин на друга държава, имате право да се свържете с Вашето посолство. Полицията може да Ви помогне да се свържете с посолството.

Мога ли да се свържа с член от семейството си?

Имате право да уведомите своето семейство или работодател, че сте бил арестуван. Полицията може да откаже да изпълни Вашето искане да се свържете с тях, ако смята, че това би попречило на делото. Полицията може да предпочете да уведоми Вашето семейство от Ваше име.

За колко дълго време мога да бъда арестуван?

Трябва да бъдете освободен веднага щом основанията за Вашия арест спрат да важат. Ако не бъдете освободен в рамките на 24 часа, трябва да бъдете изправен пред съд (предварително законоустановено явяване пред съда), така че съдията да може да реши дали следва да бъдете освободен, дали Вашият арест трябва да бъде удължен (което е възможно за срок до 3 x 24 часа) или трябва да бъдете задържан ([Предварително съдебно заседание и задържане в досъдебното производство \(3\)](#)).

Кога арестът може да бъде удължен за повече от 24 часа?

Ако съдията, който гледа делото на предварителното съдебно заседание, счете, че представените доказателства не позволяват да се вземе решение дали да продължите да бъдете задържан, Вашият арест може да бъде удължен за 3 x 24 часа от момента на приключване на първото заседание.

Предварително законоустановено съдебно заседание и задържане (3)

Защо ме задържат?

Вие сте задържан, защото полицията счита, че е необходимо да Ви задържи за известно време или докато тече разследването. Освен това можете да бъдете задържан, за да се гарантира, че ще може да бъдете екстрадиран в друга държава-членка съгласно [Европейска заповед за арест](#).

Кой решава дали трябва да бъда задържан?

Съдията решава дали са спазени условията да бъдете държан под арест. Преди съдията да вземе решение дали трябва да бъдете задържан по искане на полицията, се провежда съдебно заседание (предварително законоустановено съдебно заседание). По време на това заседание прокурорът ще представи начина, по който полицията тълкува случая, а Вие ще получите възможност да представите своята гледна точка. Съдията ще реши дали да бъдете задържан, но не и дали сте виновен съгласно обвиненията.

Мога ли да бъда задържан при всички видове случаи?

Можете да бъдете задържан при следните условия:

Полицията трябва да е в състояние да обясни защо подозира, че Вие сте извършил престъпление, за което може да бъдете осъден на лишаване от свобода за 18 месеца или повече.

Евентуалната присъда трябва да е лишаване от свобода за повече от 30 дни.

Полицията трябва да е в състояние да убеди съдията, че е важно да не бъдете освободен докато тече полицейското разследване поради една от следните причини:

Полицията смята, че ще се укриете.

Има причина да се смята, че ще продължите да извършвате същия вид престъпление.

Има причина да се смята, че ще попречите на разследването, ако бъдете освободен.

Престъплението е толкова тежко, че би било в ущърб на други лица, ако Ви бъде разрешено да сте на свобода, докато изчаквате процеса.

В редки случаи може да не бъдете задържан дори ако са изпълнени условията за Вашето задържане, а именно ако задържането ще окаже изключително отрицателно въздействие върху Вашето състояние. Важно е да уведомите своя адвокат за такива обстоятелства.

Къде ще бъде проведено предварителното законоустановено съдебно заседание?

Предварителното законоустановено **съдебно заседание** ще бъде проведено в местния съд. Обикновено ще бъдете задържан в килия за изчакване, докато влезете в съдебната зала.

Трябва ли да свидетелствам по време на предварителното законоустановено съдебно заседание?

Не сте длъжен да давате показания или да говорите истината. Дали за Вас ще е от полза да дадете показания на съда ще зависи от естеството на Вашия случай и тежестта на обвиненията. Трябва да се посъветвате с адвоката си, за да решите дали ще е добре за Вас да свидетелствате или не.

Ще мога ли да говоря с адвокат?

Съдът ще определи адвокат, който да Ви представлява в съда. Ако не поискате конкретен адвокат, съдът ще определи адвоката, който е на смяна в този ден. За повече информация вижте [информационен лист 1](#).

Имате право да обсъдите случая с адвоката си преди изслушването. Ако Вие и Вашият адвокат не говорите същия език, ще имате право на услугите на устен преводач. Вашият адвокат ще защитава интересите Ви по време на съдебното заседание и освен това може да Ви задава въпроси.

Мога ли да проверя дали съдът правилно е разбрал моите показания?

Съдията ще въведе съществените елементи от Вашите показания в съдебния протокол. Вашите показания ще бъдат прочетени на глас, за да се гарантира, че всичко е правилно разбрано.

Какво ще стане, ако кажа нещо, което е неблагоприятно за моя случай?

Вашите показания в съда могат да бъдат използвани като доказателство по делото.

За колко дълго време мога да бъда задържан?

По време на заседанието съдията ще реши дали трябва да бъдете освободен или задържан под стража. В някои случаи съдията ще постанови, че Вашето задържане трябва да бъде удължено с 3 x 24 часа (вижте [арест \(2\)](#)).

Ако сте лишен от свобода, съдията ще определи максимален период от четири седмици. Това означава, че трябва или да бъдете освободен преди изтичането на този период, или Вашето дело отново да бъде разгледано от съдия, за да се гарантира, че условията за удължено лишаване от свобода са изпълнени. Няма максимален срок, в който можете да бъдете задържан. Това зависи от естеството на случая.

Трябва да бъдете освободен веднага щом основанието за Вашето задържане спре да важи.

Какво означава изолация?

Понякога полицията ще поиска да бъдете задържан в изолация, така че да нямате контакт с други затворници. Можете да пишете или да се обаждате по телефона на други лица само под полицейски надзор. Съдията решава дали трябва да бъдете задържан в изолация.

Мога ли да обжалвам решението за задържане и изолация?

Можете да обжалвате решение за задържане или изолация пред висшия съд. Обичайният начин за това е да заявите, че искате да обжалвате по време на заседанието, на което се гледа Вашето дело.

Мога ли да избегна задържане, ако предам своя паспорт или заплатя гаранция?

Наказателният кодекс Ви дава възможност да избегнете задържане, ако предадете своя паспорт или заплатите гаранция. Това обаче на практика се случва рядко.

Силови мерки (4)

По време на разследването полицията може да се сдобие с информация, като използва различни силови мерки, някои от които са описани по-долу.

Има ли полицията право да сменя моите пръстови отпечатащи или да ми прави снимки?

Полицията може да смене Вашите пръстови отпечатащи и да Ви направи снимка при следните условия:

Ако сте заподозрян за извършване на престъпление и мярката е необходима за полицейското разследване.

Полицията има основателни причини да вярва, че сте извършил престъпление, за което може да бъдете осъден на лишаване от свобода за 18 месеца или повече.

Има ли полицията право да взема моя ДНК или кръвна проба?

Полицията може да вземе Вашата ДНК или кръвна проба при следните условия:

Налице са основателни причини да се подозира, че Вие сте извършил престъпление, за което може да бъдете осъден на лишаване от свобода за 18 месеца или повече, и мярката се счита за много важна за разследването.

Може да бъде взета кръвна проба, ако употребата на алкохол или наркотици е елемент от престъплението, в което Ви подозират.

Има ли полицията право да ми извърши личен обиск и да претърси дрехите ми?

Полицията може да претърси горните Ви дрехи при същите условия като условията, които се прилагат за снимките.

Има ли полицията право да провери мобилния ми телефон и да претърси колата ми?

Полицията може да провери Вашия мобилен телефон, за да разбере Вашия телефонен номер и международния идентификационен номер на Вашия телефон и освен това може да претърси колата Ви при следните условия:

Полицията има основателни причини да подозира, че сте извършил наказуемо престъпление.

Приема се, че обискът е много важен за разследването.

Има ли полицията право да извърши обиск на дома ми?

Полицията може да извърши обиск на Вашия дом при следните условия:

Полицията има основателни причини да подозира, че сте извършил наказуемо престъпление.

Приема се, че обискът е много важен за разследването.

Престъплението се наказва с лишаване от свобода.

Полицията може да даде доводи, че съществува голяма вероятност да намери доказателства, свързани с престъплението, или предмети, които трябва да конфискува поради други причини.

Кой решава дали да се използват силови мерки?

Съдът решава дали Вашият дом може да бъде претърсен. Ако има причина да се вярва, че доказателствата могат да изчезнат, ако обискът не бъде извършен незабавно, полицията може да извърши обиска, без да разполага със заповед за обиск. На съда трябва да бъде съобщено за обиска в рамките на 24 часа след неговото провеждане. Ако дадете писмено съгласие за обиск на дома си, полицията може да вземе решение дали да извърши обиск на Вашия дом.

Полицията взема решение дали да смене Вашите пръстови отпечатащи, дали да вземе Ваша ДНК и кръвна проба или да Ви направи снимка.

Освен това полицията има право да провери Вашия мобилен телефон, да извърши обиск на Вашата кола и др.

Мога ли да се оплача?

Ако искате да се оплачете от разследването, извършено от полицията, можете да подадете оплакване до съда.

Съдебните решения относно извършването на обиск и планирането на разследването могат да се обжалват пред висшия съд в срок от две седмици от решението на съда.

Мога ли да поискам полицията да унищожи пръстовите отпечатащи, снимките, следите от ДНК и резултатите от кръвните проби?

Ако прокуратурата прекрати делото или ако бъдете оправдан, полицията трябва да унищожи Вашата снимка. Полицията може да задържи Вашите пръстови отпечатащи и ДНК проби, но трябва да ги унищожи след определен период от време.

Мога ли да поискам компенсация?

Ако бъдете задържан, лишен от свобода или сте обект на силова мярка и впоследствие се окаже, че задържането, лишаването от свобода или силовата мярка са били неоснователни, обикновено имате право на обезщетение. Директорът на прокуратурата издава ежегодно известие със ставките, които се използват, когато се определя размерът на това обезщетение.

Решение дали да се повдигне обвинение срещу Вас или не (5)

След като полицията приключи своето разследване, Вашият случай ще бъде изпратен на прокурорската служба, която ще реши как да действа.

Мога ли да се призная за виновен за всички или за някои от обвиненията преди процеса?

Ако по време на полицейското разследване сте се признали за виновен за повечето от тежките обвинения срещу Вас, прокурорът обикновено ще направи опит делото да бъде гледано като дело с признание за вина.

Какво представлява обвинителният акт?

Обвинителният акт представлява основата на довеждането на делото пред съда. В обвинителния акт трябва да се посочат законоустановените разпоредби, в чието нарушаване Ви обвиняват, и описание на начина, по който сте извършил престъплението или престъпленията. Описанието трябва да е достатъчно точно, така че да можете да подготвите своята защита въз основа на това описание.

Мога ли да бъда обвинен в други престъпления, различни от тези, в които ме е обвинила полицията?

Прокурорската служба изготвя обвинителния акт. Ако мнението на прокурорската служба по случая е различно от мнението на полицията, обвинителният акт може да съдържа нови или различни обвинения.

Могат ли да се добавят нови точки към обвинителния акт?

Прокуратурата трябва да се опита да обедини всички текущи обвинения срещу Вас, така че да може да се произнесе обща присъда. Поради това обвинителният акт срещу Вас може да съдържа нови точки, ако бъдете обвинен в престъпление в няколко различни случая.

Прилагат се специални правила, ако сте бил екстрадиран в Дания съгласно [Европейска заповед за арест](#) или съгласно споразумение за екстрадиция. Ако срещу Вас са повдигнати нови обвинения, трябва да се посъветвате със своя адвокат за тях.

Може ли обвинителният акт да бъде променен?

Обвинителният акт може да бъде променен или разширен, ако бъде изготвен и връчен нов обвинителен акт, което може да стане до датата на започване на съдебното производство.

Ако прокурорът по делото смята, че присъдата по дадено обвинение трябва да е по-строга от посочената в обвинителния акт, такава промяна е възможна само ако прокурорската служба се съгласи да промени обвинителния акт. Ако той бъде променен, Вие трябва да бъдете уведомен в срок от два месеца.

След като започне съдебното производство по обвинителния акт могат да се правят само ограничени промени. Съдът решава дали да разреши извършването на промяна.

Мога ли да бъда обвинен в правонарушение, за което вече съм бил обвинен в друга държава-членка?

Не може да се изключи възможността да бъдете обвинен в правонарушение, за което вече сте бил обвинен в друга държава. При все това не може да бъдете признат за виновен по обвинение, по което вече сте бил осъден или оправдан в друга държава.

Ще получа ли информация за свидетелите срещу мен?

Прокурорът трябва да внесе обвинителния акт в съда заедно със списък с доказателства, в който се посочват имената на свидетелите. Вашият адвокат ще получи копие от този списък. Обикновено имате право да узнаете самоличността на свидетелите.

Подготовка на защитата (б)

На какво основание можем аз и моят адвокат да подготвим моята защита?

Обикновено Вашият адвокат ще получи копия от всички доклади, изготвени от полицията по време на нейното разследване. Имате общо право да разгледате материалите. Вашият адвокат има право да Ви даде копие от материалите само ако полицията разреши това.

Имам ли право да разгледам всички материали, изготвени от полицията?

Полицията може да нареди на Вашия адвокат да не Ви съобщава определена информация относно материалите по делото, ако това бъде сметено за необходимо за защита на интересите на чуждестранни сили или за предоставяне на доказателства. Такава заповед може да бъде издадена само при тежки случаи и само докато дадете своите показания в съда.

Кой решава дали мога да разгледам всички материали?

Полицията ще предаде материалите и ще вземе решение дали да бъде издадено забранително разпореждане за част от или цялото дело. Решението на полицията може да бъде обжалвано в съда, който след това се произнася по случая.

Мога ли да участвам във всички заседания по делото?

Обикновено имате право да присъствате на всички съдебни заседания, по време на които съдът решава дали да бъдете задържан или по време на които съучастници или свидетели ще бъдат разпитани преди процеса.

Ако полицията поиска това, съдът може да не Ви разреши да присъствате на заседанията. В такъв случай имате право да узнаете какво се е случило по време на заседанието. Съдът може да постанови да не получавате такава информация. Имате право да узнаете какво се е случило по време на заседание, на което не сте могли да присъствате. Тази информация Ви се съобщава най-късно след като сте свидетелствали в съда.

Може ли моят адвокат да участва във всички заседания по делото?

Вашият адвокат има право да участва във всички заседания по делото. Това важи и за заседания, по време на които съдът решава дали да разреши използване на подслушващи устройства или за подслушване на телефон, обиски или други силови мерки, които изискват предварително съдебно разрешение.

Може ли моят адвокат да участва в полицейското разследване?

Вашият адвокат трябва да бъде информиран за разследването и има право да участва в тази част от разследването, която може да послужи като доказателство в делото срещу Вас. Примерите включват очните ставки, възстановките и др.

Може ли моят адвокат да проведе свое собствено разследване?

Ако вярвате, че полицията не се е сдобила с информация, която би могла да е от Ваша полза в делото, Вашият адвокат обикновено ще поиска от полицията да проведе допълнително разследване. Ако полицията откаже да извърши такава допълнително разследване, въпросът може да бъде отнесен пред съда, който може да нареди на полицията да извърши съответното допълнително разследване.

Освен това Вашият адвокат може да реши да извърши свое собствено разследване. Това обаче на практика се случва рядко. Ако адвокатът извърши свое собствено разследване по случая, той не трябва да пречи на полицейското разследване и собственото разследване на Вашия адвокат трябва да спазва етичния кодекс, приложим по отношение на адвокатите.

Може ли моят адвокат да призовава свидетели, които да свидетелстват в съда?

Вашият адвокат може да поиска определени свидетели да бъдат призовани да свидетелстват в съда. Ако прокурорът възрази срещу изслушването на тези свидетели, съдът ще реши дали изслушването на въпросните свидетели е уместно.

Връзки по темата

[Датски закон за правораздаването](#)

[Датски закон за създаването на централен регистър на ДНК](#)

[Директор на прокуратурата](#)

[Датски закон за екстрадицията](#)

Последна актуализация: 13/08/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

3 — Моите права в съда

Къде ще се проведе процесът?

Процесът ще се проведе в местния градски съд и ще бъде открит за обществеността. Ако сте признали, че сте извършили престъплението или престъпленията, в които сте обвинени, прокуратурата ще поиска производство при признаване на вина. В такъв случай съдът ще се състои само от един професионален съдия. Същото важи в случай че единственото поискано наказание е глоба.

Ако не се признаете за виновен, Вашето дело ще бъде разгледано от непрофесионални съдии и в такъв случай съдебният състав ще се състои от един професионален и двама непрофесионални съдии.

Ако прокурорът поиска лишаване от свобода за четири години или повече, делото ще се гледа от съдебни заседатели. В такъв случай съдебният състав се състои от трима професионални съдии и шестима съдебни заседатели. Изключения от това правило са дела по престъпления във връзка с наркотици и икономически престъпления, които се гледат от професионални и непрофесионални съдии независимо от поисканата присъда.

Могат ли обвиненията да бъдат променени по време на процеса?

Ако делото ще бъде разгледано като дело с признание за вина, може да бъде решено обвиненията да се променят, така че да отговарят на престъплението, което признавате, че сте извършили.

След като процесът срещу Вас започне, могат да се променят само несъществени елементи от обвинението. Обвиненията не могат да бъдат разширени без Ваше съгласие.

Какви са моите права по време на процеса?

Трябва да присъствате по време на целия процес. Съдът може да Ви разреши да напуснете дадено заседание, след като вече сте дали показания. Ако бъдете уведомени за заседание, но не се явите пред съда без уважителна причина, съдът може да реши да разпита свидетелите във Ваше отсъствие. Съдът може да произнесе своето решение във Ваше отсъствие, ако прокурорът е поискал лишаване от свобода до шест месеца и ако Вие сте дали своето съгласие, че процесът може да приключи. Ако получите безусловна присъда за лишаване от свобода за до три месеца, делото може да приключи и без Ваше съгласие.

От 1 ноември 2009 г. насам е възможно на съдебно производство да се присъства чрез видео-връзка, ако максималната поискана присъда е глоба или лишаване от свобода за срок до една година. Не всички съдилища обаче разполагат с необходимото оборудване, за да Ви предложат този вариант.

Ако не говорите и не разбирате езика на съда, имате право на услугите на устен преводач по време на целия процес. Освен това устният преводач ще Ви съдейства, ако трябва да говорите със своя адвокат по време на дадено съдебно заседание.

Ако не разполагате с адвокат, съдът ще определи такъв за Вас, ако не се признаете за виновен по обвиненията срещу Вас и ако поисканата присъда е по-тежка от заплащането на глоба. Ако се признаете за виновен по дело, в което прокуратурата иска присъда за лишаване от свобода, съдът ще определи адвокат за Вас, ако поискате такъв. Ако не сте съгласен с Вашия адвокат или искате нов адвокат по друга причина, Вашето желание обикновено ще бъде изпълнено.

Не сте длъжен да отговаряте на въпроси по време на процеса или да говорите истината. Не можете да бъдете наказан за представяне на неверни доказателства по време на процеса. Вашият адвокат ще Ви посъветва дали ще е във Ваш интерес на направите изявление по делото.

Какви са правата ми по отношение на доказателствата срещу мен?

Използването на писмени доказателства по време на процеса се урежда подробно от закона. Няма почти никакви други правила освен тези и Вие можете да представяте всякакви доказателства. Вие и Вашият адвокат можете да оспорите допустимостта на свидетели или доказателства, по-специално ако не са свързани с Вашето дело или ако доказателството е било придобито по незаконен начин. Съдът решава дали да допусне такива свидетели или доказателства, оспорени от Вас, или не. В повечето случаи придобитите по незаконен начин доказателства ще бъдат обявени за недопустими в съда. Съдът ще прецени тежестта на въпросното доказателство, след като разгледа и другите доказателства. Можете да поискате да бъдат призовани определени свидетели, които да дадат показания по време на заседанието, или да бъде събрано определено доказателство в подкрепа на Вашите твърдения. Това може например да е списък с пътници, който показва, че не сте били на местопрестъплението в момента, в който е било извършено престъплението. Ако прокуратурата не се съгласи с уместността на определено доказателство, съдът ще вземе отношение по въпроса.

Страната, която призовава свидетел, ще го разпита първа. След това другата страна ще има възможност да подложи свидетеля на кръстосан разпит. Когато произнася своята присъда, съдът ще оцени сигурността и надеждността на показанията на свидетелите по време на процеса.

Ще бъде ли взета под внимание информация за моето съдебно досие?

Информацията относно предишни присъди ще бъде взета под внимание, ако съвпада с описанието на престъплението, тоест ако става въпрос за повторно нарушение. В редки случаи може да бъде използвана информация за начина на действие, използвана в предишно дело, за да се докаже вина или невинност в настоящото дело. Ако преди това сте бил осъден за подобно престъпление или ако сте извършил престъплението по време на пробационния период след условна присъда или след освобождаване под гаранция, това обикновено ще окаже въздействие върху продължителността на Вашата присъда.

Обикновено не се отправят запитвания за предишни Ваши присъди в друга държава-членка.

Какво ще се случи в края на процеса?

Процесът приключва с решението на съда. Резултатът може да е един от следните:

оправдаване

глоба

условна присъда, която може да представлява разпореждане за лечение или разпореждане за общественополезен труд

безусловна присъда за лишаване от свобода

В случай на условна присъда съдът обикновено ще определи присъда за лишаване от свобода, която няма да сте длъжен да излежите, ако не извършите друго престъпление по време на пробационния период, който обикновено продължава една или две години. Като условия за пробацията съдът може да поиска да останете под наблюдението на пробационен служител, да се лекувате за алкохолизъм или други видове зависимост, да се подложите на психиатрично лечение и/или да положите определен брой часове неплатен общественополезен труд по преценка на съда.

Има специални санкции за непълнолетни нарушители (нарушители под 18-годишна възраст).

Каква е ролята на жертвата по време на процеса?

Жертвата се счита за свидетел като всички други свидетели. При все това в определени случаи жертвата ще има право на адвокат, който се определя отделно от съда, и/или получава обезщетение за вреди по време на процеса, при условие че искът за обезщетение е прост и добре документиран и решението на съда за обезщетението за вреди не води до материално затруднение.

Връзки по темата

Датски закон за правораздаването

Последна актуализация: 13/08/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

4 — Моите права след постановяване на решението от съда

Мога ли да обжалвам?

Съдът произнася своето решение по време на заседанието. Можете да обжалвате решението, присъдата или наказанието пред висшия съд. Можете да поискате или оправдаване, или намаляване на наказанието Ви. Ако смятате, че по време на процеса по Вашето дело пред районния съд са били допуснати сериозни грешки, можете да поискате делото да бъде върнато на районния съд за повторно разглеждане с нови съдии. Можете да обжалвате устно присъдата, решението или наказанието по време на заседанието, на което се произнася решението. Освен това можете да обжалвате писмено пред районния съд или прокурорската служба. Жалбата Ви трябва да бъде внесена в срок от две седмици. Ако имате адвокат, той или тя обикновено може да се погрижи за практическите аспекти във връзка с Вашата жалба. Ако Вашата присъда е глоба в размер на 3000 датски крони или по-малко, Ви трябва разрешение от Датския съвет за апелативни разрешения, за да обжалвате решението. Вашата молба до Съвета за апелативни разрешения трябва да бъде подадена в срок от две седмици след решението.

Какво ще се случи, ако обжалвам?

Ако обжалвате решението на съда, делото ще бъде разгледано от висшия съд. Това заседание също е публично. Няма срок, в който делото трябва да бъде разгледано от висшия съд.

Ако сте задържан под стража, висшият съд трябва да разгледа Вашето дело преди всички останали дела. Висшият съд трябва също така да реши дали трябва да останете задържан до и по време на въззивното производство.

Ако обжалвате за оправдателна присъда, Вашето дело трябва да бъде повторно разгледано от висшия съд. В този случай имате право да представите нови доказателства. Трябва да обсъдите със своя адвокат колкото се може по-бързо какви нови доказателства трябва да се представят на въззивното дело. Веднага след като прокуратурата разкрие на какви доказателства ще се обоснове в производството пред висшия съд, Вашият адвокат обикновено ще разполага с 14 дни да представи Вашите доказателства. Имате право на освобождаване от 14-дневния срок. Ако обжалвате само за намаляване на Вашата присъда, висшият съд ще разгледа единствено присъдата. В такъв случай страните няма да представят доказателства пред висшия съд, но Вашият адвокат може да поиска от съда да се одобри с допълнителна информация относно Вашето лично положение, която е от значение за определяне на присъдата или въпроса с екстрадицията.

Какво ще се случи на заседанието по обжалването?

Ако обжалвате за оправдателна присъда, делото ще бъде разгледано отново от висшия съд. На практика висшият съд често ще започне, като прочете показанията, направени от Вас и свидетелите, по време на производството в районния съд. Ако обаче Вие или Вашият адвокат не сте съгласни с тази процедура, показанията трябва да бъдат дадени отново.

Ако обжалвате за намаляване на Вашата присъда, висшият съд ще вземе предвид доказателствата, представени в районния съд, и ще се произнесе по присъдата на това основание.

Висшият съд ще произнесе своето решение по време на заседанието. Висшият съд може да реши да потвърди присъдата на районния съд, да увеличи или намали присъдата или да Ви оправдае. Ако бъдете оправдан или ако присъдата бъде намалена, разходите за обжалването ще бъдат заплатени с държавни средства. Същото важи, ако прокуратурата обжалва решението, а висшият съд потвърди присъдата. Във всички други обстоятелства вероятно ще Ви бъде наредено да заплатите разходите за въззивното производство.

Какво ще стане, ако обжалването е успешно/неуспешно?

Решението на висшия съд отменя решението на районния съд и обикновено е окончателно. По изключение делото може да се представи пред Върховния съд с разрешение от съвета за апелативни разрешения. Такова разрешение обикновено се дава само ако делото е принципно и поради това представлява прецедент или поради други специални причини. Съветът дава разрешение само няколко наказателни дела да се представят пред Върховния съд. Вашият адвокат може да Ви посъветва относно шансовете да получите такова разрешение.

Ако бъдете оправдан и ако по време на разследването са били използвани силови мерки, като арест, задържане или обиск, можете да подадете иск за щети. Вашият иск трябва да бъде подаден в писмен вид до районния прокурор не по-късно от два месеца след решението на съда. Вашият адвокат обикновено ще се погрижи за практическите аспекти във връзка с подаването на иска. Не забравяйте да съобщите на Вашия адвокат как може да се свърже с Вас във Вашата държава.

Аз съм от друга държава-членка. Могат ли да ме върнат там след процеса?

Обикновено могат да Ви изпратят в друга държава-членка за излежаване на Вашата присъда. Обичайно това се случва само ако поискате да бъдете изпратен във Вашата държава за излежаване на Вашата присъда. Трябва да подадете заявление до датското Министерство на правосъдието за излежаване на Вашата присъда във Вашата държава.

Ако бъда осъден, могат ли да ме съдят отново за същото престъпление?

В Дания не можете да бъдете съден два пъти за едно и също престъпление. Същият принцип важи и в другите европейски държави. Тъй като разпоредбите за наказанията могат да бъдат различни в отделните държави, трябва да зададете този въпрос в държавата, която може евентуално да иска наказание за същото престъпление.

Информация за обвиненията/присъдата

Веднага след като бъде произнесено решение по делото, решението се докладва на централния регистър за престъпления. Решения във връзка с нарушения на датския Наказателен кодекс се вписват в раздела за решения на регистъра. Решения във връзка с нарушения на други законодателни актове се вписват, ако бъдете осъден с присъда за лишаване от свобода или присъда за лишаване от права (присъда, с която Ви се отнема дадено право). Решението ще бъде вписано, като се посочи името на съда, който е произнесъл решението, датата на решението, законите разпоредби, които са били нарушени, и самата присъда.

Има ограничения какви решения могат да се вписват в досието за съдимост, което може да бъде изготвено за Ваша лична употреба. Данните се съхраняват в електронен вид и заличаването на данните зависи от сериозността на санкцията. Можете да подадете оплакване за грешки при вписването или заличаването, но не и относно самото вписване на дадено решение. Оплакванията относно вписване на решения трябва да се подадат до службата на националния комисар на датската полиция, тъй като това е органът, който обработва данни във връзка с досиетата за съдимост.

Връзки по темата

[Датският закон за правораздаването](#)

[Изпълнителна заповед за обработка на лични данни в централния регистър за престъпления](#)

Последна актуализация: 13/08/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

5 — Дребни правонарушения

Как се третира дребните пътни правонарушения?

Ако Ви спре пътна полиция, която се занимава с прилагане на законите за движение по пътищата, можете да признаете или да отречете своята вина. Полицията трябва да Ви обвини за нарушението, което смята, че сте извършили. Имате правата на обвиняем и не сте длъжен да давате показания на полицията.

Наказанието за пътно правонарушение обикновено е глоба. Пътните правонарушения се третират по същия начин както други правонарушения, за които наказанието е глоба. Полицията ще Ви изпрати квитанция за глобата. Ако заплатите глобата, това означава, че приемате обвинението. Ако не я заплатите, делото ще бъде изпратено на съд. Ще бъдете призован да се явите на съдебно заседание, на което могат да бъдат представени доказателства във връзка с нарушението.

Директорът на прокуратурата е изготвил [каталог с наказания за пътни правонарушения](#), в който може да проверите дали Вашата глоба съответства на глобите, които обикновено се дават за вида пътно правонарушение, което сте извършили.

[Законът за движението по пътищата](#) позволява на полицията да задържи Вашето превозно средство, ако живеете извън Дания, и колата Ви е регистрирана в държава, различна от Дания. Превозното средство може да бъде задържано до плащане на глобата или до предоставяне на гаранция за плащане на глобата. Ако не сте съгласен, че сте извършили пътно правонарушение, в определени случаи ще трябва да предоставите гаранция за плащането на глобата и да поискате случаят да бъде разгледан от съда. Полицията често използва правото си да задържа превозни средства.

Има специални правила за превозни средства и шофьори от други скандинавски държави.

Как се третира неправилното паркиране?

Ограниченията за паркиране обикновено се прилагат от служители по контрола на движението по пътищата, които работят за местните власти или за частно дружество, а не от полицията. Ако паркирате неправилно, ще Ви бъде наложена глоба за неправилно паркиране. Глобата за неправилно паркиране ще бъде поставена върху колата Ви.

Ако се срещнете със служителя по контрола на движението по пътищата преди той или тя да състави фиш за неправилното паркиране, можете да повдигнете своите възражения директно пред служителя. Служителят по контрола на движението по пътищата може да реши да не съставя фиш за нарушението или да отбележи Вашето възражение. Ако получите глоба за неправилно паркиране, глобата трябва да бъде придружена от насоки как да подадете жалба във връзка с глобата. Няма централен орган за жалби.

Глобите за неправилно паркиране се събират по същия начин като други граждански искове. Това означава, че искът ще бъде изпратен до агенция за събиране на вземания в държавата, в която пребивавате, ако не заплатите глобата.

Ще бъдат ли вписани тези правонарушения в съдебното ми досие?

Вашето съдебно досие обикновено не включва глоби. При все това глобите за престъпления ще бъдат вписани във Вашето съдебно досие.

Глобите за неправилно паркиране не се считат за наказателна санкция и поради това не се вписват във Вашето съдебно досие.

Последна актуализация: 13/08/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Обвиняеми (наказателни производства) - Германия

В настоящите информационни листове се обяснява какво ще се случи, ако сте заподозрян в извършването на престъпление.

За информация относно пътни нарушения, за които обикновено се налага само глоба, преминете към [информационен лист 6](#).

Ако сте жертва на престъпление, можете да намерите пълна информация за правата си [тук](#).

Кратко представяне на наказателния процес

Настоящият раздел съдържа кратко представяне на етапите в наказателния процес.

Наказателният процес се разделя на три етапа: разследване, междинно производство и основно производство или процес (включително обжалване и принудително изпълнение).

Разследване (*Ermittlungsverfahren*): Разследващите власти (прокурорът или полицията) започват разследване, ако ви подозират в извършването на утаивно престъпление. Целта на разследването е да се установи дали подозренията по отношение на вас са основателни. За да проведат разследването, посочените власти могат да предприемат различни мерки, включително претърсване на дома ви. След приключване на разследването прокурорът решава дали да прекрати производството на основание липса на подозрения или да ви повдигне обвинение.

[Междинно производство \(Zwischenverfahren\)](#): По време на междинното производство съдът преценява обвинението и взема решение дали наказателното преследване трябва да продължи. Ако съдът намира, че са налице достатъчно доказателства, които е вероятно да доведат до осъдителна присъда, той открива основното производство.

Основно производство (*Hauptverfahren*): По време на основното производство съдът подготвя и провежда процеса. Съдът разглежда обвинението в устно изслушване в съдебно заседание въз основа на наличните доказателства (очевидци, документи и др.). Ще ви бъде дадена също възможност да изложите пред съда вашата версия за станалото и да коментирате твърденията. Ако съдът намери, че сте извършили закононарушението, ще бъдете осъден. В противен случай ще бъдете оправдан. Можете да обжалвате присъдата в определени срокове. При

пълно въззивно обжалване (*Berufsverfahren*), основното производство се повтаря пред съд от по-висша инстанция. При производство за преразглеждане (*Revisionsverfahren*) присъдата се проверява само за грешки при прилагане на правото.

Съществуват различни варианти на това производство. Основните са [съкратено производство](#) (*Strafbefehlsverfahren*), [спиране или прекратяване на производството](#) (*Einstellung des Verfahrens*) и [ускорено производство](#) (*beschleunigtes Verfahren*).

Настоящите информационни листи съдържат подробности за отделните етапи на наказателния процес и за вашите права. Тази информация не замества правния съвет, а предназначението ѝ е само да ви упъти.

Ролята на Европейската комисия

Моля обърнете внимание, че Европейската комисия не играе никаква роля в наказателното производство в държавите-членки и не може да ви помогне, ако имате оплакване.

За да намерите необходимата ви информация, моля натиснете върху следните връзки.

[1 – Бележки](#)

[2 – Консултиране с адвокат](#)

[3 – Моите права по време на разследването](#)

Разпит

Процедура по установяване на самоличността/обиск

Претърсване/изземване/подслушване на телефона

Арест

Мярка за неотклонение задържане под стража

Обвинението

[4 – Моите права в съда](#)

[5 – Моите права след процеса](#)

[6 – Пътни нарушения](#)

Връзки по темата

[Наказателно-процесуален кодекс](#)

Последна актуализация: 30/08/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази

страница [de](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която

търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

1 - Бележки

[Спиране и прекратяване на производството \(1\)](#)

[Съкратено производство \(2\)](#)

[Ускорено производство \(3\)](#)

[Служебно назначен защитник \(4\)](#)

[Данни за разследвания/обвинения/присъди \(5\)](#)

[Обжалване по време на разследването \(6\)](#)

Спиране и прекратяване на производството (1)

Производството може да бъде спряно или прекратено (*Einstellung*) във всеки един момент или от прокурора, или, след като е повдигнато обвинение, от съда. Има различни начини за спиране и прекратяване на производството. Основните разпространени в практиката са следните: Производството може да бъде спряно, например ако отсъствате за продължителен период. То може да бъде спряно и ако при разследването не бъдат установени достатъчно основания за повдигане на обвинение, като в този случай прокурорът може да го възобнови по всяко време (до изтичане на погасителната давност), например при появата на нови доказателства.

Производството може да бъде и окончателно прекратено. Това може да стане при правонарушения с ниска степен на обществена опасност, при които няма основание да се смята, че съдебното преследване би било в интерес на обществото. Производството може също да бъде прекратено условно, тоест под условие за заплащане на глоба или за изпълнение на дадено задължение, например за посещаване на часове по безопасност на движението.

Съкратено производство (2)

В края на разследването на леко престъпление (*Vergehen*) вместо да повдига обвинение прокурорът може да поиска писмено от съда да издаде определение за налагане на наказание (*Strafbefehl*). Съдът може да издаде определение за налагане на наказание, ако намира, че доказателствата са достатъчни. В определението за налагане на наказание се описва накратко закононарушението и се налага наказание. Ако не възразите срещу определението за налагане на наказание, то има същото действие като окончателна присъда.

Определението за налагане на наказание има ограничени правни последици. Обикновено с него се налага наказание глоба. Възможно е също да бъде наложена забрана за шофиране. При условие, че сте имали адвокат, можете да бъдете осъден на лишаване от свобода до една година, но изтърпяването на наказанието задължително трябва да бъде отложено с даване на изпитателен срок.

Ако желаете да възразите, имате две възможности:

Ако наложеното наказание е глоба, можете да ограничите възражението си до дневната квота, използвана за изчисляване размера на глобата.

Ако вие и прокурорът сте съгласни, съдът може да вземе решение в писмен вид без да се провежда съдебно заседание.

Ако не ограничите възражението си, ще бъде определена дата за съдебно заседание. Не сте длъжен да се явите лично, а можете да бъдете представляван от адвокат. Свидетелите също не е необходимо да се явяват лично. Протоколите от разпитите на свидетелите могат да бъдат прочетени с ваше съгласие, ако присъствате на процеса.

Накрая съдът ще постанови присъда. Той не е обвързан с наказанието, наложено с определението за налагане на наказание, а може да наложи и по-тежко наказание в определените от закона граници.

Ускорено производство (3)

Когато фактите са прости и доказателствата са ясни, прокурорът може също да поиска от съда да се произнесе в рамките на ускорено производство (*beschleunigtes Verfahren*). Към такова производство може да се прибегне например ако не живеете в Германия и има основание да се смята, че няма да се явите на по-късно заседание на съда.

Ако прокурорът поиска ускорено производство, компетентният съд постановява решение незабавно или в кратък срок, в основното съдебно заседание. Не е необходимо предварително съдебно решение, за да се пристъпи към разглеждането в съдебно заседание, за разлика от случаите, при които прокурорът сезира съда с обвинителен акт, тоест няма междинно производство.

При ускореното производство има по-прости правила, които позволяват на съда да отхвърли молби за разглеждане на определени доказателства. Видът и размерът на наказанието също са ограничени. Съдът може да наложи само глоба или лишаване от свобода до една година. Той може също да отнеме свидетелството ви за правоуправление.

Служебно назначен защитник (4)

Ако не сте представяван от адвокат, съдът трябва служебно да ви назначи такъв, в случай че сте заподозрян в по-тежко престъпление (*Verbrechen*) или вероятното наказание в случай на осъждане е лишаване от свобода за повече от една година, както и ако ви е наложена мярка за неотклонение задържане под стража или ако не можете да се защитите по други причини. При [§ ускореното производство](#) се назначава служебен защитник, ако вероятното наказание е за срок от над шест месеца. Задължението на съда да назначи адвокат не зависи от вашето финансово положение.

Съдът решава кого да назначи за служебен защитник. При все това, той трябва да ви позволи сам да изберете адвоката си, ако желаете, и да съобщи името му на съда. Ако вие не посочите адвокат, съдът сам ще определи такъв.

Служебно назначеният адвокат може да бъде сменен само в изключителни случаи. Можете също да си наемете друг адвокат по ваш избор, като в такъв случай съдът обикновено оттегля заданието на служебно назначения защитник. Ако си наемете ваш адвокат, ще трябва сам да платите разходите, освен доколкото те трябва да бъдат поети от държавата в случай на оправдаване.

Данни за разследвания/обвинения/присъди (5)

Какви данни се регистрират?

Полицията поддържа свои бази данни с информация, получена по време на разследванията.

Прокуратурата също съхранява данни по време на разследването и след това. Информацията, получена в хода на разследване, се съхранява и в централен регистър на наказателните производства. Съществуват определени от закона срокове, след изтичането на които информацията трябва да бъде заличена.

Влезлите в сила присъди по наказателни дела се регистрират във [§ Федералния централен регистър на престъпленията](#) (*Bundeszentralregister*). Вие не можете да определяте дали тези данни да бъдат регистрирани. Присъдите се заличават след определен срок, ако няма добавени нови присъди. Срокът зависи от тежестта на наказанието.

С какви данни се прави справка при наказателно производство и кога?

Полицията и прокурорът имат право да влизат в своите бази данни по всяко време. Те нямат пряк достъп до [§ Федералния централен регистър на престъпленията](#). Когато се подготвя за процеса, съдът ще изиска извлечение от регистъра.

Играят ли данните някаква роля във фазата на разследването?

Ако има данни от предишни разследвания, прокуратурата трябва да ги вземе предвид когато проверява например възможността за спиране или прекратяване на производството по членове 153 и 153а от германския Наказателно-процесуален кодекс.

Играят ли данните някаква роля във фазата на съдебния процес?

Законът допуска предишни присъди, регистрирани в централния регистър, да бъдат взети под внимание по време на процеса. Ако е установено, че имате предишни присъди, това може да повлияе отрицателно при определяне на настоящата присъда. Данните, съхранявани само в базите данни на прокуратурата или на полицията, не могат да бъдат вземани под внимание при определянето на наказанието.

Как мога да разбера каква информация се съхранява за мен и как да възразя срещу регистрирането на данни?

Можете да разберете какви данни се съхраняват за вас като подадете молба до отделите, които регистрират данните.

Можете да подадете молба за заличаване на данните пред компетентната служба. Ако службата откаже, можете да поискате преразглеждане на решението от съда.

Допълнителна информация

Централният регистър на престъпленията е предмет на [§ Закона за федералния централен регистър на престъпленията](#). Данните, съхранявани от прокуратурата, се подчиняват на разпоредбите на чл. 483 и сл. от Наказателно-процесуалния кодекс; централният регистър на наказателните производства е предмет на чл. 492, алинея 1 от [§ Наказателно-процесуалния кодекс](#), като разпоредбите са доразвити в [§ Наредба](#); базите данни на полицията са предмет на [§ Закона за федералната служба за борба с престъпността](#) и законодателството на отделните области (*Länder*) отнасящо се до полицията.

Обжалване по време на разследването (6)

Имате право да оспорвате някои следствени действия и мерки. Средствата за правна защита, които имате на разположение, включват подаване на жалба в полицията или на молба за решаване на въпроса от съда.

Можете да подадете жалба (*Beschwerde*) срещу такова решение на съда.

Ако полицията или прокурорът са предприели следствено действие без съдебно разпореждане, можете да поискате от съда да я преразгледа с обратна сила. Ако подадете възразение срещу изземване, въпросът автоматично ще бъде отнесен до съдия и не е необходимо вие да подавате молба до съда.

Последна актуализация: 30/08/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [de](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

2 – Консултиране с адвокат

Получаването на независим правен съвет от адвокат е много важно, когато сте замесен по някакъв начин в наказателен процес. В информационните листове ви се обяснява кога и при какви обстоятелства имате право да бъдете представяван от адвокат. Обяснява се и какво ще направи адвокатът за вас. Настоящият общ информационен лист ви ориентира как да си намерите адвокат и как ще бъдат покрити разходите за адвоката, ако не можете да си позволите да му платите.

Намиране на адвокат

Когато научите, че сте обект на наказателно разследване, можете да потърсите специализирани адвокати по наказателно право, например в интернет. Всеки адвокат (*Anwalt*) вписан в Германия, има право да предоставя защита по наказателни дела. Ако въпросът е спешен, защото има риск да ви арестуват или в помещенията ви ще бъде извършено претърсване, можете да потърсите адвокат 24 часа в денонощието чрез [горещата линия за адвокати по наказателно право](#). Ако се нуждаете от човек със специални езикови умения или който се намира на определено място, можете да ползвате формуляра за [търсене на адвокати по наказателно право](#), предоставена от Наказателния отдел на Германската асоциация на адвокатите (*Deutsches Anwaltverein*). Можете да потърсите и в регионалната адвокатска колегия (*Rechtsanwaltskammer*). От 1 януари 2010 г. има регионални списъци на адвокатите, които са готови да поемат [назначение за служебна съдебна защита](#). Можете да разберете къде да намерите тези списъци и как да ги използвате чрез вашата местна адвокатска колегия (включително [тук](#)).

Ако сте арестуван или ви е наложена [мярка за неотклонение задържане под стража](#), няма да имате достъп до тази информация. Полицията е задължена да ви предостави списък на адвокати или телефонен указател, ако го поискате. Полицията познава и [горещите линии](#). Ако тя не ви позволи да се свържете с адвокат, трябва да съобщите това на съда веднага щом се явите пред него. Съдилищата също имат списъци с адвокати, които са готови да поемат [назначение за служебна съдебна защита](#).

Заплащане на адвокат

Ако бъдете оправдан, разходите за адвокат трябва да бъдат заплатени от държавата. Ако производството бъде [прекратено](#) на етапа на разследването или ако бъдете осъден, ще трябва сам да поемете разходите.

Дори ако доходите ви са ниски или изобщо нямате такива, не съществува никакво основно право на финансова помощ от държавата при наказателно производство. Можете да кандидатствате за [помощ за първоначален правен съвет](#) от вашия местен съд (*Amtsgericht*).

Има специални правила за заплащането в случай на [служебно назначени адвокати](#). В този случай първоначално държавата плаща на адвоката, но законоустановеното заплащане на служебен защитник е по-ниско от това, което той би получил, ако не е назначен от съда. Ако бъдете осъден, в края на производството ще ви начислят разходите за служебния защитник. Тогава ще трябва да платите на държавата правните разходи, като в допълнение на това ще трябва да платите на адвоката разходите, които би имал право да начисли, ако не ви е бил назначен за адвокат от съда, като винаги се предполага, че сте в състояние да платите.

Последна актуализация: 30/08/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [de](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

3 – Моите права по време на разследването

Този информационен лист дава информация относно фазата на разследването, която започва с извършването от правоприлагащите власти на първите следствени действия и завършва с повдигането на обвинение или прекратяването на производството от прокурора.

Какви са етапите на наказателното разследване?

Разследващите органи (прокурорът или полицията) ще започнат разследване, ако сте заподозрян в извършването на престъпление. Целта на разследването е да се установи дали подозренията по отношение на Вас са основателни. Следователно трябва да бъдат изследвани и всички доказателства, които са във Ваша полза. Ако прокурорът намери, че подозрението е основателно, той ще повдигне обвинение срещу Вас (или ще поиска издаване на [наказателно постановление \(Strafbefehl\)](#)).

Има редица мерки, които полицията и прокурорът могат да приемат във връзка с разследването на случая. Какви мерки ще бъдат предприети и кога зависи от обстоятелствата. Например може да бъдете арестуван веднага след извършването на нарушението. [Арестът](#) може да бъде последван от [мярка за неотклонение задържане под стража](#).

Ако смятате, че дадено следствено действие Ви уврежда, можете да го обжалвате пред съда веднага или с обратна сила.

Могат да бъдат поискани данни за предишни разследвания или присъди. Подробностите са обяснени [тук](#).

Моите права по време на разследването

Имате право на адвокат през цялото време на разследването. За информация как да си намерите адвокат и какви са съответните разноски вижте [тук](#). Ако не говорите немски, можете да поискате устен преводач за срещите с Вашия адвокат.

Нямате право да видите досието си. Все пак може да Ви бъдат предоставени извлечения от документите, ако това не излага на риск разследването или не нарушава правата на трети страни. Когато разследването приключи, на Вашия адвокат ще бъде предоставен достъп до документите. Преди това достъп се предоставя, само ако това не излага на риск целта на разследването.

За информация относно Вашите права в случай на предприемане на някои от посочените по-долу действия по разследването или мерки вижте следните раздели:

[Разпит \(1\)](#)

[Процедура по установяване на самоличността/обиск \(2\)](#)

[Претърсване/изземване/подслушване на телефона \(3\)](#)

[Арест \(4\)](#)

[Мярка за неотклонение задържане под стража \(5\)](#)

[Обвинителен акт \(6\)](#)

[Аз съм гражданин на чужда държава. Как ще повлияе това на разследването?](#)

В общи линии имате право да напуснете Германия по време на наказателно разследване. Нямаме право да напускате страната, ако сте арестуван или ако е издадена условна **заповед за арест**, например при условие да не напускате местожителството си без разрешението на съда.

Ако знаете, че Ви разследват, следва да се уверите, че прокурорът и съдът могат да се свържат с Вас по пощата.

Можете да се свържете с Вашето консулство по всяко време в хода на разследването.

Разпит (1)

Ако сте заподозрян в извършването на закононарушение, полицията или прокурорът ще Ви разпита във връзка с обвиненията, за да се увери, че ще Ви бъде гарантирано подходящо изслушване. В някои случаи по искане на прокурора може да бъдете разпитан от съдия.

Какво следва да направя, ако съм призован на разпит?

Ако прокурорът или съдът Ви е призовал на разпит (*Vernehmung*), трябва да се явите. Ако не се явите, можете да бъдете принудително изправен пред прокурора или съда. Ако сте призован за разпит от полицията, длъжен сте да се явите.

Какво ще ми кажат преди разпита?

Преди разпита ще Ви кажат в какво сте обвинен и какви закони може да са нарушени. Ще Ви кажат също, че имате право да запазите мълчание, че можете да се консултирате с адвокат преди да Ви разпитат и че можете да поискате да бъдат взети предвид доказателства във Ваша полза.

Ще ми бъде ли осигурен преводач, ако не говоря езика?

Ако немският Ви не е достатъчно добър, ще Ви бъде осигурен преводач. Това няма да Ви струва нищо. Преводачът ще присъства по време на целия разпит и ще превежда въпросите, Вашите отговори и писмения протокол от разпита.

Мога ли да си наема адвокат?

В качеството Ви на заподозрян можете да говорите с **адвокат** сам или в присъствието на преводач. Ако Ви разпитва прокурор или съдия, можете да поискате адвокатът да присъства, но не и когато Ви разпитва полицията.

Ще ми искат ли сведения? Трябва ли да дам сведения?

Преди края на разследването полицията или прокурорът трябва да Ви разпита, освен в случай на прекратяване на производството. Ако случаят е ясен, можете да бъдете разпитан писмено.

Когато Ви разпитват, дори и писмено, трябва да дадете личните си данни. Те включват Вашето име, презиме и фамилия, името, дадено Ви при раждането ви, място и дата на раждане, семейно положение, Вашето занятие, Вашият адрес и националност.

Все пак не сте длъжен да отговаряте на обвиненияето нито да давате информация във връзка със случая. Какво и колко ще кажете решавате вие, въпреки че може да предпочетете първо да говорите с адвокатата си.

Какво ще стане, ако кажа нещо в моя вреда?

Всичко, което кажете по време на разпит, ще бъде отразено в протокол. Ако кажете нещо, което е във Ваша вреда, съдът, който ще гледа делото Ви след като Ви бъде повдигнато обвинение, ще научи за него. Дори в случай, че на по-късен етап решите да запазите мълчание или оттеглите казаното от Вас, съдът може по свое усмотрение да вземе предвид казаното от Вас на по-ранен етап.

Ще ме информират ли за състоянието на разследването, когато ме разпитват?

Прокурорът решава дали да Ви информира за състоянието на разследването. Все пак прокурорът не може да Ви предоставя информация, въвеждаща в заблуждение.

Какви методи не могат да бъдат използвани?

По време на разпита Ви не могат да се отнасят с Вас лошо или да Ви тормозят физически по друг начин. Никой няма право да Ви заплашва или да Ви обещава нещо, което не е разрешено от закона. Нищо, което кажете при такива условия, не може да бъде взето под внимание дори с Ваше съгласие.

Допълнителна информация

Правилата за разпит на заподозрени са установени в членове 136, 136а и 163а от **Наказателно-процесуалния кодекс**.

Процедура на установяване на самоличността/обиск/вземане на кръвни проби и др. (2)

Подробности относно това как да оспорите такива мерки можете да намерите **тук**.

Какво включва процедурата по установяване на самоличността? Кога ще бъде извършена?

Целта на процедурата по установяване на самоличността (*Erkennungsdienstliche Behandlung, ED-Behandlung*) е да бъдат взети личните Ви данни, за да може да се установи вината или невинността ви в предстоящото наказателно производство. Може да Ви фотографират, да Ви вземат пръстови отпечатащи или отпечатащи от дланите, могат да запишат всички Ваши особени белези като например татуировки.

Процедурата по установяване на самоличността може да бъде разпоредена от съда, от прокурора или от полицията. В общи линии тя се извършва от полицията.

Процедурата по установяване на самоличността може да бъде извършена принудително, което означава, че полицията може да Ви задържи и да изпъне Вашите ръце и пръсти, за да Ви вземе например пръстови отпечатащи.

Може ли да бъде извършена процедура по установяване на самоличността, ако не е необходима за дадената цел (например ако е очевидно, че извършителят съм аз)?

Процедури по установяване на самоличността могат да се извършват и за целите на бъдещо наказателно производство, например не за целите на конкретното дело, което предстои да бъде заведено, а с цел да бъдат запазени данните за Вас за евентуални бъдещи случаи, които биха могли да възникнат на по-късен етап. В тази връзка трябва да е налице основание да се смята, че в бъдеще вие бихте могли да бъдете обект на други наказателни производства.

Разрешени ли са обиски?

Телесен обиск може да бъде разпореден с цел да се установят факти, които са съществени за наказателното производство.

При обикновен телесен обиск, извършван от полицията, тялото Ви ще бъде претърсено, за да се установи дали има нещо скрито в естествените отвори на тялото ви. Ако в този обиск има нещо, което би могло да Ви смути, той ще бъде извършен от лице от същия пол или от лекар. Преди обиска трябва да Ви информират, че можете да поискате да присъства лице, на което имате доверие и, ако имате законна причина за това, имате право да изберете лице от същия пол, което да извърши обиска. Задължен сте да понесете обиска, но никой не може да Ви принуди да участвате активно в него.

Могат ли да ми бъдат взети проби от моята кръв, други телесни течности или моята ДНК (напр. косъм, слюнка)?

Кръв и други телесни материали могат да се вземат например за да се извърши проверка за наличие на алкохол в кръвта Ви или за да се сравни Вашата ДНК със следите от ДНК, намерени на местопрестъплението. Такива проби могат да се вземат от лекар, а не от полицията. Когато пробите повече не са необходими за наказателното производство, те трябва да бъдат унищожени. Все пак, моделът на Вашата ДНК може да бъде съхранен в досие, ако има основание да се смята, че в бъдеще срещу Вас ще бъде заведено производство за тежко престъпление.

Ако не се съгласите на телесен обиск или ДНК тест, съдът ще трябва да разпорежи извършването им. Когато има опасност от забавяне, а въпросът е спешен, разпореждането може да бъде издадено от прокурора или полицията. Може да бъде използвана сила.

Допълнителна информация

Процедурите по установяване на самоличността са предмет на чл. 81б от Наказателно-процесуалния кодекс, телесният обиск и вземането на кръвни проби са предмет на чл. 81а и 81г, а ДНК тестовете са предмет на чл. 81д, 81е и 81ж.

Претърсване, изземване, подслушване на телефона (3)

Подробности за това как да оспорите такива мерки можете да намерите [тук](#).

Може ли да бъде извършено претърсване на дома ми, служебното ми място, колата ми и др.?

Ако сте заподозрян в престъпление, прокурорът или полицията могат да извършат претърсване на дома Ви и други помещения, включително автомобила ви, ако очакват да намерят доказателства там или ако трябва да Ви арестуват.

По принцип претърсването трябва да бъде разпоредено от съда. Когато има опасност от забавяне, а въпросът е спешен, заповед може да бъде издадена от прокурора или полицията.

Имате право да присъствате по време на претърсването. Вашият адвокат също може да присъства. Ако съдия или прокурор не са на разположение, за да присъстват на претърсването, по възможност следва да бъдат извикани двама служители от местните власти. Но вие можете да минете и без тяхното присъствие. След като претърсването приключи, по Ваше искане трябва да Ви предоставят документ, в който са посочени основанията за претърсването и правонарушението, в което сте обвинен.

Може ли имуществото ми да бъде конфискувано?

Разследващите власти могат да изземат Ваши вещи, ако те представляват важни доказателства. Ако не ги предоставите доброволно, те могат да бъдат иззети. За изземването на имущество се изисква съдебна заповед. Ако има опасност от забавяне, а въпросът е спешен, заповед може да бъде издадена от прокурора или полицията. Можете да оспорите заповедта в съда по всяко време, дори след извършване на претърсването. Ако по време на претърсването са били иззети или конфискувани някакви вещи, имате право да Ви бъде предоставен опис при поискване.

Може ли да ми бъде отнето свидетелството за правоуправление?

Съдът може временно да отнеме свидетелството Ви за правоуправление, ако с основание може да се приеме, че съдът ще го отнеме при последващо решение във връзка с пътно нарушение. Това обикновено се отнася до случаи, в които сте извършили пътно нарушение, което е показало, че не сте годен да управлявате превозно средство. Временното отнемане на свидетелството Ви за правоуправление се явява потвърждение от съда на всяка предишна конфискация на свидетелството. Полицията или прокурорът може да конфискува свидетелството Ви за правоуправление, когато забавянето би било опасно, а са налице неотложни основания за отнемане на правото Ви да шофирате.

Разрешено ли е подслушване на телефона?

Всички съобщения (например по телефона) и разговори, които водите в дома си, могат да бъдат следени и записвани при строго определени юридически условия; все пак трябва да сте заподозрян в извършването на тежко или много тежко престъпление. И за двете мерки се изисква съдебна заповед. Когато има опасност от забавяне, а въпросът е спешен, такива мерки могат да бъдат разпоредени също от прокурора. Впоследствие трябва да Ви информират за мерките.

Допълнителна информация

Претърсването и изземването са предмет на член 102 и сл. и член 94 и сл. от [Наказателно-процесуалния кодекс](#), временното отнемане на свидетелство за правоуправление (конфискация на свидетелство за правоуправление) е предмет на чл. 111а, а подслушването на телефона е предмет на чл. 100а и сл.

Арест (4)

Прокурорът или полицията могат да Ви арестуват временно, ако Ви спрат на местопрестъплението или Ви преследват от местопрестъплението и имат подозрения, че се опитвате да избягате. Прокурорът или полицията могат също да Ви арестуват временно, ако има опасност от забавяне, а въпросът е спешен, при условие че са изпълнени изискванията за издаване на заповед за арест. Това става в случаите, когато са налице неопровержими основания да бъдете заподозрян в извършването на престъпление, както и конкретни [основания за арест](#). Към момента на арестуването Ви вече може да има издадена заповед или да предстои издаването ѝ от съдия по искане на прокурора.

Арест може да бъде разпореден, ако се налага да бъдат извършени принудително конкретни разследващи мерки като [разпит](#) или [обиск](#).

Ще ми кажат ли защо съм арестуван?

При всички случаи ще Ви информират за основанията за ареста ви. Ако има издадена заповед, копие от нея трябва да Ви бъде предоставена при ареста ви.

Колко дълго могат да ме задържат?

Ако сте задържан на основание на вече издадена заповед за арест или предстоящо подаване на искане за издаването ѝ, срокът на задържането Ви е в [следните](#) граници.

Ако сте арестуван, за да могат да бъдат принудително извършени разследващи мерки, те трябва да бъдат изпълнени незабавно и след приключването им трябва да бъдете освободен. Необходимото време зависи от обстоятелствата. В такива случаи не можете при никакви обстоятелства да бъдете задържан след изтичане на следващия ден след ареста ви.

Ако сте арестуван и в последствие се окаже, че вече имате условно наказание, което все още не сте изтърпели, след ареста Ви може да бъдете задържан под стража като наказателна мярка.

Мога ли да се свържа с някого?

Когато Ви арестуват, имате право по всяко време да поискате консултация с избран от Вас адвокат. Можете да информирате член на семейството или някой, на когото имате доверие, ако това не излага на риск целта на разследването. Можете също да поискате да бъде информирано Вашето консулство.

Мога ли да се консултирам с лекар, ако се нуждая от такъв?

Имате право също да бъдете прегледан от избран от Вас лекар.

Какво представлява европейската заповед за арест и как мога да я оспоря?

Целта на европейската заповед за арест е да разпорежи арестуването и предаването на лице, издирвано в ЕС с цел наказателно преследване или изпълнение на присъда за лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане. Ако за Вас има издадена европейска заповед за арест, могат да Ви арестуват във всяка държава-членка и да Ви предадат на държавата-членка, издала заповедта.

Ако сте задържан в Германия на основание на европейска заповед за арест, първо ще бъдете разпитан в най-близкия местен съд (*Amtsgericht*), за да бъде установена самоличността Ви и да бъдат взети личните Ви данни, както и за бъдат изслушани евентуалните Ви възражения срещу екстрадирането ви. Решението по направените възражения ще бъде взето от регионалния съд от по-висша инстанция (*Oberlandesgericht*).

Имате право на процесуално представителство по време на всеки един етап от процедурата.

Ако се съгласите на екстрадиране, ще бъдете екстрадиран незабавно („опростена процедура за екстрадиране“). Ще Ви информират, че имате право да отхвърлите „специалното правило“. Ако направите това, можете да бъдете изправен пред съда в страната, издала заповедта, и по друго висящо производство, което не е предмет на заповедта. Съгласието Ви за опростена процедура за екстрадиране или отказа Ви от специалното правило са неотменими.

Ако не се съгласите, регионалният съд от по-висша инстанция ще се произнесе по валидността на екстрадирането в срок от 60 дни. Решението на съда не може да бъде обжалвано.

За допълнителна информация вижте [тук](#) и [тук](#).

Мярка за неотклонение задържане под стража (5)

Кога трябва да ме информират за заповедта за арест?

Ако сте задържан на основание на заповед за арест, тя трябва да Ви бъде връчена при [ареста](#) ви. Ако сте арестуван временно, трябва да се явите пред съд не по-късно от деня след ареста. Ако тогава съдът издаде заповед за арест, ще бъдете информиран съответно. Ако съдът не издаде заповед за арест, ще бъдете освободен.

Кога мога да бъда задържан под стража преди процеса?

Можете да бъдете задържан под стража, ако са налице неопровержими основания да бъдете заподозрян и когато е налице едно от основанията за арест. Тези основания включват много тежко престъпление, опит за бягство и укриване, опасност от рецидив или опасност от възпрепятстване от Ваша страна на разследването на престъплението, например чрез унищожаване на доказателства или оказване на влияние на свидетели. Ще се счита, че има вероятност да избягате и да се укриете, ако нямате постоянен адрес, постоянна работа и нямате близки социални контакти.

Какво мога да направя, за да оспоря заповед за мярка за неотклонение задържане под стража?

Можете да оспорите заповедта за мярка за неотклонение задържане под стража пред съда от по-висша инстанция. Можете също да поискате преразглеждане на заповедта от съда, който я е издал. Но ако поискате преразглеждане от същия съд, не можете да оспорите заповедта пред съд от по-висша инстанция.

Колко дълго мога да бъда задържан под стража като мярка за неотклонение?

До края на наказателното производство. Можете да бъдете освободен по-рано при оттегляне на заповедта за арест или прекратяване на ареста ви. Прекратяването на ареста Ви може да бъде условно: например обвързано с внасянето на парична сума като гаранция или изискване за редовното Ви явяване на отчет в полицията.

Можете да бъдете задържани под стража като мярка за неотклонение за повече от шест месеца само при определени обстоятелства (напр. при особено трудно или необичайно широкомащабно разследване или по други важни причини), които трябва да бъдат разгледани от прокурора или съда, дори ако се наложи да се самосезират.

Какво ще ми кажат при ареста ми?

Когато Ви арестуват, ще трябва да Ви кажат на език, който разбирате, че

Ще бъдете изправен пред съда незабавно или не по-късно от един ден след ареста ви;

Имате право да изразите Вашето виждане за обвинението или да запазите мълчание;

Имате право да поискате разглеждането на доказателства във Ваша полза, а в противен случай да запазите мълчание;

Можете да се консултирате по всяко време с избран от Вас адвокат, дори преди да бъдете разпитан официално;

Имате право да поискате преглед от избран от Вас лекар; и

Можете да съобщите на роднина или на лице, на което имате доверие, при условие, че това не излага на риск целта на разследването.

Трябва да Ви информират, че можете да поискате безплатен преводач и че можете да информирате Вашето консулство, което има право да кореспондира с Вас. При официалния Ви разпит трябва да Ви съобщят всички инкриминиращи обстоятелства. Трябва да Ви позволят да оборите основанията за заподозрянето Ви и за Вашия арест и да насочите вниманието към всички обстоятелства, които са във Ваша полза. В заключение, трябва да Ви информират за правото Ви да оспорите Вашия арест в същия съд или в съд от по-висша инстанция.

Мога ли да приемам посетители, да получавам поща, да нося собствените си дрехи и др., когато съм задържан под стража?

Като цяло имате право да получавате поща, когато Ви е наложена мярка за неотклонение задържане под стража. Все пак могат да Ви бъдат наложени някои ограничения. Например, да искате разрешение, за да бъдете посетен и за да използвате телекомуникационни средства.

Възможно е да бъде определено изискване за наблюдение на всички Ваши телекомуникационни връзки и цялата поща или пакети, които получавате, както и задължение да искате разрешение за получаването на неща по време на посещенията. Можете да оспорите всяко едно от тези ограничения. От друга страна като цяло няма никакви ограничения по отношение на устното или писменото Ви общуване с Вашия адвокат на защитата. Възможно е да има различия между отделните провинции (*Land*) по отношение на тези правила за мярката за неотклонение задържане под стража.

Обвинението (6)

Ако при разследването бъдат установени достатъчно основания, за да бъдете обвинен, прокурорът ще изготви обвинителен акт с изложение на обвинението (*Anklage*) или ще поиска [определение за налагане на наказание](#) (*Strafbefehl*) от съответния съд. В противен случай прокурорът ще прекрати производството. В обвинителния акт прокурорът обобщава обвиненията срещу Вас, законите, които сте нарушили и наличните доказателства.

Какво ще означава, ако съдът ми изпрати обвинителен акт?

На междинния етап съдът трябва да прецени дали делото трябва да стигне до основния етап на производството, т.е. до процес. Той първо ще Ви върчи копие от обвинителния акт и ще поиска от Вас да декларирате в определен срок дали има други доказателства във Ваша полза, които трябва да бъдат разгледани, както и дали имате възражение срещу откриването на основния етап от производството.

При съкратеното производство обвинението се третира по различен начин. Вижте [тук](#).

Какво мога да направя, ако не разбирам обвинението, защото не говоря немски?

Ако сте обвинен на език, който не разбирате, можете да поискате обвинението да бъде преведено безплатно и да Ви бъде връчено отново.

Какво мога да направя, ако смятам, че обвиненията са неверни?

Съдът ще Ви предостави срок, в който да заявите основанията, които според Вас правят обвинението невярно. Можете също да представите за разглеждане доказателства, които смятате, че ще бъдат във Ваша полза.

Може ли съдът да отхвърли обвинението?

Ако съдът смята, че вероятно няма да бъдете осъден въз основа на обвинителния акт, например ако според него няма достатъчно доказателство, той няма да допусне делото до процес. Прокурорът може незабавно да обжалва това решение.

Може ли обвинението да бъде променено преди етапа на процеса?

Прокурорът може да оттегли или да промени обвинението по всяко време преди съдът да допусне делото до процес. Така или иначе, прокурорът може да представи нови доказателства във всеки един момент по време на наказателното производство.

Мога ли да бъда обвинен за престъпление, за което вече съм бил обвинен в друга държава-членка?

Наличието на обвинение в друга държава-членка не изключва възможността да бъдете обвинен в Германия. Но ако вече сте били осъден за същото правонарушение, няма отново да бъдете дадени под съд.

Ще бъда ли информиран за свидетелите и доказателствата срещу мен?

В обвинителния акт прокурорът ще изброи доказателствата в подкрепа на обвинението. Вашият адвокат на защитата ще може да разгледа досието не по-късно от края на разследването и преди повдигането на обвинение срещу Вас. Вие самият имате право на информация от досието и на копия от отделните документи.

Последна актуализация: 30/08/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

4 – Моите права в съда

Прокурорът ще внесе обвинителния акт в съда, който в междинно производство ще вземе решение дали да премине към основния етап на производството, т.е. към процес.

Ако съдът допусне обвинителния акт до съдебен процес, основното производство започва със съдебно заседание. Съдебните заседания могат да се проведат в един ден или в няколко дни. Обвинителният акт може да бъде разгледан и в рамките на [съкратено производство](#), което се подчинява на отделни правила.

Как ще продължи процесът?

Преди всичко, съдът ще отбележи кой присъства: прокурорът, вие и вашият адвокат (ако имате такъв) и свидетелите. След това свидетелите ще бъдат помолени да изчакат извън съдебната зала.

Ще ви помолят да съобщите личните си данни. Трябва да посочите вашето име, адрес, място на раждане, семейно положение и занятие. Не е необходимо да посочвате какви са доходите ви.

След това ще бъде прочетено обвинението.

Ще имате възможност да изложите своята гледна точка относно повдигнатите обвинения. Не сте длъжни да казвате нищо — можете да запазите мълчание. Съдът не може да прави никакви заключения срещу вас въз основа на мълчанието ви. След това ще бъдат представени доказателствата, т.е. ще бъдат разпитани свидетелите, ще бъдат изслушани вещите лица и/или ще бъдат прочетени документи.

След това прокурорът и вашият адвокат (ако имате такъв) ще изразят становищата си по доказателствата и ще предложат да бъдете осъден или оправдан.

Ще имате право на последна дума.

След това съдът ще постанови решението си и ще посочи основанията, на които е взето.

Къде ще се проведе процесът?

Процесът ще се проведе на мястото, където прокурорът е повдигнал обвинението; има специфични правила, отнасящи се до този аспект. Много често процесът се води в съда, който има компетентност в района, където е извършено закононарушението.

Дали производството ще се води в местния съд (*Amtsgericht*), регионалния съд (*Landgericht*) или регионалния съд от по-висша инстанция (*Oberlandesgericht*) зависи от вероятното наказание за закононарушението. Ако може да се очаква глоба или лишаване от свобода за не повече от две години, делото ще бъде гледано от един съдия в местния съд. Ако се очаква наказание лишаване от свобода от две до четири години, делото ще се гледа от местния съд в състав от трима съдии – един професионален и двама непрофесионални съдии (*Schöffen*). Ако се очаква наказание лишаване от свобода над четири години, делото ще се гледа от регионалния съд в състав от двама или трима професионални съдии и двама непрофесионални съдии. Въпроси, свързани с националната сигурност, се разглеждат от регионалния съд от по-висша инстанция в състав от трима професионални съдии.

Ще бъде ли публичен съдебният процес?

Процесът е публичен. Обществеността се отстранява само при извънредни обстоятелства, например, за да се защитят свидетели.

Могат ли обвиненията да бъдат променени по време на процеса?

Могат да бъдат правени малки промени в обвиненията по указание на съда. По време на процеса могат да бъдат повдигнати допълнителни обвинения, но те ще бъдат разгледани, само ако вие и съдът сте съгласни.

Какво ще се случи, ако се призная за виновен по някои или по всички от обвиненията по време на процеса?

Признанието няма да доведе до прекратяване на производството. Все пак съдът може да вземе решение да не разглежда някои от доказателствата, ако счете признанието ви за надеждно, например защото е подкрепено с вече разгледани доказателства. Ако се признаете за виновен по някое от обвиненията, съдът може да намали присъдата. В някои случаи признанието ви може да бъде включено в [споразумение между обвиняемия и прокурора за признаване на вина срещу по-лека присъда](#). Споразумението между обвиняемия и прокурора за признаване на вина срещу по-лека присъда се отнася до наказанието, а не до признаването за виновен или за невинен.

Какви са моите права по време на процеса?

Ще трябва да присъствате на процеса. Ако не се освободен от това задължение и въпреки това не се явите, процесът ще бъде отложен и може да бъде издадена заповед за ареста ви. Производството за постановяване на [наказателно постановление](#) е изключение от това правило.

Ако не говорите добре езика на съда, съдът ще ви осигури преводач, който да ви преведе всички важни предприети стъпки и направените изявления по време на процеса.

Можете да наемете адвокат, който да ви защитава. В някои случаи трябва да имате адвокат и ако не наемете такъв, съдът ще определи [служебно назначен защитник](#).

Мога ли да оспоря доказателствата, представени срещу мен?

При представяне на доказателства срещу вас, можете да изразите мнението си по тях. Можете да оспорите представянето и използването на всяко доказателство, за което смятате, че е незаконосъобразно.

Можете също да подадете заявление за представяне на допълнителни доказателства. Можете и сам да съберете доказателства, но няма да имате същите правомощия като полицията. Не можете например, да подслушвате телефонни разговори и да представяте записите като доказателство.

Можете да поискате от свидетели да се явят и да кажат каквото знаят и можете да ги призовете пред съда. Не забравяйте обаче, че свидетелите са задължени да кажат истината пред съда.

Свидетелите се разпитват първо от съдията или съдиите и след това от прокурора. Вие и вашият адвокат можете да ги разпитате след това. По правило ще бъде прочетено извлечение за вас от [Регистъра за съдимост](#). Ако вече сте бил осъден за престъпление, сходно с разглежданото в настоящото производство, може да бъде прочетена и предишната присъда. Регистърът за съдимост не съдържа информация за предишни присъди в други държави-членки. Все пак, ако съдът научи по друг начин за предишни присъди, той може да ги вземе предвид.

Какво ще се случи в края на процеса?

Процесът завършва с произнасянето на решение/присъда или производството може да бъде [прекратено](#).

В мнозинството от случаите процесът завършва с присъда. В зависимост от доказателствата, съдът може да ви намери за виновен или да ви оправдае. С присъдата може да бъде наложена глоба или наказание лишаване от свобода. При определени обстоятелства, предвидени от закона, съдът може да разпорежи мерки като настаняване в психиатрична клиника или център за рехабилитация на лица зависими от наркотици или задържане като превантивна мярка. Отнемането на свидетелството ви за правоуправление е друга възможна мярка от този род. Като допълнително наказание може да бъде наложена забрана за шофиране.

[Глобата](#) е наказание в размер на определен брой дневни квоти (*Tagessätze*, например 50 дневни квоти по 15 евро). Дневната квота е винаги в размер на една тридесета от месечния доход на осъдения. Можете също да работите, за да изплатите глобата. Ако не платите наложената ви глоба и не я отработите, ще бъдете лишен от свобода по един ден за всяка дневна квота. Ако глобата е в размер на не повече от 180 дневни квоти, тя може да бъде условна. Това означава, че ще ви бъде отправено предупреждение и ще трябва да платите глобата, само ако след осъждането ви извършите ново нарушение или не спазите по друг начин разпореденията на съда.

Лишаването от свобода до две години също може да бъде условно. Ако не изпълните наложените условия, наказанието може да бъде приведено в изпълнение.

Към присъдата могат да бъдат добавени други мерки или допълнителни наказания.

Каква е ролята на жертвата по време на процеса?

В мнозинството от случаите жертвата е важен свидетел и ще бъде изслушана в това си качество.

Жертвите на определени видове престъпления могат също да участват активно в процеса, ако имат право да присъединят своя граждански иск към публичния наказателен процес. Тогава те могат сами да задават въпроси или да поискат разглеждането на доказателства, като могат да бъдат представлявани от адвокат, който ще извърши тези действия от тяхно име. В края на процеса жертвата или нейният адвокат може да направи заключително изявление с искане за определена присъда.

Допълнителна информация

Основните видове производства са предмет на германския [Наказателно-процесуален кодекс](#) и [Закона за организация на съдилищата](#).

Последна актуализация: 30/08/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

5 – Моите права след съдебния процес

Ако съдът ви осъди, можете да обжалвате присъдата. Ако бъдете оправдан, нямате никакво право да обжалвате, дори ако не сте съгласен с основанията за оправдаването ви. Съдът трябва да ви информира за възможностите за обжалване, с които разполагате.

Има два вида обжалване на присъдите на районен съд (*Amtsgericht*): пълно въззивно обжалване (*Berufung*) — на основания, свързани с установяването и тълкуването на фактите или с неправилно тълкуване и прилагане на закона, и молба за преразглеждане (*Revision*), която може да се основава единствено на неправилно тълкуване и прилагане на закона. Присъдите на окръжните съдилища (*Landgericht*) могат да се обжалват само по втория начин.

Мога ли да обжалвам присъдата?

Веднага щом присъдата бъде постановена, вие или вашият адвокат можете да заявите за протокола, че имате намерение да обжалвате. Можете да обжалвате и в срок до една седмица след постановяване на присъдата. Можете да обжалвате писмено или чрез официално изявление в канцеларията на съда, с което заявявате, че обжалвате. Имате право да обжалвате, дори ако присъдата се предхожда от споразумение за признаване на вина срещу по-лека присъда.

Можете да обжалвате самата осъдителна присъда или размера на наказанието.

Ако подадете пълна въззивна жалба, не сте длъжен да посочите основанията за нея.

Ако подадете молба за преразглеждане, трябва да представите изложение на основанията за жалбата в срок от един месец считано от датата, на която сте бил информиран за мотивите на присъдата. За тази цел ще ви е необходим адвокат, защото нямате право да подавате такова изложение на основанията за жалбата без професионална помощ.

Какво ще се случи, ако обжалвам?

Ако обжалвате присъдата, за момента тя няма да влезе в сила. Това означава, че за момента не трябва да плащате глобата или да изтърпявате наложеното ви наказание. Все пак, ако ви е наложена мярка за неотклонение задържане под стража, няма да бъдете освободен. Можете да бъдете освободен, само ако съдът оттегли или спре временно изпълнението на заповедта за задържане под стража, издадена в рамките на досъдебното производство.

Няма определени срокове, в които трябва да бъде взето решение по вашата жалба. Общоприетото изискване обаче е наказателните производства да се приключват във възможно най-кратък срок.

При подаване на пълна въззивна жалба се провежда нов процес по същество пред окръжния съд. Съдът сам решава кои доказателства ще приеме за съществени. Той може да разгледа същите доказателства, които е разгледал и първоинстанционният съд, но може да разгледа и други доказателства. Вие самият също можете да подадете молба за разглеждане на нови доказателства.

При подаване на молба за преразглеждане не се представят нови доказателства. Съдът разглежда само дали са допуснати грешки при прилагане на правото в предишното решение и в производството, въз основа на което последното е постановено.

Какво се случва при разглеждането на жалбата?

При подаване на пълна въззивна жалба пред окръжния съд разглеждането ѝ следва същия ред като това в районния съд. Съдът постановява нова присъда. Процедурата е различна, само ако сте ограничили жалбата си до размера на наказанието. В такъв случай съдът ще разгледа само доказателствата, имащи отношение към размера на наказанието, например относно мотивите ви и обстоятелства, касаещи личното ви положение. При подаване на молба за преразглеждане, решението може да бъде издадено без устно производство.

Какво ще се случи, ако жалбата бъде уважена/отхвърлена?

Ако сте подали пълна въззивна жалба и тя бъде уважена, ще бъдете оправдан или наказанието ви ще бъде намалено. Ако не ви оправдаят, можете да подадете молба за преразглеждане на решението по първата жалба.

Ако сте подали молба за преразглеждане на първата присъда и тя бъде уважена, съществуват две възможности. При определени обстоятелства, съдът, който извършва преразглеждането може сам да постанови решение по същество и може например да ви оправдае. Но в някои случаи съдът трябва да отмени предишната присъда и да върне делото в съда от по-нисша инстанция.

Решение, което е било отменено, не се вписва в регистъра за съдимост.

Решението е окончателно, ако в установения срок няма подадена жалба от някоя от страните, т.е. от вас, прокурора или друга страна, на която е било разрешено да присъедини гражданския си иск към публичното наказателно производство.

Аз съм от друга държава. Могат ли да ме върнат там след процеса?

Като гражданин на ЕС можете да бъдете експулсиран и депортиран от Германия само при строго определени обстоятелства. Подробностите са посочени в Закона за свободното движение на граждани на ЕС. Ако се опасявате, че може да ви депортират, можете да се консултирате с адвокат.

Ако бъда осъден, могат ли да ме съдят отново за същото престъпление?

По принцип не можете да бъдете съдени два пъти за едно и също престъпление. Но дали осъждането действително се отнася до същото престъпление е въпрос, който може да изисква да се направи много тънко разграничение от правна гледна точка.

Последна актуализация: 30/08/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [de](#) е била наскоро променена. Езикова версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

6 – Пътни нарушения

Как се третират дребните пътни нарушения?

Дребните пътни нарушения, като превишена скорост, се преследват по административен ред. Те не се считат за углавни престъпления (*Straftaten*), а само за наказуеми простъпки (*Ordnungswidrigkeiten*). За разлика от тях тежките пътни нарушения, особено такива, които водят до излагане на опасност или нараняване на участниците в движението, обикновено се считат за углавни престъпления.

Дребните пътни нарушения се разследват от административните власти. По време на производството можете да представите вашата гледна точка в писмена форма. За съвсем дребно нарушение (например неправилно паркиране) ще ви бъде дадено предупреждение чрез съставяне на акт и ще ви бъде предоставена възможност да платите предупредителна глоба (*Verwarnungsgeld*) в размер до 35 евро. Ако платите, с това въпросът е приключен; ако не платите и административните власти считат, че сте виновен, те могат да издадат заповед за налагане на глоба (*Bußgeldbescheid*), съгласно която трябва да платите глоба (*Bußgeld*). Тази заповед може да предвижда и налагане на забрана за шофиране. Размерът на глобите и срокът на забраната за шофиране са посочени в [каталог на наказанията](#).

Можете да подадете възражение (*Einspruch*) срещу заповедта за налагане на глоба. Прокурорът ще внесе делото в съда. По принцип след това трябва да има процес, като процедурата е аналогична на посочената в [информационен лист 4](#). Но ако съдът не намери за необходимо провеждането на пълен процес, и ако вие и прокурорът сте съгласни, съдът може да реши въпроса с издаване на съдебно определение (*Beschluss*). Можете да обжалвате решение или определение, издадени в резултат на такова производство, като подадете жалба на основание неправилно тълкуване или прилагане на закона (*Rechtsbeschwerde*) в регионалния съд от по-висша инстанция (*Oberlandsgericht*). Но тази форма на обжалване е приложима само при определени обстоятелства, например ако ви е наложена глоба над 250 евро или ако казусът би допринесъл за изясняване на закона.

Преследват ли се за такива нарушения граждани на други държави-членки. Ако да, каква е процедурата?

Гражданите на други държави-членки също се преследват за такива нарушения. Ако извършите нарушение при шофиране, могат да ви наложат на място предупредителна глоба или гаранционно плащане. Всяко такова гаранционно плащане ще бъде приспаданото от глобата, определена при приключването на производството. Ако не бъдете спрени при извършването на нарушението, можете да бъдете наказателно преследван, ако вашата държава обменя данни за идентификация на превозни средства с Германия. Германия очаква да се присъедини към европейската система за принудително изпълнение на глоби през есента на 2010 г. От този момент глоби, наложени в Германия, ще подлежат на принудително изпълнение във вашата страна.

Ще бъдат ли вписани тези нарушения в досието ми в регистъра за съдимост?

Дребните пътни нарушения не се регистрират във [Федералния централен регистър на престъпленията](#), а в отделен [Централен регистър на извършителите на пътни нарушения](#). Той съдържа данни за лицата, извършили пътни нарушения в Германия, независимо дали свидетелството им за правоуправление е издадено в Германия или в чужбина. Нарушенията се регистрират, когато наложената глоба е в размер на 40 евро или повече. В зависимост от тежестта на нарушението се вписват и определен брой наказателни [точки](#). На шофьорите в Германия се отнема свидетелството за правоуправление при 18 или повече точки, докато шофьорите, които не са граждани на Германия, губят право да шофират в страната.

Допълнителна информация

Пътните нарушения и съответните процедури са предмет на [Закона за движение по пътищата](#) ([Straßenverkehrsgesetz](#)), [Закона за пътищата](#) ([Straßenverkehrsordnung](#)) и Закона за наказуемите простъпки ([Gesetz über Ordnungswidrigkeiten](#)).

Последна актуализация: 30/08/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици [et](#) вече са преведени.

Обвиняеми (наказателни производства) - Естония

В тези информационни листове се обяснява какво се случва, когато сте заподозрян или обвинен в престъпление, което е предмет на съдебен процес. За информация относно дребни пътни правонарушения, за които обикновено се налага глоба, преминете към [информационен лист 5](#). Ако сте жертва на престъпление, можете да намерите пълна информация за правата си [тук](#).

Кратко представяне на наказателния процес

Стандартните етапи на наказателния процес са представени накратко по-долу.

Възбуждане на наказателния процес

Досъдебно производство или разследване

Достъп до съдебното досие и подаване на молби за довеждане пред съдия

Повдигане на обвинение за престъплението

Досъдебно производство в съда

Съдебно заседание

Решение

Въззивно и касационно обжалване (в съдилища от втора и трета инстанция)

Изпълнение на решението

Подробности за всички етапи на процеса и за Вашите права могат да се намерят в информационните листове. Тази информация не замества получаването на правни съвети и предназначението ѝ е само да Ви упъти.

Роля на Европейската комисия

Моля обърнете внимание, че Европейската комисия не играе никаква роля в наказателното производство в държавите-членки и не може да Ви помогне, ако имате оплакване. Тези информационни листове съдържат информация за това как да подадете оплакване и до кого.

Следвайте хиперлинковете по-долу, за да намерите необходимата Ви информация

[1](#) — [Получаване на правен съвет](#)

[2](#) — [Моите права по време на разследването на престъплението](#)

Започване на наказателното производство

Задържане и арест

Разпитване и събиране на доказателства

Достъп до съдебното досие, подаване на молби за довеждане пред съдия и представяне на обвинението

Допълнителна информация за чуждестранни граждани

[3](#) — [Моите права по време на процеса](#)

[4](#) — [Моите права след процеса](#)

[5](#) — [Пътни правонарушения](#)

Връзки по темата

[Преглед на наказателното производство в Естония на английски език](#)

Последна актуализация: 01/10/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [et](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

1 - Права на обвиняемите в наказателното производство

Получаването на независим правен съвет е много важно, когато сте замесени по някакъв начин в наказателен процес. В информационните листове Ви се обяснява кога и при какви обстоятелства имате право да бъдете представлявани от адвокат. В тях Ви се обяснява и какво ще направи адвокатът за Вас. Този общ информационен лист Ви ориентира как да си намерите адвокат и как ще бъдат покрити разходите за него, ако не можете да си позволите да платите за правния съвет.

Трябва ли да имам адвокат?

Трябва да имате адвокат по време на досъдебното производство, считано от момента, в който получите възможност да прегледате съдебното досие (виж [информационен лист 2](#)). Преди този етап трябва да имате адвокат в следните случаи:

ако сте бил непълнолетен към момента на извършване на престъплението;

ако не можете да се защитите сам поради физическо или умствено увреждане или ако защитата е усложнена от такова увреждане;

ако сте заподозрян за престъпление, което води до доживотна присъда за лишаване от свобода;

ако Вашето дело е в разрез с делото на друго лице, което има защитник;

ако сте задържан от поне шест месеца;

ако делото се гледа по бърза процедура.

Трябва да имате адвокат по време на процеса. Участието на адвоката в процеса е задължително, освен ако обвиняемият не иска адвокат, съдът счита, че обвиняемият е способен да защитава сам интересите си и обвиняемият иска да избегне назначаването на адвокат.

Намиране на адвокат

Имате право да изберете свой адвокат, който да се съгласи да Ви представлява въз основа на договор. Имената и данните за контакт на адвокати са достъпни на уебстраницата на [адвокатската колегия на Естония](#).

Ако нямате сключен договор с адвокат или Вашият адвокат не може да Ви представлява, имате право да поискате да Ви бъде определен адвокат. В такъв случай адвокатската колегия на Естония определя адвокат, който да Ви представлява.

Вашето право да Ви бъде определен адвокат от адвокатската колегия на Естония не зависи от Вашето финансово положение. Не сте длъжен да разкривате подробности относно финансовото си положение, когато кандидатствате за адвокат.

Ако желаете да Ви бъде определен адвокат от адвокатската колегия на Естония, трябва да подадете искане до разследващия орган, прокуратурата или съда.

Участието на адвоката е задължително в определени производства. Ако не сте си избрали адвокат при такова производство, разследващият орган, прокуратурата или съдът ще Ви определят такъв. Няма нужда да кандидатствате за адвокат.

Заплащане за адвокат

Трябва да заплатите на адвоката, който сте избрали. Хонорарът на адвоката и условията на плащане са включени в договора с клиента.

Ако не желаете да си наемете адвокат, имате право да Ви бъде осигурен адвокат от държавата. Адвокатът, който се определя от адвокатската колегия на Естония, получава заплащане от държавата. Не е нужно да плащате на адвоката. Ако съдът Ви признае за виновен, ще бъдете задължен да възстановите разходите на държавата за хонорара на адвоката.

Мога ли да сменя своя адвокат?

Имате право да смените адвоката, който сте избрали. Ако Ви е бил определен адвокат, имате право да смените адвоката, ако първоначалният и новият адвокат са съгласни. Ако определеният Ви адвокат е некомпетентен или небрежен, имате право да внесете молба до съда за смяна на този адвокат и определяне на нов адвокат от адвокатската колегия на Естония.

Връзки по темата:

 [Адвокатската колегия на Естония](#)

Последна актуализация: 01/10/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

2 — Моите права по време на разследване на престъплението и преди делото да бъде разгледано от съда

Наказателният процес се състои от два етапа: досъдебно производство или разследване и самият процес. Наказателният процес може също така да бъде прекратен, без да стига до съда (например когато по време на разследването бъде установено, че не е било извършено престъпление).

Може да бъдете признат за виновен само в съда.

Каква е целта на наказателното разследване?

Целта на наказателното разследване е да се установи дали престъплението е било извършено и какви са били обстоятелствата около престъплението. По време на разследването ще бъдат събрани доказателства за предполагаемото престъпление, ще бъдат установени обстоятелствата и ще бъде взето решение дали доказателствата са достатъчни, за да бъдете обвинен за престъплението.

Какви са етапите на наказателното разследване?

Започване на наказателния процес

Началото на наказателния процес се дава от разследващия орган (полицията или друг държавен орган с правомощия да направи това) или от прокуратурата. Наказателното производство започва тогава, когато полицията или прокуратурата получат информация относно предполагаемото престъпление.

Задържане и арест

Ако разследващият орган има основателни причини да смята, че Вие сте извършили престъпление, може да бъдете задържан като заподозрян за срок до 48 часа. Ако бъдете задържан, трябва незабавно да бъдете разпитан от разследващия орган.

Ако по време на разследването стане ясно, че няма основание да бъдете задържан, трябва да бъдете освободен незабавно. Ако прокуратурата е убедена, че трябва да бъдете задържан за по-дълго време, така че да не се укриете или да извършите нови престъпления, тя трябва да поиска заповед за Вашия арест от съда.

Ако това се случи, ще бъдете изправен пред съдията в срок от 48 часа от момента на Вашето задържане. Съдията решава дали арестът е подходяща мярка. Ако съдията счете, че няма основание за Вашия арест, ще бъдете освободен незабавно.

Разпит и събиране на доказателства

Целта на разследването е да се съберат доказателства, които потвърждават обстоятелствата около престъплението. За тази цел се разпитват заподозреният, жертвата и свидетелите, събират се доказателства, извършват се криминалистични анализи и се провеждат дейности за наблюдение. Всички предприети действия с цел събиране на доказателства трябва да бъдат документирани съгласно закона. За Вашето обвинение могат да се използват само доказателства, признати от закона и събрани по законен начин.

Получаване на достъп до съдебното досие, разглеждане на молби и представяне на обвинението

Ще бъде създадено съдебно досие, което съдържа подробности от наказателното разследване и доказателствата. Когато приключи наказателното разследване, прокурорът дава копие от съдебното досие на адвоката. Вашият адвокат ще Ви каже за доказателствата, които са били събрани, и основанието за обвиненията срещу Вас.

Вие и Вашият адвокат имате право да подавате искания до прокуратурата (например за включване на допълнителни доказателства в досието, за прекратяване на наказателното производство и др.). Прокуратурата трябва да вземе решение по тези искания. Ако прокуратурата не удовлетвори дадено искане, можете да представите същото искане в съда по време на процеса.

Ако след като досието Ви бъде представено и е било взето решение по исканията, прокуратурата счете, че има достатъчно доказателства за започване на дело срещу Вас, тя ще изготви списък с обвинения.

Това е документ, който съдържа фактите и представя доказателствата, върху които се базира обвинението. Прокуратурата представя списъка с обвинения на адвоката и го изпраща на съда. Съдията ще даде начало на процеса въз основа на списъка с обвинения.

Моите права по време на разследването

[Започване на наказателния процес \(1\)](#)

[Задържане и арест \(2\)](#)

[Разпит и събиране на доказателства \(3\)](#)

[Достъп до съдебното досие, разглеждане на молби и представяне на обвинението \(4\)](#)

[Допълнителна информация за чуждестранни граждани \(5\)](#)

[Започване на наказателния процес \(1\)](#)

Защо започва наказателният процес?

Наказателният процес започва, защото разследващият орган е получил информация, която предполага извършването на престъпление. Тази информация може да се основава на подадено оплакване от дадено лице или разкриването на факт, който подсказва, че е било извършено престъпление.

Целта на наказателния процес е да се установи дали е било извършено престъпление и, ако отговорът е да, дали доказателствата са достатъчни, за да бъде повдигнато обвинение срещу заподозряното лице.

Кой извършва наказателното разследване?

Наказателното производство се ръководи от [прокуратурата](#), а наказателното разследване се провежда от разследващия орган в съответствие с инструкциите на прокурора. Обикновено разследването се извършва от [полицията](#). Разследването може да бъде извършено и от [Службата за вътрешна сигурност](#), [Съвета „Данъчни и митнически въпроси“](#), [Инспектората по околна среда](#), [Дирекция „Места за лишаване от свобода“](#) и [Служба „Места за лишаване от свобода“ към Министерство на правосъдието](#), военна полиция и [Съвета по конкуренция](#).

Разследващите органи могат да извършат определени процедурни действия само с разрешението на прокуратурата или съда.

Как ще разбера, че наказателният процес е започнал?

Наказателният процес започва с първото процедурно действие. Ако сте заподозрян в извършването на престъпление, ще научите за започването на наказателния процес, когато бъдете задържан като заподозрян или когато разследващият орган Ви призове за разпит.

Защо мога да бъда заподозрян за извършването на престъпление?

Може да бъдете третиран като заподозрян, ако разследващият орган има достатъчно основания да смята, че сте извършил престъпление. Тези основания могат да бъдат базирани на различни причини, например:

били сте заловен по време на извършването на престъплението или непосредствено след това;
свидетел на престъплението или жертвата Ви идентифицират като лицето, което го е извършило;
доказателства за престъплението или друга информация показва, че Вие сте лицето, което е извършило престъплението.

Какви са моите права като заподозрян?

Вашите основни права като заподозрян са както следва:

правото да Ви съобщят в какво сте заподозрян, да правите или да откажете да направите изявления във връзка с това подозрение;
правото да узнаете, че казаното от Вас може да бъде използвано срещу Вас;
правото на съдействие от устен преводач;
правото на съдействие от адвокат;
правото да се срещате с адвоката си насаме;
правото да бъдете разпитван в присъствието на Вашия адвокат;
правото да участвате в съдебното заседание, на което се разглежда искането за издаване на заповед за арестуването Ви;
правото да представяте доказателства;
правото да подавате искания и оплаквания;
право да проучвате протоколите от процесуалните действия и да правите бележки относно условията, протичането и резултатите от процесуалното действие и относно самия протокол, като бележките също се закрепват в протокол; право да давате съгласие за прилагането на процедура за решаване на делото със споразумение, да участвате в преговорите, които са част от процедурата за постигане на споразумение, да правите предложения за вида и размера на наказанието, което да бъде наложено, и да сключвате или да отказвате да сключите споразумение за решаване на делото.

Какви са моите задължения?

Вие сте длъжен:

да се явите, когато Ви бъде наредено от разследващия орган, прокуратурата или съда;
да участвате в процедурните действия и да се подчинявате на нарежданията на разследващия орган, прокуратурата и съда.

Какво ще ми бъде обяснено за процедурите, които се извършват?

Ако сте заподозрян, разследващият орган трябва да Ви обясни Вашите права и задължения. От Вас ще бъде поискано да подпишете писмения протокол от разпита и по този начин потвърждавате, че Вашите права и задължения са Ви били разяснени. След това ще Ви бъде казано в какво Ви подозират. Това означава, че ще получите кратко описание на действието, в чието извършване Ви подозират. Ще получите и подробности във връзка със закона, който определя това действие като престъпление. Нито разследващият орган, нито прокуратурата имат задължение да Ви дадат повече информация преди приключване на досъдебното производство.

Кога мога да говоря със своя адвокат?

Считано от момента, в който ставате заподозрян в наказателно производство, Вие имате право да се срещнете и да говорите със своя адвокат. Имате право да говорите със своя адвокат преди разследващият орган да започне Вашия разпит.

Задържане и арест (2)

При какви обстоятелства мога да бъда задържан?

Може да бъдете задържан като заподозрян, ако:
сте заловен по време на извършването на престъплението или непосредствено след това;
свидетел на престъплението или жертвата Ви идентифицират като лицето, което го е извършило;
доказателства за престъплението показват, че Вие сте лицето, което е извършило престъплението.
Освен това може да бъдете задържан, ако разследващият орган разполага с друга информация, която Ви идентифицира като заподозряно лице, и: се опитате да избягате;
Вашата самоличност не е установена със сигурност;
разследващият орган смята, че може да продължите да извършвате престъпления, да се укриете или по друг начин да попречите на наказателния процес.

Може да бъдете задържан и арестуван с цел предаване или екстрадиция в друга държава (вижте [Разпит и събиране на доказателства \(3\)](#)).

Кой може да ме задържи?

Разследващият орган има право да Ви задържи. Ако бъдете заловен в момента на извършването на престъплението или непосредствено след това или ако направите опит да избягате, всяко лице може да Ви предаде на полицията за задържане.

Как ще науча защо съм задържан и какво ще се случи след това?

При задържането Ви служител на разследващия орган трябва да Ви уведоми за причината за задържането и да Ви разясни Вашите права и задължения. Служителят изготвя документ за задържането, в който се съдържа правното основание за Вашето задържане и обстоятелствата около престъплението, в което Ви подозират. Имате право да отправяте искания и да изисквате те да бъдат включени в документа за задържането.

Как ще разбера какво се случва, ако не говоря местния език?

Разследващият орган трябва да Ви уведоми незабавно на език и по начин, който разбирате, за причината за Вашето задържане и Вашите права. Разследващият орган трябва да Ви осигури устен преводач, ако имате нужда от такъв. Осигурява се единствено устен превод (не и писмен).

Мога ли да съобщя на близки хора за моето задържане?

Имате право да уведомите поне един близък по Ваш избор. Уведомяването се извършва чрез разследващия орган. Това означава, че имате право да поискате да бъде предадено известие на лице, избрано от Вас, и това се прави от разследващия орган.

Ако разследващият орган смята, че уведомяването на избраното от Вас лице за Вашето задържане може да попречи на наказателния процес, той може да откаже да го уведоми. Прокуратурата трябва да даде разрешение за такъв отказ.

За колко дълго време мога да бъда задържан?

Може да бъдете задържан за максимум 48 часа. Ако съдът не издаде заповед за Вашия арест в срок от 48 часа от момента на задържането Ви, разследващият орган трябва да Ви освободи незабавно.

При какви обстоятелства мога да бъда арестуван?

Може да бъдете арестуван по искане на прокуратурата, ако има основателна причина да се смята, че може да се укриете или да извършите нови престъпления. Само съдия може да даде разрешение за ареста.

Как се взема решението за моя арест?

Разследващият орган Ви изпраща пред съдия за издаване на заповед за Вашия арест. Прокурорът и, по Ваше желание, Вашият адвокат също са поканени да присъстват пред съдията. Съдията прочита досието по Вашия криминален случай и Ви разпитва, за да провери причините за Вашия арест. След като изслуша страните по случая, съдът одобрява или отказва ареста. Ако арестът бъде отказан, трябва да бъдете освободен незабавно.

Колко дълго време може да продължи моят арест?

В досъдебното производство не може да бъдете задържан за повече от 6 месеца. В извънредни случаи този срок може да бъде удължен. След всеки двумесечен период имате право да поискате от съда да преразгледа причините за Вашия арест и съдът трябва да вземе решение в срок от 5 дни дали удължаването на ареста е основателно или не. Ако съдът счете, че арестът вече не е обоснован, трябва да бъдете освободен незабавно.

Мога ли да бъда освободен под гаранция?

Имате право да поискате да Ви бъде наложена гаранция вместо арест. За тази цел трябва да подадете искане до съда. Ще бъдете изправен пред съдия, който ще вземе решение по искането за гаранция и той трябва да изслуша Вашето мнение и мнението на Вашия адвокат.

Ако съдът се съгласи с искането, Вие ще бъдете освободен незабавно след прехвърляне на размера на гаранцията по сметката на съда.

Имам ли право да обжалвам заповедта за моя арест?

Имате право да обжалвате заповедта за Вашия арест. За тази цел Вие или Вашият адвокат трябва да подадете писмена жалба до районния съд чрез съда, издал първоначалната заповед за арест. Трябва да подадете жалбата в срок от 10 дни от получаването на информацията за издаването на заповедта за арест.

Разпит и събиране на доказателства (3)

Каква е целта на разпита и събирането на доказателства?

Целта на разпита и събирането на доказателства е да се установят обстоятелствата около предполагаемото престъпление и да се състави писмен протокол за тези обстоятелства, така че да могат да бъдат проверени в съда. Разследващият орган и прокуратурата са длъжни да съберат както информация, която сочи, че сте замесен в престъплението, така и информация във Ваша полза. Не сте длъжен да доказвате своята невинност.

Ще ми бъдат ли поискани сведения?

Ако сте заподозрян, разследващият орган трябва незабавно да Ви разпита.

Трябва ли да дам сведения на разследващия орган?

Не сте длъжен да давате сведения на разследващия орган или да отговаряте на въпросите, които Ви се задават. Имате право да мълчите. Мълчанието в никакъв случай не може да се тълкува като признание за вина. Не може да бъдете принуждаван да давате доказателства срещу себе си или срещу близки хора.

Как протича разпитът?

В началото на разпита трябва да Ви бъде съобщено, че имате право да откажете да дадете показания и че показанията Ви могат да бъдат използвани срещу Вас. Първо ще бъдете запитан дали сте извършил престъплението, в което Ви подозират.

Ще получите възможност да разкажете това, което знаете за престъплението, което се разследва. Освен това ще Ви бъдат зададени други въпроси. Изготвя се писмен протокол от разпита. Имате право да прочетете протокола преди да го подпишете. Имате право забележките Ви да бъдат включени в протокола.

Какво ще стане, ако кажа нещо, което е неблагоприятно за моя случай?

Показанията, които дадете, могат да бъдат използвани срещу Вас.

Мога ли да се призная за виновен за всички или за някои от обвиненията преди процеса?

По време на разпита може да се признаете за виновен за всички или за някои от обвиненията. Освен това имате право да направите това по всяко време след разпита, дори ако по време на разпита сте заявили, че не сте виновен.

Наказателното производство не свършва, ако признаете своята вина. Разследващият орган все пак трябва да установи обстоятелствата около престъплението и да го докаже. Не може да бъдете осъден за престъпление само въз основа на Вашето признание.

Имам ли право да оттегля признанието си на по-късен етап?

Ако сте признали своята вина, имате право да се върнете към предишните си показания и да отречете своята вина на по-късен етап от наказателното производство или също така в съда. В такъв случай обаче предишните Ви признания могат да бъдат представени в съда и използвани като доказателство срещу Вас. Ако други доказателства потвърдят Вашата вина, фактът, че сте се отрели от своите показания, няма да бъде зачетен, защото ще бъде счетен за ненадежден.

Мога ли да получа информация за свидетелите, които дават показания срещу мен?

По време на наказателното разследване разследващият орган не е длъжен да Ви дава информация за свидетелите, които са дали показания срещу Вас, и какво са казали. Ще Ви бъде съобщено за свидетелите и техните показания едва когато получите достъп до съдебното досие в края на разследването (вижте [Достъп до съдебното досие, разглеждане на молби и представяне на обвинението \(4\)](#)).

Ще ми задават ли въпроси за предишни мои нарушения?

Може да Ви бъдат зададени въпроси за предишни Ваши нарушения, но Вие може да откажете да дадете тази информация. Разследващият орган има право да установи дали сте извършил предишни нарушения, като провери различни регистри. Всички предишни нарушения ще бъдат посочени в списъка с обвиненията.

Може ли да ми бъде извършен личен обиск?

Разследващият орган има право да извърши личен обиск, за да намери евентуални следи от престъплението, особености на Вашето тяло и друга информация, която е важна за наказателното разследване.

Ще ми поискат ли пръстови отпечатащи, образци от моята ДНК (напр. косъм, слюнка) или други телесни течности?

Разследващият орган има право да вземе уличаващи доказателства и проби от Вас, включително пръстови отпечатащи и биологичен материал за анализ на ДНК.

Ако откажете да дадете проби, разследващият орган има право да Ви принуди да дадете проби. При все това, ако откажете да дадете проби или вземането на проби би нарушило Вашата физическа неприкосновеност, това може да се извърши само въз основа на решение на разследващия орган. Имате право да видите решението.

Може ли да бъде извършен обиск в дома ми, служебните ми помещения, колата ми и др.?

Вашият дом, служебни помещения или кола и др. могат да бъдат претърсени с цел намиране на доказателства за престъплението или други предмети, необходими за разкриване на престъплението. Прокуратурата или съдът трябва да издадат заповед за обиска. Ако обискът трябва да се извърши спешно, той може да бъде разрешен въз основа на заповед от разследващия орган.

Заповедта за обиск трябва да бъде показана на лицето, в чийто имот се извършва обискът, и от него ще бъде поискано да предаде предмета, посочен в заповедта. Ако предметът не бъде предаден, официалните лица на разследващия орган ще извършат обиска.

Мога ли да подам оплакване, ако моите права бъдат нарушени?

Ако правата Ви бъдат нарушени, имате право да се оплачете във връзка с дейностите на разследващия орган и да подадете оплакване до [прокуратурата](#). Ако оплакването е свързано с дейностите на прокуратурата, то може да бъде подадено до [държавната прокуратура](#). Решение по оплакването се взема в срок от 30 дни. Ще получите копие от решението. Ако не сте съгласен с решението на държавна прокуратура, имате право да подадете оплакване до съда в срок от 10 дни.

Достъп до съдебното досие, разглеждане на молби и представяне на обвинението (4)

Каква е целта на получаването на достъп до съдебното досие?

Всички доказателства, събрани по време на наказателното разследване, и резюмето на досъдебното производство, в което се описват обстоятелствата около престъплението, се добавят към съдебното досие. Необходимо е да Ви бъде даден достъп до съдебното досие като заподозрян, така че да узнаете за обвиненията срещу Вас и тяхната обосновка.

Кога ще мога да разгледам съдебното досие?

Ако сте заподозрян, съдебното досие ще Ви бъде предоставено след приключване на наказателното разследване.

Как се предоставя достъп до наказателното досие?

Трябва да имате адвокат от момента, в който Ви бъде предоставено съдебното досие (вижте [информационен лист 1](#)). Прокуратурата дава копие от съдебното досие на Вашия адвокат. Вашият адвокат Ви съобщава съдържанието на съдебното досие.

С колко време разполагам за преглед на съдебното досие?

Не е определен конкретен срок за прегледа на досието. Ако прокуратурата счита, че прегледът на съдебното досие се бави, тя може да определи такъв срок. Прокуратурата трябва да даде достатъчно време, за да можете наистина да упражните своето право на защита.

Каква е целта на подаването на молби?

След като прегледате съдебното досие Вие и Вашият адвокат имате право да представите молби до прокуратурата. Целта на представянето на молби е да се гарантира, че наказателното производство се извършва щателно и справедливо.

Имате право да поискате:-

да бъдат извършени допълнителни процедури по разследване;

новите доказателства, представени от Вас, да бъдат включени в досието;

материали, които не са уместни за делото, да бъдат изключени от досието и др.

Освен това имате право да поискате от прокуратурата да прекрати наказателния процес, ако според Вас няма основание за неговото продължаване. В допълнение имате право да поискате делото да бъде разгледано по опростената процедура, която се предвижда по закон (например процедура за взаимно съгласие), без пълен процес.

Как се подават молби?

Молби се подават до прокуратурата в писмен вид. Те трябва да бъдат подадени в срок от 10 дни след датата на прегледа на съдебното досие. Ако съдебното досие е голямо и сложно, прокуратурата може да удължи този срок на 15 дни (член 225 от Наказателно-процесуалния кодекс, в сила от 1 септември 2011 г.).

Как се взема решение по молбите?

Прокуратурата разглежда молбите в срок от 10 дни. Ако прокуратурата откаже да изпълни дадена молба, ще бъде изготвено решение и ще Ви бъде представено копие от него. Ако Вашата молба бъде отхвърлена на този етап, имате право да я повдигнете отново по време на процеса.

Кога се представя обвинението?

След като прегледате съдебното досие и прокуратурата вземе решение по Вашите молби, ще Ви бъде повдигнато обвинение, ако прокуратурата е убедена, че има достатъчно доказателства за завеждане на дело срещу Вас.

Как се представя обвинението?

Прокуратурата изготвя списък с обвинения. Списъкът с обвинения е документ, който съдържа фактите, на които се основават обвиненията, и доказателствата, които ги подкрепят. Прокуратурата дава списъка с обвинения на Вас и Вашия адвокат и го изпраща на съда.

Могат ли обвиненията да се променят преди процеса?

Съдът може да разгледа делото само въз основа на списъка с обвинения. Прокуратурата може да промени или допълни обвиненията, но в такъв случай трябва да бъде представен нов списък с обвинения.

Вече съм бил съден по същите обвинения в друга държава. Какво ще се случи?

Ако сте бил признат за виновен по същите обвинения в друга държава или ако наказателният процес във връзка с обвиненията е бил прекратен, не може да бъдете обвинен в същото престъпление. В такъв случай наказателният процес, започнат срещу Вас в Естония, трябва да бъде прекратен, без да бъдете обвинен в престъплението.

Може ли делото да се реши по взаимно съгласие?

След като прегледате съдебното досие, имате право да поискате от прокуратурата да започне процедурата на договаряне. Ако прокуратурата се съгласи, ще започнат преговори с Вас и Вашия адвокат за правното определение на действието, в което сте обвинен, и наказанието за него.

Ако постигнете взаимно споразумение в резултат на преговорите, то ще бъде отбелязано в писмен вид и ще бъде изпратено на съда за потвърждение. Ако съдът потвърди взаимното споразумение, Вие ще бъдете осъден за престъплението при условията на споразумението, което сте сключили.

Допълнителна информация за чуждестранни граждани (5)

Какво представлява Европейската заповед за арест?

Европейската заповед за арест е искане, което се прави от орган на държава-членка на Европейския съюз до друга държава-членка на Европейския съюз за задържане, арест и/или предаване на определено лице на искащата държава, така че тази държава да може да продължи наказателен процес или да лиши от свобода въпросното лице.

Какви са моите права, ако бъда задържан въз основа на Европейска заповед за арест?

Когато бъдете задържан, трябва да Ви бъде съобщено основанието за задържането и трябва да бъдете информиран, че може да се съгласите да бъдете предаден на друга държава-членка. Ако се съгласите да бъдете предаден, не можете да промените решението си по-късно. Считано от момента на задържането, Вие имате право на безплатна правна помощ и съдействието на устен преводач.

Как се взема решение за моето предаване на друга държава-членка?

Съдът взема решение за предаването или отказа от предаване. Вие, Вашият адвокат и прокуратурата ще присъствате на заседанието в съда. Съдът трябва да изслуша Вашето мнение относно предаването. Съдът ще произнесе определение, съгласно което Вашето предаване ще бъде потвърдено или отказано. Разполагате с три дни от получаването на определението, за да го обжалвате пред районния съд. Районният съд разполага с 10 дни за вземане на решение по жалбата и това решение е окончателно.

Колко бързо може да се вземе решение за моето предаване на друга държава-членка?

Ако сте съгласен да бъдете предаден, решението трябва да се вземе в срок от 10 дни. Ако не сте съгласен да бъдете предаден, окончателното решение за предаване или отказ от предаване трябва да бъде взето в срок от 60 дни от Вашия арест. В извънредни случаи този срок може да се удължи с 30 дни. Ако определението на съда за Вашето предаване е влязло в сила, трябва да бъдете изпратен на искащата държава в рамките на 10 дни. Ако не бъдете екстрадиран в този срок, трябва да бъдете освободен.

При какви обстоятелства мога да бъда екстрадиран в друга държава?

Ако в друга държава е започнал наказателен процес и е изготвена заповед за арест или ако даден съд в тази държава Ви е осъдил на лишаване от свобода, тази държава може да поиска Вашата екстрадиция. Ако Естония получи искане за екстрадиция от друга държава или искане за арест чрез Интерпол, Вие може да бъдете задържан и арестуван за периода на процедурата по екстрадиция. По време на процедурата за екстрадиция може да бъдете задържан в ареста за максимум 1 година. Съдът решава дали екстрадицията да се разреши.

Мога ли да се свържа с посолството на моята държава, когато бъда арестуван?

Ако сте гражданин на друга държава, копие от заповедта за Вашия арест се изпраща на [Министерство на външните работи](#). Министерство на външните работи уведомява посолството или консулството на Вашата държава за Вашия арест. Имате право да поискате среща с консула на Вашата държава.

Ще ми бъде ли предоставен устен преводач, ако не говоря езика?

Разследващият орган и прокуратурата трябва да гарантират, че разполагате с помощта на устен преводач. Устният преводач трябва да присъства на всички процедурни дейности, в които участвате. Устният преводач е длъжен да преведе точно и пълно всичко, свързано с процедурните дейности. Осигурява се само устен превод (не и писмен).

Можете да поискате писмен превод на списъка с обвиненията на Вашия роден език или на друг език, който говорите. Другите документи, които представляват част от наказателния процес, не се превеждат писмено.

Трябва ли да бъда в държавата по време на наказателния процес? Мога ли да напусна държавата?

Не сте длъжен да се намирате в държавата по време на наказателния процес и може да напускате държавата, но сте длъжен да се явите пред разследващия орган, когато е необходимо, за да може органът да извърши дадено процедурно действие. Разследващият орган може да Ви забрани да напускате мястото, където живеете, без нейно разрешение.

Ако желаете да напуснете за повече от 24 часа мястото, където живеете, трябва да получите предварително разрешение от разследващия орган. Ако не се явите пред разследващия орган, когато е необходимо, или нарушите забраната да не напускате мястото, където живеете, може да бъдете арестуван.

Мога ли да бъда разпитан от друга държава чрез телекомуникационни средства, например видео-връзка?

Разследващият орган може да проведе Вашия разпит в друга държава чрез видео-връзка в реално време. Такъв разпит може да бъде извършен само с Ваше съгласие.

Връзки по темата

[Наказателно-процесуален кодекс](#)

[Наказателно-процесуален кодекс на английски език \(не съдържа всички изменения\)](#)

Последна актуализация: 01/10/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

3 — Моите права в съда

Къде се провежда процесът?

Всички наказателни дела се разглеждат от [окръжните съдилища](#). Обикновено решението се взема от един съдия. Делата за престъпления от първа степен се разглеждат от съдебен състав, състоящ се от председател и двама непрофесионални съдии.

Публичен ли е процесът?

Процесът е публичен.

Съдът може да реши процесът да се проведе отчасти или изцяло при закрити врати:

за защита на държавни или търговски тайни;

за опазване на нравствеността, семейния или личния живот;

в интерес на малолетно или непълнолетно лице;

в интерес на правораздаването, включително в случаи, в които публичен процес може да застраши сигурността на съда, страните в производството или свидетелите.

Могат ли обвиненията да бъдат променени по време на процеса?

Преди края на процеса прокуратурата може да промени обвиненията или да добави нови обвинения срещу Вас. Ако това се случи, прокуратурата ще изготви нов обвинителен акт. Това няма да се случи, ако обвиненията се променят във Ваша полза. Ако обвиненията бъдат променени, Вие и Вашият адвокат имате право да поискате отлагане на делото, така че да подготвите Вашата защита

Какво ще се случи, ако се призная за виновен за всички или за някои от обвиненията по време на процеса?

Вашето признание се третира като едно от доказателствата за престъплението. Дори да се признаете за виновен, прокуратурата пак трябва да докаже Вашата вина с други доказателства.

Трябва ли да присъствам по време на процеса? Може ли процесът да бъде проведен без мен?

Участието на обвиняемия в процеса е задължително. По изключение може да бъде проведен без Вас в следните случаи:

когато сте създали безредици по време на процеса и сте пренебрегнали нарежданията на съдията и в резултат на това сте бил изгонен от съдебната зала;

ако се намирате извън Република Естония и не сте се явил пред съда и ако е възможно делото да се разгледа във Ваше отсъствие;

когато след Вашия разпит в съда се намирате в такова състояние, че не можете да продължите да участвате в процеса и ако е възможно делото да се разгледа във Ваше отсъствие.

Ако живея в друга държава, мога ли да участвам чрез видео-връзка?

Съдът има право да Ви разреши да участвате в процеса чрез видео-връзка, ако за Вас е трудно да се явите в съда. Такова участие е възможно само с Ваше съгласие.

Ще ми бъде ли осигурен превод, ако не разбирам какво се случва?

Ако не разбирате езика, на който се води процесът, съдът трябва да Ви осигури устен преводач по време на процеса. Осигурява се само устен превод (не и писмен)..

Трябва ли да имам адвокат? Ще ми бъде ли осигурен адвокат?

Вие трябва да имате адвокат и, ако не сте го избрали сам, адвокатската колегия на Естония ще Ви определи такъв (виж [☞](#) **информационен лист 1**).

Мога ли да направя изказване по време на процеса? Трябва ли да направя изказване по време на процеса?

Имате право да се изказвате по време на процеса и да изразите своето мнение относно всички обстоятелства по Вашето дело. Не сте длъжен да се изказвате по време на процеса и имате право да запазите мълчание.

Какво ще се случи, ако не кажа истината по време на процеса?

Обвиняемият не е длъжен да казва истината в съда. Няма да бъдете санкционирани, ако не кажете истината. Ако по време на процеса бъде доказано, че сте излъгал в съда, всички Ваши показания (включително истинната част) могат да бъдат сметнени за ненадеждни. В такъв случай показанията Ви няма да се считат за доказателство.

Мога ли да оспоря доказателство, представено срещу мен?

Имате право да внасяте възражения срещу доказателства, представени срещу Вас в съда. Доказателствата няма да могат да се използват в съда, ако са били придобити в нарушение на закона. Имате право да оспорите надеждността на доказателствата, както и правната им допустимост. Вие и Вашият адвокат можете да оспорите доказателствата устно и писмено на всеки етап от производството до края на процеса.

Какъв вид доказателства мога да представя в своя полза?

Имате право да представите пред съда всички доказателства, които имат отношение към делото и са били получени по законен начин.

Какви условия се прилагат по отношение на моите доказателства?

Обикновено за представянето на нови доказателства трябва да се подаде искане след прегледа на съдебното досие или поне 3 работни дни преди предварителното заседание в съда. При все това е възможно да се представят нови доказателства и по време на процеса, ако поради основателни причини не е било възможно да се представят по-рано.

Мога ли да използвам частен детектив за събиране на доказателства?

Имате право да използвате частен детектив, за да се сдобие с доказателства. Събраните от частния детектив доказателства са допустими в съда, ако той се е сдобил с доказателствата, без да наруши закона.

Мога ли да поискам свидетели да дадат показания в моя полза?

Имате право да поискате дадени лица, които разполагат с важна информация, необходима за решаване на Вашето дело, да бъдат поканени в съда.

Мога ли аз или моят адвокат да зададем въпроси на други свидетели в моето дело? Мога ли аз или моят адвокат да оспорим това, което казват?

Вие и Вашият адвокат имате право да задавате въпроси на всички свидетели. Имате право да изразявате мнението си относно относимостта и истинността на показанията на свидетеля. Имате право да представите доказателства, които ще оборят показанията на свидетеля или ще доведат до съмнения относно тяхната надеждност.

Ще бъде ли взета предвид информация за предишни мои престъпления?

Съдът може да вземе под внимание само информация за Ваши предишни престъпления, която е отбелязана в [☞](#) **регистъра за съдимост** и която не е била заличена от Вашето съдебно досие (престъпления се заличават от Вашето съдебно досие в рамките на 1—15 години от излежаването на присъдата, в зависимост от тежестта на престъплението).

Информация от други държави във връзка с Ваши предишни престъпления също може да се вземе под внимание. Престъпленията, които ще бъдат взети под внимание, трябва да се посочат в обвинителния акт. При определени престъпления предишното извършване на подобно престъпление може да доведе до налагането на по-тежко наказание.

Какви са възможните резултати от процеса?

В края на заседанието съдът или Ви осъжда, или Ви оправдава. Ще бъдете оправдан, ако по време на процеса не бъде доказано, че е извършено престъпление или че вие сте го извършил. Освен това ще бъдете оправдан, ако прокуратурата оттегли обвиненията. Ще бъдете осъден, ако в съда бъде доказано, че сте извършил престъплението.

Ако бъдете признат за виновен, съдът ще Ви наложи наказание съгласно закона. Възможните наказания са както следва:

глоба, чийто размер може да бъде между 30 и 500 пъти Вашите средни дневни доходи;

лишаване от свобода за срок от 30 дни до 20 години или доживотна присъда.

Ако сте съгласен, съдът може да замени лишаването от свобода с общественополезен труд.

В определени обстоятелства съдът може също така да приложи по отношение на Вас условно осъждане. В такъв случай няма да се налага да излежите първоначалната присъда или ще трябва да излежите само част от нея, освен ако не извършите ново престъпление по време на изпитателния срок. Изпитателният срок период е между 3 и 5 години.

Освен основното наказание съдът може да наложи допълнителни наказания, например да Ви забрани да участвате в определени дейности или да Ви експулсира от Естония. Освен това имуществото, свързано с престъплението, може да бъде конфискувано.

Каква е ролята на жертвата по време на процеса?

Жертвата има право да участва в процеса, да дава показания и да представя доказателства, да иска обезщетение за щети, за да покрие загубите в резултат на престъплението, и да изрази мнение относно присъдата, предложена от прокуратурата като Ваше наказание.

Връзки по темата

[☞](#) **Наказателно-процесуален кодекс**

 [Наказателно-процесуален кодекс на английски език \(не съдържа всички изменения\)](#)

 [Наказателен кодекс](#)

 [Наказателен кодекс на английски език \(не съдържа всички изменения\)](#)

Последна актуализация: 01/10/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

4 — Моите права след постановяване на решението от съда

Мога ли да обжалвам решението?

Имате право да обжалвате решението. Може да обжалвате както присъдата, така и наказанието. Имате право да обжалвате цялото решение или част от него.

Как мога да обжалвам?

Трябва да уведомите съда, който Ви е осъдил, че желаете да подадете жалба. Трябва да направите това писмено в срок от 7 дни от обявяването на решението на съда. Това може да се направи и по факс.

Жалбата се представя пред съда, който е произнесъл присъдата, в срок от 15 дни от датата, на която сте получили възможност да прегледате решението. Жалбата е писмена и се изпраща на съда по поща или по факс. Протестите на прокуратурата и жалбите, изготвени от защитниците, се изпращат също по електронен път.

Съдът, който е произнесъл присъдата, изпраща жалбата и преписката по делото на [областния съд](#).

Какво ще се случи, ако обжалвам?

Ако обжалвате, първоначалното решение няма да влезе в сила, докато районният съд не вземе решение. Ако сте бил арестуван преди произнасяне на решението или след това, няма да бъдете освободен въз основа на обжалването. Може да бъдете задържан в ареста до излизане на решението по жалбата. Няма определен от закона срок за разглеждане на жалбата, но тя трябва да бъде разгледана в рамките на разумен срок.

Мога ли да представя нови доказателства за моята жалба? При какви условия?

Имате право да представите нови доказателства при обжалването, ако разполагате с основателна причина, поради която не сте представили тези доказателства преди това.

Какво ще се случи на заседанието по обжалването?

На заседанието в районния съд ще бъдат разгледани аргументите, описани в жалбата. Ако не се явите в съда, районният съд може да разгледа жалбата без Ваше участие. След като разгледа жалбата, районният съд може да:

отхвърли жалбата;

измени решението на съда от първа инстанция или да произнесе ново решение;

анулира решението на съда от първа инстанция и да прекрати наказателното производство;

анулира решението на съда от първа инстанция и да върне делото там за повторно разглеждане.

Възможно ли е по-нататъшно обжалване, ако първото обжалване е неуспешно?

Възможно е да се подаде „касационна жалба“ срещу решението на районния съд до [Върховния съд](#). „Касационната жалба“ може да бъде подадена единствено чрез адвокат.

Ако желаете да подадете „касационна жалба“, трябва да уведомите районния съд в срок от 7 дни от публичното оповестяване на решението по жалбата.

Самата „касационна жалба“ трябва да бъде представена в срок от 30 дни от деня, в който сте получил възможност да прегледате решението на районния съд. „Касационна жалба“ се представя на Върховния съд чрез районния съд, който е произнесъл решението по жалбата.

Върховният съд има право да реши дали да разгледа „касационната жалба“ или не. Ако съдът откаже да проведе „касационното производство“, той не е длъжен да дава причина за това.

Кога присъдата е окончателна?

Присъдата става окончателна, когато решението влезе в сила. Това се случва, когато срокът за подаване на жалба или касационна жалба изтече.

В случай на касационна жалба, решението ще влезе в сила, ако Върховният съд откаже да проведе касационно производство или вземе решение по делото.

Ще бъде ли вписана присъдата при успешно обжалване?

Вашата присъда може да бъде вписана в регистъра на наказанията, ако влезе в сила. Ако Върховният съд анулира решението на съда, който Ви е осъдил, присъдата не се вписва в регистъра на наказанията.

Ще получа ли компенсация, ако първото решение е било неправилно?

Имате право на компенсация за причинените щети, ако сте били лишени от свобода без основание. Може да кандидатствате писмено за компенсация до [Министерство на финансите](#) в срок от 6 месеца от влизането в сила на оправдателната присъда или на решението, с което се прекратява наказателното производство.

Размерът на компенсацията е фиксиран и се равнява на 7 пъти минималната дневна заплата в сила в Република Естония за всеки ден, прекаран в ареста. Освен това имате право да поискате от държавата да възстанови парите, които сте заплатили на своя адвокат.

Аз съм от друга държава. Могат ли да ме върнат там след процеса?

Ако сте чуждестранен гражданин, който законно живее в Естония, и сте осъден на затвор за умишлено престъпление, като допълнително наказание съдът може да Ви експулсира от Естония и да Ви забрани да влизате в Естония за 10 години. Тъй като експулсирането от Естония също е наказание, имате право да го обжалвате.

Ако нямате право да живеете в Естония, Вашето експулсиране от Естония ще стане автоматично без решение на съда. Имате право да оспорите експулсирането, като внесете оплакване в [Административния съд](#). Фактът, че сте оспорили експулсирането, няма да го отложи за периода на провеждане на съдебното производство.

Бях осъден; може ли да бъде повдигнат нов процес срещу мен по същите обвинения?

Ако сте осъден, срещу Вас не може да бъде повдигнат нов процес по същите обвинения.

Ще бъде ли вписана информацията за моята присъда и как ще се съхранява тази информация?

Информацията за Вашата присъда се въвежда в [регистъра за съдимост](#). Регистърът се поддържа от [Министерство на правосъдието](#) и се обслужва от [Центъра за регистрите и информационните системи](#). Информацията вписана в регистъра е публична, освен ако законът не предвижда изключения.

Информацията може да бъде препратена на чуждестранни държавни органи, ако това е разрешено в съответствие с международни споразумения. Информацията относно Вашето наказание се съхранява без Ваше съгласие. Данните ще бъдат заличени след изтичане на периода, предвиден по закон (1—15 години от излежаване на присъдата в зависимост от тежестта на престъплението).

Връзки по темата

[Наказателно-процесуален кодекс](#)

[Наказателно-процесуален кодекс на английски език \(не съдържа всички изменения\)](#)

[Закон за регистъра на наказанията](#)

[Закон за регистъра на наказанията на английски език \(не съдържа всички изменения\)](#)

[Закон за компенсация на щети, причинени от държавата чрез неправомерно лишаване от свобода на лица](#)

[Закон за компенсация на щети, причинени от държавата чрез неправомерно лишаване от свобода на лица на английски език \(не съдържа всички изменения\)](#)

[Закон за задължение за напускане и забрана за влизане](#)

[Закон за задължение за напускане и забрана за влизане на английски език \(не съдържа всички изменения\)](#)

Последна актуализация: 01/10/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [et](#) е била наскоро променена. Езикова версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

5 — Пътни правонарушения

Как се третира дребните пътни правонарушения?

Наказанията за превишена скорост, неправилно паркиране и други правила за движение по пътищата се налагат по процедурата за простъпки.

Процедурата за правонарушения се провежда от [полицията](#) или на мястото на нарушението, или в полицейския участък.

Няма задължение да бъдете наказан на място. Вместо това може да Ви бъде дадено предупреждение или да Ви бъде наложена предупредителна глоба (до 15 евро). Освен това е възможно да бъде взето решение на място по опростената процедура и да бъде наложена глоба до 400 евро.

Процедурата на място може да бъде извършена само с Ваше съгласие. Могат да бъдат направени аудиозаписи или видеозаписи на изявленията, направени от лицето във връзка с простъпката.

Ако превишите скоростта и бъдете засечен с камера за следене на скоростта, на собственика или регистрирания ползвател на превозното средство може да бъде наложена предупредителна глоба. Максималната предупредителна глоба е 190 евро. Известието за глобата Ви се изпраща по пощата. Ако не сте съгласен с известието за глоба, имате право да го оспорите в срок от 30 дни от получаването му. Жалбата трябва да се подаде в полицейския участък, който Ви е пратил известието за глоба. Ако лицето, отговарящо за моторното превозно средство, оспорва налагането на глобата на основание, че моторното превозно средство е било използвано от някой друг, то трябва да посочи в жалбата личното и фамилното име на лицето, използвало колата във времето, отбелязано на известието за глоба, както и адреса, номера на свидетелството за управление, датата на раждане или ЕГН на това лице.

Ако не сте съгласен с мнението на полицията относно предполагаемото нарушение, имате право да възразите срещу процедурата на място. В такъв случай полицията ще изготви документи за нарушението на място, но наказанието няма да бъде наложено незабавно.

Документите ще бъдат препратени до полицейския участък, чиито служители трябва да съберат доказателства за нарушението. Ако бъдете разпитан, имате право да запазите мълчание. Имате право да присъстват адвокат и устен преводач. Имате право да прегледате събраните материали по време на процедурата за простъпка и да възразите срещу обвиненията.

Можете да подадете своите възражения в срок от 15 дни от получаването на констативния протокол за простъпката. Ще Ви бъде съобщено кога е възможно да получите копие от решението, взето от полицейския участък във връзка с простъпката. За да получите копие, Вие или Вашият адвокат трябва да отидете до полицейския участък. Копието не се изпраща по пощата.

Пътните правонарушения могат да се наказват с максимална глоба в размер на 1200 евро. За тежки пътни правонарушения може да бъдете лишен от свобода за период до 30 дни. Решението за налагане на наказание лишаване от свобода може да бъде взето само от съд. Освен това може да Ви бъде забранено да управлявате превозно средство за срок до 2 години.

Ако не сте съгласен с решението на полицията, имате право да подадете жалба до [окръжния съд](#). Трябва да подадете жалбата в срок от 15 дни от датата, на която решението е станало известно.

Гражданите на други държави-членки на Европейския съюз също могат да бъдат наказвани за пътни правонарушения.

Ще бъдат ли вписани простъпките в съдебното ми досие?

Наказанията за пътни правонарушения ще бъдат вписани в регистъра за съдимост, с изключение на информацията за предупредителни глоби.

Информацията за правонарушенията се заличава от регистъра и се архивира в едногодишен срок от плащането на глобата, наложена за простъпката, изтърпяването на наказанието лишаване от свобода, полагането на общественополезен труд или налагането на забрана за управление на моторно превозно средство като основна санкция.

Връзки по темата

[Закон за движението по пътищата](#)

[Закон за движението по пътищата на английски език \(не съдържа всички изменения\)](#)

[Процесуален кодекс за правонарушенията](#)

[Процесуален кодекс за правонарушенията на английски език \(не съдържа всички изменения\)](#)

Последна актуализация: 01/10/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този

документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици [en](#) вече са преведени.

Обвиняеми (наказателни производства) - Ирландия

В тези информационни листове се обяснява какво се случва, когато сте заподозрян или обвинен в престъпление, което е предмет на съдебен процес. За информация относно дребни пътни нарушения, за които обикновено се налага фиксирано наказание като глоба, преминете към [информационен лист 5](#).

Ако сте жертва на престъпление, можете да намерите пълна информация за правата си [тук](#).

Кратко представяне на наказателния процес

[Националната полиция на Република Ирландия](#) ([An Garda Síochána](#)) разполага с редица правомощия да спира и обискира лица, както и с правомощия да задържа под стража, ако смята, че лицето е извършило или е на път да извърши правонарушение, за което се предвижда задържане под стража.

След задържането ви под стража, член на Националната полиция на Република Ирландия ще ви разясни вашите права, като те включват правото да говорите с адвокат и лекар, както и правото да присъства устен преводач, ако поискате такъв. По отношение на задържани под стража деца има специални разпоредби, които предвиждат, че при разпитите трябва да присъства съответен възрастен човек.

На този етап може да бъдете помолен да дадете съгласие за вземане на ДНК проби, да дадете пръстови отпечатаци, да бъдете фотографирани, и /или да участвате в разпознаване.

В хода на разследването член на Националната полиция на Република Ирландия може да ви повдигне обвинение. Това може да стане чрез обвинителен акт или може да ви бъде връчена призовка да се явите в съда на определена дата. Полицията ще изпрати досието с подробности по разследването на [Генералната прокуратура](#), която ще реши дали да осъществи наказателно преследване от името на държавата.

Може да бъдете незабавно освободен под гаранция, съгласно която да трябва да се явите в съда, или може да поискате от [районния съд](#) ([District Court](#)) освобождаване под гаранция на по-късен етап.

По-леките правонарушения, известни като „правонарушения, разглеждани по реда на бързото производство“ (*summary offences*) се разглеждат от районния съд по съкратена процедура. Делата за по-тежките правонарушения, т.е. престъпленията от общ характер, се разглеждат пред съдия и съдебни заседатели.

По време на цялото наказателно производство винаги се предполага, че сте невинен до доказване на противното.

Имате право да ползвате услугите на адвокат. Ако не можете да си позволите да платите за процесуално представителство, може да поискате [правна помощ](#).

Ще бъдете осъден, ако сте признат за виновен извън всяко основателно съмнение. Ако сте осъден от районния съд, имате право да обжалвате присъдата както в частта относно вината, така и в частта относно наложеното наказание. Ако сте оправдан, това е краят на делото и срещу вас не могат да бъдат предприети по-нататъшни действия.

Ако съдебните заседатели са ви признали за виновен за престъпление от общ характер, нямате автоматично право да обжалвате и трябва да се консултирате с адвокат а си как да постъпите.

Подробности за всички етапи на процеса и за вашите права могат да се намерят в информационните листове. Тази информация не замества консултациите с адвокат и предназначението ѝ е само да ви упъти.

Роля на Европейската комисия

Моля обърнете внимание, че Европейската комисия не играе никаква роля в наказателното производство в държавите-членки и не може да ви помогне, ако имате оплакване. Тези информационни листове съдържат информация за това как да подадете оплакване и до кого.

Следвайте хиперлинковете по-долу, за да намерите необходимата Ви информация

[1 – Консултация с адвокат](#)

[2 – Моите права по време на разследването на престъплението](#)

Задържане под стража

Разпит и полицейско разследване

Обиск и претърсване

Първо съдебно заседание

Подготовка за съдебен процес или производство за признаване на вината

[3 – Моите права по време на процеса](#)

[4 – Моите права след процеса](#)

[5 – Пътни нарушения](#)

Последна актуализация: 27/04/2012

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [en](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

1 – Получаване на правен съвет

Получаването на независим правен съвет е много важно, когато сте замесени по някакъв начин в наказателен процес. В информационните листове се обяснява кога и при какви обстоятелства имате право да бъдете представляван от адвокат. В тях се обяснява и какво ще направи адвокатът за вас. Този общ информационен лист ви ориентира как да си намерите адвокат и как ще бъдат покрити разходите за него, ако не можете да си позволите да платите за правния съвет.

Намиране на адвокат

Ако сте задържан и се нуждаете от адвокат, полицията разполага със списък от адвокати, които са в готовност да дойдат и да се срещнат спешно с вас, за да ви консултират. Списъкът се състои от адвокати, за които се знае, че са на разположение да посетят полицейските участъци 24 часа в денонощието.

Ако не сте задържан, но се нуждаете от съвет от адвокат по наказателни дела, можете да се свържете с [Правното общество на Ирландия \(Law Society of Ireland\)](#), което ще ви предостави имената на адвокати, занимаващи се със защита по наказателни дела. На организацията не е позволено да препоръчва който и да е от тях.

По-добър начин за намиране на адвокат, специализиран в тази област, е по препоръка, ако познавате хора, които са били в подобна ситуация преди. Като алтернатива може да опитате да потърсите в интернет, тъй като много правни кантори вече имат уебстраници, които представят специализацията им.

Заплащане за адвокат

В Ирландия съществува система за правна помощ, която при определени обстоятелства може да осигури безплатно услугите на адвокат на лице, заподозряно или обвинено в извършването на престъпление.

Ако сте задържан в полицейски участък за разпит за закононарушение и не работите или имате ниски доходи, вероятно ще имате право да ползвате безплатно услугите на адвокат съгласно [схемата за правна помощ на полицията](#). Трябва да подпишете формуляр на своя адвокат, който включва декларация, че доходите ви са под законовия лимит от 20 316,00 евро или получавате социални помощи. Не е необходимо да попълвате нищо друго.

Ако сте обвинен в извършване на закононарушение, имате право да подадете молба за правна помощ до съответния съд, пред който ще се явявате. Това се нарича [сертификат за безплатна правна помощ \(Certificate for Free Legal Aid\)](#). Вашият адвокат ще ви помогне да подадете молбата до съда. Ако нямате адвокат, съдията най-вероятно ще ви предложи правна помощ и ще ви избере адвокат. Ако обвинението е за тежко престъпление и не работите, най-вероятно ще ви бъде предоставена правна помощ. Ако работите, може да се наложи да попълните формуляр, в който да декларирате доходите и разходите си.

Връзки по темата

[Правна помощ по наказателноправни въпроси](#)

[Правно общество на Ирландия](#)

Последна актуализация: 27/04/2012

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [en](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

2 – Моите права по време на разследването на престъплението

Каква е целта на наказателното разследване?

Целта на наказателното разследване е да отговори на подаден сигнал за извършено престъпление или да реагира при подозрение от страна на полицията за извършено престъпление, за да открие извършителя(-ите). Обикновено гражданин сигнализира за инцидент и в отговор на сигнала полицията започва разследване, за да установи дали в действителност има нарушение на наказателното право, и ако е така провежда по-нататъшно разследване.

Кой извършва разследването?

В почти всички случаи правото за разследване на престъпления принадлежи на ирландската полиция, известна като Националната полиция на Република Ирландия ([An Garda Síochána](#)). Полицията може да получава правни указания за това как да проведе най-добре разследването от прокуратурата (Директора на Държавната прокуратура — *Chief Prosecution Solicitors Office (The Director of Public Prosecutions)*), която се състои от юристи, които отговарят за повечето съдебни преследвания от името на ирландската държава.

Какви са етапите на наказателното разследване?

Първият етап на наказателното разследване е подаването на сигнал от гражданин или откриване на предполагаемо престъпление от полицията. Полицията ще установи дали инцидентът, който е докладван, съставлява престъпление и, ако е така, ще започне да разследва престъплението. На този етап полицията ще реши дали предполагаемото престъпление следва да се счита за „тежко“ или не. Терминът „тежко престъпление“ означава всяко престъпление, за което законът предвижда наказание лишаване от свобода за срок най-малко пет години. Ако престъплението попада в тази категория, то може да бъде разследвано от полицията, като за тази цел тя може да използва правомощията си да ви арестува и задържи в полицейския участък, като по време на това задържане тя може да ви разпитва. Правото да извършва арест, правото на задържане и правото да провежда разпит ще бъдат обсъдени по-долу в този информационен лист.

Ако престъплението не е тежко, правомощията на полицията са по-ограничени. Обикновено в такива случаи тя има право да разследва предполагаемото престъпление, но няма право да ви арестува и задържа с цел разпит. Полицията може да ви арестува само с цел да ви предяви обвинение за предполагаемото престъпление. Ако не ви арестуват за извършването на леко престъпление, тогава обикновено ще ви призват в Съда при започване на съдебния процес.

Третият етап на разследването е събирането на информация, която може да бъде използвана впоследствие като доказателства при процеса. Този процес на събиране на информация може да приема много форми и правомощията на полицията да събира тази информация се определят в зависимост от характера на предполагаемото престъпление. Правото на полицията да ви арестува и разпита ѝ предоставя също така ограничени правомощия за вземане на проби и събиране на други форми на потенциални доказателства от вас, които ще бъдат обсъдени в рамките на този информационен лист.

Полицията взема решение самостоятелно или под ръководството на прокуратурата ([Директора на Държавната прокуратура](#)) дали да повдигне обвинение и какво да бъде то. Решението за наказателно преследване на престъпления (както тежки, така и леки) често се взима от Полицията. Ако престъплението е от необичаен или очевидно сериозен характер, или такава, което ще изисква съдействието на прокуратурата за повдигане на обвинение, тогава полицията обикновено иска указания от прокуратурата.

Моите права по време на разследването

Следвайте хиперлинковете по-долу за повече информация за правата ви по време на етапите на разследването.

[Моите права по време на ареста \(1\)](#)

[Разпит и полицейско разследване \(2\)](#)

Обиск и претърсване (3)

Първо съдебно заседание (4)

Подготовка за процеса (5)

Мойте права по време на ареста (1)

Ако престъплението е „тежко“, полицията има право [да ви арестува и задържи за разпит](#). Това означава, че сте задържан под стража и нямате право да напускате определени помещения по време на законното ви задържане.

Полицията има ли нужда от заповед, за да ме арестува?

Не. Полицията не се нуждае на всяка цена от заповед, за да ви арестува, ако подозира, че сте извършили престъпление, което тя разследва.

Къде могат да ме арестуват?

Полицията може да ви арестува в дома ви или на публично място. Достатъчно е тя да има основателно подозрение, че сте извършили престъпление, за да може да ви арестува.

Трябва ли да ми бъде съобщена причината за ареста?

Да. Полицията трябва да ви каже причината за вашия арест.

Може ли полицията да използва сила при ареста?

Да. Тя може да използва сила в рамките на разумното, за да ви арестува.

След като сте арестуван-

Ще бъдете доведен в полицейския участък за разпит или повдигане на обвинение. Вашите права, когато сте в полицейското управление, са защитени от закона и завеждащият полицейското управление ще бъде отговорен за спазване на правата ви. Продължителността на задържането ви в полицейския участък зависи от обвиненията, въз основа на които полицията ви е задържала. Моля, обърнете се към [Ирландския съвет за граждански свободи \(The Irish Council for Civil Liberties - ICCL\)](#) за по-нататъшно запознаване с вашите права.

Разпит и полицейско разследване (2)

Ще бъда ли информиран за правата ми?

Да. Когато сте задържан по силата на нормативна разпоредба, ще бъдете информиран за правата ви по време на задържането. Разяснението ще бъде в писмена форма и трябва да бъде преведено на вашия език, ако не разбирате английски.

Мога ли да уведомя посолството си?

Да. Ако не сте ирландски гражданин, може да информирате вашето посолство или консулство за ареста ви.

Аз съм от друга държава. Трябва ли да бъда в Ирландия по време на разследването?

Не е задължително. Ако не ви е повдигнато обвинение до края на задържането ви, сте свободен да напуснете страната и да пътувате. Ако ирландската държава желае да ви повдигне обвинение на по-късен етап, можете да се върнете доброволно за тази цел или да обжалвате екстрадицията си в своята държава. Ако обвинението ви бъде повдигнато след края на задържането ви, тогава трябва да бъдете доведен пред компетентния съд. В този случай съдията ще реши дали трябва да бъдете пуснат под гаранция.

Ще ми бъде ли позволено да говоря с адвокат?

Да. Имате право да говорите с адвокат насаме. Ако не познавате адвокат, завеждащият полицейското управление ще ви помогне да си намерите такъв от списък, който се поддържа в полицейския участък. (вж. също [информационен лист 2](#)).

Кога мога да говоря с адвокат?

Ако искате да говорите с адвокат, не трябва да бъдете разпитван докато той не пристигне, след което трябва да ви се осигури незабавен достъп до него.

Може ли адвокатът ми да присъства по време на разпита?

Не. Въпреки това имате право да търсите по-нататъшни правни съвети по време на разпита ви, ако изникне нещо, за което не сте сигурен.

А ако не мога да си позволя адвокат?

Ако финансовите ви средства са ограничени, може да имате право консултацията на вашия адвокат да бъдат заплатени съгласно ирландската система за безплатна правна помощ (вж. [информационен лист 1](#)). Въпреки това, винаги е препоръчително да потърсите правен съвет и въпросът за финансовите ви средства може да бъде обсъден с вашия адвокат на по-късен етап в процеса.

Колко дълго мога да бъда разпитван по време на задържането ми и как ще бъда разпитван?

Може да бъдете разпитван най-много до четири часа наведнъж. Разпитът трябва да бъде проведен по справедлив начин. Той трябва да бъде записан на видео, освен ако това е невъзможно. Имате право на копие от записа само ако ви е повдигнато обвинение и съдът се произнесе с определение, с което го предоставя на вашия адвокат. По време на разпита могат да присъстват не повече от двама полицаи едновременно.

Трябва ли да отговарям на въпросите?

Не. Може да [запазите мълчание](#) по време на разпита, но трябва да сте наясно, че ако мълчите по време на разпита, това може при определени обстоятелства да се използва като доказателство срещу вас в един по-късен процес. Ако откажете да отговорите на определени въпроси, то този отказ може да се използва заедно с други доказателства в подкрепа на констатацията, че сте виновен.

Ако ми се изиска информация, трябва ли да я предоставя?

Дължни сте да дадете личните си данни, за да позволите на полицията да ви идентифицира. Трябва да потърсите правен съвет преди да решите да предоставите всякаква допълнителна информация. Ако сте под арест с цел разпит, тогава сте заподозрян в тежко престъпление и всяка информация, която предоставяте, може да се използва като доказателство срещу вас в един бъдещ процес.

Какво се случва, ако кажа нещо, което е в мой ущърб?

Имате право да не се уличавате в извършването на престъпление чрез показанията си. Ако отговорите ви са във ваша вреда, адвокатите ви ще ви дадат съвет относно последствията, като последните обикновено се изразяват в това, че казаното от вас става доказателство срещу вас.

Трябва ли да дам пръстови отпечатъци и да позволя да бъда сниман?

Да. Може да бъдете принуден да дадете пръстови отпечатъци и да позволите да бъдете сниман, ако сте задържан законосъобразно.

Престъпление е да възпрепятствате вземането на пръстови отпечатъци или снимки.

Може ли полицията да пази пръстовите ми отпечатъци завинаги?

Да. Въпреки това, вие или вашият адвокат можете да поискате писмено от полицията взетите материали да бъдат унищожени, ако няма да има наказателно преследване или сте били оправдан на съдебния процес.

Трябва ли да дам ДНК или други по-интимни телесни проби?

Ако задържането ви е законосъобразно, полицията се нуждае от разрешение от висшестоящ служител, за да може да вземе интимни проби като ДНК, слюнка, изрезки от ноктите, материали, открити под нокът, или натривка от устата ви. Тя няма право да взема без разрешение отпечатъци от краката, проба от гениталната област или телесните отвори, освен с ваше съгласие.

Може ли да бъде извършено претърсване на дома ми, служебните ми помещения, колата ми или друго имущество?

Да. [Ирландската конституция](#) и [Европейската конвенция за правата на човека](#) изискват запазване на телесната цялост и неприкосновеност на личния живот, но тези права подлежат на ограничения. Полицията може да претърси дома ви, с или без ваше съгласие, ако има заповед за претърсване или ако влиза в имота ви, за да ви открие и арестува. За повече информация относно претърсването, вижте [Обиск и претърсване \(3\)](#).

Мога ли да обжалвам нарушаването на правата ми?

Трябва да уведомите адвокатите си за всяко нарушение на правата ви и те ще ви посъветват как и кога да подадете жалба срещу такива нарушения.

Кой е завеждащият полицейското управление?

Завеждащият полицейското управление е служител на полицията, който отговоря за благосъстоянието ви и защитата на вашите права. Всеки полицейски участък трябва да има такъв завеждащ. Ако имате някакви проблеми по време на престоя ви в ареста, трябва да поискате да говорите със завеждащия полицейското управление.

Мога ли да говоря със семейството си?

Имате право ваш близък да бъде уведомен за факта на задържането ви, но не е задължително да можете да говорите с него.

Какво ще стане, ако не се чувствам добре, и имам ли право на почивка, храна и напитки?

Имате право на медицинска помощ, ако имате нужда от нея, и по време на задържането ви имате право на подходящи периоди на почивка, храна и напитки.

Прави ли се протокол за престоя ми в ареста?

За престоя ви в полицейския участък се прави протокол и вие или вашият адвокат имате право на копие от него.

А ако не говоря или не разбирам английски?

Имате право на устен преводач, който да ви превежда. Вие или вашият адвокат трябва да настоявате преводачът, който превежда поверителните консултации помежду ви, да е различен от този, който превежда вашите въпроси и отговори по време на разпита в полицията. Трябва да има преводач на разположение по всяко време, когато адвокатът или полицията искат да говорят с вас.

За колко време мога да бъда задържан?

Това зависи от органа, който е разпоредил вашето задържане. Най-дългият период в ирландското законодателство е седем дни.

Обиск и претърсване (3)

Трябва ли да ми кажат защо претърсват имота ми?

Можете да попитате и трябва да ви бъде съобщено защо се извършва претърсване и по силата на какви правомощия. Ако претърсват имота ви, на по-късен етап имате право на копие от всяка заповед за претърсване.

Как полицията провежда претърсването?

Тя трябва да извърши претърсването в съответствие с правото ви да не бъдете подлаган на унижение.

Може ли полицията да изझे вещи?

Да. Те могат да изземат всяка вещь, за която обосновано считат, че може да се използва като доказателство. Също така могат да изземат вещи, които не са упоменати в която и да е заповед, но които могат да послужат като доказателство за друго престъпление.

Мога ли да остана в имота си, докато полицията провежда претърсването?

Да. Не може да правите нищо, с което да възпрепятствате законосъобразното претърсване, но може да го наблюдавате.

Може ли да ми бъде извършен обиск?

Да. Ако полицията има основателно подозрение, че сте извършили престъпление, тогава тя има право да ви обискира без ваше съгласие.

Трябва ли първо да ме арестуват?

Не. Може да бъдете обискиран преди ареста.

Трябва ли да ми бъде казана причината за обиска?

Да. Полицията трябва да ви съобщи причината за обиска и правната регламентация за извършването му.

Мога ли да бъда обискиран чрез събличане?

Да. Можете да бъдете обискиран чрез събличане само ако това е необходимо. Този обиск трябва да се провежда на уединено място в полицейския участък и по начин, който да не ви причинява дискомфорт. Ако е възможно, обискът се провежда от лекар.

Ще бъда ли обискиран от лице от същия пол?

Ако обискът е повече от претърсване на облеклото ви, той би трябвало да бъде извършен от лице от същия пол.

Първото съдебно заседание (4)

Мога ли да бъда задържан под стража или освободен?

Може да бъдете задържан под стража, ако сте доведен от полицейския арест в съда и съдът ви откаже освобождаване под гаранция.

Мога ли да поискам освобождаване под гаранция?

В повечето случаи можете да [поискате освобождаване под гаранция](#) по време на първото си явяване пред [District Court \(районния съд\)](#) (първа инстанция). При определени обстоятелства (например обвинение в убийство) искането за освобождаване под гаранция трябва да се подаде пред Висшия съд (*High Court*) и следователно преди подаването на това искане ще трябва да прекарате известно време в ареста. Имате право на процесуално представителство и в зависимост от доходите ви то ще бъде платено съгласно схемата за безплатна правна помощ.

Мога ли да получа обяснение защо полицията се противопоставя на освобождаването ми под гаранция?

Да. Трябва предварително да ви бъдат разяснени причините, поради които полицията се противопоставя на пускането ви под гаранция. Имате право на освобождаване под гаранция, но то не е абсолютно. Тя може да бъде отказана, когато съдията е на мнение, че, ако ви пусне под гаранция или няма да се явите на делото, или можете да повлияете на свидетелите, или можете да извършите други тежки престъпления докато сте под гаранция.

Мога ли да бъда освободен условно под гаранция?

Да. Можете да бъдете освободен под гаранция, придружена с условия, като например предаване на паспорта, пребиваване в рамките на ирландската държава докато започне процесът и редовна подписка в полицейския участък, за да гарантирате спазването на тези условия. Съдът също така може да изиска от вас депозиране на пари в брой или да разпореди замразяването на ирландска банкова сметка на член от семейството или приятел като гаранция за спазване на задълженията ви по гаранцията.

Подготовка за процеса или досъдебно производство за признаване на вината (5)

Мога ли да се призная за виновен по всички или по някои от обвиненията преди процеса?

Да. Процес ще се проведе само ако не се признаете за виновен. Ако се признаете за виновен, тогава няма да има процес, а ще се проведе заседание за постановяване на присъдата и определяне на наказанието.

Какво се случва?

Ако не се стремите към провеждане на съдебен процес, вие приемате едно или няколко от обвиненията, които са ви повдигнати. Споразумението няма законова основа в ирландското право, но на практика прокурорът може да приеме признанието по някои от обвиненията и да се съгласи да оттегли други. Ако се признаете за виновен, ще бъдете осъден по-късно и ще бъдете или няма да бъдете задържан под стража преди заседанието за постановяване на присъдата.

Какво се случва на заседанието за постановяване на присъдата?

Освен ако не е налице задължително наказание, като например доживотно лишаване от свобода в случай на убийство, имате право да се проведе заседание за постановяване на присъдата и определяне на наказанието, на което адвокатът ви да пледира пред съда във връзка с вашето участие в престъплението и специфичните обстоятелства, които ви касаят.

Може ли обвинението да бъде променено преди процеса?

Да. Прокурорът може да добави допълнителни обвинения до датата на процеса включително. Може също така да оттегли обвинения до датата на процеса. Прокурорът има право да представя допълнителни доказателства до и по време на процеса. Той има задължение да съблюдава справедлива процедура и няма право да задържа доказателства или да не разкрива материали, с които разполага и които са от значение за вас и адвокатите ви.

Мога ли да бъда обвинен в престъпление, за което вече съм обвинен в друга държава-членка?

Ако ви е било повдигнато обвинение и сте бил съден за престъпление в една държава-членка, не може да ви бъде повдигнато обвинение за същото в друга държава-членка. Ако обаче сте бил обвинен в една държава-членка, но обвинението е било оттеглено, може да ви бъде повдигнато обвинение за същото престъпление в Ирландия.

Ще получа ли информация за доказателствата срещу мен?

Да. Трябва да ви бъдат представени документите (обикновено наричани „доказателствено досие“), които съставляват доказателствата срещу вас. Трябва да ви бъде дадена информация и за материалите, които са събрани в резултат на разследването на предполагаемото престъпление, но на които прокуратурата не смята да се позовава.

Ще получа ли информация за свидетелите, които дават показания срещу мен?

Да. Можете да получите ограничена информация за свидетелите, които дават показания срещу вас. Имате право да знаете дали има информация за тях в регистъра за съдимост. Имате право да искате информация от тях по време на кръстосания разпит в процеса чрез адвокатите си или чрез частно разследване на адвокатите ви.

Нямате право да получите изчерпателна лична информация за свидетел. Нямате право да общувате със свидетел по начин, който може да се приеме като опит за сплашване или опит да избегнете правосъдие, като тези действия могат да бъдат основание за отмяна на гаранцията ви или за предявяване на допълнителни или последващи отделни обвинения.

Кога ще ми бъде предоставено моето доказателствено досие?

Ако ви е повдигнато обвинение за тежко престъпление, тези документи трябва да ви бъдат предоставени в срок до 42 дни от повдигане на обвинението. Съдът има право да прецени дали да удължи срока, в който държавата трябва да ви предаде тези документи.

Какво ще ми бъде предоставено?

Ще ви бъде предоставена папка с документи, които съдържат основните материали по обвинението срещу вас. Документацията не е изчерпателно представяне на обвинението и прокурорът може да представя допълнителни доказателства до и по време на процеса. Доказателствата, на които се основава обвинението, в повечето случаи трябва се представят устно пред съда от свидетели, които са положили клетва пред съда.

Как да получа моето доказателствено досие?

Вашето доказателствено досие ще ви бъде предадено в съда от член на полицията. Допълнителни доказателства обикновено се представят на адвоката ви в неговата кантора или пред съда.

Ще бъде ли поискана информация за досието ми в регистъра за съдимост?

Да. Полицията има право да поиска информация за минали осъждания за целите на разследването и за решаване на въпроса за освобождаването ви под гаранция, ако бъдете обвинен. Освен това, тя може да се позовава на досието ви в регистъра за съдимост, ако сте бил осъждан, за да позволи на съдиите да определят подходящо наказание. Допуска се представянето на доказателства за осъждания в чужбина.

Има ли ограничения за това кога полицията може да се позовава на предишните ми осъждания?

Да. По време на процеса полицията не може да се позовава на осъжданията ви в миналото, освен ако този въпрос не бъде повдигнат от адвокатите ви при кръстосания разпит или в пледоариите им пред съда.

Връзки по темата

 [Повече подробности във връзка с правомощията за претърсване, обиск, задържане и обвинение](https://www.garda.ie)

 [Повече подробности за ролята на полицията](https://www.dppireland.ie)

 [Служба на главния държавен адвокат и Прокуратура](https://www.dppireland.ie)

 [Повече подробности за законодателството](https://www.irishstatutebook.ie)

 [Закон за наказателното правосъдие от 1984 г. Правилник \(за третирането на лицата, задържани в полицейски управления\) от 1987 г.](https://www.irishstatutebook.ie)

 [Ирландски съвет за граждански свободи](#)

Последна актуализация: 27/04/2012

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [en](#) е била наскоро променена. Езикова версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

3 – Моите права по време на процеса

Какво се случва, преди делото ми да се разгледа от съда?

Преди делото да се разгледа от съда, съдията ще вземе решение дали да бъдете освободен под гаранция. Обикновено имате право на освобождаване под гаранция. Такова освобождаване може да ви бъде отказано, ако има вероятност да не се явите на делото, ако сте се опитали или ще се опитате да заплашите свидетел, или ако има вероятност да извършите друго тежко престъпление.

Ако искате да се позовете на алиби по време на процеса (т.е. някой, който ще каже, че сте бил с него по време на извършването на престъплението), съдията ще ви укаже да посочите на [прокуратурата](#) името на въпросното лице.

Имате право да се запознаете с фактите по делото срещу вас преди процеса. Трябва да ви се даде изложение за доказателствата срещу вас, когато поискате такова.

Къде ще се проведе процесът?

Името и местоположението на съда, в който ще се гледа делото ще ви бъдат съобщени. [Съдебната служба на Ирландия](#) отговаря за всички съдилища и може да ви помогне да намерите съда, в който трябва да се явите.

По-маловажните обвинения се разглеждат от районните съдилища (*District Court*), където съдиите решават делата сами без съдебни заседатели. По-сериозните обвинения се разглеждат от окръжните съдилища (*Circuit Court*) или от Централните наказателни съдилища (*Central Criminal Court*), където присъдата се постановява от съдебни заседатели.

Съдилищата са достъпни за обществеността. Въпреки това, когато обвиняемият е дете или се касае за сексуално престъпление, делото се разглежда при закрити врати.

Може ли обвиненията да бъдат променени в хода на процеса?

В повечето случаи обвинението не може да бъде променяно в хода на делото. Някои обвинения могат да бъдат променени, ако законът го позволява. Например, обвинение за опасно шофиране може да бъде променено на по-леко обвинение за невнимателно шофиране, ако съдията реши, че сте шофирали небрежно, но не и опасно.

Ако се признаете за виновен по всички обвинения по време на процеса, тогава съдията ще реши каква присъда да издаде. Съдията ще прецени колко сериозно е престъплението и какво е вашето лично положение, за да вземе решение. Признаването за виновен би трябвало да се счита за смекчаващо вината обстоятелство.

Можете също да се признаете за виновен по някои от обвиненията и да пледирате невинен по останалите. Съдията или съдебните заседатели ще вземат решение за обвиненията, които оспорвате. След това ще бъдете осъден за обвиненията, за които сте признал за виновен, и за обвиненията, за които сте намерен за виновен.

Какви са моите права в хода на процеса?

В повечето случаи трябва да присъствате на делото. Ако не се явите в съда, съдията може да издаде заповед да ви арестуват и да ви доведат в съда под стража. Процесът може понякога да продължи и без вас и може да бъдете осъден във ваше отсъствие.

Ако не можете да се явите в съда поради злополука или болест, трябва да уведомите адвоката си и да му предоставите медицинско свидетелство, обясняващо отсъствието ви.

Имате право на устен превод, ако не разбирате какво се случва. Ако сте глух, имате право на жестомимичен превод.

Имате право да се защитавате по делото, ако желаете. Ако не можете да си позволите адвокат, може да ви бъде назначен такъв съгласно [схемата за правна помощ по наказателноправни въпроси](#) в зависимост от това колко сериозно е обвинението. Имате право да изберете адвокат. Ако не познавате такъв, съдията може да ви избере някого. Можете да смените адвоката си, ако не сте доволен от него.

Можете да говорите на делото, ако желаете, но не сте длъжен. Престъпление е да дадете лъжливи показания под клетва.

Какви са моите права относно доказателствата срещу мен?

Можете да оспорвате доказателствата, представени срещу вас, ако са получени неправомерно. Например, ако полицията е влязла в дома ви без разрешение за претърсване, изетите при претърсването доказателства обикновено не се допускат.

Можете също така да оспорите доказателствата, като задавате въпроси на свидетелите, за да докажете, че лъжат или са се заблудили. Също така може да поискате свидетелите да дадат показания, които са от значение за вашата защита, или сочат, че свидетелите на обвинението лъжат или са се заблудили.

Може да наемете частен детектив, за да се снабдите с доказателства. Доказателствата са допустими, ако са получени законно.

Ще бъде ли взета предвид информацията за мен в регистрите за съдимост?

Доказателствата по предишните ви присъди [по принцип](#) не би трябвало да бъдат взети предвид по настоящото дело срещу вас.

Въпреки това, когато съдиите решават каква присъда да издадат, могат да вземат предвид предишните ви осъждания. Това може да включва предишни присъди в други държави.

Какво се случва в края на процеса?

Ако бъдете оправдан, процесът приключва и ще бъдете свободен.

Ако сте признат за виновен или се признаете за виновен, съдията ще реши каква присъда да издаде. Може да се наложи да платите глоба или да изтърпите наказание [лишаване от свобода](#). Съдията може да отложи изпълнението на присъдата ви, като в този случай няма да я изтърпавате, ако не извършвате повече престъпления.

Преди да постанови присъдата съдията може да поиска от [пробационните служби](#) да напишат доклад за вас. Те ще уведомят съдията дали е подходящо да бъдете поставен под надзор, за да се справите с проблемите, предизвикващи вашето наказуемо поведение.

Ако бъде направено запитване, Пробационната служба ще съобщи на съдията дали сте способен да извършвате общественополезен труд. Тогава съдията може да ви осъди на максимум 240 часа безвъзмезден труд вместо на присъда с лишаване от свобода.

Каква е ролята на жертвата по време на процеса?

Ролята на жертвата по време на процеса е като свидетел на обвинението. Жертвата дава показания за това, което е видяла да се случва във връзка с обвинението.

Ако сте осъден или сте се признал за виновен, съдията ще вземе предвид въздействието на престъплението върху жертвата.

Връзки по темата

[База данни на ирландското законодателство](#)

[База данни на ирландската и британската съдебна практика](#)

Последна актуализация: 27/04/2012

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [en](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

4 – Моите права след процеса

Мога ли да обжалвам?

Може да обжалвате всяка осъдителна присъда или наложеното наказание. [Начинът на обжалване](#) зависи от това кой съд е разгледал делото. Жалбите срещу решение на районния съд (*District Court*) се разглеждат от окръжния съд (*Circuit Court*). Жалбите срещу решение на Окръжния съд или на [Централния наказателен съд \(Central Criminal Court\)](#) се разглеждат от [Наказателния апелативен съд \(Court of Criminal Appeal\)](#).

Ако искате да обжалвате решение на *District Court*, трябва да подадете документ, наречен „уведомление за жалба“ (*notice of appeal*), до прокурора в рамките на 14 дни. Също така трябва да подадете уведомлението и декларация за връчване до съдебния секретар на района в срок от 14 дни. Ако искате да обжалвате решение на *Circuit Court* или на *Central Criminal Court*, трябва в тридневен срок от постановяване на присъдата да подадете молба до съдията, разгледал делото, с искане за разрешение да обжалвате. След това трябва да подадете „уведомление за жалба“ до секретаря на Наказателния апелативен съд в срок от 7 дни, ако е било отказано разрешение, и в рамките на 14 дни, ако е било дадено разрешение. Обикновено вашият адвокат ще направи всичко това вместо вас.

Ако обжалвате решение на *District Court*, имате право на пълно повторно разглеждане на делото. Също така имате право да обжалвате наложеното ви наказание. Ако обжалвате решение на *Circuit Court* или на *Central Criminal Court*, може да обжалвате по законсъобразност или ако смятате, че при разглеждането на делото са били допуснати процесуални грешки. Също така може да обжалвате наложеното ви наказание.

Какво се случва, ако обжалвам?

Ако обжалвате решение на *District Court*, изпълнението на присъдата се спира докато се разглежда жалбата ви. В този случай трябва да дадете гаранция, която може да се изразява във внасяне на определена сума пари. Ако сте в затвора, когато обжалвате решението на *District Court*, може да бъдете освободен, след като подадете уведомлението за жалбата и внесете гаранцията. Ако сте в затвора и искате да обжалвате, затворническите власти ще ви снабдят със съответните формуляри.

Ако обжалвате решение на *District Court*, може да минат месеци преди жалбата да бъде разглеждана. Ако обжалвате решение на *Circuit Court* или на *Central Criminal Court*, този период от време може да е доста по-дълъг.

Ако обжалвате решение на *District Court*, в производството по жалбата имате право да представяте нови доказателства и да привеждате нови юридически аргументи. Ако обжалвате решение на *Circuit Court* или *Central Criminal Court*, по принцип не ви е разрешено да представяте нови доказателства и можете да правите това само при изключителни обстоятелства.

Какво се случва при разглеждане на жалбата?

Ако обжалвате решение на *District Court*, делото се разглежда отново по същество. Ако обжалвате решение на *Circuit Court* или на *Central Criminal Court*, вие или вашият адвокат може да посочите пред съда аргументите, поради които смятате, че вашата присъда трябва да бъде отменена или защо според вас наложеното ви наказание е принципно неправилно.

Какво се случва, ако обжалването е успешно/неуспешно?

Ако жалбата бъде уважена, делото приключва и ще бъдете освободен от всякакви задължения по отношение на него. Ако жалбата бъде отхвърлена, апелативният съд ще потвърди присъдата ви. Ако апелативният съд смята, че първоначално наложеното наказание е неправилно по същество, той може да го увеличи или намали.

След като жалбата ви е била разглеждана, нямате право да обжалвате повече. Въпреки това, Наказателният апелативен съд може да ви позволи да обжалвате пред Върховния съд (*Supreme Court*), ако случаят ви поставя правен въпрос от изключителна обществена значимост.

Няма обща разпоредба, която да предвижда обезщетяването ви, ако жалбата е уважена. Когато обжалвате присъда пред Наказателния апелативен съд, може да е възможно обезщетение, ако сте бил жертва на съдебна грешка. Това се случва, когато Наказателният апелативен съд отменя присъда и удостоверява, че новооткрити доказателства сочат, че е била допусната съдебна грешка. Това се случва много рядко. Ако Наказателният апелативен съд удостовери, че е допусната съдебна грешка, може да се обърнете към [министъра на правосъдието](#) за обезщетение.

Присъдата срещу вас се вписва в регистъра за съдимост, след като съдията е приел, че сте виновен за извършеното престъпление.

Присъдата е окончателна, ако са ви признали за виновен или ако сте се признал за виновен. Въпреки това имате право да обжалвате. Ако жалбата бъде уважена, присъдата трябва да се заличи от регистъра.

Аз съм от друга държава-членка. Могат ли да ме върнат там след процеса?

Ако сте осъден за престъпление, съдът не може да ви върне обратно във вашата държава. Той обаче може да препоръча на министъра на правосъдието да бъдете депортиран. Той може също така да отложи изпълнението на присъдата ви или на част от нея при условие, че напуснете страната. Това не означава, че сте депортиран, но ако не успеете да напуснете страната, ще бъдете лишен от свобода. Ако сте в затвора, може да се обърнете към министъра на правосъдието с искане да бъдете прехвърлен извън Ирландия, за да изтърпите остатъка от присъдата си в друга държава-членка.

Ако съм осъден, мога ли да бъда съден отново за същото престъпление?

Ако сте осъден, не може да бъдете съден отново за същото престъпление. Ако сте бил осъден в друга държава-членка, не можете да бъдете съден отново в Ирландия за същото престъпление.

Информация за обвинението/присъдата

В регистъра за съдимост се съдържат всички присъди, постановени срещу вас. Ако сте пълнолетен, тази информация ще се пази в постоянно досие от *Gardai* (Националната полиция). Полицията може също така да разполага и с друга информация за вас. Имате право да поискате поправянето или заличаването на всяка неправилна лична информация, която се отнася до вас. Може да поискате тази информация от [Garda Central Vetting Unit \(Централно административно звено на полицията\)](#). Ако Полицията не ви даде достъп до тази информация, или не коригира неправилната информация, имате право да се обърнете към [Комисаря по защита на личните данни \(Data Protection Commissioner\)](#).

Връзки по темата

[Ирландски съдилища](#)

[Съвет за информация на гражданите](#)

[Комисар по защита на личните данни](#)

Последна актуализация: 27/04/2012

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [en](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

5 - Пътни и други дребни нарушения

Как се третират дребните пътни нарушения?

Дребни нарушения като шофиране с превишена скорост, говорене по мобилен телефон по време на шофиране или неправилно паркиране обикновено се наказват с “фиш за фиксирана глоба”, който ви дава определен срок да платите глобата по пощата. Случаят ви ще бъде разгледан от съда само ако не платите глобата. В някои случаи ще ви бъде издаден фиш при установяване на нарушението, а в други фишът ще бъде изпратен на адреса ви.

Някои от нарушенията, които се наказват с фиксирана глоба обаче включват и “наказателни точки”, които се начисляват на шофьорската ви книжка, и ако съберете общо дванадесет наказателни точки в рамките на три години, ще ви бъде забранено да шофирате в Ирландия. Ако платите фиксираната глоба, ще ви бъдат начислени по-малко точки, отколкото ако случаят бъде разгледан от съда и бъдете осъден. Европейският съюз в момента работи върху проект за хармонизиране на базите данни с шофьорски книжки, съществуващи в държавите-членки.

Пътните нарушения почти винаги се санкционират от обикновената полиция. Трябва да имате предвид, че в Ирландия шофьорите са задължени по закон да носят шофьорските си книжки със себе си и трябва да ги представят на полицията при поискване.

Ако живеете в Ирландия, а сте гражданин на друга държава-членка, по време на процеса спрямо вас ще се прилага същият режим както спрямо ирландските граждани.

Ако случаят ви стигне до съда, той ще бъде разгледан от районния съд (първа инстанция) в състав от един съдия без съдебни заседатели. Ако не сте удовлетворен от резултата, можете да обжалвате решението, в частта за осъждането или наказанието, пред по-висшата инстанция (вижте [информационен лист 4](#)).

Ще бъдат ли вписани нарушенията в досието ми в регистъра за съдимост?

Всички осъждания за пътни нарушения се записват в компютърния регистър на полицията. Много дребни нарушения, като шофиране с превишена скорост, обикновено не се смятат за криминални деяния. Ако обаче ви е повдигнато обвинение за по-сериозно нарушение, като например опасно шофиране, шофиране след употреба на алкохол или без застраховка, присъдите ще бъдат вписани в досието ви в регистъра за съдимост. За тези правонарушения се прилага процедурата, описана в [информационен лист 4](#). Ако ви бъде повдигнато обвинение за такова нарушение, незабавно потърсете правен съвет.

Каква е процедурата при други дребни нарушения?

Най-често срещаните дребни нарушения са шофирането с превишена скорост или говорене по мобилен телефон по време на шофиране. Други нарушения като шофиране в автобусната лента се наказват с “[фиш за фиксирана глоба](#)”, но за тях не се начисляват наказателни точки.

Шофирането без разумно съобразяване с останалите участници в движението, което включва небрежно шофиране, се наказва с глоба и начисляване на наказателни точки.

Трябва да се явите пред съд само ако не платите фиша с фиксираната глоба. Този случай също подлежи на разглеждане от районния съд. Винаги можете да обжалвате решението на районния съд, както е посочено по-горе.

Последна актуализация: 27/04/2012

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [el](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Обвиняеми (наказателни производства) - Гърция

В тези информационни листове се обяснява какво се случва, когато сте заподозрян или обвинен в престъпление, което е предмет на съдебен процес.

Кратко представяне на наказателния процес

Разследване/ образуване на производство

Тази част от процеса започва с уведомяването на прокурора, че има данни за извършено престъпление. Тя продължава с образуване на наказателно производство и приключва с изправяне на обвиняемия пред съда или оттегляне на обвиненията.

Целта на този етап е да се изясни случаят във възможно най-голяма степен и да се определи дали са налице достатъчно данни за извършено престъпление, за да бъде

изправен обвиняемият пред компетентния съд.

Съдебни заседания

На този етап делото се гледа докато се стигне до издаване и обявяване на присъда.

Средства за правна защита

Това са средствата, които законът предоставя на дадено лице, за да може да оспори решението на наказателен съд.

Те са:

Обжалване, което има за цел промяна или отмяна на оспорваното решение на основание на фактите или на неправилно тълкуване или прилагане на закона.

Ново разглеждане на делото и отмяна на присъдата с цел частично или пълно анулиране на решението, оспорвано на основание неправилно тълкуване или прилагане на закона.

Подробности за всички тези етапи на процеса и за вашите права могат да се намерят в информационните листове. Тази информация не замества получаването на правен съвет и предназначението ѝ е само да ви упъти.

За информация относно пътни нарушения, за които обикновено се налага глоба, преминете към [Информационен лист 5](#).

Ако сте жертва на престъпление, можете да намерите пълна информация за правата си [тук](#).

Роля на Европейската комисия

Моля, обърнете внимание, че Европейската комисия не играе никаква роля в наказателното производство в държавите-членки и не може да ви помогне, ако имате оплакване. Тези информационни листове съдържат информация за това как да подадете оплакване и до кого.

Следвайте хипервръзките по-долу, за да намерите необходимата ви информация

[1 – Получаване на правен съвет](#)

[2 – Моите права по време на разследването на престъплението и преди делото да влезе в съда](#)

Дознание/ предварително наказателно разследване/ наказателно разследване.

Арест/ мерки за процесуална принуда/ задържане под стража

Производство пред обвинителното отделение

Обиск, пръстови отпечатащи и ДНК

[3 – Моите права в съда](#)

[4 – Моите права след постановяване на решението от съда](#)

[5 – Пътни нарушения и други дребни правонарушения](#)

Последна актуализация: 17/11/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

1 – Получаване на правен съвет

Получаването на независим правен съвет е много важно, когато сте замесени по някакъв начин в наказателен процес. От информационните листове ще научите кога и при какви обстоятелства имате право да бъдете представляван от адвокат. В тях ще намерите разяснения и за това, какво ще направи адвокатът за вас. Този общ информационен лист ще ви упъти как да си намерите адвокат и как ще бъдат покрити разходите за него, ако не можете да си позволите да платите за правния съвет.

Намиране на адвокат

Ако се нуждаете от адвокат и не сте задържан под стража, можете да се свържете с [Атинската адвокатска колегия](#) или адвокатската колегия на района, където ще се води вашият процес (напр. [Солунска адвокатска колегия](#), [Адвокатска колегия на Пирея](#), [Адвокатска колегия на Хераклион](#) и др.).

Ако се нуждаете от адвокат, а сте задържан под стража, можете да поискате от полицията или от затворническите власти да ви помогнат за намирането на адвокат или да ви насочат към горепосочените адвокатски колегии.

Заплащане на адвокат

Ако сте с ниски доходи, можете да получите безплатна правна помощ. Тази помощ се състои в назначаването на адвокат, който да ви представлява. Назначението е валидно до края на процеса или на процедурата пред съдилищата от същото ниво, както и на всяко обжалване на решението.

Може да бъде назначен адвокат:

по време на изготвянето и предявяването на обвинението при някои конкретно определени правонарушения;

на етапа на наказателното разследване и разглеждането на делото, когато случаят касае тежко престъпление;

по време на разглеждането на делото – при наказуеми простъпки (дребни престъпления), разглеждани от Съд за дребни престъпления в

тричленен състав, за които се налага минимално наказание „лишаване от свобода“ за срок от шест месеца;

за да подаде жалба и да ви представлява по време на разглеждането на жалбата пред второстепенния съд, ако сте осъден на най-малко шест месеца лишаване от свобода от първоинстанционния съд;

за да подаде жалба срещу неправилно тълкуване и прилагане на закона, ако сте осъден на най-малко една година лишаване от свобода;

за да подаде молба за повторно разглеждане на делото, ако сте осъден на лишаване от свобода за срок от най-малко шест месеца.

Имате право на безплатна правна помощ дори когато доходите ви не са изключително ниски, стига да можете да докажете, че не сте в състояние да платите правните разноски поради разлика в издръжката на живота в държавата-членка, в която е постоянното ви местожителство, и в Гърция.

За да получите безплатна правна помощ и да ви бъде назначен адвокат, трябва да подадете молба до съда, който ще гледа делото, или до съда, пред който обжалвате или в който ще се разглежда молбата за повторно разглеждане на делото.

Тази молба трябва да бъде подадена 15 дни преди процеса или иска, за който търсите правна помощ. Молбата трябва да включва кратко описание на предмета на процеса или иска, както и доказателства за допустимостта ви за правна помощ и всички необходими документи за финансовото ви състояние (за повече подробности виж Закон 3226/4-2-2004, Държавен вестник А' 24/2004).

Връзки по темата

[Списък на адвокатските колегии](#)

Последна актуализация: 17/11/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

2 - Моите права по време на разследване на престъплението и преди делото да бъде разгледано от съда

Каква е целта на разследването?

Целта е да се съберат и съхранят доказателства и да се изследват всички следи, оставени на местопрестъплението.

Какви са етапите на разследването?

Дознание/ предварително наказателно разследване/ наказателно разследване:

Чрез дознанието прокурорът установява дали обвинението е добре обосновано и каква е вероятността да е било извършено престъпление.

Предварително наказателно разследване се провежда предимно в случаите, когато заподозреният е бил заловен при извършването на престъплението или когато евентуално забавяне би довело до възникване на непосредствен риск.

Наказателно разследване се провежда само в случай на по-тежки престъпления.

Арест – Мерки за процесуална принуда – Задържане под стража:

Когато заподозреният е разкрит при извършване на престъплението или е арестуван до един ден след извършването на престъплението, той може да бъде арестуван без заповед.

Когато заподозреният не е бил заловен на местопрестъплението, е необходимо да бъде издадена заповед.

Арестуваното лице се изправя пред прокурора в срок от 24 часа.

Мерки за процесуална принуда (например гаранция, задължение за обвиняемия да се явява редовно в полицейския участък, забрана за напускане на страната) се налагат, за да се предотврати извършването на други престъпления и да се гарантира, че обвиняемият ще се яви на полицейски разпит и в съда.

Задържане под стража: Ако посочените по-горе мерки за процесуална принуда са недостатъчни, при по-тежки престъпления заподозрените могат да бъдат задържани под стража. Задържането под стража може да бъде до 18 месеца за по-тежки престъпления или 12 месеца за по-леки престъпления и 6 месеца за повторно непредумишлено убийство по непредпазливост. Този срок се излежава в затвора.

Производства пред обвинителните отделения

Можете да прибегнете до тези производства или с цел отмяна на мярката за процесуална принуда или оставането под стража, или за да се оплачете за нередности по време на досъдебното производство.

Кой отговаря за провеждането на всеки един от тези етапи?

Дознанието се извършва от следователи и от прокурора.

Предварителното наказателно разследване се извършва от посочените по-горе лица, включително от разследващия магистрат, а наказателното разследване или разпитът се води само от разследващия магистрат.

Заповед за арест се издава от обвинителното отделение или от разследващия магистрат. Когато заподозреният е хванат на местопрестъплението, следователите и съответните полицейски служители са задължени, а всички граждани имат право да арестуват извършителя. Заповед за ограничаването на личната свобода и оставането под стража се издава от разследващия магистрат със съгласието на прокурора, както и от обвинителното отделение.

Производството пред обвинителното отделение се води от съдебни съвети в тричленен състав, в присъствието на прокурор.

Моите права по време на разследването

За по-подробна информация относно вашите права по време на разследването, натиснете дадените по-долу връзки.

[Дознание/ предварително наказателно разследване/ наказателно разследване](#)

[Арест/ мерки за процесуална принуда/ задържане под стража](#)

[Процедура пред обвинителното отделение](#)

[Претърсвания, пръстови отпечатащи и ДНК](#)

Дознание, предварително наказателно разследване, наказателно разследване (1)

Каква е целта на тези процедури?

Целта на дознанието е прокурорът да установи дали обвинението е основателно и да вземе решение за образуване на наказателно производство.

Предварително наказателно разследване се провежда, когато заподозреният е заловен по време на извършване на деянието или когато забавянето би довело до възникване на непосредствен риск (например унищожаване на отпечатащи от обувки, пръстови отпечатащи и др.).

Наказателно разследване се провежда само при престъпления или тежки наказуеми простъпки. Предварителното наказателно разследване и наказателното разследване се провеждат, за да се установят, съберат и съхранят доказателства, както и за да се съберат и изследват всички следи от престъплението.

Кой отговаря за този етап?

Дознанието се води от разследващите органи и от прокурора.

Предварителното наказателно разследване се води от горепосочените лица, заедно с разследващия магистрат.

Наказателното разследване се води само от разследващия магистрат.

Дознанието и предварителното разследване се наблюдават от прокурора към Наказателния съд за леки престъпления, а наказателното разследване – от прокурора към Апелативния съд.

Има ли приложими срокове?

Продължителността на дознанието е 4—8 месеца. Продължителността на наказателното разследване е максимум 18 месеца. Ако се провежда допълнително разследване, продължителността му е 3—5 месеца.

В големите градове тези срокове могат да бъдат удължени. Няма санкции за неспазването им.

Срокът за предоставяне на обяснения по време на дознанието и за внасяне на възражение по време на предварителното разследване и разследването е минимум 48 часа и може да бъде удължен.

Няма никакви санкции за неспазването от ваша страна на срока при първите две процедури. Въпреки това, при наказателно разследване, ако определеният срок не бъде спазен, разследващият магистрат има право да издаде заповед за принудително довеждане на обвиняемия пред съда и/или заповед за арест.

Какво ще ми кажат за случващото се?

Щом бъдете призовани да участвате в посочените по-горе процедури, имате право:

Да поискате от разследващия орган да ви бъде направено за ваша сметка фотокопии на всички съответни правни документи, включително описание на обвиненията,

Да поискате срок от минимум 48 часа и

Да си наемете адвокат.

Ще ми бъде ли предоставен преводач, ако не говоря езика?

Да. Преводачът ще превежда вашите показания на разследващите органи, както и техните въпроси.

На какъв етап ще мога да говоря с адвокат?

Веднага щом се явите пред разследващия орган, можете да поискате вашия адвокат да бъде уведомен или да ви бъде разрешено да му се обадите. Имате право също така да откажете да говорите до пристигането на адвоката ви.

Властите са задължени да осигурят преводач единствено по време на разпита ви. През останалото време вие трябва да уредите с вашия адвокат осигуряването на преводач, ако искате такъв.

Задължително ли е да бъда представяван от адвокат? Мога ли да си избира адвокат?

Задължително е само при тежки престъпления. Изборът на адвокат зависи от вас. Въпреки това, ако нямате адвокат в случай на тежко престъпление, разследващият магистрат ще ви назначи такъв по време на разследването.

Ще ми искат ли сведения? Трябва ли да давам сведения?

Могат да ви зададат въпроси във връзка с обвиненията. Имате право да запазите частично или пълно мълчание и правото да не се самоуличавате. Можете да откажете да отговаряте по всички въпроси, които биха могли да ви навредят.

Мога ли да се свържа с член от семейството си или с приятел?

Имате право да се свържете със семейството си или с приятели по телефона. Допустими са посещения от членове на семейството ви и, по изключение, от приятели.

Мога ли да се консултирам с лекар, ако се нуждая от такъв?

Ако имате здравословен проблем, можете да поискате да се консултирате с лекар.

Мога ли да се свържа с моето посолство, ако съм от друга държава?

Да, имате право на това.

Аз съм от друга държава. Длъжен ли съм да присъствам по време на разследването?

Не, не сте длъжен.

Мога ли да участвам чрез видеоконферентна връзка?

В Гърция законът не предвижда възможност за участие чрез видеоконферентна връзка.

Мога ли да бъда върнат в моята страна по местоживееене?

На този етап не можете да бъдете депортиран.

При какви обстоятелства бих могъл да бъда задържан или освободен?

Ще бъдете задържан, ако са налице достатъчно данни, че сте извършили тежко правонарушение **и**

нямате известен адрес в Гърция,

сте предприели стъпки за напускане на страната,

в миналото сте бягали от закона,

осъждани сте за бягство от затвора или за оказване помощ на задържано лице да избяга, или за нарушаване на ограниченията за местоживееене, както и ако

има основания да се смята, че възнамерявате да избягате,

сте били осъждани, което засилва вероятността да извършите други престъпления.

Могат също така да ви бъдат наложени мерки за процесуална принуда или можете да бъдете освободен.

Какви права/ задължения имам?

Имате право да ви бъде предоставено време да проучите съдебното досие и да си наемете до двама адвокати. Трябва да се явите лично на разследването, тъй като присъствието само на вашия адвокат не е достатъчно.

Ако разследващият магистрат реши, че трябва временно да бъдете задържан, можете да обжалвате в срок от 5 дни пред обвинителното отделение. Можете също така да подадете молба до самия разследващ магистрат или до обвинителното отделение за отмяна на решението за задържането ви под стража или за замяната му с друг вид мярка за неотклонение.

Мога ли да напускам страната по време на разследването?

Да, ако не ви е наложено условие, забраняващо ви това.

Претърсвания, пръстови отпечатьци, ДНК

За допълнителна информация относно вашите права, вижте [Претърсвания, пръстови отпечатьци, ДНК \(4\)](#).

Мога ли да обжалвам?

Ако по време на досъдебната процедура е било предприето неправомерно действие, можете да се обърнете с молба до обвинителното отделение и да поискате да бъде отменено действие и досъдебният процес да бъде повторен.

Мога ли да се призная за виновен по всички или по някои от обвиненията преди процеса?

Можете да се признаете за виновен на всеки един етап преди процеса. Можете също да се откажете от самопризнанието си. Във всички случаи съдът е свободен да прецени вашето самопризнание.

Могат ли обвиненията да бъдат променени преди процеса?

Обвиненията не могат да се променят. Може само да бъдат формулирани по-точно. Не могат да се прибавят допълнителни обвинения.

Мога ли да бъда обвинен в правонарушение, за което вече съм бил обвинен в друга държава-членка?

Бихте могли да бъдете обвинен, ако правонарушението е било извършено в чужда страна срещу гръцки гражданин и се класифицира като тежко или леко престъпление по гръцките закони. При тежки престъпления гръцките закони са приложими за всички, без оглед на законите, действащи на мястото на престъплението.

Ще получа ли информация за свидетелите, които са дали показания срещу мен?

Имате право на такава информация, тъй като могат да ви бъдат предоставени всички документи в съдебното досие, които включват и показанията на свидетелите. Можете да получите информация преди да се изкажете в своя защита, а също и след това.

Ще получа ли информация за други доказателства срещу мен?

Следователят има задължението да ви предостави фотокопия от съдебното досие и да ви покаже всички имащи отношение материали преди да направите своето изявление.

Ще поискат ли от мен да предоставя информация за моето криминално досие?

Разследващият магистрат ще получи вашето криминално досие по надлежния ред по време на етапа на наказателното разследване.

Арест/ Наложени мерки за неотклонение/ Задържане под стража (2)

Защо се предприемат тези действия?

Когато извършителят е заловен при извършването на престъпление, арестът му има за цел да гарантира, че той ще бъде предаден на правосъдието. В други случаи на арест, задържане под стража и налагане на мерки за неотклонение, целта е да се гарантира, че обвиняемият ще се яви пред разследващите и съдебните власти.

Кой е отговорен?

Заповед за арест се издава от обвинителното отделение или от разследващия магистрат. Заповедта за задържането под стража и налагането на мерки за процесуална принуда също изхождат от същите лица. Когато извършителят е заловен при извършването на престъпление, арестът може да бъде извършен от следователите или полицейските служители.

Има ли приложими срокове?

След като ви арестуват, трябва да бъдете изправен пред прокурора в срок от 24 часа. Неспазването на този срок няма никакви последствия за вас. Има също срок за налагането на условие, изискващо от вас да се явявате периодично в полицията. Ако не спазите този срок, вместо условието за явяване в полицията може да ви бъде наложена мярка задържане под стража.

Какво ще ми кажат за случващото се?

Когато са ви заловили при извършването на престъпление, веднага при ареста ви полицейските служители трябва да ви кажат защо сте арестувани. Ако бъдете изправени пред разследващия магистрат, той ще ви даде пълна информация за обвиненията, които могат да ви бъдат предявени. Същото се отнася и за налагането на мярка за неотклонение, както и за задържането под стража.

Преди да бъде взето решение по тези въпроси, трябва да сте получили всички относими документи от разследващия магистрат.

Ще ми бъде ли осигурен преводач, ако не говоря езика?

Ако не говорите езика, трябва веднага да съобщите за това и да поискате устен преводач. Устният преводач ще превежда всичко, което казвате, всички въпроси, които ви се задават, и всички документи, които ви се показват.

На какъв етап ще мога да говоря с адвокат?

Ако бъдете арестуван, можете да поискате адвокатът ви да бъде уведомен незабавно или да ви се позволи да му се обадите. Освен това имате право да откажете да отговаряте на въпроси, ако той не се появи.

Ако не познавате адвокат, можете да се свържете с вашето посолство или с местната адвокатска колегия. Осигуряването на устен преводач, за да можете да разговаряте с адвоката си, е ваш проблем, а не на разследващите власти. При налагането на мярка за неотклонение, или при налагането на мярка „задържане под стража“, първо говорете с адвоката си. Той ще направи изявление от ваше име и ще присъства по време на наказателното разследване.

Трябва ли да бъда представляван от адвокат? Мога ли да си избира адвокат?

Задължително е само при тежки престъпления. Имате право да си изберете адвокат. При дело за тежко престъпление, ако нямате адвокат, ще ви бъде назначен такъв по време на разследването, ако поискате.

Ще ми искат ли сведения? Трябва да давам сведенията, поискани от мен?

Ще ви питат във връзка с обвиненията. Можете да откажете да отговаряте на всички въпроси, които биха могли да ви навредят.

Мога ли да се свържа с член от семейството си или с приятел?

Имате право да поискате от следователите разрешение да се свържете с тях.

Мога ли да се консултирам с лекар, ако се нуждая от такъв?

Да, ако имате здравословни проблеми.

Мога ли да се свържа с моето посолство, ако съм от друга държава?

Да, имате право на това.

Аз съм от друга държава. Трябва ли да присъствам по време на разследването?

Не сте задължен, освен когато е необходимо да се извърши телесен обиск.

Мога ли да участвам чрез видеоконферентна връзка?

Законът все още не предвижда възможност за разследване на правонарушение чрез видеоконферентна връзка.

Мога ли да бъда върнат в моята страна по местоживееене?

На този етап не можете да бъдете депортиран.

При какви обстоятелства мога да бъда задържан под стража или освободен?

Ще бъдете задържан под стража, ако разследващият магистрат се споразумее с прокурора или ако обвинителното отделение издаде заповед за това. Ще бъдете задържан под стража, ако има сериозни признаци, че сте извършили тежко престъпление и:

Нямате известен адрес в Гърция,

Сте предприели стъпки за напускане на страната,

В миналото сте бягали от закона,

Осъдени сте за бягство от затвора или за оказване помощ на задържано лице за бягство, или сте нарушили ограниченията за местоживееене, както и ако

Има основания да се смята, че възнамерявате да избягате,

Били сте осъждан.

Също така могат да ви бъдат наложени мерки за процесуална принуда или можете да бъдете освободен.

Какви са моите права и задължения?

Имате право на време за проучване на съдебното досие, както и да си наемете до двама адвокати. Ако сте задържан под стража, можете в срок от 5 дни да обжалвате пред обвинителното отделение това решение на разследващия магистрат. Можете също така да подадете молба до самия разследващ магистрат или до обвинителното отделение за отмяна на решението за задържането ви под стража или за замяната му с друга мярка за неотклонение.

Мога ли да напусна страната по време на разследването?

Можете да направите това, след като изтече срокът на ареста ви и при условие че не е ви е наложена забрана за напускане на територията на Гърция.

Претърсвания, пръстови отпечатьци, ДНК

За информация относно вашите права, вижте [Претърсвания, пръстови отпечатьци, ДНК \(4\)](#).

Мога ли да обжалвам?

Ако в рамките на досъдебната процедура е било предприето неправомерно действие, можете да се обърнете с молба до обвинителното отделение и да поискате това действие да бъде отложено и досъдебният процес да бъде повторен.

Мога ли да се призная за виновен по всички или по някои от обвиненията преди процеса?

Имате право да се признаете за виновен, като това ви действие не би трябвало да има никакви положителни или отрицателни правни последици за вас.

Могат ли обвиненията да бъдат променени преди процеса?

Обвиненията не могат да се променят; възможно е само да им се даде по-точна формулировка. Не могат да се добавят никакви допълнителни обвинения.

Мога ли да бъда обвинен в правонарушение, в което вече съм бил обвинен в друга държава-членка?

Бихте могли да бъдете обвинен, ако деянието е извършено в чужда страна срещу гръцки гражданин. При тежки престъпления гръцките закони са приложими за всички, независимо от действащите закони по местоизвършване на престъплението.

Ще получа ли информация кои свидетели са свидетелствали срещу мен

Разбира се. Щом ви арестуват и ви бъде предявено предварително разследване или главно разследване, тази информация ще трябва да ви бъде предоставена преди да дадете своето обяснение за случилото се.

Ще получа ли информация за други доказателства срещу мен?

Следователят е задължен да ви предостави фотокопия от всички документи в съдебното досие преди да дадете своето обяснение за случилото се.

Ще поискат ли от мен да предоставя информация за моето криминално досие?

Не. Тази информация ще бъде изискана от съответния отдел.

Производство пред обвинителното отделение (3)

Каква е целта на този етап?

Обвинителните отделения са компетентните съдебни органи във връзка с досъдебното производство. Те осъществяват надзор за законността на предприеманите от разследващите органи действия, решават дали обвиняемият да бъде задържан под стража, дали следва да бъдат наложена мярка за неотклонение, вземат решения по други чувствителни въпроси, касаещи досъдебните процедури, и решават дали обвиняемият следва да бъде изправен пред съда или освободен.

Кой е отговорен на този етап?

Обвинителните отделения се състоят от трима съдии и включват обвинителното отделение при Наказателния съд за леки престъпления, обвинителното отделение при Апелативния съд и обвинителното отделение при Касационния съд.

Има ли приложими срокове?

Да, има срокове и ако не ги спазите, няма да можете да упражните правата си.

Какво ще ми кажат за случващото се?

Можете да получите информация за напредъка по вашето дело от Секретариата на съветите и ще бъдете надлежно уведомен за всички решения.

Ще ми бъде ли осигурен преводач, ако не говоря езика?

Ако се явите пред Съветите, имате право на устен преводач.

На какъв етап ще мога да говоря с адвокат?

Имате право на правен съвет и можете да комуникирате с вашия правен съветник на всеки етап от производството. Ако възникне проблем във връзка с превода, за него можете да се погрижите вие или вашия адвокат.

Трябва ли да бъда представяван от адвокат? Мога ли да си избира адвокат?

Не е задължително. Ако желаете, можете да се представлявате сам или да бъдете представяван от вашия адвокат. Имате право да си изберете адвокат, с изключение на случаите, когато ви е назначен такъв.

Могат ли да искат сведения от мен? Трябва ли да дам сведения?

Могат да поискат от вас да дадете сведения за престъплението, в което сте обвинен. Имате право да мълчите и да не се самоуличавате. Можете да откажете да отговаряте на въпроси, ако това би било във ваша вреда.

Мога ли да се свържа с член от семейството си или с приятел?

Да, можете. Ако сте задържан под стража, можете да направите това по време на часовете за посещения.

Мога ли да се консултирам с лекар, ако се нуждая от такъв?

Да, ако имате здравословни проблеми.

Мога ли да се свържа с моето посолство, ако съм от друга държава?

Да, имате право на това.

Аз съм от друга страна. Трябва ли да присъствам по време на разследването?

Само ако вие поискате и съдът разреши.

Мога ли да участвам чрез видеоконферентна връзка и др.?

В закона все още няма разписани процедури чрез видеоконферентна връзка.

Мога ли да бъда върнат в моята страна по местоживееене?

На този етап не можете да бъдете депортиран.

Ще бъда ли задържан под стража или ще бъда освободен? При какви обстоятелства?

Ще бъдете задържан под стража, ако обвинителното отделение издаде заповед за това. Също така може да ви бъде наложена мярка за неотклонение или можете да бъдете освободен.

Мога ли да напускам страната по време на разследването?

Можете, след като изтече срока на ареста ви и при условие че не ви е наложена забрана за напускане на територията на Гърция.

Ще ми поискат ли пръстови отпечатащи, проби от моята ДНК (напр. косъм, слюнка) или други телесни течности?

Обвинителното отделение би могло да разпорежи това.

Може ли да ми бъде извършен телесен обиск?

Не по нареждане на съвета, но евентуално по разпореждане на следователите или служителите от предварителното следствие. При всеки такъв случай можете да поискате адвокатът ви да присъства по време на обиска.

Може ли да бъде извършено претърсване в дома ми, на служебното ми място, колата ми и др.?

Такива претърсвания не могат да бъдат нареджани на етапа, на който участват съветите.

Мога ли да обжалвам?

Съществуват средства за правна защита, които можете да използвате, за да обжалвате решенията на съветите.

Мога ли да се призная за виновен за всички или за някои от обвиненията преди процеса?

Имате право да се признаете за виновен и можете да направите това, като подадете кратко писмено изявление до съветите. Тези изявления са обвързващи и могат да повлияят на решението на съда.

Могат ли обвиненията да бъдат променени преди процеса?

Обвиненията не могат да се променят. Те могат само да бъдат формулирани по-точно от съветите. Не могат да се добавят нови обвинения.

Мога ли да бъда обвинен в правонарушение, за което вече съм бил обвинен в друга държава-членка?

Бихте могли да бъдете обвинен, ако деянието е извършено срещу гръцки гражданин. При тежки престъпления гръцките закони са приложими за всички, независимо от действащите закони по местоизвършване на престъплението.

Ще получа ли информация за свидетелите, които са свидетелствали срещу мен?

Разбира се, можете да получите информация както по време на този етап, така и преди това. Имате право да получите информация за всяка подробност от съдебното досие.

Ще ми бъде ли поискана информация за моето криминално досие?

Не, информацията ще бъде изискана от съответния отдел.

Претърсвания, пръстови отпечатьци, ДНК (4)

Ще ми поискат ли пръстови отпечатьци, проби от моята ДНК (напр. косъм, слюнка) или други телесни течности?

Ако ви арестуват, ще поискат да ви вземат отпечатьци и вие сте задължен да дадете такива. Задължително е също да позволите да ви вземат ДНК проба, когато са налице сериозни признаци, че сте извършили тежко престъпление. При положителна ДНК проба имате право да поискате тя да бъде повторена; ако не направите това, взетият генетичен материал ще бъде унищожен.

Може ли да ми бъде извършен телесен обиск?

Може да се наложи да ви подложат на телесен обиск, ако това е необходимо според лицето, извършващо разследването. Обискът не трябва да накърнява достойнството ви и трябва да се извърши на уединено място. Ако сте жена, обискът трябва да бъде извършен от жена. Ако поискат от вас да представите нещо или някакъв документ и вие направите това, не би следвало да ви подлагат на телесен обиск.

Може ли да бъде извършено претърсване в дома ми, на служебното ми място, колата ми и др.?

Може да бъде извършен обиск в дома ви, при условие че се провежда от съдебен служител и следовател в рамките на разследване или предварително разследване. Обиск на коли се извършва, когато е налице сериозно подозрение, че е извършено престъпно деяние, или когато това е абсолютно наложително.

Последна актуализация: 17/11/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

3 – Моите права в съда

Предварителна процедура

Кой ме уведомява, че трябва да се явя в съда, и как става това?

Прокурорът изготвя обвинителния акт, определя датата на процеса и призовава ответника, ищеца и свидетелите най-малко 15 дни преди процеса или 30 дни, ако живеят в други европейски страни.

Процедурата по време на процеса

Кой съд ще гледа делото?

Основните наказателни съдилища са Магистратският съд — за дребни правонарушения, Наказателният съд за леки престъпления и Наказателният апелативен съд в тричленен състав или юрисдикциите със смесен състав — за тежки престъпления. По принцип компетентен е местният съд по мястото на извършване на правонарушението.

Ще бъде ли открит процесът?

Да, освен когато публичността може да има неблагоприятен ефект върху обществения морал или когато това е в интерес на защитата на личния живот на страните в съдебния процес.

Кой ще постанови решение по делото?

В съдилищата от по-ниска инстанция решението се взема от съдиите, а в юрисдикциите със смесен състав – от съдиите и съдебните заседатели.

Могат ли обвиненията да бъдат променени по време на процеса?

Обвинението може да бъде променено в сходно с него обвинение. Единствено съдът е компетентен да се произнесе по правилната правна квалификация на фактите, предмет на доказване по делото, или по най-точната им характеристика.

Какво ще се случи, ако се призная за виновен по някои или всички обвинения по време на процеса?

Ако се признаете за виновен по конкретни обвинения, съдът ще ви определи наказание при отчитане на направените самопризнания. Възможно е да бъдете третиран по-снизходително при определянето на присъдата.

Какви са моите права по време на процеса?

Трябва ли да присъствам на процеса?

Не е необходимо да присъствате. Можете да бъдете представляван от вашия адвокат, освен ако съдът не реши, че присъствието ви е необходимо.

Ако живея в друга държава-членка, мога ли да участвам чрез видеовръзка?

Не можете, защото законът все още не предвижда възможност за участие по този начин.

Ще присъствам ли през цялото време на процеса?

Не е необходимо. Можете да се явите, след което да си тръгнете и по-нататък да бъдете представляван от вашия адвокат.

Ще разполагам ли с преводач, ако не разбирам какво става?

Ако не разбирате езика, на който се водят съдебните заседания, съдът е задължен да ви назначи преводач.

Трябва ли да имам адвокат? Ще ми бъде ли назначен адвокат? Мога ли да сменя адвоката си?

Трябва да имате адвокат само в случай на тежки престъпления, както и пред касационния съд. Ако не сте в състояние да си наемете адвокат, съдът е задължен да ви назначи такъв. Имате право да смените адвоката си, освен ако той не е назначен от самия съд (*ex officio*) при съдилищата от по-висша инстанция.

Мога ли да говоря на процеса? Трябва ли да говоря на процеса?

Можете, но не сте длъжни. Имате право да запазите мълчание.

Какви са последствията, ако не кажа истината по време на процеса?

Можете да не кажете истината. Ако ответникът дава неверни данни за себе си, това не се счита за престъпление.

Какви са правата ми по отношение на доказателствата срещу мен?

Мога ли да оспоря доказателствата, представени срещу мен?

Можете и имате право да направите това по време на защитата ви, или като вие самият дадете показания, като представите опровергавачи доказателства или като призовете ваши собствени свидетели.

Какви доказателства мога да представя пред съда в своя защита?

Можете да представите документални доказателства, редови свидетели или вещи лица.

При какви условия мога да внеса такива доказателства?

Няма предварителни условия; можете да представите доказателства пред съда, без да уведомявате когото и да било.

Мога ли да използвам частен детектив, за да се добия с доказателства в своя полза? Допустими ли са такива доказателства?

Можете да направите това и доказателствата ще бъдат допустими, доколкото са придобити по законен път.

Мога ли да поискам свидетели да говорят в моя полза?

Можете да представите колкото свидетели искате, а съдът е длъжен да допусне разпита на толкова свидетели на защитата, колкото са и свидетелите на обвинението.

Възможно ли е аз или моят адвокат да задаваме въпроси към другите свидетели по делото? Можем ли аз или моят адвокат да оспорим казаното от тях?

И двама можете да задавате въпроси и да оспорите казаното от тях по време на свидетелстването им.

Ще бъде ли взета под внимание информацията за моето съдебно досие?

Ако обвиняемият е признат за виновен, при определянето на присъдата съдът ще вземе под внимание осъдителните присъди, чийто общ срок надвишава 6 месеца лишаване от свобода.

Ще бъдат ли взети под внимание предишни осъждания в друга държава-членка?

Само ако са вписани в съдебното ви досие.

Какво ще се случи в края на процеса?

Какви са възможните резултати от процеса?

Оправдаване на обвиняемия, когато съдът не е убеден или се съмнява, че той е извършил престъплението, или на други правни основания, както и когато има основания за неналагане на наказание (например при искрено разкаяние).

Признаване на обвиняемия за виновен и налагане на наказание, когато съдът е убеден, че обвиняемият е извършил престъплението.

Прекратяване на наказателното производство при смърт на обвиняемия, оттегляне на обвинението от страна на жертвата, изтичане на давността на престъплението или когато самото престъпление бъде амнистирано.

Обявяване на наказателното преследване за недопустимо при наличие на предишно съответно решение, липса на обвинение (ако се изисква такова), иск или разрешение за преследване.

Обобщение на възможните присъди

Основни наказания: лишаване от свобода (до живот или за срок от 5 до 20 години), затвор (10 дни - 5 години), арест (1 ден – 1 месец), финансова санкция (150—15 000 евро), глоба (29—590 евро), задържане в център за задържане на непълнолетни или настаняване в психиатрично заведение.

Допълнителни наказания: лишаване от граждански права, забрана за упражняване на професия, публикуване на осъдителната присъда.

Мерки за сигурност: задържане на престъпници, за които е отсъдено, че не са наказателно отговорни, настаняване на алкохолици и наркозависими в центрове за детоксикация, въдворяване в трудови центрове, забрана за живеене в определен район, депортиране на чужди граждани и конфискация на имущество.

Каква е ролята на жертвата по време на процеса?

Жертвата участва или като страна по делото, или като свидетел. Като страна по делото (или „граждански ищец, представящ допълнителни опровергавачи доказателства“) жертвата участва с цел да търси компенсация под формата на финансово обезщетение за причинени емоционални щети или душевно разстройство, а като свидетел участва в подкрепа на обвинението.

Ако жертвата участва като граждански ищец, тя трябва да посочи това преди съдът да поиска представяне на доказателства.

Последна актуализация: 17/11/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

4 – Моите права след постановяване на решението от съда

Мога ли да обжалвам решението и/или присъдата?

Можете да подадете въззивна жалба срещу осъдителната присъда. Правото на въззивно обжалване зависи от вида и тежестта на наказанието, както и от това кой съд е произнесъл присъдата.

Например:

Ако присъдата е произнесена от наказателен съд за леки престъпления в едночленен състав, имате право да обжалвате, ако наказанието е „лишаване от свобода“ за срок над 60 дни или финансова санкция над 1000 евро;

Ако присъдата е произнесена от наказателен съд за леки престъпления в тричленен състав и съд, който разглежда жалби срещу решения на този съд, имате право да обжалвате, ако сте осъдени на лишаване от свобода за срок над 4 месеца или финансова санкция над 1500 евро;

Ако присъдата е произнесена от юрисдикция със смесен състав или съд, разглеждащ жалби срещу присъди за тежки престъпления в тричленен състав, имате право да обжалвате, ако наказанието е „лишаване от свобода“ за срок над 2 години за тежки престъпления или над 1 година — за леки престъпления /деликти/.

Можете да обжалвате оправдателна присъда само ако сте оправдани на основание искрено разкаяние или на основания, които накърняват доброто ви име.

Как мога да обжалвам?

За да обжалвате, трябва да изготвите жалба и да я подадете в регистратурата на съда, издал решението, като посочите основанията за обжалване, вашия домашен адрес и името на вашия адвокат.

Срокът за обжалване е 10 дни след издаването на решението на съда или връчването му, ако сте съдени във ваше отсъствие. Все пак, ако живеете в чужбина и е издадена задочна присъда или вашето местоживее не е било известно, срокът се удължава на 30 дни от датата на връчване на документите.

Какви са възможните основания за обжалване?

Можете да обжалвате на основание обстоятелствата по делото или начина на тълкуване на закона.

Какво ще се случи, ако обжалвам?

Делото ще бъде разгледано отново от второинстанционен съд.

Какво ще стане, ако съм в затвора, когато обжалвам?

Жалбата ще бъде предадена на прокуратурата, ще бъде определена дата за разглеждането ѝ и вие ще бъдете призован да се явите в съда. При определени законови условия можете да поискате временно спиране на изпълнението на наказанието до разглеждането на жалбата.

Колко време ще мине до разглеждането на жалбата?

Обикновено 1 до 3 години в зависимост от правонарушението, местонахождението на съда и това дали обвиняемият е в ареста.

Могат ли да представя нови доказателства при обжалването?

Да, можете да предявите нови доказателства пред апелативния съд. Процедурата е същата, както при първоначалния процес. Съдиите, които са гледали делото в първоинстанционния съд, не могат да го гледат във второинстанционния съд. Ще бъде разгледан въпросът дали жалбата е подадена по надлежния ред и в определения срок.

Какво ще се случи на съдебното заседание по жалбата?

Ако не се явите лично или чрез вашия законен представител, жалбата ви ще бъде отхвърлена и присъдата на съда от по-ниска инстанция ще бъде потвърдена. Ако се явите лично или чрез вашия законен представител, делото ще се гледа отново и вие можете да представите нови доказателства.

Какво може да реши съдът?

Апелативният съд няма правомощия да налага по-тежко наказание от това, определено от съда от по-ниска инстанция. Той може обаче да ви оправдае или да намали наказанието ви, или да наложи същото наказание като наложеното от съда от по-ниска инстанция.

Какво ще стане, ако обжалването е успешно/ неуспешно?

Ако мотивите за обжалването бъдат уважени, Апелативният съд може да ви оправдае или да намали наказанието ви; в противен случай ще остане в сила решението на първоинстанционния съд.

Имам ли право да обжалвам отново пред друг или по-висш съд?

Не, единствената възможност е отмяна на присъдата на второинстанционния съд при установяване на правни нарушения.

Ако се докаже, че първото решение е било погрешно, ще получа ли компенсация?

Не съществува разпоредба за присъждане на компенсация за издаване на несигурна присъда от първоинстанционен съд, освен когато сте лежали в затвора и след това при обжалването сте били оправдани.

Ако моето обжалване бъде успешно, присъдата ще остане ли в досието ми?

Ще бъдат включени само данни за решението на апелативния съд. Предишната присъда се заличава.

Кога присъдата е окончателна?

Присъдата става окончателна, ако не е подадена жалба на основание неправилно тълкуване и прилагане на закона или ако е подадена жалба, която впоследствие е отхвърлена от Върховния касационен съд (*Areios Pagos*).

Аз идвам от друга държава-членка. Могат ли да ме върнат там след процеса?

Могат да ви върнат в страната ви, ако съдът разпорежи депортирането ви. За да бъдете депортиран, трябва да сте осъден на лишаване от свобода за най-малко три месеца или заповедта за депортиране да е издадена като част от допълнително наказание, или да е необходимо налагането на мерки за сигурност. По-специално, в случай на осъдителни присъди за тежки престъпления, свързани с наркотици, депортирането е задължително и е доживотно.

Веднага ли става връщането ми?

Не, първо трябва да изтърпите наказанието си. Като извънредна мярка, ако сте осъден на лишаване от свобода до 5 години и е издадена заповед за депортирането ви, съдът може да реши да спре изпълнението на наказанието ви и да допусне незабавното ви депортиране.

Депортирането трябва да бъде разпоредено в рамките на решение на съда, когато наказанието не е било спряно и е било изтърпяно.

Можете да обжалвате, ако заповедта е издадена от първоинстанционен съд и сте бил също така осъден на лишаване от свобода за срок, който може да бъде обжалван. Жалбата трябва да се подаде в регистратурата на първоинстанционния съд.

Могат ли да бъда осъдени отново за същото престъпление в друга държава-членка?

Зависи от законодателството на съответната държава.

Ще бъде ли добавена информация за обвиненията и/или осъдителните присъди в съдебното ми досие?

Решението за осъждането ви ще бъде вписано в съдебното ви досие, само ако е окончателно. Тази информация ще бъде официално вписана в Бюрото за съдимост.

Съдебното ви досие се унищожава:

след смъртта ви или след като навършите 80 години;

ако сте осъден с отлагане на изпълнението на присъдата, досието ви се унищожава 5 години след изтичането на отлагателния срок, при условие че междувременно спирането на изпълнението не е вдигнато или отменено;

при изтичане на десет години след изтърпяване на наказание „лишаване от свобода“ до 1 месец за умишлено правонарушение или 2 месеца за правонарушение, представляващо престъпна небрежност, при условие че междувременно не сте бил осъден за друго престъпление.

За съхраняването на тази информация не се изисква вашето съгласие.

В случай на спор можете да поискате от прокуратурата към наказателния съд за леки престъпления да се произнесе по него. Впоследствие можете да обжалвате това решение пред обвинителното отделение за леки престъпления (*Misdemeanor Indictment Division*) в едномесечен срок от връчването му.

Последна актуализация: 17/11/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Как се третира дребните пътни нарушения?

Пътните нарушения, като превишена скорост, шофиране след употреба на алкохол, без предпазен колан, неспиране на червен светофар или на знак „СТОП“, неправилно спиране и паркиране, говорене по мобилен телефон по време на шофиране и др., се санкционират предимно по административен път. Обикновено с такива нарушения се занимава компетентният полицейски орган.

Каква е процедурата?

Ще ви бъде издаден талон, удостоверяващ извършеното от вас нарушение. В него ще бъде отбелязана наложената ви административната мярка или глоба, след което ще трябва да се явите пред съответния полицейски орган.

Какви са възможните наказания?

На извършителите на пътни нарушения в повечето случаи се налагат административни глоби (в размер от 40 до 2000 евро), както и други административни мерки, като отнемане на свидетелството за правоуправление или на регистрационните табели и талона на автомобила за определен срок.

Преследват ли се за такива нарушения граждани на други държави-членки?

Преследват се, ако са извършили нарушението в Гърция.

Мога ли да направя възражение?

Можете да подадете възражение срещу административното наказание в срок от три дни до органа, в който служи полицейският служител, наложил ви наказанието. Ако възражението ви не бъде уважено, ще трябва да заплатите въпросната сума на съответния орган на местната власт. Също така, ако ви е била наложена административна мярка, можете да се явите пред компетентния полицейски орган и да изложите възраженията си.

Ще бъдат ли вписани тези нарушения в съдебното ми досие?

Тези нарушения няма да бъдат вписани в съдебното ви досие, тъй като се санкционират по административен път и се налага единствено административно наказание.

Връзки по темата

 [Министерство на инфраструктурата, транспорта и мрежите](#)

Последна актуализация: 17/11/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Обвиняеми (наказателни производства) - Франция

В тези информационни листове се обяснява какво се случва, когато сте заподозрян или обвинен в закононарушение, което е предмет на съдебен процес. За информация относно дребни закононарушения като нарушения на правилата за движение по пътищата, които обикновено се санкционират с фиксирано наказание като глоба, преминете към [информационен лист 5](#).

Ако сте жертва на престъпление, можете да намерите пълна информация за правата си [тук](#).

Общо представяне

Съдебните юрисдикции са общо четири:

Полицейски съд (*Tribunal de police*)

Заседава в състав само от един съдия и разглежда главно дребните нарушения от пети клас. Въззивното обжалване е пред Отделението по обжалване на присъди по дела за леки престъпления (*Chambre des appels correctionnels*), но само в определени случаи.

Юрисдикция за дребни нарушения (*Juridiction de proximité*)

Заседава в състав само от един съдия. Тя разглежда дребните нарушения от първите четири класа.

Въззивното обжалване се извършва по същите правила както въззивното обжалване на решенията на полицейския съд.

Наказателен съд за леки престъпления (*Tribunal correctionnel*)

Обикновено е съставен от трима съдии и разглежда главно леки престъпления (*délits*).

Наказателното преследване може да се извършва било в съда по извършване на закононарушението, било в съда по местоживее на наказателно преследваното лице или на едно от тези лица, било в съда, в чиято юрисдикция е арестувано наказателно преследваното лице. Първоинстанционните решения се обжалват въззивно пред апелативния съд, в отделението по обжалване на присъди по дела за леки престъпления.

Наказателен съд (*cour d'assises*)

Той е компетентен да разглежда престъпления, извършени от пълнолетни лица, които не се разглеждат от някоя специализирана юрисдикция.

Съставен е от трима професионални магистрати и от девет съдебни заседатели, определени с жребий измежду френските граждани.

Въззивното обжалване на осъдителните присъди от прокуратурата и осъдените обвиняеми се извършва пред наказателен съд, съставен от дванадесет граждани съдебни заседатели и трима професионални магистрати. Обвиняемият и генералният прокурор могат да обжалват въззивно присъдата, постановена от наказателния съд, независимо дали е осъдителна или оправдателна. Гражданският ищец може да обжалва въззивно само частта относно определеното му от съда обезщетение.

Кратко представяне на наказателния процес

Стандартните етапи на наказателния процес са представени накратко по-долу

Разследване

Води се от полицията или жандармерията и има за цел да установи извършването на определено закононарушение, да събере доказателства за него и да издири неговите извършители. Разследването се води под надзора на прокурора на Републиката (*procureur de la République*). То е поетапно, когато наказателното преследване е възбудено от прокуратурата.

По-специално съществува разследване на заварено закононарушение (*enquête de flagrance*) и предварително разследване, което се извършва служебно от служител от съдебната полиция или съобразно указанията на прокурора на Републиката.

Във всички случаи разследването е закрито и без участие на страните.

Следствие

Разследването, водено от съдия-следовател, има за цел да събере доказателствата за извършване на определено закононарушение и да издири неговия извършител. То определя дали има достатъчно улики за предаване на извършителя за съдене от компетентната юрисдикция. То подготвя случая за разглеждане по същество в съда. То е закрито, но лицата, които са страни в процеса имат достъп до преписката и при определени условия могат да правят искания за извършване на следствени действия.

Съдебно решение

Съдебното заседание протича при условията на състезателност, то е публично и устно. След обсъждане съдиите вземат решение, което може да бъде обжалвано.

Подробности за всички етапи на процеса и за вашите права могат да се намерят в информационните листове. Тази информация не замества консултациите с адвокат и предназначението ѝ е само да ви упъти.

Роля на Европейската комисия

Моля обърнете внимание, че Европейската комисия не играе никаква роля в наказателното производство в държавите-членки и не може да Ви помогне, ако имате оплакване. Настоящите информационни листове съдържат информация за това как да подадете оплакване и до кого.

Следвайте хиперлинковете по-долу, за да намерите необходимата ви информация.

[1 — Консултация с адвокат](#)

[2 — Моите права по време на разследването](#)

Моите права по време на задържането под стража

Моите права по време на разпита при първото явяване

Статут на обвиняем и на помощен свидетел

Приключване на следствието

Европейска заповед за арест

Подготовка за процес от защитата

[3 — Моите права по време на съдебния процес](#)

[4 — Моите права след процеса](#)

[5 — Нарушения на Кодекса за движение по пътищата и други дребни закононарушения](#)

Връзки по темата

[Вашите права](#)

Последна актуализация: 06/12/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

1 — Консултация с адвокат

Получаването на независим правен съвет от адвокат е много важно, когато сте замесени по някакъв начин в наказателно производство. В информационните листове ви се обяснява кога и при какви обстоятелства имате право да бъдете представяван от адвокат. В тях ви се обяснява и какво ще направи адвокатът за вас. Този общ информационен лист ви ориентира как да си намерите адвокат и как ще бъдат покрити разходите за него, ако не можете да си позволите да му платите.

Как да намеря адвокат

Освен по наказателни дела, съдействието на адвокат не е задължително, но е препоръчително.

Свободният избор на адвокат е основен принцип.

Свободно можете да изберете адвокат, ако познавате такъв, или пък да поискате служебното му назначаване.

Можете да изберете адвокат по метода „от уста на уста“, ако познавате адвокат във вашето обкръжение или ако ваш близък ви препоръча някого.

Със списъка на адвокатите в близост до вашето местожителство можете да се запознаете в първоинстанционния съд (*Tribunal d'Instance*) във вашия град, в редица кметства или в най-близката до местожителството ви адвокатска колегия.

Също така можете да направите справка в телефонния указател или да потърсите информация в интернет.

Няколко уебстраници предлагат онлайн справочници с адвокати според областта, в която последните са специализирани:

[Висш адвокатски съвет \(Conseil National des Barreaux\)](#)

[Асоциация на адвокатите от Парижката адвокатска колегия \(Ordre des Avocats du Barreau de Paris\)](#)

[Министерство на правосъдието \(Ministère de la Justice\)](#)

Редица адвокатски колегии осигуряват също приемни в съдебните палати, в кметствата или в домовете за правосъдие и право (*Maisons de justice et du Droit*).

Ако сте задържан, вие разполагате с различни възможности при избора на адвокат.

В арестите са поставени списъци с адвокати.

Различни сдружения, работещи в затворите, могат да ви посъветват и да ви помогнат да изберете адвокат (Международен център за наблюдение на затворите — *Observatoire International des Prisons*, Сдружение на посетителите на затвори — *Association des Visiteurs de Prisons* и др.).

Консулските служби на вашата страна по произход могат да ви помогнат при избора на адвокат.

Можете също да поискате от председателя на вашата териториално компетентна адвокатска колегия да определи служебен адвокат, който да ви съдейства.

Как да заплатя на адвокат

Ако наемете адвокат, трябва да му заплатите възнаграждение. Адвокатските хонорари са свободни и се определят по споразумение с вас.

Можете да сключите споразумение относно хонорарите с адвоката, който има право да поиска от вас заплащането на вноски по време на работата по вашия случай.

Ако обаче финансовите ви възможности са под определен таван, при определени условия можете да ползвате [правна помощ](#).

Следователно съобразно доходите ви, държавата може да поеме отчасти или изцяло заплащането на хонорарите на служебния адвокат. Ако нямате право да ползвате правна помощ, служебното определяне на адвокат се трансформира в избор и тогава заедно с адвоката трябва да определите размера на хонорарите.

В случай че имате право само на частично поемане на разходите, вие ще трябва да заплатите на адвоката остатъка от дължимите хонорари.

Последна актуализация: 06/12/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

2 — Моите права по време на разследването и следствието и преди делото да бъде разгледано от съда

Каква е целта на разследването и следствието?

Съдебното разследване (*enquête judiciaire*) е съвкупността от действията по разследване на извършването на правонарушение, осъществявани от съдебната полиция (*police judiciaire*) под надзора на магистрат от съдебната система.

Съдебното разследване може да се извърши извън рамките на следствието (*instruction*) и се изразява в констатиране на правонарушения, събиране на доказателства и издирване на техните извършители.

Трябва да се прави разлика между разследването на заварено правонарушение (*enquête de flagrance*) и предварителното разследване (*enquête préliminaire*). Първото се извършва при правонарушенията, които са в процес на извършване или са току-що извършени и предоставя на полицията твърде големи правомощия за принуда. Второто се извършва в останалите случаи. Първоначално неговата уредба е била свързана с по-малко принуда, но тя съществено се доближава до разследването на заварено правонарушение благодарение на наскоро приети законодателни разпоредби.

При по-сложните случаи разследването може да се извърши в рамките на предварителното разследване и тогава то се изразява в изпълнение на делегираните от съдия-следователя правомощия. Следствието по-специално има за цел да установи дали има достатъчно улики, за да бъде предаден извършителят на дадено правонарушение за съдене на компетентната юрисдикция и ако е необходимо да подготви случая за разглеждане по същество в съда.

То е задължително само за престъпления.

Какви са етапите на разследването и на следствието?

Разследване на завареното правонарушение може да започне, когато дадено правонарушение е в процес на извършване или е извършено току-що или ако лице е заподозряно в извършването на правонарушение. Продължителността на това разследване е осем дни и при определени условия може да бъде удължена от прокурора на Републиката (*procureur de la République*) за срок не повече от осем дни.

В хода на разследване на завареното правонарушение служителят от съдебната полиция може по-специално да огледа мястото на правонарушението, да прави фактически констатации, да иземе всякакви предмети или материали, необходими за разкриване на истината, да извършва претърсване на жилищата на лицата, за които счита, че са взели участие в извършване на правонарушение или притежават доказателства или данни, свързани с деянията, да изслушва лицата, които могат да предоставят сведения за деянията или пък да задържи заподозряно за извършване на правонарушението лице.

При предварителното разследване служителят от съдебната полиция уведомява прокурора на Републиката веднага щом установи самоличността на възможния извършител на правонарушението.

При следствието, съдията разследва уличаващите и оневиняващите доказателства и извършва всички действия, които прецени за необходими за разкриване на истината. Той може да извърши тези действия по своя инициатива или по искане на прокурора на Републиката или на страните (например оглед на местопроизшествието, разпити, претърсвания и др.). Отказът на съдията трябва да бъде мотивиран и може да се обжалва по съдебен ред.

При съдебните поръчки съдия-следователят може да делегира извършването на тези действия на служителите от съдебната полиция.

Ако счита следствието за приключено, съдия-следователят уведомява едновременно за това страните и техните адвокати. В такъв случай прокурорът на Републиката и страните разполагат със срок от един месец, ако на лицето е повдигнато обвинение, или три месеца в противен случай, за да представят на съдия-следователя мотивирани становища или искания.

След изтичането на този срок, прокурорът разполага със срок от 10 дни (ако обвиненото лице е задържано) или един месец (в противен случай), за да представи на съдия-следователя допълнителни искания или становища с оглед представените доказателства.

Тогава съдия-следователят издава:

или разпореждане за прекратяване, ако счита, че деянията, за които е сезиран не съставляват нито престъпление, нито леко престъпление, нито дребно нарушение или ако извършителят на деянията е останал неизвестен или ако няма достатъчно улики срещу него, или разпореждане за предаване (за леки престъпления и дребни нарушения) или за повдигане на обвинение (за престъпления), ако са налице достатъчно улики срещу обвиненото лице за извършването на правонарушението.

Моите права по време на разследването и следствието

Моите права по време на задържането (1)

Моите права по време на разпита при първото явяване (2)

Статут на обвиняем и на помощен свидетел (3)

Приключване на следствието (4)

Европейска заповед за арест (5)

Подготовка на защитата за съдебния процес (6)

Моите права по време на задържането (1)

Ако сте заподозрян за извършването на правонарушение, служителят от съдебната полиция може да Ви задържи. Още при налагане на мярката той трябва да уведоми прокурора на Републиката или съдия-следователя, според случая.

За правонарушение не можете да бъдете задържан за повече от 24 часа, като този срок може да бъде продължен еднократно за нов период от 24 часа от прокурора на Републиката при съдебното разследване или от съдия-следователя при следствието.

Съществуват обаче изключения от режима на задържане. При тежки престъпления или организирана престъпна дейност, трафик на упойващи вещества или тероризъм, продължителността на задържане е по-голяма. Освен това, най-общо казано по отношение на малолетните лица условията за задържане и възможността за удължаване на тази мярка са регламентирани по-стриктно.

Неспазването на продължителността на задържане може да доведе до отмяна на мярката за неотклонение и на всички последващи действия, за които тя е необходима предпоставка.

Какво ще ми бъде съобщено за протичането на задържането под стража?

Правата на задържаното лице са основни права. Трябва незабавно да бъдете уведомен за естеството на правонарушението, за което се отнасят действията по разследване, за продължителността на задържането и за Вашите права. Тази информация трябва да Ви се съобщи на език, който разбирате. Поради това можете безплатно да ползвате услугите на устен преводач.

За тяхното съобщаване и изпълнение се съставят протоколи.

Право да се уведоми близък човек

Имате право да уведомите някои близък (лице, с което живеете обичайно, роднина по права линия, някой от вашите братя и сестри или Вашия работодател). С него по телефона ще се свърже служителят от съдебната полиция в срок от три часа, считано от задържането.

Право на медицински преглед

Имате право да искате медицински преглед на всеки 24 часа от задържането. Лекарят се избира от служителя от съдебната полиция или от прокурора на Републиката.

Право да поискате среща с адвокат

Можете да поискате среща с адвокат, чиято продължителност не може да надхвърли 30 минути. Тази среща е поверителна. Адвокатът може да представи писмено становище, което ще бъде приложено към преписката в производството.

Можете да изберете адвокат, ако познавате такъв или да поискате от председателя на адвокатската колегия да Ви го определи служебно (т.нар. „служебен“ адвокат).

При задържане за извършването на правонарушение можете да се срещате с Вашия адвокат още в началото на задържането и ако то бъде продължено — още в началото на продължаването.

Ако обаче сте задържан за правонарушение, свързано с престъпление или с организирана престъпна дейност, с трафик на упойващи вещества или с терористична дейност, можете да се срещнете с адвокат, считано от четиридесет и осмия или седемдесет и втория час.

Офицерът от съдебната полиция е изпълнил задължението си, ако е направил всичко възможно, за да се свърже с адвоката.

Право да запазите мълчание

Офицерът от съдебната полиция не Ви уведомява за това право, но въпреки това Вие имате право да запазите мълчание и да не се уличавате в извършването на престъпление.

Право да поискате консулството на държавата, чийто гражданин сте, да бъде уведомено за Вашия арест

Какви са последиците, ако не съм съгласен с начина, по който са записани показанията ми?

Можете да откажете да подпишете протокола, в който са записани.

Какво може да се случи в края на задържането?

Прокурорът на Републиката или съдия-следователят, според случая, по всяко време може да отмени задържането. Може да бъдете освободен или ако сте бил задържан в хода на съдебното разследване, да бъдете предаден или на съдия-следовател с цел започване на съдебно разследване, или на наказателен съд за леки престъпления.

Ако е започнало съдебно разследване, в края на разпита при първото явяване може Ви бъде повдигнато обвинение или да получите статута на помощен свидетел. Ако бъдете обвинен, може да бъдете поставен под съдебен контрол или задържан предварително.

Ако сте предаден на наказателен съд за леки престъпления, той може веднага да се произнесе по същество по делото, ако може да го направи или да Ви предостави срок, за да подготвите защитата си, ако направите искане за това. В този случай той ще се произнесе по въпроса за предварителното Ви задържане или поставяне под съдебен контрол.

Ще ми поискат ли пръстови отпечатащи, проби от моята ДНК или други телесни течности? Какви са моите права?

Ако сте свидетел или заподозрян в наказателно производство, след разрешение от прокурора на Републиката, спрямо Вас може да се извършват действия за вземане на външни проби (по-специално проби от слюнка за нуждите на идентификационен анализ на Вашата ДНК) и на външни идентификатори (по-специално вземане на Ваши пръстови отпечатащи, отпечатащи от длан или снимки).

Можете да откажете: но посочените по-горе действия се извършват законосъобразно, като при определени условия отказът Ви да се подчините съставлява леко престъпление, наказуемо с 1 година лишаване от свобода и глоба от 15 000 евро.

Може ли да ми бъде извършен телесен обиск?

По принцип служителят от съдебната полиция извършва ръчна проверка (кратки потупвания по дрехите) с цел да увери, че не притежавате никаква опасен за Вас или за околните предмет.

От съображения за сигурност или за нуждите на действията по разследване, служителят от съдебната полиция може да реши да бъде извършен и телесен обиск, които се изразява в пълно или частично събличане. Ако обискът е вътрешен, само лекар има право да Ви го направи.

Тези действия могат да бъдат извършени само от служител от съдебната полиция от същия пол като Вас.

Всички предадени вещи се оставят на съхранение и ще Ви бъдат върнати в края на Вашето задържане, ако бъдете освободен.

Може ли да бъде извършено претърсване в дома ми, служебните ми помещения, автомобила ми и т.н.?

Претърсване може да се извърши само между 06.00 часа и 21.00 часа. Въпреки това, претърсване, което е започнало преди 21.00 часа може да продължи през нощта.

Под надзора на магистрат се допускат изключения за правонарушението, свързани с организирана престъпна дейност, тероризъм, сводничество и трафик на упойващи вещества.

Претърсване може да бъде извършено във всяко жилище, в което е възможно да се намират предмети, чието откриване би било полезно за разкриване на истината.

Може да става въпрос за Вашето жилище или за това на друго лице, което може да притежава предмети, свързани с правонарушението.

Под жилище се разбира мястото, на което лицето е трайно установено, но също и мястото, което независимо дали обитава, има право да посочи като свой дом.

По този начин различните местопребивавания (например хотелска стая) и техните пристройки се считат за жилища.

Понятието за жилище е оставено на преценката на съдията. Така, ако по принцип превозно средство не се счита за жилище, положението се променя, ако то служи за жилище.

Мога ли да обжалвам?

Неспазването на посочените по-горе формалности води до нарушаване на правата на защитата и може да бъде предмет на производство за отмяна на претърсването и извършените изземания.

Съдебното разследване: Моите права по време на разпита при първото явяване (2)

Заседанието при първото явяване има за цел да бъдете изслушан относно деянията, които се твърди, че сте извършил.

След като снесе Вашата самоличност, съдия-следователят ще Ви напомни деянията, за които е сезиран и правната им квалификация.

Съдия-следователят Ви информира за Вашите права:

Имате право на заклет устен преводач,

Имате право на съдействие от адвокат (избран или служебен).

На това заседание можете да се явите придружаван от Вашия адвокат и в такъв случай ще бъдете разпитан веднага. В противен случай съдия-следователят е длъжен отново да Ви уведоми за правото Ви да получите съдействие, при необходимост от служебен адвокат.

Ако изберете да получите съдействие от адвокат, той може да се запознае с преписката и да Ви предаде нейното съдържание при определени условия.

Имате право да запазите мълчание.

Ако деянията, за които сте обвинен съставляват престъпление ще бъдете подложен на аудиовизуален разпит.

Могат ли да се признаят за виновни по всички или по някои от обвиненията преди процеса?

Можете да признаете деянията или само част от тях. Това е въпрос на стратегия, която трябва да обсъдите с Вашия адвокат.

Могат ли обвиненията да бъдат променени преди процеса?

В хода на следствието, вземащо предвид уличаващите и оневиняващите доказателства, деянията, за които е сезиран съдия-следователят могат да бъдат променени с оглед правната им квалификация (като престъпления, за които поради смекчаващи вината обстоятелства може да бъде наложено по-леко наказание, като престъпления).

Ако в хода на следствието се разкрият нови правонарушения, по искане на прокурора на Републиката съдията може да проведе разследване по тези нови деяния.

Могат ли да бъдат обвинени в правонарушение, за което вече съм бил наказателно преследван в друга държава-членка?

Ако сте обвинен в друга държава-членка, но не сте съден, може да отговорите за тези деяния на френска територия.

В замяна на това, ако сте съден за тези деяния в друга държава членка, съобразно принципа *non bis in idem* (Вие не може да бъдете съден втори път за същите деяния) Вие не може да бъдете нито обвинен, нито съден във Франция.

Ще получа ли информация за свидетелите, които свидетелстват срещу мен и за доказателствата, които съществуват срещу мен?

Съгласно принципа на състезателното начало всички доказателства (свидетелски показания, веществени доказателства) ще Ви бъдат предоставени, за да подготвите по най-добрия начин защитата си и да представите становището си.

Тези доказателства са приложени към преписката, от която можете да получите екземпляри, чрез Вашия адвокат след получаване на разрешение от съдията.

Вие и Вашият адвокат трябва да се въздържате от предаване на информация за доказателствата на трети лица с риск да нарушите тайната на следствието.

Ще бъде ли поискана информация за мен от регистъра за съдимост?

Задължително в следствената преписка ще има справка за Вас от регистъра за съдимост.

Гражданин съм на друга държава. Длъжен ли съм да присъствам по време на следствието?

Съгласно задълженията, които могат да бъдат определени със съдебния контрол, Вие няма да можете да напуснете Франция по време на следственото производство.

Статутът на обвиняем и на помощен свидетел (3)

В края на разпита при първото явяване, съдия-следователят или Ви уведомява за повдигнатото обвинение срещу Вас или Ви предоставя статута на помощен свидетел.

Повдигането на обвинение предполага, че срещу Вас съществуват основателни предположения или непротиворечиви сведения, допускащи участието Ви в извършването на правонарушение. Вие сте истинска страна в наказателния процес, което не е така при помощния свидетел.

Напротив, статутът на помощен свидетел предполага наличието на предположения, които обаче не са достатъчно сигурни, за да обосноват повдигането на обвинение срещу Вас. В това си качество, макар да не е страна в наказателния процес, помощният свидетел има достъп до преписката, ползва се с правата на защитата и може да иска до съдия-следователя извършването на редица действия.

От тези два статута произтичат различни последици. Единствено обвиняемият може да бъде поставен под съдебен контрол по мотивирано решение на съдията (и по този начин да му бъде забранено да напуска страната) или да бъде задържан предварително и само той може да бъде предаден за съдене на компетентната юрисдикция.

В този случай можете да правите искания за освобождаване.

Ако се ползвате със статута на помощен свидетел, във всеки момент от производството може да поискате да бъдете обвинен.

Какви са условията на съдебния контрол?

Може да бъдете поставен под съдебен контрол, ако наказанието, което може да Ви бъде наложено е лишаване от свобода или по-тежко наказание. Съдебният контрол се обосновава от нуждите на следствието (например, за да се избегне укриване в чужбина) или като мярка за сигурност (например забрана за приемане на жертвата или срещи с нея). По-голямата част от мерките, налагани в рамките на съдебния контрол, имат за цел да се предотврати укриването на извършителя на правонарушението.

Мярката може да бъде отменена по всяко време по решение на съдия-следователя, по искане на прокурора на Републиката или по Ваше искане. Ако направите такова искане съдия-следователят трябва да постанови решението си в срок от пет дни.

Ако решите да не изпълните задълженията, свързани със съдебния контрол, рискувате да бъдете задържан предварително.

Накрая, Вие можете да оспорвате разпореждането за поставяне под съдебен контрол с жалба до следственото отделение.

При какви условия се налага предварително задържане под стража?

За да бъдете предварително задържан е необходимо наказанието, което може да Ви бъде наложено, да е относително тежко: наказание, налагано от наказателен съд или от наказателен съд за леки престъпления, по-голямо или равно на три години лишаване от свобода.

То трябва да е единственото средство за запазване на уликите или веществените доказателства, необходими за разкриване на истината, за възпрепятстване на оказване на натиск върху свидетелите или жертвите и техните семейства, за възпрепятстване на тайно споразумяване за извършване на измама на обвиненото лице с неговите съизвършители или съучастници, за защита на обвиненото лице, за осигуряване на оставането Ви на разположение на правосъдието, за прекратяване на правонарушението или за предотвратяване на неговото извършване отново, а в областта на наказателното право прекратяване на определено извънредно и трайно смущение на обществения ред, породено от тежестта на правонарушението.

Можете да оспорвате разпореждането за предварително задържане под стража в срок от 10 дни, считано от уведомяването за него, чрез заявление до началника на затвора, в който сте задържан или до канцеларията на юрисдикцията, постановила решението.

Приключването на следствието (4)

Следствието приключва с определения. Те могат да бъдат от различно естество.

Определение за прекратяване

Съдията може да издаде определение за прекратяване, ако не е събрал достатъчно улики срещу Вас. То може да бъде пълно или частично прекратяване.

Ако е постановено частично прекратяване, съдия-следователят издава определение за предаване или за повдигане на обвинение за останалата част от деянията.

Ако е разпоредено пълно прекратяване и ако сте предварително задържан, Вие ще бъдете освободен и иззетите вещи ще Ви бъдат върнати. Можете да започнете процедура за получаване на обезщетение.

Въпреки това внимавайте, защото гражданският ищец може да подаде жалба срещу определението в срок от 10 дни, считано от уведомяването, до канцеларията на юрисдикцията, постановила решението.

Определение за предаване на съд

Ако съдията счита, че има достатъчно улики срещу Вас, той може да реши да Ви предаде за съдене на компетентната юрисдикция.

Ако сте поставен под съдебен контрол или сте предварително задържан, разпореденето ги отменя.

Въпреки това, с ново изрично мотивирано определение съдията може да реши да остави мерките в сила. Тяхната продължителност не може да надхвърля два месеца. Ако в края на този срок не сте бил призован пред компетентната юрисдикция, ще бъдете освободен.

С мотивирано определение относно невъзможността за съдебно решаване в срока от два месеца съдията може „само по изключение“ да разпореди две продължения по два месеца. Ако след изтичане на срока от шест месеца не сте съден, Вие ще бъдете освободен.

Нямате право да обжалвате това определение, освен ако считате, че предадените на наказателния съд за леки престъпления деяния съставляват престъпления, за които би трябвало да се издаде определение за повдигане на обвинение пред наказателния съд. С тази възможност за обжалване разполага и гражданският ищец.

Определение за повдигане на обвинение

То се постановява от съдия-следователя за престъпления.

Ако сте поставен под съдебен контрол мярката остава в сила след като съдията издаде определението си.

Като обвиняем Вие имате право да обжалвате определението.

Европейска заповед за арест (5)

Европейската заповед за арест е процедура, предназначена да замести процедурата по екстрадиция между държавите-членки.

Това е съдебно решение, което е издадено от държава-членка на Европейския съюз, с оглед задържане и предаване от друга държава-членка на издирвано лице, с цел наказателно преследване или изпълнение на присъда за лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане.

Всяка държава-членка може да вземе необходимите принудителни и пропорционални мерки срещу издирвано лице.

Когато издирваното лице бъде задържано то има право да бъде информирано за съдържанието на заповедта, както и да ползва услугите на адвокат и на устен преводач.

Във всички положения изпълняващият орган има право на преценка дали задържането на лицето да продължи, или да го освободи при определени условия.

Докато чака постановяването на решението изпълняващият орган провежда разпит на съответното лице. Най-късно шестдесет дни след ареста изпълняващият съдебен орган трябва да вземе окончателно решение по изпълнението на Европейската заповед за арест. След това тя незабавно уведомява за взетото решение издаващия орган. Ако обаче предоставената информация е недостатъчна, изпълняващият орган може да поиска от издаващия орган допълнителна информация.

Всеки период на задържане, свързан с Европейската заповед за арест, трябва да се приспадне от общата продължителност на евентуално наложеното наказание лишаване от свобода.

Подготовка за процес от защитата (6)

Отношенията с Вашия адвокат се основават на взаимно доверие, той е Вашият повереник. Като такъв той е длъжен да пази професионална тайна. В това качество не се колебайте да му задавате всякакви въпроси, които Ви тревожат и да искате от него всякакви уточнения, за да се избегнат недоразумения.

По време на първата Ви среща с него му предайте всички документи и информация, свързани с Вашето дело, за да подготви защитата при възможно най-добрите условия.

Обсъдете всички поставени от Вас въпроси, по-специално за протичането на производството, стратегията, която трябва да се приеме по отношение избора на производството или пък естеството на въпросите, които може да Ви бъдат зададени от магистратите, натоварени с Вашия случай.

Не се колебайте да задавате въпроси за крайния резултат от процеса, за наказанията, които може да Ви бъдат наложени и за условията за изпълнение, с които може да бъдат придружени.

Последна актуализация: 06/12/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

3 — Моите права по време на съдебния процес

Ако сте пълнолетен, признавате деянията, за които сте обвинен и става въпрос за леко престъпление, наказуемо с глоба или лишаване от свобода до пет години, можете да се ползвате от т.нар. процедура на „незабавно явяване в съда при предварително признаване на вината“.

Задължително трябва да бъдете подпомаган от адвокат. Тази бърза процедура способства за получаването на по-леки присъди.

Къде се провежда процесът?

Компетентността на юрисдикцията зависи от естеството на правонарушението и от териториалната компетентност. За дребните нарушения (*contraventions*) е компетентен полицейският съд (*tribunal de police*) или юрисдикцията за дребни нарушения по местоизвършване на деянията или по вашето местожителство.

По отношение на леките престъпления (*délit*) компетентен е наказателният съд за леки престъпления (*tribunal correctionnel*) по мястото на извършване на деянията, по вашето местожителство или по мястото на арестуването ви.

Накрая, за тежките престъпления (*crime*) е компетентен наказателният съд (*cour d'assises*) по мястото на извършване на деянията, по вашето местожителство или по мястото на арестуването ви.

Наказателният процес е устен и публичен. По изключение процесът може да се проведе *при закрити врати* в случай на непълнолетни правонарушители или по искане на пострадалия в случаи на изнасилване, мъчения и варварски деяния, придружени със сексуално насилие.

По делата за леки престъпления и за дребни нарушения, решенията се вземат от един или няколко професионални съдии, докато наказателният съд, съставен от девет граждани съдебни заседатели и трима професионални магистрати, взема решения с квалифицирано мнозинство от осем човека.

Могат ли обвиненията да бъдат променени по време на процеса?

Юрисдикцията се сезира единствено с деянията, посочени в обвинителния акт. Тя не може да взема предвид други деяния.

По време на съдебното заседание обаче, юрисдикцията има право да преквалифицира деянията, за които е сезирана, при условие че сте могъл да представите становището си по новите обвинения. Ако преквалифицирането води до включването на нови деяния в сезирането, вие трябва доброволно да приемете да бъдете съден за новите деяния.

Във Франция не съществува процедура, по която да се признаете за виновен. За някои леки престъпления е възможно само да се поиска използването на процедурата на незабавно явяване в съда при предварително признаване на вината преди процеса. Ако направите самопризнания те ще бъдат обсъдени и предоставени на преценката на съдиите, както всички останали доказателства.

Какви са моите права по време на процеса?

Присъствието ви е задължително през цялото времетраене на процеса. Ако нямате уважителна причина, ще бъдете съден във ваше отсъствие, освен ако съдът се съгласи да отложи съдебното заседание до вашето завръщане. Съдът обаче не е длъжен да уважи това искане. Въпреки това, ако адвокатът ви се е явил, той може да бъде изслушан и да ви представлява. По наказателни дела срещу вас може да бъде издадена заповед за арест.

Във Франция възможността за използване на видеоконференция е предвидена единствено за изслушването на свидетели, граждански ищци и вещи лица.

Ако не разбирате езика на юрисдикцията, служебно ще ви бъде назначен устен преводач.

Съдействието на адвокат е задължително по наказателни дела. То е въпрос на избор единствено в случаите на леко престъпление и дребно нарушение. По време на процеса можете да смените адвоката си.

По време на процеса ще ви бъде дадена думата. Въпреки това имате право да запазите мълчание през цялото времетраене на производството.

Това поведение може да окаже въздействие върху вътрешното убеждение на магистратите.

Не може да бъдете осъден единствено поради факта, че сте излъгал в съдебното заседание. При все това лъжата ще окаже въздействие върху решението на юрисдикцията. В допълнение, това може да постави в неблагоприятно положение стратегията на адвоката ви.

Какви са правата ми по отношение на доказателствата срещу мен?

Всички доказателства по преписката трябва да бъдат обсъдени при условията на състезателност, за да можете да ги обсъдите. По френското наказателно право доказването е свободно и доказателствата могат да бъдат представяни при всякакви обстоятелства. Следователно, вие можете да представите всички необходими доказателства и по-специално събраните такива от частен детектив, като единственото ограничение е те да са законни.

Можете да поискате да бъдат изслушани свидетели. Можете да задавате въпроси пряко или чрез вашия адвокат на свидетелите в съдебното заседание и да оспорвате свидетелските им показания с всякакви средства.

Ще бъде ли взета предвид информация за мен от регистъра за съдимост?

Данните за вас в регистъра за съдимост ще бъдат разгледани от магистратите. Справка от него е включена в преписката през цялото времетраене на производството. Възможно е сезираният с вашата преписка компетентен съдебен орган да поиска от друга държава-членка предоставянето на справки за вас от регистъра за съдимост.

Какво ще се случи в края на процеса?

Резултатите от вашия процес ще бъдат обсъдени предварително с адвоката ви, при условие че сте го информирал напълно за положението си.

Става въпрос по-специално за освобождаване, оправдаване или осъждане.

При осъждане, наказанията, които се предвиждат са:

Наказания с лишаване от свобода:

За тежки престъпления — доживотен затвор или лишаване от свобода за определен срок. При лишаването от свобода за определен срок Наказателният кодекс определя максималната му продължителност. Продължителността е между 10 и 30 години.

За леки престъпления — продължителността на лишаването от свобода е най-много 10 години.

Когато съществува възможност за намаляване на срока на изтърпяване на наказанията, свързани с лишаване от свобода, те могат да бъдат предмет на адаптиране, като условно освобождаване, частично освобождаване или намаляване на наказанието.

Други наказания:

Във всички случаи може да се наложи глоба, чийто размер се определя поотделно за всяко закононарушение.

При леките престъпления и дребните нарушения е възможно постановяването на „санкция-обезщетение“, изразяваща се в осъждане вредата, нанесена на жертвата, да бъде поправена.

Могат да бъдат налагани и допълнителни наказания. Може да се наложи полагане на общественополезен труд (с ваше съгласие), наказания, свързани с лишаване от права (свидетелство за правоправление и др.), конфискация на имущество, затваряне на заведение, забрана за упражняване на граждански права (избирателно право и др.) или забрана за издаване на чекове. В допълнение може да бъде наложена забрана за влизане във Франция (ако сте чужденец) или забрана за пребиваване.

Каква е ролята на пострадалия по време на процеса?

Жертвата може да присъства по време на процеса или да бъде представлявана. Ако не присъства и не е представлявана се счита, че е оттеглила иска си. Жертвата може да е инициатор на обвиненията. По време на процеса нейното присъствие или това на нейния адвокат позволява да се осигури защитата на нейните интереси и да се поиска поправка на вредата, която е понесла.

Последна актуализация: 06/12/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

4 — Моите права след процеса

Мога ли да обжалвам присъдата?

При делата, свързани с дребни нарушения, можете да обжалвате въззивно някои решения на полицейския съд (*tribunal de police*) и на юрисдикцията за дребни нарушения (*jurisdiction de proximité*) в срок от 10 дни, считано от постановяването им, пред Отделението по обжалване на присъди по дела за дребни нарушения (*Chambre des appels correctionnels*).

При делата за леки престъпления, можете да обжалвате въззивно присъдата на наказателния съд за леки престъпления в срок от 10 дни, считано от нейното постановяване, пред Отделението по обжалване на присъди по дела за леки престъпления.

При наказателните дела, можете да обжалвате въззивно осъдителната присъда на наказателния съд (*cour d'assises*) в срок от 10 дни, считано от нейното постановяване, пред друг наказателен съд.

Можете да обжалвате въззивно или присъдата, постановена по наказателното преследване (наказанието) или решението, взето по гражданския иск (присъденото обезщетение на жертвата).

Можете да подадете и касационна жалба срещу въззивните решения и решенията, постановени на последна инстанция, до Наказателното отделение (*Chambre criminelle*) на Касационния съд (*Cour de Cassation*) в срок от пет дни, считано от деня, следващ постановяването на обжалваната присъда.

Като върховна юрисдикция Касационният съд се произнася в определен срок по допустимостта на жалбата; ако жалбата се приеме като допустима, Касационният съд се произнася единствено по прилагането на правото и следователно не разглежда спора по същество.

Въззивната или касационната жалба трябва да бъдат подадени в канцеларията на юрисдикцията, която е постановила обжалваната присъда или чрез началника на мястото за изтърпяване на наказание лишаване от свобода, ако сте задържан.

Във всички положения вие задължително трябва да подпишете жалбата.

Какво ще се случи, ако обжалвам?

По време на въззивното обжалване и разглеждането на жалбата от въззивната инстанция или в срока за касационно обжалване и по време на разглеждането на жалбата от касационната инстанция, изпълнението на обжалваната присъда по принцип се спира.

Ако обаче сте осъден с наказание лишаване от свобода и след това сте задържан, подадената жалба срещу обжалваната присъда не прекратява задържането докато се чака нова присъда.

Съдебното заседание трябва да се проведе в „разумен срок“, считано от регистрирането на въззивната или касационната жалба от сезираната юрисдикция.

Какво ще се случи на заседанието при въззивното или касационното производство?

Тъй като наказателното производство е устно, вие имате възможност да представите и да изложите нови доказателствени средства и елементи по време на съдебното заседание на въззивната инстанция, които ще бъдат разгледани при условията на състезателност.

Отделението по обжалване на присъди за дребни нарушения или наказателният съд, които се произнасят въззивно, могат или да потвърдят обжалваната присъда или да я отменят.

Само в някои случаи, и по-специално в тези, при които прокуратурата е подала основната или насрещна въззивна жалба, във въззивната инстанция може да ви се определи по-тежко наказание от първоначално наложеното, както и увеличение на обезщетението, искано от гражданския ищец (жертвата).

Касационният съд, който се произнася по прилагането на правото, може да отмени и обезсили обжалваната присъда и може да върне делото в апелативния съд.

Постановена присъда може да влезе в сила едва след като сроковете за използване на способите за защита изтекат.

Ако в рамките на въззивно обжалване на първоначалната осъдителна присъда сте освободен или оправдан с влязла в сила решение на въззивната юрисдикция, при определени ограничения вие можете да искате пълното обезщетяване на материалните и морални вреди, които ви е нанесло това „произволно“ задържане.

Ще бъдете информиран за правото си да получите обезщетение при уведомяването за решението за освобождаване или оправдаване.

За тази цел разполагате със срок от 6 месеца, считано от уведомяването за решението за освобождаване или оправдаване, за да сезирате с иск първия председател на Апелативния съд, в чиято юрисдикция е постановено решението.

Той се произнася по иска за обезщетение с мотивирано решение, постановено след открито съдебно заседание, по време, на което можете да поискате да бъдете изслушан лично или чрез вашия адвокат.

Решението на първия Председател на Апелативния съд може да се обжалва пред Националната комисия „за обезщетяване на задържани лица“ — *Commission Nationale „de réparation des détentions“* (CNR) в срок от 10 дни, считано от уведомяването за него.

CNR разглежда жалбата при условията на независимост и постановява решение, което не може да се обжалва.

Отпуснатото обезщетение е за сметка на държавата.

Каква информация се съхранява в регистъра за съдимост?

Ако след въззивното или касационното обжалване сте осъден да изтърпите наказание на основание влязла в сила присъда, постановената присъда ще бъде вписана в регистъра за съдимост, съхраняван от съдебната администрация във вашата страна по произход.

Гражданин съм на друга държава-членка. Могат ли да ме върнат там след процеса?

Съгласно Конвенцията за трансфер на осъдени лица от 21 март 1983 г., трансферът във вашата страна по произход може да се поиска или от нея, или от Франция, която е осъдилата държава.

Въпреки това за извършването на трансфера се изисква вашето предварително и свободно съгласие, дадено при добра осведоменост, което предполага наличието на пълна и точна информация за последиците от трансфера.

Освен това вие можете лично да поискате доброволен трансфер във вашата страна по произход. Уважаването на молбата ви зависи от изпълнението на редица условия.

Ако съм осъден, може ли да бъда съден отново за същите деяния?

Съгласно правилото „Non bis in idem“, което ръководи френското наказателно право, ако вече сте съден и впоследствие осъден с влязла в сила присъда в една държава-членка, повече не може нито да бъдете преследван наказателно, нито осъждан за същите деяния в друга държава-членка.

Последна актуализация: 06/12/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

5 — Нарушения на Кодекса за движение по пътищата и други дребни закононарушения Връзки по темата

Във Франция известен брой дребни закононарушения се разглеждат непосредствено от администрацията, а не от съдебните органи. Основно това са нарушения на Кодекса за движение по пътищата. Тези специфични процедури гарантират спазването на основните ви права и по-специално правото на защита. Освен това налаганата административна санкция никога не може да бъде лишаване от свобода.

Санкцията ви се налага служебно, непосредствено от компетентния административен орган, който констатира неизпълнението на дадено законоустановено задължение. Всяко решение, с което се налага санкцията, трябва да бъде мотивирано и можете да го оспорите. Наложена та санкция подлежи на незабавно изпълнение, дори ако решите да обжалвате.

Как се разглеждат дребните закононарушения на Кодекса за движение по пътищата?

Правонарушенията на Кодекса за движение по пътищата (*Code de la route*) се разглеждат непосредствено от служителя, който съставя протокола, от служител на полицията или на жандармерията. При констатиране на правонарушение, съответната санкция ви се налага незабавно. Преди това мотивите за наложената санкция ви се разясняват и можете да изразите становището си. Връчва ви се констативен протокол за извършеното от вас правонарушение и за наложената санкция. Трябва да изпълните санкцията веднага след нейното налагане.

Санкциите са глоба с фиксиран размер и евентуално спиране от движение на превозното средство.

Като гражданин на друга държава-членка, ако не спазвате Кодекса за движение по пътищата, ще бъдете санкциониран във Франция. При неизпълнение на санкцията, преди да се завърнете в страната си, е възможно срещу вас да започне наказателно преследване.

Ако искате да оспорвате, можете да обжалвате решението в срок от два месеца. В такъв случай се ползвате от гаранцията, че при обжалването наложената ви санкция не може да бъде увеличена.

Обжалването се извършва непосредствено пред администрацията, без процес. На първо време жалбата се подава до органа, наложил санкцията (жалба до органа, издал решението), а в случай на отхвърляне, можете да отнесете жалбата си до по-горестоящия му орган (жалба до по-горестоящия орган).

Процедурата, която трябва да се следва, ви се разяснява непосредствено във връчения ви протокол.

Можете да се обърнете към административния съд само след като изчерпите горепосочените средства за обжалване.

Как се разглеждат други дребни правонарушения?

Другите правонарушения, разглеждани по административен ред, са по-тежки правонарушения, свързани с правната уредба на финансовите пазари, с конкурентното право или още с данъчната или имиграционната правна уредба.

Ще бъдат ли вписани правонарушенията ми в регистъра за съдимост?

Закононарушенията, разглеждани по административен ред във Франция, и по-специално нарушенията на Кодекса за движение по пътищата, не се вписват в регистъра за съдимост.

Последна актуализация: 06/12/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница е била наскоро променена. Езикова версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Обвиняеми (наказателни производства) - Италия

В тези информационни листове се обяснява какво се случва, когато сте заподозрян или обвинен в извършването на престъпление.

Кратко представяне на наказателния процес

По-долу следва кратко представяне на етапите на обичайния наказателен процес срещу пълнолетни лица.

Подробности за всички етапи на процеса и за вашите права могат да се намерят в информационните листове. Тази информация не замества получаването на правни съвети и предназначението ѝ е само да ви упъти.

Процесът започва, когато полицията или прокурорът узнаят факт, който може да се сметне за правонарушение или престъпление.

Когато разследването завърши, прокурорът започва наказателното преследване, за да даде начало на наказателния процес освен ако смята, че делото може да бъде прекратено.

За престъпленията, които са от компетентността на колегиалните съдилища, от тази на „*Corte d'assise*“ [подобни на съдилищата на короната (*Crown Courts*) в Обединеното кралство или на федералния съдебен район (*Federal Judicial District*) в САЩ] и в някои случаи от компетентността на едноличните съдебни състави, прокурорът прави искане за образуване на съдебно производство пред съдията на предварителното съдебно заседание.

След края на предварителното съдебно заседание съдията предава обвиняемия на съд или прекратява наказателното преследване.

За престъпленията от компетентността на едноличните съдебни състави или мировия съдия прокурорът изпраща призивка за процес или директна призивка за процес.

Съществуват и специални процедури: съкратен съдебен процес, наказание по волята на страните (споразумение), незабавно или съкратено производство и производство за издаване на определение за осъждане.

Наказателното производство обикновено протича в три етапа: първа инстанция (*Corte d'assise*, Колегиален съд, едноличен съдебен състав или мирови съдия), апелативен съд и касационен съд [Върховен съд].

На първа инстанция се събират всички доказателства – изслушват се свидетели и се представят документи – и етапът завършва с осъждане или оправдаване.

Можете да обжалвате присъдата, постановена от първата инстанция.

Апелативният съд взема решение, като потвърждава присъдата на първата инстанция, изменя я отчасти или изцяло или я отменя, като я връща на първата инстанция за ново разглеждане.

Можете да оспорите решението на апелативния съд, като се отнесете към касационния съд [Върховния съд].

Касационният съд произнася решение, с което или обявява жалбата за недопустима, или я отхвърля, или отменя присъдата, без да я връща на предишните инстанции, или отменя присъдата и я връща на съдията, разгледал делото.

След като бъдат изчерпани всички възможности за обжалване присъдата става окончателна. Ако сте осъден на съответно наказание, от този момент то подлежи на изпълнение.

Подробности за всички етапи на процеса и за вашите права могат да се намерят в информационните листове. Тази информация не замества получаването на правни съвети и предназначението ѝ е само да ви упъти.

За информация относно дребни правонарушения, например пътни нарушения, за които обикновено се налага фиксирано наказание като глоба, преминете към [информационен лист 5](#).

Ако сте жертва на престъпление, можете да намерите пълна информация за правата си [тук](#).

Роля на Европейската комисия

Моля обърнете внимание, че Европейската комисия не играе никаква роля в наказателното производство в държавите-членки и не може да ви помогне, ако имате оплакване. Тези информационни листове съдържат информация за това как да подадете оплакване и до кого.

Следвайте хиперлинковете по-долу, за да намерите необходимата ви информация

 1 – Получаване на правен съвет

[📄 2 – Моите права по време на разследването на престъплението](#)

Търсене на доказателства

Разпит

Арест, задържане под стража, превантивно задържане и Европейска заповед за арест

Край на предварителното разследване и предварително съдебно заседание.

[📄 3 – Моите права по време на процеса](#)

[📄 4 – Моите права след процеса](#)

[📄 5 – Пътни нарушения и други дребни правонарушения](#)

Връзки по темата

[📄 Министерство на правосъдието](#)

[📄 Общи правни въпроси](#)

[📄 Въпроси в областта на наказателното право](#)

[📄 Италианска камара на адвокатите по наказателни дела](#)

[📄 Права на човека](#)

Последна актуализация: 18/01/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

1 – Получаване на правен съвет

Получаването на независим правен съвет е много важно, когато сте замесени по някакъв начин в наказателен процес. В информационните листове се обяснява кога и при какви обстоятелства имате право да бъдете представляван от адвокат. В тях се обяснява и какво ще направи адвокатът за вас. Този общ информационен лист ви ориентира как да си намерите адвокат и как ще бъдат покрити разходите за него, ако не можете да си позволите да платите за правния съвет.

Намиране на адвокат

Ако сте арестуван, задържан или под стража, можете незабавно да си наемете адвокат и да се срещнете с него веднага след арестуването, задържането или задържането ви под стража.

Ако сте освободен под гаранция, можете да си наемете адвокат и да разговаряте с него по всяко време.

Можете да намерите адвокат, като последвате дадените хиперлинкове:

[📄 Национална адвокатска колегия](#)

[📄 Многоезичен сайт за наказателно право](#)

[📄 Италианска камара на адвокатите по наказателни дела](#)

Ако не си наемете адвокат, съдебният орган ще ви определи такъв от специален регистър.

Заплащане за адвокат

По принцип би трябвало сам да плащате на адвоката, който ви съдейства, независимо дали сте го наели сам или ви е определен от съда.

Мога ли да получа услугите на адвокат безплатно?

Можете да кандидатствате за правна помощ, така че хонорарът на адвоката ви да бъде заплатен за сметка на правителството, ако облагаемият ви доход не надвишава 10 628,16 евро. Ако живеете със съпруг/а или други роднини, облагаемият доход се изчислява чрез събиране на доходите на всички членове на семейството. В такъв случай лимитът на дохода се повишава с още 1 032,91 евро и се изчислява за всеки от членовете на семейството, живеещи със заинтересуваното лице.

Има ли обстоятелства, при които не е възможно получаване на правна помощ?

Правна помощ не може да се получава:

при наказателни производства, свързани с избягване на данъци;

ако кандидатстващият за правна помощ се подпомага от повече от един защитник;

от лица с окончателна присъда по престъпления, свързани с мафията, контрабанда на цигари и трафик на наркотици.

Какво да направя, за да получа правна помощ?

Трябва да кандидатствате в канцеларията на магистрата, пред когото е висящо делото.

Трябва да попълните и подпишете молбата и да подадете следната информация:

молба за отпускане на правна помощ;

вашето име, фамилия, място и дата на раждане и данъчен номер, включително за всички членове на семейството ви;

удостоверение за дохода ви за годината, предхождаща молбата (писмено);

ангажимент да информирате за всякакви промени в дохода ви, които биха могли да повлияят на отпускането на помощта;

Можете да подадете молбата лично, придружена от копие на валиден документ за самоличност, или чрез вашия адвокат, който трябва да завери подписа ви. Можете също да я изпратите чрез препоръчано писмо с обратна разписка, като прикрепите копие от документа ви за самоличност.

Ако сте задържан, можете да подадете молбата от затвора.

Ако сте под домашен арест или сте задържан под стража, можете да подадете молбата пред служител на криминалната полиция.

Ако сте чужденец/гражданин на държава извън ЕС, към молбата си трябва да прикрепите удостоверение от съответните консулски власти за дохода ви в чужбина и за истинността на декларираното в молбата.

Ако това не е възможно, това удостоверение може да се замени с клетвена декларация от вас. Ако сте чужденец и сте задържан и се намирате в затвора по съображения за сигурност, или ако сте арестуван или под домашен арест, удостоверението от консулството на вашата държава може да се подаде до двадесет дни след подаването на молбата от адвоката ви, от ваш роднина или може да се замени с писмена декларация.

Какво се случва, ако ми отпуснат правна помощ?

Ако съдията удовлетвори молбата ви, можете да изберете адвокат сред адвокатите, упоменати в специалните регистри на адвокатските колегии.

Те могат да се разгледат в канцеларията на всяка адвокатска колегия.

Разноските по правната помощ и всички разноски по процедурите, включително за услугите на преводач, се заплащат от правителството.

Връзки по темата

[📄 Адвокати-доброволци](#)

[📄 Министерство на вътрешните работи](#)

 [Италианска камара на адвокатите по наказателни дела](#)

 [Адвокатска колегия на Тривенето](#)

Последна актуализация: 18/01/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

2 – Моите права по време на разследване на престъплението и преди делото да бъде разгледано от съда

Какво е разследване?

Разследването е поредица от дейности, извършвани от прокурора и криминалната полиция веднага след съобщението за извършено правонарушение. Съобщението се получава пряко или от прокурора, или от криминалната полиция, или по друг начин чрез жалба на засегнатото лице или други лица.

Каква е целта на наказателното разследване?

Целта на предварителното разследване е да установи дали е извършено престъпление/правонарушение, да открие отговорното лице и да събере доказателства за продължаване на разследването и процеса.

Кой провежда разследванията?

Разследването се провежда от прокурора, криминалната полиция и защитника на обвиняемия. Роля има и съдията по предварителното разследване, който гарантира спазване на процедурните правила и на правата на страните.

Какви са основните етапи на предварителното разследване?

Търсене на доказателства

Прокурорът и криминалната полиция могат да насрочат и проведат претърсвания, проверки, изземвания на вещи и документи, разпит на свидетели, подслушване на телефони, електронно наблюдение и оглед на помещения. Целта на тези стъпки е да се търсят и намерят доказателства. Защитникът на обвиняемия може да провежда претърсвания, за да намери доказателства в негова полза.

Разпит

Заподозреният може да бъде призван от криминалната полиция или от прокурора за разпит. Целта на разпита е да се установи дали лицето е въввлечено в извършването на престъплението/правонарушението.

Арест, задържане, превантивно задържане и Европейска заповед за арест

Полицията може да арестува лицето, ако го залови в процеса на извършване на престъплението/правонарушението или след извършване на престъплението, ако има риск да избяга. Целта на ареста е да се избегне извършването на нови престъпления и да се задържи лицето. Арестът трябва да гарантира, че заподозреният няма да избяга.

Съдията по предварителното разследване може да реши, че заподозреният трябва да бъде задържан под стража в затвора. Целта е да се избегне извършването на нови престъпления, да се осигурят нужните доказателства и заподозреният да не може да избяга.

На последно място, полицията може да арестува дадено лице, за да изпълни [Европейска заповед за арест](#). Целта на тази заповед е да се предаде съответното лице на искащата държава.

Край на предварителното разследване и предварително съдебно заседание.

След края на предварителното разследване прокурорът започва наказателното преследване освен ако не е поискал прекратяване на делото.

За най-тежките престъпления се провежда предварително заседание пред съдия преди самия процес. Целта на това заседание е да послужи като филтър за оценка на основанията на обвинението и за избягване на безсмислени процеси. Обвиняемият може да избере да бъде съден по алтернативна процедура, като избегне процеса, и в случай на осъждане лишаването му от свобода да бъде в намален размер.

Моите права по време на разследването

Следвайте хиперлинковете по-долу, за да разберете какви са правата Ви на всеки етап от разследването.

[Събиране на доказателства \(1\)](#)

[Разпит \(2\)](#)

[Арест, задържане под стража, предварително задържане и Европейска заповед за арест \(3\)](#)

[Край на предварителното разследване и предварително съдебно заседание \(4\)](#)

[Събиране на доказателства \(1\)](#)

Може ли полицията да провежда огледи и претърсване на дома ми, колата ми и служебните ми помещения?

Да. Полицията може да извършва огледи и претърсване по собствена инициатива или по искане на прокурора, за да търси и предаде доказателства за извършеното престъпление/правонарушение.

Може ли да ми бъде извършен обиск?

Да. За обиск трябва да има заповед на прокурора. Полицията обаче може да спре и обисктира лице по собствена инициатива.

Може ли полицията да вземе документи и предмети, които държа или се намират в дома ми, в колата ми или в служебните ми помещения?

Да. Полицията може да иземе документи и други предмети, които могат да се смятат за вещественни доказателства и са нужни за доказване на даден факт, или по собствена инициатива, или със заповед на прокурора.

Какви са моите права при оглед, претърсване и изземване?

Ако Ви подложат на обиск или претърсване, можете да бъдете подпомогнат от доверено лице, ако то е на разположение непосредствено. Обискът трябва да се провежда при зачитане на достойнството Ви.

В случай на оглед или изземване със заповед, полицията трябва да Ви връчи копие на заповедта. Ако в този момент не присъствате, полицията трябва да връчи копието на друго лице, присъстващо на място към момента. Имате право да се възползвате от съдействието на адвокат, но полицията не е длъжна да се обажда на адвоката предварително.

Имам ли право на жалба срещу изземването?

Да, можете да представите искане за преразглеждане в срок от десет дни от заповедта за изземване/конфискация. Решението се взема от компетентния съд.

Ще ми поискат ли пръстови отпечатащи или образци от моята ДНК (напр. косъм, слюнка, телесни течности)?

Да. Ако Ви подозират в престъпление, полицията може да поиска образци от ДНК и пръстови отпечатащи, за да Ви идентифицира. Ако не дадете съгласие, полицията може да действа, като поиска от прокурора устно разрешение да вземе отпечатащите или образците.

Могат да Ви поискат пръстови отпечатащи или образци от ДНК като доказателства, но само ако Ви подозират в тежки престъпления и със заповед от съдията или, при неотложни случаи, от прокурора и одобрение от съдията.

Мога ли да провеждам разследвания в своя защита?

Защитникът Ви има право да провежда разследвания от Ваше име във Ваша защита даже с помощта на частен детектив.

Той може и да взема показания на свидетели, да прави огледи, да възлага експертизи и да прави искания за документи пред държавните служби. Декларациите от свидетелите и документите могат да бъдат представени от адвоката Ви пред съдията по предварителното разследване, пред прокурора или пред „Tribunale del Riesame“ [специален съд, чиято задача е да преглежда заповеди, които налагат принудителни мерки като домашен арест или депортиране].

Вашите разследвания ще бъдат взети предвид, когато съдът взема решение.

Разпит (2)

Защо биха могли да ме разпитват?

Ако сте заподозрян в участие в престъпление, могат да Ви призоват за разпит, за да проверят предположенията/обвиненията.

Вие също можете да поискате да бъдете разпитан, за да се изясни позицията Ви.

Ако сте арестуван или задържан, [натиснете тук](#).

Ще получа ли информация за обвиненията преди разпита?

Да. Описание на фактите около обвинението срещу Вас се съдържа в призовката за разпита. Преди разпита ще Ви кажат в какво сте обвинен и какви са доказателствата срещу Вас.

Трябва ли да отговарям на въпросите?

Не. Преди началото на разпита полицията и прокурорът трябва да Ви предупредят, че не сте длъжен да отговаряте на въпросите. Въпреки това трябва да отговорите на въпросите, свързани с Вашите лични данни и предишни осъждания.

Какво се случва, ако не разбирам местния език?

Имате право да бъдете подпомогнат от устен преводач. Той превежда въпросите и Вашите отговори.

Мога ли да получа адвокат?

Когато Ви призоват за разпит, ще Ви информират, че имате право да бъдете подпомогнат от адвокат. Ако нямате адвокат, съдът ще Ви определи такъв. За информация как да получите услугите на адвокат, вижте [информационен лист 1](#).

По време на целия разпит трябва да бъдете подпомаган от адвокат, независимо дали сте си го наели или Ви е определен от съда.

Непосредствено след извършването на престъплението полицията може да Ви зададе въпроси даже ако защитникът Ви не присъства, но Вие не сте длъжен да отговаряте. Ако отговорите, показанията Ви могат да се използват като доказателства с цел продължаване на разследването.

Арест, задържане под стража, превантивно задържане в затвора и Европейска заповед за арест (3)

Защо бих могъл да бъда арестуван?

Полицията може да Ви арестува, ако Ви заловят в процеса на извършване на престъпление, т.е. в момента, когато го извършвате, или, ако Ви преследват, непосредствено след това.

Полицията може и да Ви задържи, защото сте бил заловен в процеса на извършване на престъпление, когато Ви подозират в извършване на престъпление и ако има реален риск да избягате.

Съдията по предварителното разследване може да нареди да Ви държат под стража в затвора, ако има сериозни доказателства, че сте виновен в извършване на престъпление, и има риск да се намесите или да попречите на правосъдието, да извършите нови престъпления или да избягате.

Ще мога ли да разговарям с адвокат?

Да. Веднага след ареста, задържането или известието за заповедта за задържане под стража в затвора, полицията трябва да Ви информира, че можете да си наемете адвокат. Полицията трябва да се обади незабавно на адвоката Ви или, ако нямате такъв, на адвоката, който Ви е определен от съда. За информация как да получите услугите на адвокат, вижте [информационен лист 1](#).

Имате право да разговаряте с адвоката си незабавно.

Ако има извънредни причини да бъдете държан под стража, съдебните органи могат да отложат разговорите със защитника Ви за срок не по-дълъг от 48 часа при арест и задържане и 5 дни при поставяне под стража.

Мога ли да се свържа с член на семейството си?

Да. Полицията ще се свърже с близките Ви, ако им разрешите да го направят.

Ще ме разпитват ли? Трябва ли да давам информация?

Ако сте арестуван или задържан, полицията може да Ви разпитва в присъствието на адвоката Ви, но Вие не сте длъжен да отговаряте на въпросите.

Ще Ви информират какви са обвиненията и доказателствата срещу Вас.

На заседанието по задържането можете да бъдете разпитан от съдията, но не сте длъжен да отговаряте. Можете също да поискате да бъдете разпитан.

В случай на поставяне под стража в затвора съдията трябва да Ви разпита в срок от 5 дни след началото на това задържане (т.нар. разпит при поставяне под стража). Присъствието на защитника Ви и устен преводач е задължително, а Вие не сте длъжен да отговаряте на въпросите.

За повече информация вижте [Разпит \(2\)](#).

Какво се случва, ако не разбирам езика?

Имате право да бъдете подпомогнат безплатно от устен преводач. Преводачът превежда въпросите и Вашите отговори.

Колко дълго може да ме задържи полицията?

След ареста или задържането Ви могат да Ви държат в полицейското управление до 24 часа. В рамките на този период полицията трябва да Ви изпрати в затвора. В рамките на 48 часа от ареста се провежда заседание пред съдия за потвърждаване на ареста или задържането. След края на заседанието съдията може да нареди незабавното Ви освобождаване или да постанови мярка за неотклонение.

Мога ли да обжалвам заповед, с която ме задържат под стража?

Да. В срок от 10 дни след изпълнението на заповедта можете да поискате преразглеждане от компетентния Колегиален съд. Насрочва се заседание, на което имате право да присъствате и можете да поискате да бъдете изслушан. Можете да обжалвате решението пред Касационния съд в срок от 10 дни след постановяването му.

Какво се случва, ако ме арестуват въз основа на Европейска заповед за арест?

Ако една държава-членка е издала [Европейска заповед за арест](#), можете да бъдете арестуван в друга държава-членка и предаден на искащата държава след заседание на апелативния съд.

Можете да бъдете арестуван от полицията по тяхна инициатива или по заповед за задържане под стража, издадена от апелативния съд.

Имате право да си наемете адвокат. Ако нямате такъв, ще Ви бъде определен от съда. С Вашия защитник и с посолството на Вашата държава трябва да се осъществи незабавна връзка.

В срок от 48 часа от арестуването ви от полицията или в срок от 5 дни след изпълнението на заповедта за задържане под стража ще бъдете изслушан от съдия в присъствието на защитника Ви и на устен преводач.

В срок от 20 дни след ареста Ви ще се проведе заседание на апелативния съд. На това заседание ще се реши дали да бъдете предаден на съд или не. Можете да обжалвате решението пред Касационния съд.

Край на предварителното разследване и предварително съдебно заседание (4)

Какво се случва, когато завърши предварителното разследване?

Освен ако не е поискал прекратяване на делото, прокурорът ще Ви уведоми, че предварителното разследване е завършило. Няма да бъдете уведомен, ако престъплението попада под юрисдикцията на мировия съдия.

Можете да правите справка с протоколите от предварителното разследване и да се запознавате с преписи от доказателствата срещу Вас. Можете да представяте становища и доказателства в своя защита и да искате да бъдете разпитан отново.

След известието, че предварителното разследване е приключило, освен ако не е поискал прекратяване на делото, прокурорът започва наказателно преследване. За дребни правонарушения той ще Ви призове директно на процес. В други случаи той прави искане за започване на процес пред съдията по предварителното разследване.

Какво е предварително съдебно заседание?

Целта на предварителното съдебно заседание е да се проверят обвиненията срещу Вас.

То се провежда при закрити врати, в присъствието на прокурора и защитника Ви и, ако желаете, можете да присъствате и да бъдете изслушан.

Съдията може да изслуша свидетели и да изиска документи. В края на заседанието съдията или прекратява делото, или го предава за разглеждане от Съда или от *Corte d'assise*.

Имам ли право на адвокат?

Да, задължително е да бъдете подпомаган от адвокат.

За повече информация вижте [информационен лист 1](#).

Какво се случва, ако не разбирам езика?

Искането за предаването Ви на съд и обвиненията трябва да бъдат преведени писмено на Вашия език. Ако присъствате на заседанието, ще Ви бъде осигурен устен преводач.

Трябва ли да присъствам?

Не. Можете да изберете да не присъствате.

Мога ли да избегна отиването на процес?

Да. Можете да поискате от съдията на предварителното заседание да бъдете съден по реда на съкратеното производство. Заседанията са закрити и решението се взема въз основа на писмените доказателства. Ако бъдете осъден, наказанието се намалява с една трета.

Можете да избегнете процеса и като постигнете съгласие с прокурора за намален размер на наказанието (споразумение).

Последна актуализация: 18/01/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

3 – Моите права в съда

Къде се провежда процесът?

Процесът се провежда пред компетентния съд в зависимост от юрисдикцията и предмета на делото.

За леки престъпления компетентният съдия е мировият съдия и едноличните съдебни състави. С по-тежките престъпления се занимава Колегиалният съд. За престъпленията, смятани за сериозна обществена заплаха (убийство и тероризъм), компетентен е *Corte d'assise*.

Процесът е публичен. Ако това изискване не бъде спазено, процесът е невалиден.

Съдията може да реши по определени дела целият процес или части от него да бъдат проведени при закрити врати. Можете да поискате даден свидетел да бъде изслушан в закрито заседание, ако публичното заседание би нарушило правото ви на личен живот относно факти, несвързани с процедурите.

Решението се взема от съдията, водещ процеса. За процеси пред *Corte d'assise* решението се взема заедно със съдебни заседатели.

Могат ли обвиненията да се променят по време на процеса?

Обвиненията срещу вас могат да се променят по време на процеса.

Прокурорът може да повдигне нови обвинения срещу вас, ако престъплението се окаже различно от това, описано в обвинителния акт, или се появи и друго престъпление/правонарушение или утежняващо вината обстоятелство.

Можете да поискате определено време, в което да подготвите защитата си.

Какво се случва, ако се призна за виновен?

В италианската правна система не се очаква подсъдимият да се признае за виновен.

Ако не искате да има процес и желаете намален размер на наказанието, трябва да поискате от прокурора споразумение относно наказанието.

Трябва да направите искането си на предварителното съдебно заседание или, ако няма такова, в самото начало на процеса.

Какви са правата ми по време на процеса?

Не сте длъжен да присъствате в съда.

Присъствието ви може да се изисква за някои определени действия, например разпознаване от свидетел.

В такъв случай, ако не се явите доброволно, съдията може да разпреди задължителното ви присъствие на процеса.

Ако искате да присъствате, но е налице сериозна пречка (болест), защитникът ви може да поиска отлагане на заседанието.

Можете да участвате и само в някои от заседанията. Ако не присъствате дори само на едно от съдебните заседания съдът постановява решение във ваше отсъствие.

Ако не разбирате езика, е задължително да имате устен преводач.

Задължително е да сте подпомогнат от адвокат и той трябва да присъства на процеса.

Имате право на личен защитник. Ако нямате средства да му платите, можете да подадете молба за правна помощ (защита, заплатена от правителството).

Ако не си определите личен адвокат, съдът ще ви определи такъв.

За повече информация, вижте [информационен лист 1](#). Можете да освободите защитника си по всяко време. За да смените защитника, определен от съда, трябва да получите разпореждане от съдията, като изложите мотивите си.

Имате право да запазите мълчание по време на целия процес.

Ако прокурорът или някоя от страните направи искане да бъдете разпитан, можете да се съгласите или да откажете.

Разрешено е да давате показания по всяко време на процеса.

Имате право да бъдете разпитван.

Ако не кажете истината, няма да бъдете санкциониран, но съдията може да вземе това предвид срещу вас.

Ако посочите или обвините други хора, трябва да сте сигурен, че казвате истината. Ако излъжете, може да бъдете обвинен в клевета.

Какви са правата ми във връзка с доказателствата срещу мен?

В началото на процеса прокурорът, вашият защитник и всяка от другите страни поставят искания пред съдията за допускане на доказателства.

Вашият защитник може да отхвърли доказателствата, поискани от другите страни.

Вашият защитник може да поиска изслушването на свидетели и експерти и представянето на документи. Това са доказателства, с които защитникът ви може да се е сдобил чрез разследване във ваша защита. За повече информация, вижте [информационен лист 2](#). Свидетелите и експертите се изслушват по време на кръстосания разпит на страните.

Защитникът ви може да задава въпроси както на свидетелите на прокуратурата, така и на вашите свидетели.

Защитникът ви може да обори всякакви предишни изявления на свидетелите. Разликите между предишни показания и показания, направени в съда, се вземат предвид от съдията, за да се установи дали свидетелят е надежден.

Ще бъде ли взета предвид информация за досието ми в регистъра за съдимост?

Съдията може да вземе предвид предишните ви осъждания.

Могат да ви обвинят в системно нарушаване на закона. В този случай, ако ви осъдят, наказанието ще бъде завишено.

Предишни осъждания в други държави-членки могат да се вземат предвид, ако са признати от италианските власти.

Какво се случва в края на процеса?

Когато процесът свърши, прокурорът, защитникът ви и другите страни по делото произнасят заключителни речи и представят искания.

Съдията прочита присъдата и веднага изчита обвиненията.

Присъдата е оправдателна или осъдителна.

При осъдителна присъда наказанието е глоба, лишаване от свобода или и двете.

Съдията може да произнесе условна присъда.

Ефективната присъда лишаване от свобода може да се изпълни, когато стане окончателна.

Ако съдията сметне за необходимо, може да се съгласи на или да поиска превантивно задържане под стража или домашен арест. За повече информация, вижте [информационен лист 2](#).

При процесите пред мировия съдия възможните наказания са: глоба, домашен арест и общественополезен труд.

Условно осъждане не се прилага.

Мировият съдия може да замени наказанието с депортиране.

Каква е ролята на жертвата по време на процеса?

Жертвата на правонарушението/престъплението може да участва в наказателното производство с помощта на адвокат.

Защитникът участва в процеса, може да представя доказателствени искания и да разпитва свидетели и експерти.

Ако бъдете осъден, съдията може да постанови да заплатите нанесените щети на увредената страна.

Съдията може да постанови заплащането на щетите на увредената страна да се извърши незабавно.

Връзки по темата

[Министерство на правосъдието](#)

[Общи правни въпроси](#)

[Въпроси в областта на наказателното право](#)

[Италианска камара на адвокатите по наказателни дела](#)

[Права на човека](#)

Последна актуализация: 18/01/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

4 – Моите права след постановяване на решението на съда

Мога ли да обжалвам?

Вие и защитникът Ви може да обжалвате присъдата за всяко наказание, което не е глоба.

Жалбата трябва да се подаде пред съдията, който Ви е осъдил, в различен срок: от 15 до 45 дни от присъдата или вписването на решението.

В жалбата трябва да уточните мотивите си и срещу кои въпроси от присъдата обжалвате.

Процесът е пред Апелативния съд или пред „Corte d'Assise d'Appello“

Какво се случва, ако обжалвам?

Ако обжалвате присъдата, наказанието няма да се изпълни, преди решението да стане окончателно.

Фактът, че сте обжалвал, не означава, че ще Ви освободят от затвора, ако сте там, докато обжалвате. Апелативният съд ще разгледа жалбата Ви в кратък срок, ако сте задържан. Във всеки друг случай срокът ще зависи от натовареността на Съда.

Апелативният съд взема решение въз основа на съществуващите доказателства.

Съдът може да реши да се проведе нов процес, но само в изключителни случаи. При провеждането на нов процес апелативният съд може да реши да се възползва от съществуващите доказателства само ако ги смята за особено важни за решението. Можете да представите искане по време на обжалването да се разгледат непредвидени или нови доказателства, които са станали известни след постановяване на решението от първата инстанция.

Ако не сте присъствали на първата степен на процеса и можете да докажете, че Ви е било невъзможно да го направите, или ако не сте знаели за процеса, съдът може да реши процесът да започне отново.

Какво се случва на заседанието по обжалването?

Адвокатът Ви трябва да присъства на процеса. Вие можете да участвате, но не е задължително.

Имате право на устен преводач.

Ако съдът реши процесът да започне отново, той ще оцени отново всички доказателства.

Когато заключителните речи на страните приключат, съдът произнася присъдата си.

Какво се случва, ако жалбата бъде уважена/отхвърлена?

Ако съдът уважи жалбата, може да отмени или измени присъдата изцяло или частично.

Ако съдът отхвърли жалбата, ще потвърди присъдата на съда, разгледал пръв делото.

Ако Ви оправдаят по обвиненията на етапа на обжалването, по принцип няма разпоредба, по силата на която да получите обезщетение.

Мога ли да обжалвам присъдата на Апелативния съд?

Можете да обжалвате решението на апелативния съд пред Касационния съд.

Жалбата можете да подадете лично или чрез защитника си, ако е регистриран в „*Albo dei patrocinanti in Cassazione*“ [специален регистър на адвокатите пред Касационния съд]

Жалбата се подава пред Апелативния съд в различен срок: от 15 до 45 дни.

Основанията за обжалване са строго ограничени и се отнасят само до грешки при прилагане на правото.

Заседанията могат да са при закрити врати или публични.

Касационният съд взема решение въз основа на съдебните протоколи.

Касационният съд може да не допусне жалбата или да я отхвърли, или да отмени обжалваното решение, като върне делото за нов процес или не.

Ако процесът трябва да започне отново, делото се изпраща на съдията от първата инстанция.

Какво се случва, след като присъдата стане окончателна?

Присъдата става окончателна, освен ако не обжалвате пред Апелативния или Касационния съд в сроковете, предвидени от закона, или сред решението, с което Касационният съд отхвърля жалбата.

Когато присъдата стане окончателна, тя подлежи на изпълнение.

Присъдата се регистрира в Службата на регистъра за съдимост.

Ако наказанието е глоба, трябва да платите сумата, поискана от Службата.

Ако сте осъден на ефективно лишаване от свобода, прокурорът представя разпореджане за изпълнение.

Ако срокът на лишаването Ви от свобода е до три години, прокурорът може да отложи изпълнението на присъдата и да Ви уведоми за решението си.

Можете да поискате в срок от 30 дни мярка, различна от лишаване от свобода, пред „*Tribunale di Sorveglianza*“ [подобен на Съвет по предсрочно освобождаване]. Ако са налице определени условия, можете да поискате надзор от социален работник, домашен арест или надзор от център за рехабилитация и превенция.

Ако не представите такова искане или то бъде отхвърлено, трябва да започнете да изтърпявате присъдата.

Аз съм от друга държава-членка. Могат ли да ме върнат там след процеса?

Съдията може да приложи мярката за сигурност депортиране, ако сте осъден на повече от две години лишаване от свобода.

Съдията може да замени присъдата лишаване от свобода с депортиране със забрана за повторно влизане в страната, ако сте осъден или сте се споразумял за лишаване от свобода от две години и няма разпоредби, които да позволяват условно осъждане. Депортирането се извършва незабавно даже когато присъдата не е окончателна. Компетентният орган е „*Questore*“ [провинциален началник на държавната полиция].

Можете също да бъдете депортиран, ако вече сте в затвора и трябва да изтърпите присъда, по-малка от две години лишаване от свобода.

Разпореджането се представя от магистрата от „*Tribunale di Sorveglianza*“. Можете да обжалвате решението пред „*Tribunale di Sorveglianza*“.

Ще бъде ли добавена информация за присъдата и/или наложеното ми наказание към досието ми в регистъра за съдимост?

Окончателните присъди се регистрират в регистъра за съдимост.

Вписванията се заличават след като навършите 80-годишна възраст или след смъртта Ви.

Заличават се също, ако делото бъде преразглеждано.

Присъдите, издадени от мировия съдия, се заличават в срок от пет години от датата на издаване на наказанието, ако то е глоба, и в срок от десет години за другите видове наказание, ако в посочения период не е извършено друго престъпление/правонарушение.

Можете да поискате от компетентния съд да поправи вписванията и удостоверенията от Службата на регистъра за съдимост. Ако сте роден в чужбина, компетентният съд е този в Рим.

Ако бъда осъден, могат ли да ме съдят пак за същото престъпление?

Ако сте осъден от италиански съдия, присъдата е окончателна и не могат да Ви съдят отново в Италия за същото престъпление.

Ако сте осъден от чуждестранен съдия и става въпрос за престъпление/правонарушение, извършено в Италия, могат да Ви съдят отново в Италия.

Връзки по темата

[Общи правни въпроси](#)

[Министерство на вътрешните работи](#)

[Общи въпроси касаещи чужди граждани](#)

[Въпроси в областта на наказателното право](#)

[Държавна полиция](#)

Последна актуализация: 18/01/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

5 – Пътни нарушения и други дребни правонарушения

Как се третират дребните правонарушения, свързани с движението по пътищата?

Кодексът за движение по пътищата предвижда два вида нарушения на закона: леки престъпления и административни нарушения.

За леките престъпления като шофиране след употреба на алкохол преценката и налагането на наказание се подчиняват на същите правила, както при наказателните дела.

За дребни нарушения (като шофиране с превишена скорост или неправилно паркиране) се прилага административна процедура, която се обяснява в настоящия информационен лист.

Кой се занимава с тези нарушения?

Пътната полиция, държавната полиция, карабинерите, „*Guardia di Finanza*“ [Финансовата полиция] и „*Polizia Municipale*“ [Общинската полиция] се занимават с пътните нарушения. В някои случаи могат да ви глобят и „*ausiliari del traffico*“ [пътните доброволци].

Каква е процедурата?

Ако е възможно, протоколът за нарушението се изготвя веднага и ви се връчва лично.

Ако това не е възможно, протоколът ще ви бъде изпратен в рамките на 150 дни от идентифицирането на нарушителя или на лицето, отговорно за заплащане на глобата (обикновено собственикът на превозното средство).

Какви са наказанията?

Обикновено става дума за плащане на глоба.

Може да има и други административни санкции, например, лишаване от свидетелство за правоуправление или забрана за шофиране за определен срок.

Аз съм от друга държава-членка. Има ли особени правила?

Ако карате кола с чуждестранни регистрационни табели, може да ви позволят да платите глоба в намален размер незабавно (минимална санкция). В тези случаи не можете да обжалвате.

Друга възможност е да платите „cauzione“ [депозит], равен на сумата на минималната санкция, ако превозното средство е регистрирано в държава-членка на ЕС, или равен на половината от максималната санкция в другите случаи. Можете да обжалвате дори ако сте платили „cauzione“.

Ако не платите „cauzione“, превозното средство ще ви бъде временно отнето. Ако това се случи, трябва да заплатите за отнемането и няма да ви бъде разрешено да го използвате, докато не заплатите една от гореспоменатите суми.

Ако превозното средство не бъде отнето, връчването на протокола за нарушение на лица, живеещи в чужбина, се прави в рамките на 360 дни от изготвянето му.

Какво е „verbale“ [доклад на пътната полиция]?

„Verbale“ е публичен доклад, в който се съобщават факти и се налагат наказания.

Той е неоспоримо доказателство за фактите, посочени от полицейския служител.

Можете да откажете да го подпишете или да го получите. Отказът ви трябва да се докладва, но не се отразява на валидността на доклада.

Мога ли да обжалвам?

Лицето, чието име се споменава в доклада, може да обжалва, независимо дали е правонарушител или собственик на превозното средство.

Можете да обжалвате пред префекта или пред мировия съдия.

Жалбата пред префекта трябва да се подаде лично или чрез препоръчано писмо с обратна разписка в рамките на 60 дни пред префектурата, където се е случило правонарушението, или пред оценяващия орган.

Жалбата пред мировия съдия трябва да се подаде лично или чрез препоръчано писмо с обратна разписка, в рамките на 60 дни от връчването на акта, пред службата на мировия съдия в района, където се е случило правонарушението. Трябва да присъствате в съда или лично, или чрез защитник, иначе производството ще бъде нищожно.

Ще бъдат ли вписани тези правонарушения в досието ми в регистъра за съдимост?

Тъй като това са административни правонарушения, те не се вписват в досието ви в регистъра за съдимост.

Последна актуализация: 18/01/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Обвиняеми (наказателни производства) - Кипър

В тези информационни листове се обяснява какво се случва, когато дадено лице е заподозряно или обвинено в престъпление, което е предмет на съдебен процес.

Кратко описание на наказателния процес

Следва кратко описание на обичайните етапи на наказателния процес:

Лице, заподозряно за участие в престъпление, може да бъде разпитано от полицията. Полицията е отговорна за разследването на престъплението.

Заподозряното лице може да бъде арестувано по силата на съдебна заповед, освен когато е заловено на местопрестъплението.

Преди провеждането на полицейски разпит заподозряното лице трябва да бъде информирано за правото си да се свърже с адвокат и правото си да запази мълчание.

Ако до края на разследването срещу заподозряното лице бъдат открити уличаващи доказателства, полицията повдига официално обвинение срещу него. При тежки престъпления решението за наказателно преследване се взема от главния прокурор (*Genikos Eisaggeleas*). Правомощието на полицията за наказателно преследване винаги е подчинено на цялостния надзор от страна на главния прокурор, който има конституционно право да възбужда, провежда, поема, продължава или прекратява всякакви наказателни производства.

Полицията внася за одобрение от съдия от районен съд обвинителен акт, в който се посочва/посочват престъплението/престъпленията. Ако актът бъде одобрен, обвиняемият бива призван да се яви пред съда на определена дата.

В зависимост от тяхната тежест наказателните дела могат да се разглеждат:

в рамките на съкратено производство — от състав от един съдия от районния съд (*Eparchiako Dikastirio*), компетентен в района, в който е извършено престъплението,

въз основа на информация от главния прокурор — от съда по наказателни дела (*Kakourgiodikeio*) в състав от трима районни съдии и председателстван от председател на районен съд.

При бързите производства, на датата, на която обвиняемият е призван да се яви пред съда, той отговаря на обвинението/обвиненията, като се признава за виновен или за невинен. При дела, които се гледат от съда по наказателни дела, на определената дата се провежда предварителен разпит пред съдия от районен съд. Предварителният разпит може да бъде пропуснат, ако главният прокурор удостовери, че такъв не е необходим. Настоящата практика е предварителен разпит да не се провежда.

Жертвата на престъпление има право да подаде жалба.

Главният прокурор носи цялата отговорност за наказателните преследвания, включително правото за преустановяване на преследване.

В Кипър не се провеждат процеси със съдебни заседатели.

Ако при разпита съдът постанови, че обвиняемият не е в състояние да пледира виновен или невинен поради психично разстройство или друго увреждане, съдът може да разпорежи лечението му в подходящо заведение.

Обвиняемият може да повдигне процесуални възражения срещу обвиненията въз основа на:

липса на компетентност — по същество или териториална,

по-ранна оправдателна или осъдителна присъда за същото(същите) деяние(деяния), амнистиране на престъплението(престъпленията), непълни или повтарящи се обвинения.

С един и същ обвинителен акт може да бъде обвинено повече от едно лице за свързано престъпно поведение. Ако съдът счете това за неоснователно, той може да разпорежи обвиненията да бъдат разделени за целите на съдебния процес.

Процесът започва с представяне на доказателствата на обвинението (*katigorousa archi*). При приключване на обвинението съдът определя дали обвиняемият трябва да отговаря по делото. Ако случаят е такъв, обвиняемият бива призован от съда да подготви защитата си и бива информиран за правото си да запази мълчание, да направи изявление от подсъдимата скамейка или да даде показания под клетва. Обвиняемият може по всяко време да представи доказателства в своя защита. Упражняването на правото за запазване на мълчание не води до неблагоприятни последици. След приключване на защитата страните представят заключителните си пледоарии и съдът произнася решението си.

Всички свидетели, които свидетелстват под клетва в съда, трябва да бъдат подложени на кръстосан разпит.

Процесът трябва да се придържа към нормите за справедлив съдебен процес. Презумпцията за невинност е в сила в хода на целия съдебен процес. При всички случаи тежестта на доказване пада върху обвинението. Ако след приключване на процеса съдът не е твърдо убеден относно вината на обвиняемия, той трябва да бъде оправдан.

Ако обвиняемият е осъден, следва определяне на присъдата.

Подробности за всички етапи на процеса и за Вашите права могат да бъдат намерени в информационните листове. Тази информация не замества правния съвет и предназначението ѝ е само да Ви упъти.

Роля на Европейската комисия

Моля обърнете внимание, че Европейската комисия не играе никаква роля в наказателното производство в държавите членки и не може да Ви помогне, в случай че искате да подадете жалба. Тези информационни листове съдържат информация за това как да се подаде жалба и до кого.

Кликнете върху посочени по-долу връзки, за да намерите информацията, която Ви е необходима

[Моите права по време на разследване на престъпления](#)

[Моите права по време на процеса](#)

[Моите права след процеса](#)

Последна актуализация: 02/03/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моите права по време на разследването на престъпление

А. Ако съм чужденец, това има ли отражение върху разследването?

Не.

Б. Какви са етапите на разследването?

i. Фаза на събиране на доказателства / Правомощия на разследващите служители

Всеки разследващ служител има правото да изиска присъствието на което и да е лице, за което има причина да смята, че е запознато с фактите или обстоятелствата на престъплението, което разследва, на място и във време, посочени от служителя, с цел разпит и снемане на показания от лицето във връзка със съответното престъпление.

ii. Полицейско задържане

Всяко арестувано и задържано лице има право да поиска на него или на неговия адвокат да се предостави навременен достъп до всички документи от съществено значение по конкретния случай, с които разполага прокуратурата и които са необходими за ефективно обжалване на законосъобразността на ареста или задържането.

«Документи от съществено значение» означава екземпляр от заповедта за арест и задържане и екземпляр от искането и клетвената декларация, на основата на които е издадена заповедта.

Когато пред съдия се докаже, че разследването на извършено престъпление, за което е арестувано лице, не е приключило, и след подаване на искане от страна на полицейски служител, който е или главен инспектор, или по-висшестоящ, съдията може по закон и съобразно преценката на съда неколккратно да нареди арестуваното лице да бъде поставено под полицейско задържане за не повече от осем дни, като денят след издаването на заповедта за полицейско задържане се смята за начало на периода на полицейско задържане, без значение дали съдията има правомощия да разглежда престъплението, във връзка с което се провежда разпитът.

iii. Разпити

Разследващият служител може да записва всякакви показания на лицето, подложено на разпит, като след това те се изчитат на лицето и то се подписва под тях, а ако не е грамотно, поставя отличителен знак. Ако лицето откаже да съдейства, разследващият служител отбелязва отказа в края на показанията, като също така посочва причината за него и дали тя е потвърдена и след това полага своя подпис.

Ако се докаже, че такива показания са дадени доброволно, те се приемат за доказателство за целите на евентуално наказателно производство, образувано срещу лицето, дало показанията.

За всяко лице, което без основателна причина откаже да се яви на мястото и в момента, посочени от разследващия служител, се смята, че е извършило престъпление, което се наказва с лишаване от свобода за не повече от една година или глоба в размер до 1000 СYP, или двете санкции се налагат едновременно.

В хода на разследването на престъпление, в случай че разследващият служител прецени, че за целите на разследването е необходимо или желателно да се представи даден документ, служителят може да издаде писмена заповед, по силата на която от лицето, което разполага или се смята, че разполага с този документ или го държи в свое владение, се изисква да го представи в разумен срок и на място, както е посочено в заповедта. Смята се, че всяко лице, от което се изисква по силата на писмена заповед да представи даден документ, е изпълнило задължението си, ако е осигурило представянето на документа, дори и да не се е явило лично за целта.

За всяко лице, което без основателна причина откаже да представи документ по силата на заповедта, издадена по настоящия член, се смята, че е извършило престъпление, което се наказва с лишаване от свобода до три години или глоба в размер до 1500 СYP, или двете санкции се налагат едновременно.

iv. Задържане под стража в досъдебното производство

Ако счете за необходимо, всеки съд може да отложи разглеждането на заведено пред него дело и на основата на това отлагане да нареди освобождаване на обвиняемия при условия, които сметне за разумни, или да нареди задържането му под стража в досъдебното производство.

В. С какви права се ползвам по време на разследването?

i. С какви права се ползвам по отношение на предоставянето на устен и писмен превод?

Заподозрени лица, които не разбират езика на полицейските органи или други компетентни органи, имат право да ползват помощта на устен преводач безплатно. Устният преводач може да помогне на заподозрените лица в общуването с техния адвокат и е задължен да спазва поверителността на разговора. Заподозрените лица имат и следните права:

В случай на арест извън полицейско управление, ако полицейският служител, извършил ареста, не говори езика, който заподозрените лица разбират, за да ги уведоми за арестуването им и произтичащите от това права, или не разполага с необходимите средства за целта извън полицейското управление, тогава полицейският служител осведомява разследващия служител, който следва да организира уведомяването на заподозрените незабавно или най-късно преди началото на разследването.

Ако заподозрените лица не могат да общуват с избрания от тях адвокат на език, който разбират, по молба на адвоката при разговорите помежду им може да присъства устен преводач или друго лице, за да може да протича комуникация между адвоката и заподозрените лица на език, който последните разбират.

Освен това, ако заподозрените лица не могат да общуват с лекар на език, който разбират, по време на медицинския преглед, лечението или проследяването на състоянието им може да присъства устен преводач или друго лице, за да може да протича комуникация между лекаря и заподозрените лица на език, който последните разбират.

Всички заподозрени лица също така имат право да получат безплатен писмен превод на всички документи от съществено значение (заповед за арест и/или задържане, обвинителен акт, всяко съдебно решение или определение, постановено в хода на производството, и всякакви други документи от съществено значение, счестени за такива от компетентния орган). При конкретни обстоятелства може да се предостави устен превод и /или устно резюме на документите от съществено значение.

ii. С какви права за достъп до информация и до преписката по делото се ползвам?

След арест и задържане заподозряното лице или адвокатът му има право на достъп до документи от съществено значение (екземпляр от заповедта за арест и задържане, екземпляр от искането и клетвената декларация, на основата на които е издадена заповедта), които са му необходими за обжалване на законосъобразността на ареста или задържането на заподозряното лице. Ако се заведе дело пред съда, заподозряното лице или адвокатът му има право на достъп до показанията и документите, получени в хода на разследването на случая, свързан с престъплението, за което е заведено делото.

iii. С какви права на достъп до адвокат и уведомяване на трето лице за обстоятелствата си се ползвам?

Право на достъп до адвокат

Заподозрените лица имат правото да разговарят с адвокат и съдържанието на разговора да остане поверително. Адвокатът е независим от полицейските органи, които могат да помогнат на заподозрените лица да осъществят връзка с адвокат.

По закон заподозрените лица се ползват и със следните права:

Непосредствено след ареста и без неоправдано забавяне им се предоставя правото лично да осъществят връзка с избран от тях адвокат по телефона в отсъствието на други лица.

Право на достъп до адвокат се предоставя на следните етапи, без значение кой е настъпил първи:

- (а) преди да бъдат разпитани от полицейските органи или да станат обект на следствени действия от страна на други компетентни органи;
- (б) своевременно преди явяването си пред съда;
- (в) при извършването на следствени действия или събирането на доказателства от полицейските органи или други компетентни органи;
- (г) след задържането си без неоправдано забавяне.

Достъпът до адвокат включва право на:

- (а) среща насаме с адвоката, който представлява лицето, и свързване с него по всяко време;
- (б) искане адвокатът да присъства и да участва в разпита на лицето с цел то да получи разяснения относно следваната процедура и съвети относно процесуалните си права във връзка с разпита;
- (в) искане адвокатът на лицето да присъства в хода на разследването или събирането на доказателства, ако е налично правото адвокат да присъства на съответния разпит.

Полицейските органи следва да спазват принципа на поверителност, на който се подчиняват контактите между заподозряното лице и адвоката му в хода на срещите, размяната на кореспонденция, телефонните разговори помежду им и всички други разрешени форми на контакт между заподозрените лица и адвокатите им.

Във всеки случай списък с имената и телефонните номера на всички адвокати, включени в «регистъра на практикуващите юристи», се предоставя на всяко заподозряно лице непосредствено след ареста му, а в случай че е арестувано извън полицейско управление — веднага след влизането му в полицейското управление.

За целите на защитата си всяко заподозряно лице — обект на полицейско задържане, има право на поверителни срещи с адвоката си в мястото за задържане, в което е настанено, всеки ден и по всяко време. Срещите се осъществяват на обособено за целта място, където разговорът не може да бъде видян или чул от полицейските служители. Лицето има право да получи от адвоката си поверителни писмени или устни насоки в хода на разговора.

Ако лицето не желае да бъде представлявано от адвокат, то уведомява писмено лицето, отговорно за мястото за задържане, като попълва съответния формуляр. Освен това заподозряното лице се уведомява, че всеки отказ от правото на достъп до адвокат може да повлияе на ефективността на защитата му.

В случай че лицето е на възраст под 18 години, разпитът се провежда в присъствието на неговия адвокат. Също така родителите или настойниците на лицето имат правото да присъстват на разговорите му с неговия адвокат.

Ако заподозряното лице не е в състояние да упражнява правото си на осъществяване на връзка с адвокат без чужда помощ поради интелектуална недостатъчност или физическо увреждане, се допуска то да упражни това право с помощта и/или в присъствието на служител на държавните структури, предоставящи здравни и/или социални услуги. Лицето започва да се ползва от услугите в най-кратък срок от ареста си. Също така, ако заподозряното лице не разбира правата си поради интелектуална недостатъчност, разпитът му протича в присъствието на неговия адвокат.

Временна дерогация от правото на достъп до адвокат

Временна дерогация от правото на заподозряното лице да получи без неоправдано забавяне достъп до адвокат след задържане се допуска при извънредни обстоятелства и единствено в досъдебната фаза, когато поради географска отдалеченост е невъзможно да се гарантира правото на достъп до адвокат.

Освен това временна дерогация от правото на лицето да получи достъп до адвокат е допустима при извънредни обстоятелства в досъдебната фаза, както и когато това е оправдано от наличието на конкретни обстоятелства по случая, поради една от следните наложителни причини:

(i) Налице е спешна необходимост да се предотврати настъпването на тежки неблагоприятни последици за живота, свободата или физическата неприкосновеност на лице.

(ii) Налице е спешна необходимост полицейските органи да предприемат незабавни действия за предотвратяване на сериозен риск, застрашаващ наказателното производство.

Въпреки това временната дерогация по-горе трябва да:

(i) е пропорционална и да не надхвърля необходимото;

(ii) е строго ограничена във времето;

(iii) не е основана изключително на вида или тежестта на предполагаемото престъпление; и

(iv) не засяга справедливостта на производството като цяло.

Ако на заподозрените лица не се даде възможност да упражняват правото си на:

(i) достъп до адвокат след задържането си без неоправдано забавяне;

(ii) присъствени срещи и осъществяване на връзка с адвоката си;

(iii) адвокатът им да присъства и да участва при разпитите и в хода на разследването или събирането на доказателства; те могат при първото си явяване пред съда или на датата, за която е насрочено първото заседание по делото им, да внесат искане съдът да разгледа причините, поради които не им е предоставена възможност да упражнят правата си.

Уведомяване на трето лице относно ареста или задържането Ви / Уведомяване на консулството или посолството на Вашата държава

При арест или задържане заподозрените лица уведомяват полицията, в случай че желаят да се свържат с трето лице, т.е. с член на семейството или работодател, лично по телефона, за да съобщят за задържането си. В определени случаи правото на уведомяване на трето лице за задържането може да бъде обект на временни ограничения. В такива случаи полицейските органи информират заподозрените лица за това.

Чужденците уведомяват полицейските органи, в случай че желаят да се свържат лично по телефона с консулската служба или с посолството на държавата, чиито граждани са. Освен това уведомяват полицейските органи, в случай че желаят да се свържат със служител в консулската служба или посолството на държавата си. Във връзка с това на чужденците се съобщава, че отказ от правото на уведомяване на консулската служба или посолството или отказ от свързване с последните може да има отражение конкретно върху техния случай.

По закон те се ползват и със следните права:

Имат право непосредствено след ареста си и без неоправдано забавяне да се свържат лично по телефона с роднина, работодател или друго лице по свой избор, а ако са на възраст под 18 години — с родител или настойник в присъствието на полицейски служител, и да го информират за ареста си, като му съобщят в кое полицейско управление или в кое място за задържане са настанени или ще бъдат настанени.

Ако заподозряното лице не е в състояние да упражнява правото си на осъществяване на връзка с лицата по-горе поради интелектуална недостатъчност или физическо увреждане, се допуска то да упражни това право с помощта и/или в присъствието на служител на държавните структури, предоставящи здравни и/или социални услуги. Лицето започва да се ползва от услугите в най-кратък срок от ареста си.

Ако задържаните лица са чужденци, те също така имат право непосредствено след ареста си в най-кратък срок и без неоправдано забавяне да се свържат лично по телефона, в присъствието на полицейски служител, с консулската служба или с дипломатическото представителство в Република Кипър на държавата, на която са граждани, и да информират за ареста или задържането си, като съобщят в кое полицейско управление или в кое място за задържане са настанени или ще бъдат настанени. Ако съответната държава няма своя консулска служба или свое дипломатическо представителство в Република Кипър, могат да се свържат с Комисаря по прилагането и защитата на правата на човека (Омбудсмана) на Република Кипър. Ако лицата са граждани на две (2) или повече държави, могат да изберат коя консулска служба или кое дипломатическо представителство желаят да уведомят за задържането си и с коя институция искат да се свържат. Освен това имат право, ако желаят, да се свързват с тези институции, да бъдат посещавани от техни представители, да разговарят и да поддържат кореспонденция с тях, както и да организират те да ги представляват, при условие че въпросните институции не възразяват срещу това.

Ако е видимо, че поради интелектуална недостатъчност лицето не е в състояние да разбере или да бъде уведомено, че има посочените по-горе права относно осъществяването на връзка, или не разбира в пълнота възможността си да се ползва от тези права, в зависимост от обстоятелствата полицейски служител уведомява консулската служба, дипломатическото представителство или Комисаря по прилагането и защитата на правата на човека (Омбудсмана) на Република Кипър.

На лицата също така се съобщава, че отказ от правото на уведомяване на трети лица, роднини, работодател или съответната консулската служба може да има отражение конкретно върху техния случай.

Ако е видимо, че поради интелектуална недостатъчност лицето не е в състояние да разбира или да бъде уведомено, че има права по отношение на осъществяването на връзка, или не разбира в пълнота възможността си да се ползва от тези права, непосредствено след ареста полицейските органи се обаждат по телефона на роднина на арестуваното лице, за да го информират за ареста и да му съобщат в кое полицейско управление или място за задържане е настанено или ще бъде настанено то.

Временна дерогация от правото на осъществяване на връзка с роднини / лице по избор / работодател

Правото на задържаното лице на осъществяване на връзка с роднини, лице по избор или работодател и правото на уведомяване на лицата, упражняващи родителски права (ако случаят включва лице на възраст под 18 години), не се предоставя непосредствено след ареста, когато това е оправдано от конкретните обстоятелства по случая поради някоя от следните наложителни причини:

(a) Налице е спешна необходимост да се предотврати настъпване на тежки неблагоприятни последици за живота, свободата или физическата неприкосновеност на лице. или

(b) Налице е спешна необходимост да се предотврати сериозен риск, застрашаващ наказателното производство, и при условие че дерогацията:

(i) е пропорционална и не надхвърля необходимото;

(ii) е строго ограничена във времето;

(iii) не е основана изключително на вида или тежестта на предполагаемото престъпление; и

(iv) не засяга справедливостта на производството като цяло.

Когато са налице спешна необходимост или равностойни оперативни изисквания, лицата не могат да се ползват от правото да осъществят връзка с трети лица (роднини, работодател или друго лице по техен избор) непосредствено след ареста си.

Ако не им се даде възможност да упражнят правото си да:

(i) уведомят и да осъществят връзка с роднини, лице по техен избор или работодател,

(ii) уведомят лицата, упражняващи родителски права, при арест на лице на възраст под 18 години, лицата могат при първото си явяване пред съда или на датата, за която е насрочено първото заседание по делото им, да внесат искане съдът да разгледа причините, поради които не им е дадена възможност да упражнят правата си.

В случай на лице на възраст под 18 години, при който се прилагат временните дерогации по-горе, полицейските органи без неоправдано забавяне уведомяват за задържането социалните служби, Службата на комисаря по защита на правата на детето и всички други органи, чиито правомощия включват закрилата и благосъстоянието на децата.

iv. С какви права на достъп до правна помощ се ползвам?

Ако лицата не разполагат с достатъчно средства, за да упражняват

правото си на достъп до адвокат в досъдебната фаза, могат да уведомят полицейския служител, отговорен за разпитите, след като подпишат съответния формуляр. След това им се предоставя списък с имената и телефонните номера на адвокати, изявили желание да предоставят услугите си. Заподозрените лица потвърждават, че списъкът им е предоставен. Полицейският служител надлежно уведомява избрания от тях адвокат.

Ако желаят адвокатските услуги да им бъдат предоставяни безплатно, лицата могат да внесат съответното искане пред съда след завеждането на дело срещу тях и съдът ще разгледа искането им.

v. Какво е важно да се знае относно:

а. Презумпцията за невинност

Всяко лице, заподозряно или обвинено в извършването на престъпление, се смята за невиновно до установяване на вината му в съответствие със закона.

Правният принцип, почиващ върху презумпцията за невинност, се прилага за физически лица в наказателни производства от момента, в който същите бъдат заподозрени или обвинени в извършването на престъпление, до приключването на производството чрез постановяване на окончателно съдебно решение.

б. Право на лицата да запазят мълчание и да не се самоуличават

При разпит от полицейските органи или други компетентни органи лицата не са задължени да отговарят на въпроси относно предполагаемото престъпление. Освен това, ако бъдат приканени да дадат показания или да отговорят на въпроси, не са задължени да представят доказателства или документи или да предоставят информация, която може да доведе до самоуличаване.

в. Тежест на доказване

Полицейските органи носят отговорност за събирането на доказателства, на основата на които разследваните престъпления следва да бъдат доказани отвъд всякакви основателни съмнения. Обвиняемите имат право да изложат своя версия на фактите и да дадат показания или да представят писмена защита пред разследващите органи в подкрепа на своята версия или на невинността си.

vi. Какви са конкретните гаранции по отношение на децата?

Наказателна отговорност

Лице на възраст под 14 години не носи наказателна отговорност за действие или бездействие (глава 154, член 14) и следователно не може да бъде задържано. Те се приканват да се явят в дадено полицейско управление, придружени от родителите/настойниците си, ако се сметне за необходимо да присъстват.

2. Арест

Доколкото е възможно, следва да се избягва арестът на непълнолетни лица. Арестът на непълнолетно лице трябва да бъде законосъобразен, да се ползва единствено в краен случай и да бъде с минимална продължителност.

При ареста на непълнолетно лице се следва процедурата за арест (предоставяне на информация, правилата в системата на правосъдието, декларация за правата и т.н.). Моля, имайте предвид, че по време на ареста е необходимо да бъдат взети предвид възрастта, зрелостта и уязвимостта на детето.

Освен това всяко решение във връзка с ареста на дете следва да се основава на висшите интереси на детето.

Децата, поставени под арест, следва да се уведомят за последващите процедури по разбираем за тях начин, съобразен с възрастта и зрелостта им.

Не се ползват белезници, освен ако това не е крайно наложително. Ако се ползват, се спазват изискванията, определени в Наредба за полицията № 5/39.

Употребата на полицейски палки е разрешена в краен случай и единствено при спазване на изискванията, определени в Наредба за полицията № 5/38.

Претърсването на тялото следва да се извършва от полицейски служител от същия пол.

Процесуално представителство и други права

Уведомяване на непълнолетното лице за правото му да осъществи връзка с адвокат по свой избор лично по телефона и в отсъствието на други лица

Уведомяване на непълнолетното лице за правото му да получи правна помощ, в случай че не разполага с достатъчни средства

Уведомяване на непълнолетното лице за правото му да осъществи връзка с родителите/настойниците си лично по телефона в присъствието на полицейски служител и да ги уведоми за ареста, като им съобщи в кое полицейско управление или място за задържане е настанено или ще бъде настанено

Родителите/настойниците се информират незабавно. Осъществяването на връзка с родителите/настойниците с цел да бъдат уведомени може да се отложи с до 12 часа след ареста, ако има основателни съмнения, че упражняването на правото на достъп веднага след ареста може:

- (а) да доведе до унищожаване или укриване на доказателства, свързани с изясняването на фактите и/или обстоятелствата на престъплението; или
- (б) да възпрепятства осъществяването на ареста или разпита на друго лице във връзка с престъплението или да доведе до укриването му; или
- (в) да доведе до извършване на друго престъпление или до смърт или телесна повреда на друго лице; или
- (г) да доведе до накърняване на интереси, свързани със сигурността на Република Кипър или с конституционния или обществения ред, или до намеса в процеса на правораздаване.

Уведомяване на родителите/настойниците на непълнолетното лице и от полицията (в допълнение на уведомяването от детето) по отношение на ареста и (предвиденото) място за задържане. Това се записва в преписката по разследването.

Ако се прецени, че е необходимо и в интерес на непълнолетното лице, държавните социални служби също може да бъдат уведомени за ареста.

Разпит

Разследващият служител не може да започне разпит преди предоставянето на информацията по-горе и/или уведомяването, нито преди непълнолетното лице да е упражнило правото си на достъп до адвокат при заявено желание.

Лицата на възраст под 18 години се подлагат на разпит единствено в присъствието на адвоката си.

Ако разпитваното лице не разбира или не говори езика на разпита, то има право да ползва помощ от устен преводач.

Разпитът винаги трябва да се провежда в съответствие с приложимите правни разпоредби, правилата в системата на правосъдието и относимите наредби за полицията (Наредби № 3/3, 3/4, 5/18).

Ненавършилите пълнолетие лица, които не са задържани, се разпитват в присъствието на родителите или настойниците си. Снемането на показания от тях също се извършва в присъствието на последните.

Полицейските органи следва да гарантират провеждането на разпита възможно най-скоро (при всички положения не по-късно от 24 часа след ареста), като по този начин се избягва принципната необходимост пред съда да се представя искане за задържане (писмо от Службата на комисаря по защита на правата на детето от 11 юни 2014 г.).

Арест / Разпит / Наказателно преследване на непълнолетни учаци

Трябва да се избягва извършването на арест и разпит на непълнолетни учаци на територията на училището. Въпреки това, ако е горното е необходимо, полицейските служители са длъжни да влязат на територията на училището в цивилно облекло и с необозначен полицейски автомобил.

Арестът и разпитът трябва да се извършат в присъствието на директора на училището, който следва да получи предварително уведомление за това (Наредба за полицията № 5/18, § 6, точка 3).

Когато непълнолетен учач бъде подведен под наказателна отговорност, заместникът на помощник-комисаря (*Astinomikos Diefthintis*) е длъжен да уведоми Министерството на образованието и културата единствено ако това е крайно наложително и ако сметне, че уведомлението обслужва нуждите на политиката по наказанията и изправителната дейност на Република Кипър, и разбира се, като вземе предвид:

- вида на престъплението, при условие че чрез уведомлението се защитават други учаци / националната гвардия (*ethnofour*);

– проблемите, пред които кипърското общество е изправено към съответния момент; и

– обстоятелствата на конкретния случай.

Забранява се оповестяването на името на лицето и/или адреса на училището, и/или снимки или всякаква друга информация, която може да доведе до установяване на самоличността на младежа, изправен пред Съда за непълнолетни (*Dikastirio Anilikon*), освен ако Съдът не е дал разрешение за това.

Условия при задържане

Освен с правата, предоставяни на всички задържани лица (Закон 163(I)/2005), задържаните лица на възраст под 18 години се ползват и със следните права за периода на задържане:

Непълнолетните лица се настаняват в килии, отделени от тези на другите задържани. Следва да се предотврати общуването между непълнолетните и пълнолетните задържани лица в общите помещения.

Непълнолетните задържани лица трябва да се настаняват в места за задържане, създадени специално за лица на тяхната възраст, където следва да бъдат на разположение дейности, съобразени с потребностите им, и където работят лица, преминали конкретно обучение. Тези места трябва да са достатъчно просторни, светли и проветриви, да имат необходимата мебелировка и добра декорация и да предоставят подходяща визуална стимулация. Не на последно място, непълнолетните лица могат да държат разумен брой лични вещи в килията си (Стандарти на Европейския комитет против изтезанията и нечовешкото или унизително отношение или наказание, КПИ), освен ако вещите не пораждаат проблеми за сигурността. Освен това посредством сътрудничество с други услуги се гарантира, че децата запълват времето си със здравословни занимания (писмо от Службата на комисаря по защита на правата на детето от 7 ноември 2014 г.).

Родителите или настойниците на непълнолетното лице имат правото да присъстват на разговорите с неговия адвокат.

Родителите или настойниците на непълнолетното лице трябва да присъстват на всеки медицински преглед, при всяко лечение и при проследяването на състоянието на лицето.

Лицето, отговарящо за мястото за задържане, трябва да уведоми всяко задържано лице и всеки негов роднина или всяко друго лице по негов избор, а в случай на задържано лице на възраст под 18 години — родителите или настойниците му, на разбираем за тях език, че имат правото да се срещат всеки ден за не повече от общо един час в отделна зона, която е част от мястото за задържане, в присъствието на полицейски служител.

vii. Какви са специалните гаранции по отношение на уязвимите заподозрени лица?

Децата се смятат за уязвими лица и следователно специалните гаранции, цитирани в предходната точка vi), се прилагат и за тях.

По смисъла на Закона за правата на арестуваните и задържаните лица (Закон 163(I)/2005) «**уязвимо лице**» е заподозрян или обвиняем, който не е в състояние да разбира или да участва ефективно в наказателното производство поради възрастта си, психическото или физическото си състояние или увреждане.

В случай на арестувано лице с интелектуална недостатъчност или физическо увреждане **информацията**, давана на това лице по отношение на правата му по Закон 163(I)/2005, се предоставя **на прост, разбираем език**, като се отчитат специалните потребности на лицето.

В такива случаи се осигурява съдействието на лице, което е в състояние да предаде съответната информация на арестувания или на другите засегнати лица по начин, който позволява те да я разберат предвид интелектуалната си недостатъчност или увреждането си.

Освен това при арест на лице, което не е в състояние да упражни законоустановените си **права на достъп** (Закон 163(I)/2005), било то поради интелектуална недостатъчност или физическо увреждане, се допуска лицето да упражни тези права **с помощта и/или в присъствието на служител на държавните структури, предоставящи здравни и/или социални услуги**. Тази помощ трябва да се предостави на лицето непосредствено след ареста му или при първа възможност.

Г. Какви са законоустановените срокове при разследванията?

Всяко лице, арестувано по подозрение в извършването на престъпление, се явява пред съдия не по-късно от 24 часа след ареста си, ако разпитите, свързани с престъплението, във връзка с което е арестувано, не са приключили. Целта на явяването пред съдия е полицейските органи да предявят искане за задържане на лицето за конкретен период от време, който не може да надхвърля 8 дни. Общата продължителност на исканите периоди не може да надхвърля 3 месеца.

След изтичането на срока в дадена заповед за задържане, ако разпитите и дейностите по разследването не са приключили, се допуска полицейският орган да предяви искане пред съда за подновяване на заповедта за още 8 дни. Тази процедура може да се повтаря при удължаване на срока за задържане на всеки 8 дни, като общата продължителност на задържането не може да надхвърля 3 месеца.

Обикновено се смята, че е необходимо да бъдат задържани заподозрени, които има опасност да окажат въздействие върху свидетели или да унищожат доказателства, в случай че бъдат освободени. Полицейските органи носят отговорност да докажат в достатъчна степен пред съда, че условията за издаване на заповед за задържане са налице.

Д. Какви са възможностите, предоставяни в досъдебната фаза, включително алтернативите на предварителното задържане и възможностите за връщане на лицето в държавата, на която е гражданин (европейска заповед за надзор).

По своя преценка съд с компетентност по наказателноправни въпроси може да нареди задържането на обвиняем за периода на делото. В съответствие с член 48 от Наказателнопроцесуалния кодекс (глава 155) при бързи производства районните съдилища могат да удължат срока на задържане с не повече от 8 дни при всяко отлагане на разглеждането на делото по същество. Подобно ограничение обаче не е налице, що се отнася до правомощията на Върховния съд или на наказателните съдилища да нареждат задържането на обвиняем за периода на делото. В член 157, параграф 1 от Кодекса (глава 155) се предвижда, че съд с компетентност по наказателноправни въпроси може да нареди освобождаването на задържан под гаранция. Ако съдът реши да нареди освобождаване на обвиняемия, той може да постави и конкретни условия и да задължи обвиняемия да подпише документ във връзка с гаранцията. Това правомощие на съда произтича от едновременното прилагане на член 48 и член 157, параграф 1 от Наказателнопроцесуалния кодекс.

Условия за препращане на съдебни решения за мерки за неотклонение

Компетентният орган на Република Кипър може да препрати решението си за налагане на мерки за неотклонение на компетентния орган за признаване на конкретното съдебно решение в държавата членка, в която лицето законно и обичайно пребивава, при условие че лицето е дало съгласие да бъде върнато в тази държава членка, след като е било уведомено за съответните мерки.

По молба на лицето компетентният издаващ орган на Република Кипър може да препрати решението за налагане на мерки за неотклонение на компетентния

орган на държава членка, различна от тази, в която лицето

законно и обичайно пребивава, при условие че компетентният орган на държавата членка, в която лицето не пребивава законно и обичайно, даде съгласието си за препращането.

Компетентният орган по признаването в Република Кипър дава съгласието си за препращане на решението за налагане на мерки за неотклонение на лице, което не пребивава законно и обичайно в Република Кипър, единствено в случай че

това лице е пребивавало на територията на страната за период от поне три (3) месеца.

За компетентен издаващ орган в Република Кипър се смята наказателният съд или районният съд, който има компетентност по наказателноправни въпроси и по конкретното правонарушение или е постановил решение за налагане на мерки за неотклонение.

За компетентен орган по признаването на съдебни решения за налагане на мерки за неотклонение, постановени в друга държава членка, в Република Кипър се смята:

(а) районният съд (*Eparchiako Dikastirio*), чиято териториална компетентност обхваща мястото, на което пребивава лицето, за което е постановено съдебно решение за налагане на мерки за неотклонение в друга държава членка;

(б) районният съд в Никозия (*Eparchiako Dikastirio Lefkosias*), когато местопребиваването на лицето не е известно или когато лицето не пребивава в Република Кипър.

Последна актуализация: 02/03/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моите права по време на процеса

А. Къде ще се проведе съдебният процес?

Ако предмет на наказателното производство е престъпление или множество престъпления, което се наказва с лишаване от свобода до 5 години, съдебният процес се провежда в районен съд (*Eparchiako Dikastirio*) и делото се разглежда от съдебен състав от един съдия. Моля, имайте предвид, че при получаване на писмено одобрение от главния прокурор (*Genikos Eisagheleas*) районните съдилища могат да разглеждат дела за престъпления, които се наказват с лишаване от свобода над 5 години.

Когато престъплението се наказва с лишаване от свобода над 5 години, делото се разглежда от наказателен съд (в състав от трима съдии).

Б. Могат ли обвиненията да бъдат променени? Ако това е така, с какви права на информация се ползвам в това отношение?

Обвиненията могат да бъдат променени в началото и в хода на съдебния процес. В членове 83, 84 и 85 от Наказателнопроцесуалния кодекс (глава 155) е предвидена процедурата за промяна на обвиненията и са посочени правата на обвиняемите.

83.(1) Ако на даден етап от съдебната фаза на основата на представени доказателства съдът установи материалноправен или формален порок в обвинителния акт или в обвинителния акт, внесен пред наказателния съд, той може да излезе с постановление за промяна на обвинителния акт или на обвинителния акт, внесен пред наказателния съд, като по своя преценка даде инструкции за изменение или замяна на последния или добавяне на нови обвинения към него с цел да се отразят фактите по делото.

(2) Когато в обвинителен акт или в обвинителен акт, внесен пред наказателен съд, се нанасят подобни промени, постановлението, в което те са описани, се посочва в обвинителния акт или в обвинителния акт, внесен пред наказателен съд, и тези документи се третираат като заведени с вече нанесените промени за целите на съответното производство.

84.-(1) При нанесени промени в обвинителен акт или обвинителен акт, внесен пред наказателен съд, в съответствие с член 83 съдът незабавно призовава обвиняемия да представи защита и да заяви дали има готовност да бъде съден във връзка с изменения обвинителен акт или обвинителен акт, внесен пред наказателен съд.

(2) Ако обвиняемият заяви, че няма готовност, съдът разглежда представените аргументи за това. Ако съдът прецени, че незабавното възобновяване на производството няма вероятност да окаже отрицателно въздействие върху защитата на обвиняемия или работата на прокурора по делото, той може да нареди процесът да продължи, като измененият обвинителен акт или измененият обвинителен акт, внесен пред наказателен съд, се ползва със силата на първоначалния такъв.

(3) Ако съдът сметне, че измененият обвинителен акт или измененият обвинителен акт, внесен пред наказателния съд, поражда вероятност незабавното възобновяване на производството да окаже отрицателно въздействие върху защитата на обвиняемия или работата на прокурора, съдът може да разпорежи да се образува ново производство или да отложи разглеждането на делото за период, който сметне за необходим.

(4) Ако съдът нанесе промени в обвинителен акт или в обвинителен акт, внесен пред наказателен съд, след началото да съдебния процес, показанията, които вече са дадени в хода на делото, могат да се ползват, без да е необходимо ново заседание. Въпреки това се допуска страните да искат повторно даване на устни показания, да призовават повторно свидетели, които вече са дали показания, и да задават въпроси на посочени от тях свидетели или на други свидетели във връзка с въпросните промени.

85.(1) Ако се докаже само част от обвинителния акт или обвинителния акт, внесен пред наказателен съд, и тази част е съставомерна, съдът може да постанови обвиняемия да получи наказание за престъплението, което е доказано, че е извършил, без да се налага промяна на обвинителния акт или обвинителния акт, внесен пред наказателния съд.

(2) Ако на дадено лице е повдигнато обвинение в извършване на престъпление, лицето може да бъде осъдено за опит да извърши това престъпление, без да се налага промяна на обвинителния акт или обвинителния акт, внесен пред наказателния съд.

(3) Ако се установи, че дадено лице е извършило деяние с цел извършване на престъплението, за което му е повдигнато обвинение, и ако извършването на деянието с горния умисъл е съставомерно, въпреки че на лицето не е повдигнато обвинение за това престъпление, то може да бъде осъдено за него, без да се налага промяна на обвинителния акт или обвинителния акт, внесен пред наказателния съд.

(4) Ако след разглеждане на делото съдът сметне, че представените показания доказват, че обвиняемият е извършил едно или повече престъпления, които не са посочени в обвинителния акт или в обвинителния акт, внесен пред наказателен съд, и за които обвиняемият не може да бъде наказан, без да се налага промяна в обвинителния акт или обвинителния акт, внесен пред наказателен съд, както и ако сметне, че не би наложил на обвиняемия по-строго наказание от това, което следва да получи с оглед посоченото в обвинителния акт и обвинителния акт, внесен пред наказателен съд, и че следователно не съществува вероятност за отрицателно въздействие върху защитата на обвиняемия, съдът може да разпореди едно или повече обвинения да бъдат включени в обвинителния акт или обвинителния акт, внесен пред наказателния съд, във връзка с гореспоменатите престъпления и да се произнесе по тях, като обвиненията се третират като част от първоначалния обвинителен акт или обвинителен акт, внесен пред наказателен съд.

В. С какви права се ползвам по време на съдебните заседания?

i. Изисква ли се да присъствам на съдебните заседания? При какви условия мога да не присъствам на съдебните заседания?

Правото на обвиняемия да присъства на съдебните заседания е регламентирано в членове 12 и 30 на Конституцията на Република Кипър и в член 6 на Европейската конвенция за правата на човека. Освен това обвиняемият има задължение да присъства на съдебните заседания, освен ако причините за отсъствието му не са сред изключенията, предвидени в член 45, параграф 1 и член 63, параграф 3 от Наказателнопроцесуалния кодекс (глава 155).

Член 45, параграф 1:

Известно е, че съдия или, за съставите, определени от председателя на районния съд (*Eparchiako Dikastirio*) в общо разпореждане, секретар (*Protokollitis*) може да включи нарочен текст в призовката, с който освобождава обвиняемия от задължението да се явява лично; и

(а) допуска обвиняемият да се явява и да пледира чрез процесуалния си представител, в който случай обвиняемият може да се явява и да пледира по посочения начин.

Известно е, че ако обвиняемият е подведен под отговорност единствено в качеството си на директор или секретар на дадено дружество, но не са му повдигнати обвинения поименно, той няма задължение за лично явяване пред съда нито за да отговори на обвиненията, нито на какъвто и да бил друг етап (с изключение на устните състезания), но има право да бъде представляван от адвокат;

(б) допуска, ако обвиняемият желае да признае вината си, последният да направи това чрез писмена реплика, изпратена до съда, надлежно заверена и подпечатана от секретар или сержант (*lochias*), полицейски служител или старши полицейски служител по силата на Закона за полицейските органи, служител по заверката по силата на Закона за служителите по заверката или практикуващ юрист по силата на Закона за адвокатурата, който ползва своя собствен печат за целта и ясно посочва името и адреса си, или общностен ръководител (*koinotarchis*) и придружена от призовката, във връзка с която се представя репликата, като в този случай репликата се приема за самопризнание за целите на производството.

63.-(1) Обвиняемият има право да присъства на съдебните заседания в хода съдебния процес, при условие че поведението му е благопристойно.

(2) Ако поведението на ответника не е благопристойно, по своя преценка съдът може да разпореди извеждането му от съдебната зала и задържането му, след което да възобнови хода на заседанието в негово отсъствие,

като предприеме достатъчни според него организационни мерки, за да може обвиняемият да получи информация относно всичко, произтекло в съдебната зала, и да подготви защитата си.

(3) Ако сметне за уместно, съдът може да допусне обвиняемият да остане извън съдебната зала в хода на целия процес или част от него при определени условия.

Съгласно кипърската съдебна практика процесът може да протече в отсъствието на ответника, когато това е в интерес на правораздаването.

ii. С какви права се ползвам относно достъпа до устен превод и писмен превод на документи?

Правото на устен превод е закрепено както в Конституцията на Република Кипър, така и в Закона за устния и писмения превод в наказателното производство от 2014 г. (Закон 18(I)/2014). Освен това правото на устен превод е предвидено и съгласно член 65 от Наказателнопроцесуалния кодекс (глава 155).

В член 12, параграф 5, букви а) и д) от Конституцията се предвижда, че:

Всяко лице, обвинено в извършването на престъпление, се ползва най-малко със следните права:

(а) да получи незабавно и подробно уведомление на език, който разбира, относно характера на повдигнатите обвинения и причините за тях;

(д) да ползва помощ от устен преводач безплатно, ако не е в състояние да разбира или не говори езика на производството.

В член 30, параграф 3 от Конституцията се предвижда, че всеки обвиняем има право да ползва помощ от устен преводач безплатно, ако не е в състояние да разбира или не говори езика на производството.

В Закона за устния и писмения превод в наказателното производство от 2014 г. (Закон 18(I)/2014) се предвиждат следните права:

Право на устен превод

4.-(1) Компетентният орган осигурява незабавно устен превод на заподозрян или обвиняем, който не говори и/или не разбира езика на наказателното производство, в хода на наказателното производство пред разследващите и съдебните органи, включително по време на разпит от полицията, по време на всички съдебни заседания и на всички необходими междинни изслушвания.

(2) В съответствие с член 11 от Закона за европейската заповед за арест и процедурите за екстрадиция на издирвани лица между държавите — членки на Европейския съюз, съдебният орган, отговорен за изпълнението на европейска заповед за арест, осигурява незабавно устен превод на всяко издирвано лице, което не говори и/или не разбира езика на съответното наказателно производство.

(3) Когато горното е необходимо за гарантиране на правото на справедлив съдебен процес, компетентният орган осигурява устен превод с цел контакт между заподозряното лице, обвиняемия и/или издирваното лице и неговия адвокат, при условие че последните са в пряка връзка с разпити и/или съдебни заседания в хода на наказателното производство, и/или с изпълнението на европейска заповед за арест, и/или с подаването на жалба и/или на други процесуални молби, включително молба за определяне на гаранция.

(4) По силата на настоящия член устният превод:

(а) се предоставя на родния език на заподозряното лице, обвиняемия или издирваното лице или на всякакъв друг език, който лицето говори и/или разбира; и

(б) включва всякакви необходими допълнителни услуги, например ползване на жестомимичен език, целящи да се удовлетворят потребностите на заподозрените лица, обвиняемите и издирваните лица, които изпитват слухови и/или говорни затруднения.

(5) Компетентният орган проверява по подходящ начин дали заподозряното лице, обвиняемият или издирваното лице говори и разбира езика на наказателното производство или производството за изпълнение на европейската заповед за арест и дали има нужда от помощта на устен преводач.

(6) Устният превод, предвиден по настоящия член, трябва да бъде с качество, достатъчно за гарантиране на правото на справедлив съдебен процес, и по-конкретно трябва да осигурява на заподозряното лице, обвиняемия или издирваното лице възможност да разбира делото, водено срещу него, и да упражнява правото си на защита. За целта компетентният орган обръща специално внимание на особеностите на контактите, осъществявани с помощта на устен преводач.

(7) Когато е необходимо, компетентният орган може да осигури предоставянето на устен превод чрез използване на комуникационни технологии, като видеоконферентна връзка, телефон и/или интернет, освен ако физическото присъствие на устен преводач не е необходимо за гарантиране на справедлив съдебен процес.

(8) С цел по-ефективно прилагане на параграф 5 процедурата или механизмът за установяване дали заподозряното лице, обвиняемият или издирваното лице говори или разбира езика на наказателното производство или производството за изпълнение на европейската заповед за арест може се регламентира посредством нарочни правила.

Право на писмен превод

5.(1) За да осигури възможност на заподозряното лице или обвиняемия да упражнява правото си на защита и за да гарантира справедлив съдебен процес, в разумен срок компетентният орган предоставя на заподозряното лице или обвиняемия, който не разбира езика на съответното наказателно производство, писмен превод на всички документи от съществено значение.

(2) За целите на настоящия Закон документите от съществено значение включват:

(а) при всички дела: заповедта за арест и/или задържане, обвинителния акт и всяко съдебно решение и определение, което има отношение към производството; и

(б) всякакви други документи, за които компетентният орган прецени, че са от съществено значение, които се предоставят в превод или служебно, или след мотивирано искане от страна на заподозряното лице, обвиняемия или адвоката на заподозряното лице или обвиняемия.

(3) Компетентните органи нямат задължение да осигуряват писмен превод на части от документи от съществено значение, които нямат отношение към предоставянето на възможност на заподозрените лица или на обвиняемите да се запознаят с делото, водено срещу тях.

(4) С цел осигуряване на справедлив съдебен процес при производство за изпълнение на европейска заповед за арест в разумен срок компетентният орган предоставя писмен превод на европейската заповед за арест на всяко лице — обект на такова производство, което не разбира езика, на който е изготвена или преведена европейската заповед за арест от издаващата държава членка.

(5) Без да се засягат разпоредбите на параграфи 1, 2 и 4, вместо писмен превод компетентният орган може да предостави устен превод и/или устно резюме на документите от съществено значение, при условие че устният превод и/или устното резюме не накърнява справедливостта на производството.

(6) Заподозряното лице, обвиняемият или издирваното лице има право да се откаже от правото да получи писмения и/или устния превод и/или устното резюме, предвидени по настоящия член, при условие че на компетентния орган се предоставят достатъчни доказателства, че:

(а) съответното лице е получило преди това правен съвет и/или е напълно запознато по друг начин с последствията от този отказ; и

(б) отказът е еднозначен и даден доброволно.

(7) Писменият и/или устният превод и/или устното резюме, предвидени по настоящия член, се предоставят на родния език на заподозряното лице, обвиняемия или издирваното лице или на всякакъв друг език, който лицето говори и/или разбира.

(8) Писменият и/или устният превод и/или устното резюме, предвидени по настоящия член, трябва да бъдат с качество, достатъчно за гарантиране на правото на справедлив съдебен процес, и по-конкретно трябва да осигуряват на заподозряното лице, обвиняемия или издирваното лице възможност да разбира делото, водено срещу него, и да упражнява правото си на защита.

В член 65, параграф 1 от Наказателнопроцесуалния кодекс (глава 155) се предвижда, че:

Ако показания се дават на език, който обвиняемият не разбира, и последният присъства на съответното съдебно заседание, устен преводач предоставя на обвиняемия превод на език, който той разбира, ако съдебното заседание е открито.

Смята се, че когато обвиняемият е представяван от защитник, при условие че последният даде съгласието си, може да не се предоставя устен превод.

(2) Когато документи са предоставени като официални доказателства, по своя преценка съдът нарежда каква част от тях следва да бъдат преведени устно.

iii. Имам ли право на адвокат?

Съгласно член 12 от Конституцията на Република Кипър:

Всяко лице, обвинено в извършването на престъпление, се ползва най-малко със следните права:

(в) да организира своята защита самостоятелно или чрез адвокат по свой избор или, ако не е в състояние да заплаща адвокатски услуги, да му се предостави безплатна правна помощ, ако по този начин се гарантира справедлив процес.

В член 30, параграф 3 от Конституцията се предвижда, че:

Всички лица имат право на:

(г) защитник по свой избор и получаване на безплатна правна помощ, ако по този начин се гарантира справедлив процес, както и по закон.

Освен това в съответствие със Закона за правната помощ (Закон 165(1)/2002), ако условията, предвидени в закона, са налице, обвиняемият има право на адвокат по свой избор и безплатна правна помощ в хода на съдебния процес.

iv. С какви други процесуални права следва да съм наясно (например явяване на заподозрени лица пред съда)?

Явяване на обвиняем пред съда

Ако в хода на бързо производство обвиняем не се яви в посоченото време и ако се представят доказателства, че му е връчена призовка, съдът може да започне гледане на делото и да постанови решение в отсъствието на обвиняемия или, ако сметне за необходимо, да отложи гледането на делото и да издаде заповед за арест на обвиняемия.

Известно е, че съдия или, за съставите, определени от председателя на районния съд (*Eparchiako Dikastirio*) в общо разпореджане, секретар (*Protokolitis*) може да включи нарочен текст в призовката, с който освобождава обвиняемия от задължението да се явява лично; и

(а) допуска обвиняемият да се явява и да гледира чрез процесуалния си представител, в който случай обвиняемият може да се явява и да гледира по посочения начин;

(б) допуска, ако обвиняемият желае да признае вината си, последният да направи това чрез писмена реплика, изпратена до съда, надлежно заверена и подпечатана от секретар или сержант (*lochias*), полицейски служител или старши полицейски служител по силата на Закона за полицейските органи, служител по заверката по силата на Закона за служителите по заверката или практикуващ юрист по силата на Закона за

адвокатурата, който ползва своя собствен печат за целта и ясно посочва името и адреса си, или общностен ръководител (*koinotarchis*) и придружена от призовката, във връзка с която се представя репликата, като в този случай репликата се приема за самопризнание за целите на производството.

Известно е, че ако обвиняемият е подведен под отговорност единствено в качеството си на директор или секретар на дадено дружество, но не са му повдигнати обвинения поименно, той няма задължение за лично явяване пред съда нито за да отговори на обвиненията, нито на какъвто и да бил друг етап (с изключение на устните състезания), но има право да бъде представляван от адвокат.

Отговор на обвиненията

Когато обвиняемият бъде призован да отговори на обвиненията, той може да отрече или признае вината си или да представи писмена защита, като отговорът му се протоколира от съда.

В писмената защита се изтъква някое от следните твърдения:

(а) Съдът, пред който обвиняемият е призован да отговори на обвиненията, няма компетентност, а друг съд има такава по отношение на обвиняемия или престъплението, във връзка с което са му повдигнати обвинения. Ако съдът приеме горното твърдение, следва да прехвърли делото на този съд в Република Кипър, който има компетентност по отношение на извършителя или съответното престъпление.

(б) Лицето вече е осъждано или е обявено за невиновно на основата на същите факти във връзка със същото престъпление.

(в) Лицето вече е помилвано във връзка с процесното престъпление.

Ако съдът прецени, че фактите, изложени от обвиняемия, не доказват твърдението или че твърдението е невярно, обвиняемият трябва да отговори на обвиненията.

Ако обвиняемият признае вината си и съдът разполага с достатъчно доказателства, че лицето разбира значението на своя отговор, съдът може да приключи делото, както би сторил, ако трябва да постанови съдебно решение по отношение на обвиняемия.

Ако обвиняемият не направи самопризнание, съдът започва да гледа делото. Ако обвиняемият откаже да отговори, не отговори незабавно или не е в състояние да отговори поради физическо увреждане, съдът предприема същите действия, които би предприел, в случай че обвиняемият не е направил самопризнание.

Г. Възможни наказания

Районните съдилища гледат дела във връзка с престъпления, които по закон се наказват с лишаване от свобода до 5 години, глоба до 85 000 EUR или и двете.

Наказателните съдилища (*Kakourgiodikeio*) гледат дела във връзка с престъпления, които по закон се наказват с лишаване от свобода над 5 години.

Последна актуализация: 02/03/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Правата ми след съдебния процес

А. Мога ли да обжалвам съдебното решение?

Лице, признато за виновно от съда по наказателни дела или от районния съд и осъдено на лишаване от свобода или глоба, може да обжалва присъдата пред Върховния съд.

Б. Какви други средства за защита имам?

Не е възможно да се заведе дело във връзка със съдебното решение.

В. Какви са последиците, ако бъда осъден?

i. Досие за съдимост

Наложено от съда наказание се вписва от полицията във файла „Регистър на предишните осъждания“. Реабилитацията се извършва в съответствие с разпоредбите на Закона за реабилитацията на осъдени лица (Закон 70/1981). Не се предвижда реабилитация при осъждане на доживотен затвор или на лишаване от свобода над 2 години.

ii. Изпълнение на присъда, предаване на затворници, пробация и алтернативни наказания

Наказанието лишаване от свобода се изтърпява от деня на постановяване на съответното решение; въпреки това, освен ако съдът не разпореди друго, срокът му може да бъде намален с времето, през което лицето е било задържано преди съдебния процес съгласно разпоредбите на този закон.

Съдът постановява спиране на изпълнението на наказанието лишаване от свобода, чийто срок не надвишава три години, при условие че това е оправдано от обстоятелствата по делото в тяхната цялост и от личното положение на обвиняемия.

Съдът, който издава заповед за спиране на изпълнението на наказанието лишаване от свобода, може да издаде решение за пробация, с което да постави осъденото лице под надзора на длъжностно лице (попечител) за срок, не по-дълъг от срока за изпълнение на заповедта (3 години).

Последна актуализация: 02/03/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница е била наскоро променена. Езикова версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Обвиняеми (наказателни производства) - Латвия

В тези информационни листове се обяснява какво се случва, когато едно лице е заподозряно или обвинено в престъпление, което е предмет на съдебен процес. За информация относно дребни правонарушения като пътни нарушения, за които обикновено се налага фиксирано наказание, като например глоба, преминете към **Информационен лист 5.**

Ако сте жертва на престъпление, можете да намерите пълна информация за правата си **тук**.

Кратко представяне на наказателния процес

Стандартните етапи на наказателния процес са представени накратко по-долу:

Разследване

Действия на прокурора

Разглеждане на делото в съд от първа инстанция

Преразглеждане на делото в Апелативния съд

Преразглеждане на делото във Върховния съд

Преразглеждане на текущи съдебни решения

Подробности за всички тези етапи на процеса и за вашите права могат да се намерят в информационните листове.

Тази информация не замества получаването на правни съвети и предназначението ѝ е само да ви упъти.

Роля на Европейската комисия

Моля обърнете внимание, че Европейската комисия не играе никаква роля в наказателното производство в държавите-членки и не може да ви помогне, ако имате оплакване. Тези информационни листове съдържат информация за това как да подадете оплакване и до кого.

Следвайте хиперлинковете по-долу, за да намерите необходимата ви информация

[🔗 1 – Получаване на правен съвет](#)

[🔗 2 - Моите права по време на разследването на престъплението](#)

Разследване

Действия на прокурора

Някои процедурни стъпки

[🔗 3 - Моите права по време на процеса](#)

[🔗 4 - Моите права след процеса](#)

[🔗 5 - Пътни нарушения](#)

Връзки по темата

[🔗 Закон за наказателното производство](#)

[🔗 Наказателно право](#)

[🔗 Органи на държавната полиция](#)

[🔗 Прокуратура](#)

[🔗 Адвокатска колегия на Латвия](#)

[🔗 Латвийски съдилища](#)

Последна актуализация: 03/10/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [lv](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

1 — Получаване на правен съвет

Получаването на независим правен съвет е много важно, когато сте замесени по някакъв начин в наказателен процес. В информационните листове се обяснява кога и при какви обстоятелства имате право да бъдете представляван от адвокат. В тях се обяснява и какво ще направи адвокатът за вас. Този общ информационен лист ви ориентира как да си намерите адвокат и как ще бъдат покрити разходите за него, ако не можете да си позволите да платите правния съвет.

Намиране на адвокат

Свържете се със [🔗 Съвета на латвийската адвокатска колегия](#), ако се нуждаете от адвокат. Той разполага със [🔗 списък на адвокатите](#), които практикуват в Латвия.

Независимо дали сте задържан или не, можете да информирате органа, отговарящ за производството (следовател/прокурор/съд), че искате да потърсите правен съвет. Ще получите информация за служебните адвокати или служебен адвокат ще бъде уведомен, че имате нужда от правен съвет и такъв ще ви бъде предоставен.

Най-добрият вариант е вие или вашите роднини да се договорите с адвокат, който да се занимава с вашия случай толкова дълго, колкото е необходимо.

Заплащане за адвокат

Адвокатските услуги се заплащат, като размерът на възнаграждението се договаря в писмен вид между клиента и адвоката. Ако не сте сключили споразумение с адвокат, държавата ще ви осигури необходимите правни съвети и те ще бъдат платени от държавния бюджет.

Връзки по темата

[🔗 Закон за наказателното производство](#)

[🔗 Закон за адвокатската колегия](#)

[🔗 Закон за предоставяната от държавата правна помощ](#)

[🔗 Правилник относно предоставяната от държавата правна помощ](#)

[🔗 Адвокатска колегия на Латвия](#)

[🔗 Орган за правна помощ](#)

Последна актуализация: 03/10/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [lv](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

2 – Моите права по време на разследване на престъплението и преди делото да бъде разгледано от съда

Какви са етапите на наказателното разследване?

Целта на досъдебното производство е да установи:

дали е било извършено престъпление;

кой трябва да бъде обвинен в извършване на престъпление;

дали наказателното производство може да бъде прекратено, приключено или отнесено до съда.

Досъдебните наказателни производства имат два етапа - разследване и действия на прокурора.

Разследването се извършва от различни полицейски органи, включително органите на [Държавна полиция](#), [Държавна сигурност](#), [Финансова полиция](#), [Военна полиция](#), [Борда на управата на затворите](#), [Бюрото за предотвратяване и борба с корупцията](#), [Държавна гранична полиция](#), митническите власти, капитани на плователни съдове в открито море, командири на военни части на националните въоръжени сили, разположени на чужди територии. Разследването се провежда от компетентния орган в чиято юрисдикция е извършено престъплението. [Прокуратурата](#) също може да провежда разследване.

Действията на прокурора се извършват от [органите на прокуратурата](#).

Моите права по време на разследването

Следвайте хиперлинковете по-долу, за да научите повече за вашите права по време на досъдебното разследване на наказателния процес:

[Разследване \(1\)](#) [#No1](#)

[Действия на прокурора \(2\)](#)

[Някои процедурни стъпки \(3\)](#)

[Разследване \(1\)](#)

Цел на разследването

Целта на разследването е да установи дали е извършено престъпление, кой трябва да бъде обвинен в извършване на престъпление и дали наказателното производство може да бъде прекратено.

Следователят (обикновено полицейски служител) ще работи с вас. По време на етапа на разследване може да бъдете задържан за 48 часа и може да бъдете задържан под стража като мярка за неотклонение.

Общото време за разследване и действия на прокурора зависи от сериозността на престъплението, в което сте заподозрени (от 6 до 22 месеца с възможност за удължаване за още 6 месеца). Ако тези срокове не бъдат спазени, всички мерки за неотклонение и ограничения, наложени върху вашите права на собственост, трябва да бъдат отменени.

Какво ще ми бъде обяснено за това, което се случва?

Полицейският служител, който извършва разследването, ще ви каже какво се случва.

Ще ми бъде ли осигурен преводач, ако не говоря езика?

Ще ви бъде осигурен преводач; полицейският служител или прокурорът ще се погрижи за това. Преводачът ще превежда всичко, което може да бъде необходимо - документи, казаното от следователя и адвоката, както и вашите показания.

На какъв етап ще мога да говоря с адвокат?

Ако не говорите местния език, не сте задължен да имате адвокат, но е препоръчително, тъй като може да не сте запознат с местната ситуация и закони. Можете да си изберете адвокат или да поискате от следователя да ви назначи служебен адвокат.

Ако сте задържан, в рамките на 48 часа ще ви бъде осигурен адвокат, който да ви представлява. Препоръчително е всеки чуждестранен адвокат да участва в производството заедно с местен адвокат.

Възможно най-скоро ще ви бъде осигурен преводач, тъй като неговото/нейното присъствие е необходимо, за да ви разясни ситуацията и за провеждане на разпита.

Ще бъдат ли поискани сведения? Трябва ли да дам сведения?

Имате право да давате сведения, но това не е задължително. Имате право да мълчите и това не може да се използва срещу вас, нито да се тълкува като отказ да сътрудничите на разследването.

Какво ще стане, ако кажа нещо, което е неблагоприятно за моя случай?

Вашите показания ще се разглеждат заедно с други доказателства по делото. Не е нужно да се уличавате в престъпление. Имате право да кажете всичко, което считате за необходимо. Имате право да не давате показания.

Мога ли да се свържа с член на семейството или с приятел?

Ако сте задържан, имате право да поискате от следователя да информира най-близките от семейството ви, други ваши роднини, ваши колеги на работното място или в учебно заведение и др.

Мога ли да се консултирам с лекар, ако се нуждая от такъв?

Да - разследването се извършва при съблюдаване на човешките права.

Мога ли да се свържа с моето посолство, ако съм от друга държава?

Имате право да поискате вашето посолство или консулство да бъде уведомено.

Аз съм от друга държава. Трябва ли да присъствам по време на разследването?

Вие трябва да присъствате по време на разследването. Следователят решава дали е възможно да участвате в процеса на разследване чрез видео връзка или чрез телефонна конферентна връзка.

Мога ли да бъда изпратен обратно в родната ми страна?

Не съществува такова изискване в закона, но експулсиране от Република Латвия е възможно наказание, което може да бъде наложено. Това може да се прилага само въз основа на съдебно решение.

Ще бъда ли задържан в ареста или освободен?

Разследващият магистрат взема решение за задържането ви в рамките на 48 часа от ареста ви. Може да бъдете задържан, ако се предвижда наказание лишаване от свобода за извършеното от вас престъпление и ако никоя друга мярка за неотклонение не може да гарантира, че:

няма да избегнете разследване/ съдебно производство/ изпълнение на съдебното решение;

няма да възпрепятствате хода на разследването;

няма да извършите друго престъпление.

Разследващият магистрат ще ви изслуша преди да вземе решение относно задържането ви. Имате право да представите документи, сочещи, че задържането ви не е основателно. Ще ви бъдат осигурени адвокат и преводач.

Мога ли да напусна страната по време на разследването?

Можете да напуснете страната с разрешение на следователя (обикновено в писмен вид).

Ще ми бъдат ли поискани пръстови отпечатаци, ДНК проби (напр. косъм, слюнка) или други телесни течности?

Следвайте хиперлинка, за да намерите информация за [вашите права](#).

Може ли да ми бъде извършен обиск?

Следвайте хиперлинка, за да намерите информация за [вашите права](#).

Може ли да бъде извършено претърсване на дома ми, служебните ми помещения, колата ми и др.?

Следвайте хиперлинка, за да намерите информация за [вашите права](#).

Мога ли да обжалвам?

Имате право да обжалвате решението на разследващия магистрат пред Председателя на Съда. Имате право да обжалвате действия, предприети от следователя или прокурора, съответно пред наблюдаващия прокурор или пред старшия прокурор.

Жалбите във връзка с решенията на следователя, прокурора или разследващия магистрат следва да се подават в рамките на 10 дни, но можете да се оплачете от техните действия по време на целия процес на разследване.

Можете да подадете жалбата на език, който владеете. Жалбата трябва да бъде разгледана в рамките на 10 дни от получаването ѝ. Ако жалбата не е написана на официалния език, срокът за нейното разглеждане започва да тече от датата, на която е предоставен преводът, като вие ще бъдете информиран за това.

Мога ли да се призная за виновен по всички или част от обвиненията преди съдебния процес?

Имате право да се признаете за виновен по време на разследването или докато се извършват [действията на прокурора](#) по всички обвинения, по някои обвинения или по едно обвинение.

Ако се признаете за виновен, това се счита за смекчаващо вината обстоятелство, което може да доведе до по-леко наказание или да послужи като основа за прекратяване на наказателното производство. Ако сътрудничите на разследването или прокуратурата, това може да способства за прилагането на по-малко строги мерки за неотклонение или за освобождаване от ареста.

Могат ли обвиненията да бъдат променени преди процеса?

Обвиненията срещу вас могат да бъдат променени, ако прокурорът е получил допълнителни доказателства. Първоначалните обвинения срещу вас трябва да бъдат променени, ако са доказано неверни — тогава прокурорът ще прекрати съдебното преследване, което се отнася до тях. Новите обвинения ще ви бъдат предоставени.

Мога ли да бъда обвинен в престъпление, за което вече съм бил обвинен в друга държава-членка?

Срещу вас може да бъдат повдигнати Обвинения, но не можете да бъдете съден и осъден, ако вече сте били съден или оправдан за същото престъпление в друга държава.

Ще получа ли информация за свидетелите срещу мен?

Ще получите информация за свидетелите, които дават показания срещу вас. Прокурорът ще ви предостави преписката след приключване на разследването по случая и преди тя да бъде изпратена в съда и ще можете да се запознаете с показанията на свидетелите.

Ще получа ли информация за други доказателства срещу мен?

Ще получите преписката по случая и тя ще съдържа всички доказателства, които прокурорът ще използва срещу вас в съда. Прокурорът ще ви предостави копия на преписката.

Вече съм бил осъждан за това престъпление в друга държава-членка. Какво ще се случи в такъв случай?

Не може да бъдете съден за същото престъпление в Латвия. Принципът за забрана за повторно осъждане за същото престъпление (*ne bis in idem*) се прилага за държавите-членки на ЕС.

Ще бъде ли поискана информация за досието ми в регистъра за съдимост?

Ще бъде поискана информация за предходните ви осъждания.

Действия на прокурора (2)

Цел на етапа на действията на прокурора

Целта на действията на прокурора е да се установи дали е налице престъпление, да се идентифицира лицето, което трябва да бъде обвинено за това престъпление, и да се вземе решение дали процедурата да бъде прекратена или да се предяви обвинение и случаят да бъде изпратен в съда. [Прокурорът](#) ще работи с вас.

Общото време за [разследване](#) и действия на прокурора зависи от сериозността на престъплението, в което сте заподозрян (от 6 до 22 месеца с възможност за удължаване за още 6 месеца). Ако тези срокове не бъдат спазени, всички мерки за неотклонение и ограничения върху правата на собственост трябва да бъдат отменени.

Какво ще ми бъде обяснено за това, което се случва?

Прокурорът, който провежда мерките по разследване (вероятно същите мерки, както по време на разследването), ще ви информира за това, което се случва.

Ще ми бъде ли осигурен преводач, ако не говоря езика?

Ще ви бъде осигурен преводач, като прокурорът ще се погрижи за това. Преводачът ще преведе всичко, което може да бъде необходимо - документи, казаното от прокурора и адвоката, както и вашите показания.

На какъв етап ще мога да говоря с адвокат?

Ако не говорите местния език е препоръчително да имате адвокат, тъй като може да не сте запознат с местната ситуация и закони.

Препоръчително е всеки чуждестранен адвокат да участва в производството заедно с местен адвокат. Можете сам да си изберете адвокат или можете да поискате от прокурора да ви назначи служебен адвокат.

Преводачът се осигурява възможно най-бързо, тъй като неговото/нейното присъствие е необходимо, за да ви бъде обяснена ситуацията, за разпит и др.

Ще ми бъдат ли поискани сведения? Трябва ли да дам сведения?

Имате право да давате сведения, но това не е задължително. Имате право да мълчите и това не може да се използва срещу вас и да се тълкува като отказ да сътрудничите.

Какво се случва, ако кажа нещо, което може да се използва срещу мен в делото?

Вашите показания ще се разглеждат заедно с други доказателства по делото. Не трябва да се уличавате в извършването на престъпление. Имате право да кажете това, което считате за необходимо. Имате право да не давате показания.

Мога ли да се свържа с член на семейството или с приятел?

Ако сте задържан, имате право да поискате от прокурора да информира най-близките членове на семейството ви, други роднини, ваши колеги на работното място или в учебно заведение и др.

Мога ли да се консултирам с лекар, ако се нуждая от такъв?

Да – действията на прокурора се извършват при зачитане на човешките права.

Мога ли да се свържа с моето посолство, ако съм от друга държава?

Имате право да поискате вашето посолство/консулство да бъде уведомено.

Аз съм от друга държава. Трябва ли да присъствам по време на разследването?

Вие трябва да присъствате по време на етапа на действията на прокурора. Прокурорът решава дали е възможно да участвате в процеса на разследване чрез видео връзка или телефонна конферентна връзка.

Мога ли да бъда изпратен обратно в родната ми страна?

Няма такова изискване в закона, но е предвидено допълнително наказание — експулсиране от Република Латвия. Това може да се прилага само [въз основа на съдебно решение](#).

Ще бъда ли задържан в ареста или освободен?

Разследващият магистрат взема решение за вашето задържане. Може да бъдете задържан, ако за извършеното от вас престъпление е възможно налагане на наказание лишаване от свобода и ако никоя друга мярка за неотклонение не може да гарантира, че няма да се скриете от разследването/съдебното производство/изпълнението на съдебното решение или че няма да попречите на хода на разследването или няма да извършите друго престъпление.

Разследващият магистрат ще ви изслуша, преди да вземе решение относно задържането ви. Имате право да представяте документи, сочещи, че задържането ви би било неоснователно. Ще ви бъдат осигурени адвокат и преводач.

Мога ли да напускам страната по време на разследването?

Можете да напуснете страната с разрешение на прокурора (обикновено в писмен вид).

Ще ми бъдат ли поискани пръстови отпечатащи, ДНК проби (напр. косъм, слюнка) или други телесни течности?

Следвайте хиперлинка, за да намерите информация за [вашиите права](#).

Може ли да ми бъде извършен обиск?

Следвайте хиперлинка, за да намерите информация за [вашиите права](#).

Може ли да бъде извършено претърсване на дома ми, служебните ми помещения, колата ми и др.?

Следвайте хиперлинка, за да намерите информация за [вашиите права](#).

Може ли да обжалвам?

Имате право да обжалвате решението на разследващия магистрат пред Председателя на Съда. Имате право да обжалвате действията на прокурора пред висшестоящ прокурор.

Жалби относно решенията на прокурора/разследващия магистрат се подават в рамките на 10 дни. Жалби относно действията на прокурора могат да се представят по време на целия процес на разследване.

Можете да подадете жалбата на език, който владеете. Тя трябва да бъде разглеждана в рамките на 10 дни от получаването ѝ. Ако жалбата не е написана на официалния език, срокът за нейното разглеждане започва да тече от датата, на която е предоставен преводът, като вие ще бъдете информиран за това.

Мога ли да се призная за виновен по всички или по част от обвиненията преди процеса?

Имате право да се признаете за виновен по време на разследването/етапа на действията на прокурора по всички обвинения, по някои от обвиненията или по едно обвинение.

Ако се признаете за виновен, това се счита за смекчаващо вината обстоятелство, което може да доведе до по-леко наказание. Ако се признаете за виновен и сътрудничите на разследването или прокуратурата, това може да помогне за прилагането на по-малко строги мерки за неотклонение или за освобождаване от ареста.

Ако се признаете за виновен, наказателното производство може да бъде прекратено. Възможните последици са:

условно освобождаване от наказателна отговорност;

разпореждане на прокурора за приложимото наказание;

споразумение с прокурора относно признаването ви за виновен и приложимото наказание, което след това ще бъде потвърдено от съда, и др.

Могат ли обвиненията да бъдат променени преди съдебния процес?

Обвиненията срещу вас могат да бъдат променени, ако прокурорът е получил допълнителни доказателства. Обвиненията срещу вас могат да бъдат променени, ако прокурорът установи, че те са се оказали неверни - тогава той прекратява съдебното преследване за съответната част от обвинението. Новите обвинения ще ви бъдат предоставени.

Мога ли да бъда обвинен в престъпление, за което вече съм бил обвинен в друга държава-членка?

Срещу вас може да бъдат повдигнати обвинения, но не можете да бъдете съден и осъден, ако вече сте били съден или оправдан за същото престъпление в друга държава.

Ще получа ли информация за свидетелите, които дават показания срещу мен?

Ще получите информация за свидетелите, които дават показания срещу вас. Прокурорът ще ви предостави преписката, включваща свидетелските показания след приключване на разследването и преди тя да бъде изпратена в съда.

Ще получа ли информация за други доказателства срещу мен?

Ще получите преписката по случая и тя ще съдържа всички доказателства, които прокурорът ще използва срещу вас в съда. Прокурорът ще ви предостави копия от преписката.

Вече съм бил осъждан за това престъпление в друга държава-членка. Какво ще се случи в такъв случай?

Не можете да бъдете съден за същото престъпление в Латвия. Принципът за забрана за повторно осъждане за същото престъпление (*ne bis in idem*) се прилага за държавите-членки на ЕС.

Ще бъде ли поискана информация за досието ми в регистъра за съдимост?

Да, ще бъде поискана информация за предходните ви осъждания.

Някои процедурни действия (3)

Ще ми бъдат ли поискани пръстови отпечатащи, ДНК проби (напр. косъм, слюнка) или други телесни течности?

Може да бъдете помолени да дадете пръстови отпечатащи или проби от ДНК-то си. Проби от други телесни течности може да ви бъдат поискани и взети, ако това е необходимо при разследването на дадено престъпление.

Имате право да се запознаете с решението за назначаване на експертиза, преди то да бъде изпратено за изпълнение, при условие че обект на експертизата сте вие. Можете да задавате въпроси относно назначената експертиза преди нейното провеждане.

Вие сте длъжни да се подложите на поисканата експертиза. Задължени сте да дадете проби за сравнителна експертиза или да позволите те да бъдат взети.

Ако дадете проби за сравнителна експертиза доброволно, това ще бъде взето под внимание. Имате право да бъдете осведомен за информация, която се записва и можете да поискате да се добави всичко, което сметнете за необходимо преди подписването на протокола. Ако не позволите да

ви бъдат взети проби за сравнителна експертиза, те ще бъдат получени чрез използването на принудителни мерки въз основа на решение на разследващия магистрат.

Може ли да ми бъде извършен обиск?

Тялото ви може да бъде огледано, ако по него има следи от престъпна дейност, някакви специфични белези или характеристики и т.н. Само лице от същия пол или медицински специалист може да извършва оглед на тялото ви. За огледа се съставя писмен протокол и вие имате право да получите информация за него и да го коментирате.

Тялото ви може да бъде обискирано, ако предмети или документи, които са от значение за разследването са скрити във вашите дрехи, вещи, тяло или в неговите отворени кухни. Само лице от същия пол може да ви обискира в присъствието на професионален специалист по медицина. Не се изисква разрешение за обиск, ако сте в ареста. Не се изисква разрешение за обиск, ако той се извършва по време на претърсване на помещение или район и вие присъствате там по същото време.

Може ли да се извършва претърсване на моя дом, бизнес помещения, кола и т.н.?

Вашият дом, бизнес помещения, кола и т.н. може да бъдат претърсени. Разследващият магистрат или съдът издава заповед за претърсване, но при спешни случаи е достатъчна заповед на следователя, одобрена от прокурора.

Вие или пълнолетен член на вашето семейство имате право да присъствате по време на претърсването, особено ако то се извършва в официалното ви място на пребиваване или в местоработата ви, освен ако сте арестуван. Ако вие или пълнолетен член на вашето семейство не можете да присъствате по време на претърсването, трябва да бъде осигурено присъствието на представител на местната община, мениджър/управител на помещението/ сградата.

Имате право да бъдете уведомен за заповедта за претърсване преди извършване на претърсването и следователят е длъжен да ви я представи.

Всички предмети, открити и иззети по време на претърсването, трябва да ви бъдат показани, записани, опаковани и запечатани, ако е уместно.

Имате право да поискате обектът да бъде приведен в същото състояние, в което е бил преди претърсването, ако това е практически възможно.

Имате право да получите информация за протоколите от претърсването, да правите бележки по тях и да поискате бележките ви да бъдат вписани в протоколите. Имате право на адвокат и преводач по време на претърсването.

Връзки по темата

[Закон за наказателното производство](#)

[Наказателен закон](#)

[Органи на държавната полиция](#)

[Прокуратура](#)

[Закон за регистъра за съдимост](#)

[Закон за процедурите по лишаване от свобода](#)

[Закон за процедурите по задържане под стража](#)

[Закон за адвокатската колегия](#)

Последна актуализация: 03/10/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази

страница [IV](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която

търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

3 - Моите права в съда

Къде ще се проведе съдебният процес?

Делото ще се разглежда от [районен/градски съд](#) или в случай на много сериозно престъпление — от [окръжен съд](#). Обикновено местонахождението на компетентния съд зависи от мястото, където е извършено престъплението. Ще ви бъде връчено писмено уведомление.

Делото се разглежда в открито съдебно заседание, с някои изключения (сексуални престъпления, необходимост от запазване на държавна тайна и т.н.).

В първоинстанционния съд делото се разглежда от един съдия, но председателят на съда може да поиска делото да се разгледа от колегия от трима професионални съдии. Съдията/колегията се произнася с решение по случая.

Може ли обвиненията да бъдат променени по време на съдебния процес?

Прокурорът може да утежни/смекчи обвиненията в хода на съдебния процес.

Ако прокурорът смекчи обвиненията, но фактическите положения останат непроменени, новите обвинения се вписват в протокола по делото.

Ако обвиненията бъдат смекчени, когато фактическите положения са се променили, или бъдат утежнени, но фактическите положения не са се променили, новите обвинения следва да бъдат вписани в протокола по делото. Можете да поискате тяхното издаване в писмена форма.

Ако прокурорът утежни обвиненията, защото са установени нови фактически положения във връзка с престъплението, съдът може да отложи делото и прокурорът трябва да представи новите обвинения в съда в рамките на един месец.

Информация за новите обвинения ще бъде изпратена до вас, вашия адвокат, жертвата и представител на жертвата и ще бъде посочена датата на съдебния процес.

Какво се случва, ако се призна за виновен по някои или всички от обвиненията?

Ако обвиняемият пледира виновен, това може да доведе до прилагане на по-лека присъда. Такъв е и случаят, когато обвиняемият се признае за виновен по някои от обвиненията.

Ако пледирате виновен по всички обвинения, делото може да бъде разгледано без преценка на доказателствата и чрез оценяване единствено на тези доказателства, които се отнасят лично до вас и до обезщетението под формата на претърпени вреди. В този случай съществуват ограничени възможности за обжалване на решението на съда.

Трябва ли да присъствам по време на съдебния процес?

Вие трябва да присъствате на съдебните заседания през цялото време до постановяване на решението на съда. Можете да поискате делото да бъде разгледано без вас, но в този случай трябва да присъства ваш представител.

Ако сте в друга държава/местоположението ви е неизвестно/присъствието ви в съда не е възможно, делото може да се разгледа *in absentia* (т.е. във ваше отсъствие).

Нямате право да участвате в съдебния процес чрез видеовръзка от друга държава-членка.

Ще имам ли преводач по време на процеса?

Съдът ще ви осигури преводач.

Ще имам ли адвокат по време на процеса?

Вие сам вземате решение за необходимостта от адвокат. Задължително е да имате адвокат при следните обстоятелства:

ако сте малолетен/недееспособен/имате затруднения при усвояването;

ако е взето решение относно използване на принудителни мерки от медицински характер;

ако не сте в състояние да упражнявате вашите процесуални права поради физическа/психическа неспособност;

ако сте неграмотен/сте получил ниско ниво на образование, което не ви позволява да упражнявате вашите процесуални права;

ако са започнали преговори за споразумяване с прокуратурата;

ако делото се разглежда във ваше отсъствие.

В тези случаи ще ви бъде назначен адвокат и вие можете да го/я отхвърлите с изключение на случаите, когато се прилагат принудителни мерки от медицински характер. Имате право да поискате друг адвокат.

Имам ли право да говоря по време на процеса?

Имате право да давате показания и да изразявате мнението си в съда. Не сте задължен да давате показания - това не може да се счита за отказ за сътрудничество със съда. Имате право да представяте писмени доказателства пред съда, а съдът ще ги прочете на глас. Не сте длъжен да се уличавате в извършването на престъпление, а прокурорът е длъжен да докаже вината ви.

Не сте длъжни да казвате истината и не може да се образува ново дело срещу вас, защото умишлено сте дал неверни показания/сте отказал да дадете показания. Поведението ви може да бъде взето под внимание при определяне на наказанието, но не може да се разглежда като утежняващо вината обстоятелство.

Какви са моите права по отношение на доказателствата срещу мен?

Можете да представяте нови доказателства по време на съдебното производство, за да докажете алибито си, да изключите наличието на наказателна отговорност/сметките вината си и да оспорите доказателствата на прокуратурата.

Имате право да задавате въпроси на свидетелите и на жертвата, да призовавате свидетели, включително такива, които не са били разпитани преди това, да представяте документи, веществени и електронни доказателства, да отправяте молба към съда да изиска представянето на предмети/документи.

Имате право да представяте доказателства по време на цялото съдебно производство, до момента, когато съдът обяви, че съдебното разследване е приключило.

Имате право да ползвате услугите на частен детектив. При вземане на решение по делото съдът преценява всички доказателства в тяхната съвкупност.

Съдът взема решение дали да призове свидетелите ви след допитване до другите страни в производството. Ако искането ви бъде отхвърлено, можете да го подадете многократно.

Вие и вашият адвокат имате право да разпитате всички свидетели по делото. Техните показания се анализират в пледоарията на защитата, която се изнася от вас или от вашия адвокат.

Ще бъде ли взета под внимание информацията относно моето съдебно минало?

Информацията относно вашите неизтърпени присъди ще бъде взета под внимание. Присъдите, заличени от досието ви в регистъра за съдимост поради изтекла давност, може да се разглеждат като обстоятелства, характеризиращи личността ви. Тези присъди се вземат под внимание при определяне на наказанието, включително ако то е лишаване от свобода.

Информация за съдебното ви минало се иска по време на етапите на [разследване](#) и [действия на прокурора преди предаването на съд](#), като тази информация може да бъде представена в хода на съдебното производство. Съдът ще вземе под внимание съдебното ви минало при вземане на решението.

Законът позволява контакти с компетентните органи в други държави-членки, както и искането на информация от тях във връзка с ваши предишни присъди там.

Какво се случва в края на съдебния процес?

Съдът постановява оправдателна или осъдителна присъда, или решение за прекратяване на наказателното производство, ако обстоятелствата показват, че процесът не трябва да продължи. Това може да се случи, ако няма достатъчно доказателства в подкрепа на обвиненията, или ако прокурорът оттегли обвиненията.

Възможни присъди:

лишаване от свобода (3 месеца — 15 години, а за тежки престъпления — до 20 години/доживотно лишаване от свобода);

общественополезен труд (40 — 280 часа);

глоба (3 — 200 пъти минималната месечна работна заплата);

конфискация на имущество (имотът се изземва в полза на държавата без право на обезщетение);

екстрадиция от Латвия (допълнително наказание: забрана за влизане в страната в продължение на 3 — 10 години);

ограничение на права (допълнително наказание: забрана за предприемането на определени видове/всякакъв вид търговска дейност; забрана за упражняване на някои професионални/други видове дейности, за заемане на определена длъжност или за получаване на законови разрешения /лицензии; 1—5 години);

пробация (1—3 години).

Каква е ролята на жертвата по време на съдебния процес?

Едно лице се признава за жертва с решение на следователя/прокурора, ако лицето го е поискало в писмена форма. Съдът може да признае дадено лице за жертва до началото на съдебното следствие в производството.

Жертвата може да подаде искане за обезщетение. Тя може да представя доказателства и да оказва влияние върху развитието на делото (помирение с подсъдимия, съгласие относно споразумението между прокурора и обвиняемия/подсъдимия по отношение на наказанието, и т.н.).

Жертвата изразява мнението си относно присъдата и исканото от него/нея обезщетение за претърпени вреди по време на съдебното заседание.

Жертвата може да обжалва решението на съда от първа инстанция и решението на Апелативния съд.

Връзки по темата

[Закон за наказателното производство](#)

[Наказателно право](#)

[Закон за регистъра на наказанията](#)

[Закон за процедурите по задържане/лишаване от свобода](#)

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

4 – Моите права след постановяване на съдебното решение

Мога ли да обжалвам?

Имате право да обжалвате решение на първоинстанционния съд чрез подаване на жалба в рамките на 10 дни от датата на постановяване на съдебното решение. Съдът може да удължи крайния срок до 20 дни.

Жалбата трябва да бъде адресирана до непосредствено по-висшестоящата съдебна инстанция (Наказателната колегия на районен съд /Наказателният състав на Върховния съд), но трябва да бъде подадена в съда, който е постановил присъдата.

Не е възможно да се обжалват поотделно писмените и устните решения на съда, взети в хода на делото. Те могат да се обжалват единствено заедно с присъдата.

Жалба може да се подаде, ако считате, че решението на съда е погрешно - например, присъдата е твърде тежка или е налице неподходящо прилагане на правото спрямо вашето поведение (прилагане на неподходящ член или част от член от Наказателния закон) и т.н.

Какво ще се случи, ако обжалвам?

Изпълнението на присъдата се замразява, ако подадете жалба. Ако сте в затвора по време на обжалването, срокът от 10, респективно 20 дни за подаване на жалбата започва да тече от деня, когато присъдата ви бъде връчена на език, който разбирате.

Ако имате здравословни или семейни проблеми, изискващи освобождаването ви от затвора, можете да поискате преразглеждане на основанията за лишаване от свобода. Съдът не е длъжен да уважи такова искане.

Съдът ще ви уведоми за датата, на която жалбата ще бъде разгледана. Няма определен за това краен срок, въпреки че съдилищата се стараят да преразглеждат делата в разумни срокове.

Имате право да представяте нови доказателства в жалбата, като обясните защо е необходимо съдът да ги разгледа и посочите причините за непредставянето им пред първоинстанционния съд. Имате право да помолите Апелативния съд да разгледа доказателствата, ако смятате, че те са важни за обосноваване на жалбата.

Какво ще се случи на съдебното заседание пред въззивната инстанция?

Следните страни са поканени да участват в съдебното заседание пред въззивната инстанция: прокурорът, всички лица, които оспорват решението на съда, адвокатите или представителите на защитата. Жалбата ви ще бъде разгледана от екип от трима професионални съдии.

По време на заседанието преразглеждането се извършва само въз основа на вашата жалба, освен в случаите, когато съдът има съмнения относно констатациите на първоинстанционния съд.

При въззивно обжалване съдът може да вземе едно от пет възможни решения:

да потвърди решението на първоинстанционния съд; да го отмени и да постанови ново съдебно решение;

да отмени частично решението и да постанови ново съдебно решение по отношение на отменената част;

да отмени решението и да прекрати наказателното производство по делото;

да отмени решението изцяло или частично и да върне делото за ново разглеждане на първоинстанционния съд.

Какво ще се случи, ако жалбата бъде уважена или отхвърлена?

Ако жалбата ви бъде уважена и никой друг (прокурорът/жертвата) не оспорва решението на съда по реда на касационното производство, присъдата/решението на Апелативния съд влиза в сила.

Ако жалбата ви бъде отхвърлена, имате право да обжалвате присъдата/решението на Апелативния съд по реда на касационното производство пред Отдела по наказателни дела на Сената към Върховния съд. Касационната жалба трябва да бъде подадена в рамките на 10 дни от деня на постановяване на решението на Апелативния съд. Съдът може да удължи крайния срок до 20 дни.

Имате право на обезщетение, ако бъдете оправдан или ако делото бъде прекратено на някакво правно основание.

Ако жалбата ви бъде уважена, вашето криминално досие ще се съхранява в Информационния център на Министерството на вътрешните работи на Латвия.

Въведени са много строги изисквания за подаване на касационната жалба — трябва да представите доказателства за съществено нарушение на Наказателния закон или на Закона за наказателното производство.

В някои случаи имате право да поискате възобновяване на наказателния процес, ако след влизането в сила на присъдата/съдебното решение са открити нови обстоятелства. Няма краен срок за тези преразглеждания.

В някои случаи (ако е имало значителни нарушения на Наказателния закон или на Закона за наказателното производство), дори ако не сте подали касационна жалба, адвокатът ви все още може да подаде молба за преразглеждане на влезлите в сила присъда/съдебно решение. Няма краен срок за подаване на молбата.

Присъдата на първоинстанционния съд влиза в сила и става окончателна, ако не бъде оспорена чрез въззивно обжалване/по реда на касационното производство. Присъдата/решението на Апелативния съд влизат в сила и стават окончателни, ако не бъдат обжалвани по реда на касационното производство. Решението на Касационния съд влиза в сила и става окончателно в деня, в който делото бъде преразгледано.

Аз съм от друга държава-членка. Могат ли да ме върнат там след процеса?

Ако сте осъден на лишаване от свобода, може да бъдете изпратен обратно в родната си страна след процеса, ако компетентният орган на вашата страна поиска екстрадицията ви и ако Главната прокуратура на Латвия се съгласи да ви предаде или обратното — ако последната поиска от вашата страна да ви приеме, за да изтърпите присъдата си там. Трансферът ви не е автоматичен.

Условията за трансфер са както следва:

трябва да сте гражданин на страната, където ще трябва да изтърпите присъдата;

присъдата трябва да е влязла в сила;

до изтичането на присъдата ви трябва да остават най-малко 6 месеца;

деянието, за което сте осъден, трябва да съставлява престъпление съгласно законодателството и на вашата страна;

изразили сте желание да изтърпите наказанието си във вашата страна или сте се съгласили да бъдете трансфериран.

Администрацията на затвора ще ви информира за правото ви да поискате трансфер в рамките на 10 дни от получаване на заповедта за изпълнението на присъдата. Вие трябва да подадете писмена молба до Главната прокуратура на Латвия.

Ако не искате да изтърпите наказанието си във вашата страна или не сте съгласен с подобно искане от страна на органите във вашата страна, вие трябва да представите писмен отказ на Главната прокуратура на Латвия. Искането за трансфер трябва да бъде разгледано в рамките на 10 дни.

Информация за обвиненията / осъжданията

Информация за осъжданията ви в Латвия се съхранява без вашето съгласие в активната база данни на регистъра на [Информационния център на Министерството на вътрешните работи на Латвия](#) до изтичането или отмяната на присъдата. Ако ви е наложено административно наказание, информацията се пази в продължение на 1 година след изпълнението му и след това се завежда в архивите на регистъра. Това не подлежи на обжалване.

Връзки по темата

[Закон за наказателното производство](#)

[Наказателен закон](#)

[Латвийски съдилища](#)

[Закон за регистъра за съдимост](#)

[Закон за обезщетяване на вреди, причинени от страна, отговаряща за производството](#)

Последна актуализация: 03/10/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

5 - Пътни нарушения

Как се третират дребните пътни нарушения?

Ако сте превишили ограничението на скоростта (50 km/h в населени места и 90 km/h извън населени места) с до 20 km/h, тогава [полицейски служител](#) може да ви отпрати предупреждение или да ви наложи глоба от 5 латвийски лата.

Ако сте превишили ограничението на скоростта с 21—30 km/h, полицейски служител може да ви отпрати предупреждение или да ви наложи глоба от 20 латвийски лата.

Размерът на глобата се увеличава колкото повече превишавате ограничението на скоростта и може да стигне до 300 латвийски лата и да включва отнемане на шофьорската книжка за 3—6 месеца.

Ако сте паркирал на забранено място, полицейски служител може да ви наложи глоба от 20 латвийски лата.

Ако по време на шофиране нямате шофьорска книжка, документи за регистрация на превозното средство или сертификат за техническа изправност и т.н., полицейски служител може да ви отпрати предупреждение или да ви наложи глоба от 2 латвийски лата.

Ако шофирате без фарове през светлата част от денонощието, полицейски служител може да ви отпрати предупреждение или да ви наложи глоба от 5 латвийски лата. За същото нарушение през тъмната част на денонощието или в условия на лоша видимост, полицейски служител може да ви наложи глоба от 30 латвийски лата.

Ако вие или пътникът до вас не носите предпазен колан по време на шофиране, полицейски служител може да ви отпрати предупреждение или да ви наложи глоба от 20 латвийски лата.

Полицейският служител изготвя доклада за нарушението и може на място да вземе решение относно наказанието. Можете да обжалвате наказанието пред по-висша инстанция в рамките на 1 месец от получаване на уведомлението за решението. Последващото решение може отново да се обжалва пред [районния административен съд](#). Жалбата трябва да бъде подадена в рамките на 1 месец.

Общинската полиция се занимава с нарушения на задълженията на пешеходците. Може да ви бъде наложена глоба от 5 до 20 латвийски лата.

Имате право да обжалвате решението в районния административен съд в рамките на 1 месец.

Ако шофирате, докато сте под влиянието на алкохол с концентрация на алкохол в кръвта от 0,2—0,5 ‰ и притежавате шофьорска книжка от по-малко от 2 години, полицейски служител или съдия от районния или градския съд ще ви наложи глоба в размер на 100 — 200 латвийски лата и ще отнеме шофьорската ви книжка за период от 3 месеца. Можете да обжалвате решението в рамките на 1 месец пред по-висша инстанция и след това — пред районния административен съд (за глоба, наложена от полицейски служител) или пред [окръжния съд](#) (за глоба, наложена от съдия).

Ще бъдат ли вписани тези нарушения в досието ми в регистъра за съдимост?

Административните наказания ще бъдат вписани в досието ви в регистъра за съдимост. Информацията за тези наказания се съхранява без ваше съгласие в активната база данни на регистъра на [Информационния център на Министерството на вътрешните работи на Латвия](#) в продължение на 1 година, след като са били изпълнени, като след това записите се преместват в архивната база данни на регистъра.

Връзки по темата

[Кодекс за движението по пътищата](#)

[Кодекс на административните нарушения](#)

[Закон за административното производство](#)

[Закон за полицията](#)

[Закон за регистъра за съдимост](#)

[Държавна полиция](#)

[Дирекция за безопасност на движението по пътищата](#)

Последна актуализация: 03/10/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница е била наскоро променена. Езиковата версия, която

търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Обвиняеми (наказателни производства) - Люксембург

В тези информационни листове се обяснява какво се случва, когато сте заподозрян или обвинен в престъпление, което е предмет на съдебен процес. За информация относно дребни нарушения, като нарушения на правилата за движение по пътищата, които обикновено се санкционират с фиксирано по размер наказание, като глоба, преминете към [информационен лист 5](#).

Ако сте жертва на престъпление, можете да намерите пълна информация за правата си [тук](#).

Кратко представяне на наказателния процес

Стандартните етапи на наказателния процес са представени накратко по-долу:

процесът започва със съобщаване за извършено престъпление чрез жалба, изхождаща от жертвата, или чрез съставен от полицията протокол за извършено престъпление или деликт

по заповед на държавния прокурор (*Procureur d'Etat*) се извършва предварително разследване

полицията разпитва заподозрените лица и може да ги задържи най-много за 24 часа

ако държавният прокурор определи съдия-следовател (*juge d'instruction*), той решава дали да ви обвини, т.е. официално да повдигне обвинение за извършването на правонарушение, и след това ви разпитва

съдията може да нареди арестуването ви от полицията и да ви задържи под стража: имате право да поискате временното си освобождаване от съвещателния състав (*chambre du conseil*) на районния съд (*tribunal d'arrondissement*)

съдия-следователят разследва уличаващите и оневиняващите доказателства

когато приключи, съдия-следователят предава преписката на прокурора, който предлага прекратяване (край на наказателното преследване без предприемане на по-нататъшни действия) или предаването ви на съд, за да бъдете съден. Имате право да обжалвате предаването на съд

явявате се на съдебните заседания на съда, разглеждащ наказателни дела

с постановената от него присъда сте оправдан или осъден

имате право на въззивно обжалване и да бъдете съден повторно от апелативния съд (*Cour d'appel*)

Подробности за всички етапи на процеса и за вашите права могат да се намерят в информационните листове. Тази информация не може да замести консултацията с адвокат и предназначението ѝ е само да ви упъти.

Роля на Европейската комисия

Моля, обърнете внимание, че Европейската комисия не играе никаква роля в наказателното производство в държавите-членки и не може да ви помогне, ако имате оплакване. Тези информационни листове съдържат информация за това как да подадете оплакване и до кого.

Следвайте хипервръзките по-долу, за да намерите необходимата ви информация.

 [1 — Консултация с адвокат](#)

 [2 — Моите права по време на разследването](#)

Разпит/предварително полицейско разследване

Арест (включително Европейска заповед за арест)

Разпит от съдия-следовател и задържане под стража

Заседание на съвещателния състав за вземане на решение за освобождаване

Водене на следствие по случая от държавния прокурор/съдия-следователя и правата на защитата

Процедура по приключване на следствието и предаване на съда

 [3 — Моите права по време на процеса](#)

 [4 — Моите права след процеса](#)

 [5 — Нарушения на Кодекса за движение по пътищата и други дребни нарушения](#)

Последна актуализация: 05/04/2016

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази

страница е била наскоро променена. Езиковата версия, която

търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

1 — Консултация с адвокат

Получаването на независим правен съвет от адвокат е много важно, когато сте замесени по някакъв начин в наказателен процес. В информационните листове се разяснява кога и при какви обстоятелства имате право да бъдете представляван от адвокат. В тях се обяснява и какво ще направи адвокатът за вас. Този общ информационен лист ви упътва как да си намерите адвокат и как ще бъдат покрити разходите за него, ако не можете да си позволите да му платите.

Как да намеря адвокат

Във всички случаи вие имате пълното право да бъдете подпомаган от адвокат. Можете да прибегнете до услугите на адвокат по ваш избор или да се свържете с [Люксембургската адвокатска колегия \(Barreau de Luxembourg\)](#), за да получите списък на адвокатите и да изберете един по ваше желание.

Председателят на адвокатската колегия посочва адвокат, ако не сте се спрели на такъв или ако счете избора ви за неподходящ. Адвокатът е длъжен да приеме така възложените му пълномощия, освен ако не е възпрепятстван или се намира в конфликт на интереси.

Ако сте задържан, можете да поискате от съдия-следователя в началото на производството да бъдете подпомогнат от служебен адвокат или от избран от вас адвокат.

Как да заплатя на адвокат

Адвокатските хонорарите се определят по свободно договаряне. Ако не разполагате с достатъчно доходи, за да заплатите адвокатско възнаграждение, можете да поискате да получите правна помощ от службата за прием и правна информация в съдилищата.

Служба за прием и правна информация съществува в Люксембург, в Дикирш и в Еш-сюр-Алзет:

Люксембург: Cité Judiciaire, Bâtiment CR, L-2080, Luxembourg, тел. : 22 18 46

Дикирш: bei der Aler Kiirch, B.P.66 L-9201 Diekirch, тел.: 80 23 15

Еш-сюр-Алзет: place de la Résistance, L-4002 Esch/Alzette, тел.: 54 15 52

Вие сте считан за лице, чиито финансови възможности са недостатъчни, ако не разполагате с финансови средства над гарантирания от закона минимален доход.

Връзки по темата

 [Министерство на правосъдието — Правна помощ](#)

 [Министерство на правосъдието — Съдействие по правни въпроси](#)

Последна актуализация: 05/04/2016

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

2 — Моите права по време на разследването и следствието и преди делото да бъде разгледано от съда

Какви са етапите на наказателното следствие?

Разследването и наказателното следствие целят събирането на доказателства, свързани с извършено престъпно деяние, и установяване дали един или няколко заподозрени са извършили това деяние .

Държавният прокурор (*Procureur d'Etat*) започва предварително разследване, възложено на полицията, която разпитва възможните извършители, събира доказателства и описва случая в протокол.

Когато разследването приключи, държавният прокурор решава дали да прекрати преписката без по-нататъшни действия, или да предаде обвиняемия на съд, за да бъде съден.

Когато е извършено престъпление или при сложни случаи на деликт, държавният прокурор определя съдия-следовател (*juge d'instruction*), който събира и проверява фактите и обстоятелствата, които са в полза или в ущърб на обвиняемия. Съдията привлича като обвиняем всяко лице, което изглежда замесено в случая, и може лично или посредством полицията да извършва претърсвания, изземвания или други действия. Той може да реши да задържи обвиняемия.

При следствие, най-малкото в случай на престъпление, съдията докладва преписката на държавния прокурор. Последният прави искане за прекратяване на преписката без предприемането на по-нататъшни действия или за предаване на обвиняемия на съд, за да бъде съден.

Съвещателният състав (*chambre du conseil*) на районния съд (*tribunal d'arrondissement*) взема решение дали да приеме исканията на държавния прокурор.

Моите права по време на разследването и следствието

[Разпит/предварително полицейско разследване \(1\)](#)

[Арест \(включително Европейска заповед за арест\) \(2\)](#)

[Разпит от съдия-следователя и задържане под стража \(3\)](#)

[Заседание на съвещателния състав за вземане на решение за освобождаване \(4\)](#)

[Водене на следствие по случая от държавния прокурор/съдия-следователя и права на защитата \(5\)](#)

[Процедура по приключване на следствието и предаване на съда \(6\)](#)

[Разпит/предварително полицейско разследване \(1\)](#)

Какво става по време на предварителното разследване?

След подадена жалба от жертва или съставен протокол от полицията за извършено престъпление или деликт, държавният прокурор ръководи предварителното разследване, като цели да установи кой е извършителят на правонарушението. Той може да възложи следствието на съдия-следовател за събиране на доказателства по всякакви случаи на деликт. По отношение на престъпленията сезирането на съдия-следователя е задължително. Всеки един свидетел може да бъде изслушан. Така вие може да бъдете призован от държавния прокурор, полицията или съдия-следователя, за да бъдете изслушан за вашето евентуално участие в случая.

Какво означава да си „обвиняем“?

Вашите права по време на разследването и следствието се пораждат от момента, в който бъдете квалифициран като „обвиняем“ от съдия-следователя, т.е. обвинен в извършването на правонарушение. Вие обаче сте **считан за невинен** докато не бъдат представени доказателства за вината ви и те бъдат приети от съда.

Какво ще ми кажат за случващото се?

Имате право да бъдете **информиран** за естеството и причината за обвинението, т.е. за деянията, за които сте обвинен, и за юридическите основания. Това право на информиране цели да ви позволи да подготвите по възможно най-добрия начин защитата си. Информацията трябва да бъде разбираема и пълна и ви се съобщава от служителя на съдебната полиция (*police judiciaire*) или от съдия-следователя.

Ще ми бъде ли предоставен преводач, ако не говоря езика?

Ако не говорите на един от използваните езици от съдебните органи (полиция или съдия-следовател) се използва устен преводач. Той ще преведе всички въпроси и всичките ви отговори.

[Арест \(включително Европейска заповед за арест\) \(2\)](#)

Какво се случва при заварено престъпление или деликт?

При заварено престъпление или деликт, т.е. ако дадено правонарушение току-що е било извършено, може да бъдете арестуван незабавно от полицията, ако сте заподозрян в извършването на това правонарушение. Може да бъдете задържан май-много за 24 часа от полицията. Може да се изземат предмети, които е възможно да са послужили за извършване на правонарушението. Може да ви бъдат взети пръстови отпечатъци, както и да бъдете фотографирани. Проба от вашата ДНК също може да се вземе. След това ще бъдете предаден на съдия-следовател.

Кога мога да поискам адвокат и как?

Ако сте задържан от служители на съдебната полиция за заварено престъпление или деликт или сте разпитван от съдия-следователя, служителите на съдебната полиция или съдия-следователят са длъжни да ви уведомят за правото ви на съдействие от адвокат и да ви позволят да се свържете с него, за да ви съдейства. Това уведомяване се прави преди да се пристъпи към разпита ви, писмено и срещу подпис на разбираем за вас език.

Мога ли да се свържа с член от семейството си или с приятел?

Полицията трябва писмено да ви информира срещу подпис, на разбираем за вас език, за правото ви да уведомите лице по ваш избор и ви се предоставя телефон. Това може да бъде член на семейството ви или приятел, освен ако интересите на разследването не го допускат.

Мога ли да се консултирам с лекар, ако се нуждая от такъв?

Още при задържането ви ще бъдете информиран писмено и срещу подпис, на разбираем за вас език, за правото ви да бъдете прегледан незабавно от лекар. Ето защо държавният прокурор винаги може да определи лекар, който да ви прегледа, било по негова инициатива или по искане на член от семейството ви.

Мога ли да се свържа с моето посолство, ако съм гражданин на друга държава?

Можете да се свържете с лице по ваш избор, следователно и с посолството на вашата страна, ако желаете това.

Може ли да ми бъде извършен телесен обиск?

Ако по време на вашето задържане сте заподозрян в укриване на предмети, които са необходими за разкриване на истината или са опасни за вас или друго, може да ви бъде извършен телесен обиск от лице от същия пол.

Може ли да бъде извършено претърсване в дома ми, служебните ми помещения, автомобила ми и т.н.?

При предварителното разследване претърсване може да бъде извършено в дома ви, само ако изрично и собственооръчно дадете съгласие за това. При заварено престъпление или деликт, това съгласие не е необходимо и претърсването може да бъде извършено по всяко време на деня или нощта. Претърсването на автомобила ви също е възможно, ако има основателно предположение, че сте извършил престъпление или деликт. При следствието претърсване може да бъде извършвано в дома ви между шест и половина часа и двадесет часа. Може да получите копие от иззетите ви документи и да поискате иззета вещ да ви бъде върната. Държавата ви връща тази вещ, ако няма нужда от нея за разкриване на истината или за да гарантира правата на страните и ако това връщане не е опасно за което и да е лице или имущество. Връщането може да бъде отказано в случаите, в които законът предвижда конфискуване.

Ще ми поискат ли проби от ДНК, пръстови отпечатащи или други телесни течности?

По нареждане на държавния прокурор или на съдия-следователя или с вашето писмено и предварително съгласие, служител на съдебната полиция може да ви иземе клетъчен материал за изготвяне на сравнителен ДНК профил.

Изземването на клетъчния ви материал може да стане принудително, ако изглежда, че съществува пряка връзка между вас и извършването на въпросните деяния и ако тези деяния се наказват с две или повече години лишаване от свобода.

Вие не може да бъдете принуден да дадете кръвна проба.

Държавният прокурор може да нареди снемането на пръстови отпечатащи, ако изглежда, че сте участвал в заварено престъпление, както и по време на предварителното разследване. Тези отпечатащи могат да се използват по-късно от полицията за превенция, издирване и констатиране на извършването на наказателни правонарушения.

Ако пръстовите отпечатащи са абсолютно необходими за установяването на вашата самоличност, те могат да бъдат поискани в разследването на заварено престъпление или деликт или в предварителното разследване или при съдебна поръчка или при изпълнението на заповед за издирване, издадена от съдебен орган с разрешение на държавния прокурор или на съдия-следователя. Тези отпечатащи могат да се използват по-късно от полицията за превенция, издирване и констатиране на извършването на наказателни правонарушения, освен ако спрямо вас не се проведе никакво съдебно разследване или прилагане на принудителна мярка.

По какъв начин съдия-следователят може да ви разпита?

Ако сте на свобода съдия-следователят може да ви призове с писмо и по-специално със заповед за явяване. Той просто ви задължава да се явите на посочените дата и час и вие ще бъдете изслушан веднага от съдия-следователя.

Той може също да ви издири чрез полицията със заповед за довеждане, ако съдия-следователят счита, че има опасност от укриване, опасност от изчезване на доказателства или ако вие не се явите по негово искане. При престъпление опасността от укриване се презюмира, ако деянието се наказва от закона с наказание за престъпление.

Заповед за арест може да се издаде, ако обвиняемият се укрива или живее в чужбина и ако за деянията, за които е обвинен, може да бъде осъден на лишаване от свобода.

Ако съм гражданин на друга държава, длъжен ли съм да присъствам по време на следствието и мога ли да участвам чрез видеоконференция?

Трябва да присъствате по време на разпит. Участието чрез видеоконференция не е предвидено от закона.

Разпит от съдия-следователя и задържане под стража (3)

За какво разпитва съдия-следователят?

Съдия-следователят сема вашата самоличност и ви запознава с действията, извършени в хода на производството. След това ви информира за обвиняването ви в престъпление, тоест че напред вие официално сте обвинен в извършването на някакво правонарушение и ви разпитва за деянията, за които ви е повдигнато обвинение (или „за които сте обвинен“).

Какви са правата ви по време на разпита от съдия-следователя?

Имате право да бъдете информиран за всяко деяние, за което сте обвинен, и за действията, извършени в хода на производството по заварено престъпление или деликт или в хода на предварителното разследване.

Съдия-следователят е длъжен да ви уведоми за правото ви на съдействие от адвокат по ваш избор. Това се прави преди да се пристъпи към разпита ви, писмено и срещу подпис на разбираем за вас език. Ако не изберете адвокат, по ваше искане съдия-следователят трябва да ви определи служебен такъв.

Може да бъдете разпитван единствено в присъствието на вашия адвокат, освен ако изрично се откажете от това.

Въпреки че сте се явили, вие имате право да откажете да отговорите. Трябва да бъдете информиран за това право.

Имате право по всяко време да промените показанията, които сте направил; самопризнание може да се използва срещу вас само ако е направено свободно и доброволно.

Имате право да задавате въпроси на свидетелите.

Нямате право да влизате в контакт с вашия адвокат до края на първия разпит. С мотивирано решение съдията може да ви забрани да влизате в контакт (да си пишете) с вашите близки наймного за 10 дни.

Ще ми бъде ли предоставен преводач, ако не говоря езика?

Съдия-следователят трябва да използва устен преводач при разпита, който ще преведе всички въпроси и отговори и ще преведе вашите показания при изчитането им.

Мога ли да бъда върнат в страната ми по произход?

Не, ако властите във вашата страна не изискват връщането ви за същото правонарушение и люксембургските власти не приемат следствието или разследването да се проведе във вашата страна, ще бъдете принуден да останете в Люксембург, ако е необходимо — в затвора.

Ще бъде ли поискана информация за мен от регистъра за съдимост?

На практика съдебните органи проверяват криминалното минало чрез извършване на справка и така получават информация за вас и от регистъра за съдимост.

Ще получа ли информация за свидетелите, които свидетелстват срещу мен и за доказателствата, които съществуват срещу мен?

В рамките на правото ви на запознаване с преписката, обикновено чрез вашия адвокат можете да се информирате за свидетелите, които свидетелстват срещу вас и за останалите съществуващи доказателства срещу вас. Имате достъп до вашата преписка след първия разпит. Така по всяко време можете да поискате от съдия-следователя да се запознаете с доказателствата по преписката ви.

Ще бъда ли освободен или ще бъда задържан?

След като ви повдигне обвинение и разпита, съдия-следователят може да ви освободи. Той може също да ви задържи предварително, като издаде заповед за задържане. В такъв случай ще бъдете отведен в ареста от полицията. Ако е необходимо за следствието, съдия-следователят може да ви забрани да влизате в контакт с външния свят. Ако тази забрана отпадне, от затвора можете да телефонирате на близки хора при стриктно спазване на правилника на затвора.

Имате право да искате да бъдете временно освободен във всеки момент от производството. Това освобождаване може да бъде обвързано със задължение за предоставяне на гаранция и налага посочване на съдебен адрес в Люксембург.

Мога ли да напускам страната по време на следствието?

По принцип може да напускате страната по време на следствието, освен ако не сте задържан. Ако обаче е възможно да бъдете осъден на изправително лишаване от свобода или да получите по-тежко наказание (чйто максимум е равен или по-голям от две години лишаване от свобода, ако живеете в Люксембург), съдия-следователят или съвещателният състав могат да ви наложат съдебен контрол, който ще включва задължението например да не се напускат определени от съдия-следователя териториални граници.

Срещу мен вече е възбудено наказателно преследване в друга държава-членка за същото престъпление. Какво става в такъв случай?

При едно и също деяние можете да бъдете наказан само веднъж за същото правонарушение, но двойното наказателно преследване остава възможно, докато няма влязло в сила решение в някоя държава. Ако следствието е в ход в тази държава, може да бъдете екстрадиран в нея, за да бъдете наказателно преследван и съден там, а не в Люксембург.

Заседание на съвещателния състав за вземане на решение за освобождаване (4)

Ако съм задържан, как и от кого трябва да поискам да бъда временно освободен?

Освобождаването може да се иска във всички случаи, т.е. във всеки момент на следствието и без никакви ограничения в броя на исканията. Това е обикновено искане до съвещателния състав на районния съд.

Ако обаче сте временно задържан в затвор, можете да поискате временното си освобождаване и като връчите на персонала обикновено писмено искане.

Какви са процедурата и сроковете?

Произнасянето става в спешен порядък и най-късно в срок от три дни от подаване на искането за временно освобождаване. Като обвиняем вие трябва да бъдете изслушан, а при необходимост — и вашият адвокат. Съвещателният състав на районния съд се произнася въз основа на писмено и мотивирано становище на съдия-следователя.

Може ли да бъда освободен срещу заплащане на парична сума (гаранция)?

Наистина, кодексът предвижда условието за гаранция. Съдът може да ви освободи временно срещу заплащане на такава сума, като я определя по свое усмотрение. Тази сума гарантира явяването ви пред съдия-следователя и в съда и във връзка с изпълнението на присъдата, както и глобите и съдебните разноски.

Ще ми бъде ли наложен съдебен контрол, ако бъда временно освободен?

Освобождаването може да бъде придружено с поставяне под съдебен контрол. Властите могат да ви задължат да спазвате някои задължения, като например да не се срещате с определени лица или да не пътувате.

Може ли решенията на съда да се обжалват?

Ако сте освободен, държавният прокурор може да обжалва решението в еднодневен срок, който започва да тече от постановяването му. В този случай ще останете задържан до постановяване на решението на апелативния съд.

Решението на съда, с което се отказва освобождаването ви, можете да обжалвате пред апелативния съд по всяко време.

Водене на следствие по случая от държавния прокурор/съдия-следователя и правата на защитата (5)

Какви са действията, които може да извърши съдия-следователят?

По време на следствието съдия-следователят може да използва най-различни средства, за да разкрие истината за деянията, които са в основата на извършеното правонарушение.

Така съдията може да извърши претърсване, да изслуша свидетели, да насрочва очни ставки, да нарежда извършването на експертиза или телефонно подслушване или проследяване и евентуално проникване под прикритие.

Мога ли да обжалвам процесуално-следствено действие?

Имате право да искате отмяна на дадено процесуално-следствено действие пред съвещателния състав на районния съд.

Това искане трябва да се направи по време на самото следствие в срок от пет дни, считано от узнаването за действието. Ако не сте поискал отмяната по време на следствието, няма да можете впоследствие да го направите по време на производството в съдебното заседание.

Какви други жалби мога да подам?

Извън случаите на отмяна, по време на следствието имате също право да искате спазването или възползването от дадена от закона възможност или право. Ако получите отказ или няма произнасяне по вашето искане, можете да се позовете на това по-късно на друга инстанция, като изтъкнете, че процесът не е справедлив.

Какви действия мога да поискам да извърши съдия-следователят?

Чрез вашия адвокат можете да поискате от съдия-следователя да извърши определени действия с цел да се докаже вашата невинност. Така можете да поискате претърсване, нов разпит, изслушване на някои свидетели, които ви оневиняват, насрочване на очна ставка или назначаване на експертиза.

Можете да предадете на съдията всякакви документи с цел да докажете вашата невинност или да поискате отмяна на изземването или запорирането на тези документи, предмети или банкови сметки.

Процедура по приключване на следствието и предаване на съд (6)

Какво става при приключване на следствието?

Съдия-следователят издава разпореждане за приключване. Следователно той счита, че е извършил всички необходими действия за разкриване на истината и за предаване на обвинените извършители на съд.

Какви са правата ви след разпореждането за приключване?

Преписката заедно с евентуалното становище на съдия-следователя се предоставя на вас и на вашия адвокат най-малко осем дни преди деня, определен за разглеждане на преписката от съвещателния състав на районния съд. Имате право да се запознаете с цялата информация, събрана в хода на следствието.

Имате право да представите становище, на практика чрез вашия адвокат, преди съвещателният състав да вземе решението си, издавайки разпореждане за прекратяване (наказателното преследване се прекратява поради липса на доказателства) или разпореждане за предаване на съд (за съдене на обвиняемите).

Можете да обжалвате посочените по-горе решения на съдия-следователя и на съвещателния състав: можете да обжалвате разпореждането на съдия-следователя или решението на съвещателния състав на районния съд. Жалбата се разглежда от съвещателния състав на апелативния съд.

Мога ли да се призная за виновен по всички или по някои от обвиненията преди процеса?

Процедура, по която да се признаете за виновен, понастоящем не съществува в Люксембург.

Могат ли обвиненията да бъдат променени преди процеса?

Обвиненията могат да бъдат променени преди процеса според деянията, разкрити в хода на разследването или на следствието.

Връзки по темата

 [Наказателен кодекс \(Code pénal\)](#)

 [Кодекс за наказателно разследване \(Code d'instruction criminelle\)](#)

Последна актуализация: 05/04/2016

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

3 — Моите права по време на процеса

Каква е компетентността на отделните съдилища?

Съществуват три вида правонарушения, като всяко от тях се разглежда от различен съд:

Дребно нарушение (*contravention*) = от полицейски съд (*tribunal de police*) (един съдия)

Леко престъпление /деликт/ (*délit*) = от отделението за леки престъпления (*chambre correctionnelle*) на районния съд (*tribunal d'arrondissement*) (трима съдии, с изключение на движение по пътищата: един съдия)

Престъпление (*crime*) = от наказателното отделение (*chambre criminelle*) на районния съд (*tribunal d'arrondissement*) (трима съдии)

Разглеждане на делото при закрити врата може да бъде разпоредено от съда, например ако жертвата е дете.

Доколко обвиненията могат да бъдат променени по време на процеса?

Принципът е, че дадената правна квалификация е временна и не може да обвързва съда, който разглежда делото.

За да се допусне промяна на обвиненията, трябва деянието в основата на обвинението да бъде същото.

Какво ще се случи, ако се призная за виновен по всички или по някои от обвиненията по време на процеса?

Не можете да се признаете за виновен, но можете да направите самопризнание за извършено правонарушение. Съдът може обаче да не вземе предвид самопризнание, което счита за съмнително. Въпреки това самопризнанието може да послужи като смекчаващо вината обстоятелство.

Какви са вашите права по време на процеса?

Трябва ли да присъствам на процеса? Може ли той да се проведе без мен?

Трябва да се явите в съда, освен ако не изтъкнете извинителна причина, като представите медицинско свидетелство например. В такъв случай процесът ще може да бъде отложен. Можете да натоварите адвоката си да ви представлява, освен ако съдът не изисква вашето присъствие.

В случай на престъпление, вие сте длъжен да се явявате лично.

Ако живея в друга държава-членка, мога ли да участвам чрез видеоконференция? Длъжен ли съм да приема?

Възможността за участие, чрез видеоконференция, за лице, което живее в друга държава, не е предвидена от закона.

Трябва ли да присъствам през цялото време на процеса?

Да, тъй като съдът може да поиска да ви изслуша във всеки един момент.

Ще ми бъде ли осигурен устен превод, ако не разбирам езика на съда?

Правото на безплатно съдействие на устен преводач, ако не разбирате или не говорите използвания в съдебното заседание език, е основно право, гарантирано от Европейската конвенция за защита на правата на човека. Материалите в преписката обаче няма да бъдат преведени.

Трябва ли да имам адвокат? Ще ми бъде ли осигурен адвокат? Мога ли да сменя адвоката си?

Имате право да се защитавате сам или да получите съдействие от защитник по ваш избор, а ако не разполагате с необходимите средства, за да платите на защитника — да получите съдействие от служебен адвокат (правна помощ). Можете да смените адвоката си по всяко време.

Мога ли да направя изказване по време на процеса? Трябва ли да говоря по време на процеса? Например да запазя мълчание, самоуличаване?

Имате право да се изказвате по всички точки на обвинението. Също така имате право да запазите мълчание по обвиненията, които са ви повдигнати.

Какви ще бъдат последиците, ако не кажа истината по време на процеса?

Ако не кажете истината по време на процеса, рискувате да получите по-тежко наказание.

Мога ли да оспоря доказателствата, представени срещу мен? Как? Защо?

Оспорването на представените срещу вас доказателства е възможно, при това с всякакви средства, като например свидетели, документи, доводи и вещи лица.

Какъв вид доказателства мога да представя в своя полза?

Съдът е длъжен да вземе предвид всички доказателства.

При какви условия мога да представя такива доказателства?

Доказателствата могат да бъдат представени при две условия: да бъдат редовно включени в преписката и да са били подложени на свободно разискване от страните в рамките на публичен дебат.

Мога ли да използвам частен детектив за събиране на доказателства в моя полза? Допустими ли са такива доказателства?

Използването на детектив за събиране на доказателства не е забранено, но е необходимо детективът да е действал напълно законнообразно.

Мога ли аз или моят адвокат да зададем въпроси на другите свидетели по делото? Мога ли аз или моят адвокат да оспорим това, което казват?

Правото на изслушване на свидетелите следва от правата на защитата, посочени в член 6, параграф 3 от Европейската конвенция за защита на правата на човека. Защитата може да призове и разпита свидетели, за да постигне оневиняване, при същите условия както се призовават и разпитват свидетелите срещу вас.

Ще бъде ли взета предвид информация за вас от регистъра за съдимост?

Всяко ваше предишно осъждане, вписано в регистъра за съдимост, ще бъде предоставено на съда по време на процеса.

Ще бъдат ли взети под внимание предишни осъждания в друга държава-членка?

Не, с оглед на повторността. Да, с оглед на условията за спиране за определен срок на изпълнението.

Какви са възможните резултати от процеса?

Можете да бъдете напълно или частично оправдан. Също така можете да бъдете признат за виновен. Наказанието ще зависи от правонарушението, за което сте признат за виновен.

Наказанията за престъпление са:

Доживотен затвор или лишаване от свобода за срок от 5 до 30 години

Глоба в размер на най-малко 251 евро

Специална конфискация

Лишаване от звания, степени, изпълнение на трудови функции и обществени длъжности

Забрана за упражняване на някои граждански и политически права

Закриване на предприятие и на заведение

Публикуване или обявяване на видно място на присъдата или на извлечение от осъдителната присъда за сметка на осъденото лице

Забрана за упражняване на определени професионални дейности

Наказанията за леки престъпления са:

Лишаване от свобода (за срок от 8 дни до 5 години)

Глоба в размер на най-малко 251 евро

Специална конфискация

Забрана за упражняване на някои граждански и политически права

Закриване на предприятие и на заведение

Публикуване или обявяване на видно място на осъдителната присъда

Забрана за упражняване на определени професионални дейности

Забрана за управление на някои превозни средства

Ако лишаването от свобода е за срок по-малък от 6 месеца, съдията има право да го замени с общественополезен труд с продължителност от 40 до 240 часа.

Полицейските наказания са:

Глоба в размер на 25—250 евро, освен ако законът не предвижда друго

Специална конфискация

Забрана за управление на някои превозни средства

Осъден сте да изтърпите наказание „лишаване от свобода“; какви са възможностите за изпълнение на това наказание?

В Люксембург генералният държавен прокурор (*procureur général d'Etat*) определя начините на изпълнение на наказанията „лишаване от свобода“ без намесата на съдия.

Възможни са различни варианти на изпълнение:

Разсрочено изпълнение (изпълнение на части)

Разсрочването позволява на задържания, който не е опасен, да изтърпи срока на присъдата в рамките на договорени отрязъци от време.

Полусвободен режим

Този режим дава възможност на задържания да извършва професионална дейност или да учи или се обучава навън.

Условно освобождаване

Позволява освобождаване след изтърпяване на половината от срока на наказанието.

Отпуск от изтърпяване на наказание

Отпускът от изтърпяване на наказание е разрешение за напускане на пенитенциарното заведение, било за част от деня, било за периоди от двадесет и четири часа, като това време се взема предвид при изчисляване на продължителността на наказанието.

Отлагане на изпълнението на наказание

Предвид условното или окончателното освобождаване, може да бъде допуснато отлагане на изпълнението на наказанието на осъдени лица, чието развитие по време на предходните отпуски е оценено като положително.

Електронна гривна

Все още няма закон, който детайлно да урежда нейното използване.

Каква е ролята на жертвата по време на процеса?

Жертвата може да бъде изслушана като свидетел. Тя може също така да се конституира като граждански ищец, т.е. да поиска изплащането на обезщетение. Тя може да вземе становище по правонарушението, за което е повдигнато обвинение, и неговите последици. Тя може да обжалва съдебните решения, но единствено по отношение на интереса си в гражданския си иск.

Връзки по темата

[🔗 Организация на съдилищата](#)

[🔗 Наказателен кодекс \(*Code pénal*\)](#)

[🔗 Кодекс за наказателно разследване \(*Code d'instruction criminelle*\)](#)

Последна актуализация: 05/04/2016

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

4 — Моите права след процеса

Мога ли да обжалвам решението?

Имате право да обжалвате въззивно решението в срок от четиридесет дни, считано от деня, в който е постановено, чрез подаване на жалба в съда. Това въззивно обжалване може да се ограничи до оспорване на тежестта на наказанието или до гражданската част.

Компетентност

Дребно нарушение (*contravention*) = решение на полицейския съд (*tribunal de police*); обжалва се пред наказателния съд за леки престъпления (*tribunal correctionnel*).

Леко престъпление /деликт/ (*délit*) = решение на наказателния съд за леки престъпления (*tribunal correctionnel*); обжалва се пред апелативния съд (*Cour d'appel*).

Престъпление (*crime*) = решение на наказателното отделение (*chambre criminelle*) на районния съд (*tribunal d'arrondissement*); обжалва се пред наказателното отделение (*chambre criminelle*) на апелативния съд (*Cour d'appel*).

Какво ще се случи, ако обжалвам?

Държавният прокурор при съда, сезиран с въззивната жалба, се уведомява в срок от двадесет и четири часа от нейното подаване. Ще бъде насрочена дата на съдебното заседание и тя ще ви бъде съобщена.

Колко време трябва да мине, за да се разгледа жалбата?

Ще трябва да минат няколко месеца преди жалбата да бъде разгледана.

Мога ли да представя нови доказателства при обжалването? При какви условия?

При обжалването имате право да представяте нови доказателства. Прилагат се общите правила относно доказването. Съдът допуска всички представени законосъобразни доказателства. За сметка на това не се приемат доводи за процесуални нарушения, като нищожност на действие, които е трябвало да бъдат изтържани в първоинстанционното производство.

Какво ще се случи на заседанието по жалбата и какво може да реши съдът?

Съдиите разглеждат отново фактите, но по принцип свидетелите не се изслушват отново, освен ако съдът не установи, че това е необходимо. Съща така, при необходимост той може да изслуша нови свидетели.

Въззивният съдия по принцип не може да налага по-тежко наказание спрямо наложеното в първоинстанционното производство, ако само подсъдимият е оспорил решението. В този случай съдът може единствено да потвърди или да намали наказанието на подсъдимия. Налогане на по-тежко наказание е възможно само в случай че държавният прокурор също е обжалвал въззивно решението, какъвто е общият случай, ако обвиняемият обжалва въззивно наказателната част.

Какво ще се случи, ако жалбата се уважи/отхвърли?

Имате право да подадете касационна жалба. Касационният съд (*Cour de cassation*) се ограничава до проверка на прилагането на правото, но повече не разглежда фактите.

Ще получа ли обезщетение, ако първото решение е било неправилно? Какво? Как?

Имате право на обезщетение единствено ако неоснователно сте бил задържан в ареста. С това право разполага всяко лице, което е било задържано превантивно за повече от три дни, при условие че това задържане или неговото потвърждаване не е било допуснато по Ваша собствена вина.

Ако жалбата ми бъде уважена, обстоятелството, че съм бил осъждан, ще остане ли вписано в регистъра за съдимост?

Ако жалбата Ви бъде уважена и доведе до оправдаване, вашето осъждане няма да бъде вписано в регистъра за съдимост.

Възможно ли е по-нататъшно обжалване, ако първото обжалване е неуспешно? Пред кого? При какви обстоятелства?

Ново разглеждане може да бъде поискано от всяко лице, признато за извършител на престъпление или деликт с влязло в сила съдебно решение, при следните обстоятелства:

Ако след осъждане за престъпление или деликт, с ново съдебно решение за същото деяние бъде осъдено друго лице и двете осъждания са несъвместими, в такъв случай това противоречие е доказателство за невинността на едното или другото лице.

Ако изслушаните свидетели впоследствие са били осъдени за лъжесвидетелстване.

Ако след осъждането настъпи факт или се разкрият неизвестни доказателства, които са от такова естество, че да докажат вашата пълна или частична невинност.

Ако след осъждане за убийство се представят годни доказателства, посочващи достатъчно признаци, че предполагаемата жертва на убийството е жива.

Ако от решение на Европейския съд по правата на човека следва, че присъдата е постановена в нарушение на тази конвенция.

Върховният съд (*Cour supérieure de justice*), заседава като Касационен съд и се произнася по исканията за ново разглеждане.

Кога осъдителната присъда е окончателна?

Осъдителната присъда става окончателна след изчерпване на всички правни средства за защита, включително в случай че срокът за въззивно или касационно обжалване е изтекъл.

Ако съм гражданин на друга държава членка, могат ли да ме върнат там след процеса?

Може да бъдете върнат след процеса като гражданин на друга държава-членка заради сериозно смущаване на обществения ред. Гражданин на трета държава може да поиска да бъде освободен от изтърпяване на половината от наказанието лишаване от свобода, ако писмено се ангажира повече да не се връща в страната.

Решението на Министерството на имиграцията (*Ministère de l'immigration*) за Вашето връщане можете да обжалвате пред административния съд.

Какво ще се случи с информацията за обвиненията /осъждането?

Информацията за вашето осъждане ще бъде вписана в регистъра за съдимост — картотека, която служи за вписване на осъдителните присъди, постановени от люксембургските наказателни юрисдикции.

Как и къде ще се съхранява тази информация?

Регистърът за съдимост се води под формата на компютризирана база данни в Главна прокуратура (*Parquet Général*) и е на подчинение на Генералния държавен прокурор (*Procureur Général d'Etat*). Вие сте идентифициран в тази база данни с вашето име и фамилия, тези на вашите майка и баща, а ако е приложимо — и с тези на вашия съпруг, с вашите дата и място на раждане, местоживее и професия или с идентификационен номер.

Колко време ще бъде съхранявана?

Осъдителните присъди, постановени от люксембургска юрисдикция се заличават от регистъра за съдимост, ако бъдете реабилитиран по силата на закона или по съдебен ред.

Може ли да бъде съхранявана без моето съгласие?

Съхраняването на информацията в регистъра за съдимост е задължително и може да се извършва без вашето съгласие.

Мога ли да възразя срещу съхраняването на тази информация? Как? Пред кого?

Имате право да оспорвате вписванията в регистъра за съдимост; имате право да обжалвате пред съвещателния състав (*chambre du conseil*) на районния съд.

Връзки по темата

[Регистър за съдимост](#)

[Наказателен кодекс \(Code pénal\)](#)

[Кодекс за наказателно разследване \(Code d'instruction criminelle\)](#)

Последна актуализация: 05/04/2016

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [fr](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

5 - Дребни правонарушения

Нарушенията, свързани с движението по пътищата, се уреждат от Кодекса за движение по пътищата, в който по-специално са включени нарушенията, свързани с консумацията на алкохол, нарушенията, свързани със скоростта, и нарушенията, свързани с поведението при произшествие.

Какви са нарушенията, свързани с консумацията на алкохол?

Трябва да се прави разграничение според нивата. Изходното ниво, от което консумацията на алкохол става наказуема, е 0,5 г на литър кръв. От това ниво нагоре компетентен е полицейският съд — *tribunal de police* (тежко нарушение) до ниво от най-малко 1,2 г на литър кръв, което е прагът, от който нататък компетентен става наказателният съд за леки престъпления — *tribunal correctionnel* (деликт — *délit*).

Законът предвижда и случая на явни признаци на алкохолно опиване. Всъщност, дори нивото ви да е под 0,5 г на литър кръв, ако показвате явни признаци на алкохолно опиване, ще бъдете третиран както ако имате най-малко 0,5 г на литър кръв. По същия начин, при ниво между 0,5 и 1,2 г на литър кръв, но при наличие на явни признаци на алкохолно опиване на водача, третирането ще бъде както ако нивото беше най-малко 1,2 г на литър кръв.

Какви санкции могат да ви бъдат наложени?

Могат да ви бъдат наложени следните наказания: „лишаване от свобода“, глоба, „лишаване от правоуправление на МПС“ (временно, окончателно, незабавно отнемане) или конфискация. Санкциите варират според тежестта на нарушението.

Какви са нарушенията, свързани със скоростта?

Нарушенията, свързани със скоростта, са общо три:

Обикновено нарушение

Това е всяко превишаване на скоростта, което не попада в друга категория. Санкцията за обикновено нарушение е заплащане на глоба, придружена с предупреждение, и случаят се приключва.

Тежко нарушение

Санкцията е глоба (от 25 до 500 евро).

Деликт, свързан с голяма скорост (само при повторно извършване след първо тежко нарушение)

Санкцията е глоба (от 500 до 10 000 евро) и наказание „лишаване от свобода“ (за срок от 8 дни до 3 години) или едно от тези наказания.

За повече подробности, а именно за праговете за превишена скорост и тяхното категоризиране според тежестта им, направете справка на страницата на [министерството на транспорта](#).

Какви са нарушенията, свързани с поведението при произшествие?

Бягство от мястото на произшествието

При произшествие (независимо от естеството или размера на щетата) трябва да останете на местопроизшествието до момента, в който приключи установяването на всички факти; в противен случай се считате за избягал от мястото на произшествието.

В случай на бягство от мястото на произшествието може да ви бъде наложено наказание „лишаване от свобода“, глоба и „лишаване от правоуправление на МПС“.

Неоказване на помощ на лица, намиращи се в опасност

Неоказването на помощ на лице, което се намира в опасност, е наказуемо, ако без сериозна опасност за самия вас или за друго, вие умишлено не се притечете на помощ или не окажете помощ на лице, което е изложено на сериозна опасност, след като положението на това лице е констатирано от самия вас или това положение ви е било описано от лицата, които искат вашата намеса.

За неоказването на помощ на лице, което се намира в опасност, може да ви бъде наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от осем дни до пет години и глоба от 251 до 10 000 евро или само едно от тези наказания.

Причиняване на лека и тежка телесна повреда по непредпазливост и на смърт по непредпазливост.

Случаят ще се разглежда от съд като отделен случай, несвързан с движението по пътищата.

Връзки по темата

[Транспортен отдел \(Département des transports\), превишена скорост](#)

[Новостите в областта на движението по пътищата](#)

Последна актуализация: 05/04/2016

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [mt](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Обвиняеми (наказателни производства) - Малта

Тук ще откриете информация за това, което ще се случи, ако дадено лице бъде заподозряно или обвинено в извършването на престъпление и изправено пред съд. За информацията относно леки пътнотранспортни нарушения, за които обикновено се налага фиксирана санкция, например глоба, преминете към [Информационен лист 5](#).

Ако сте жертва на престъпление, можете да намерите пълна информация за правата си [тук](#).

Кратко представяне на наказателния процес

Обвинението винаги се предявява пред магистратски съд (*Court of Magistrates*). Ако ви бъде предявено обвинение докато се намирате под арест, съдът трябва първо да се произнесе по законосъобразността за продължаване на наложената ви мярка за неотклонение и след това да ви информира, че имате право да поискате освобождаване под гаранция. Ако не ви е предявено обвинение докато се намирате под арест, ще бъдете уведомен за обвиненията и за датата, на която трябва да се явите в съда за първото заседание по делото.

В зависимост от тежестта на повдигнатите срещу вас обвинения, могат да бъдат образувани три вида производства:

Съкратена процедура пред магистратски съд

Повдигане на обвинение

Излагане от прокуратурата на установените от полицията факти по делото

Излагане на тезата на защитата

Заключителни пледоарии

Присъда

Производство пред съда след събиране на доказателства

Повдигане на обвинение

Излагане от прокуратурата на установените от полицията и главна прокуратура (*Attorney General*) факти по делото

Излагане на тезата на защитата

Заключителни пледоарии

Присъда

Процес пред съд и съдебни заседатели

Предварителни пледоарии и пледоарии по допустимостта на доказателствата

Предявяване на обвинението

Пледоария на прокуратурата

Излагане на тезата на прокуратурата от представител на Главна прокуратура

Излагане на тезата на защитата

Отговор на прокуратурата

Възражения от страна на защитата

Обобщение

Произнасяне на съдебните заседатели относно вината

Обявяване на присъдата

Информационните листове съдържат подробна информация за тези етапи на производството, както и за вашите права. Тази информация не замества правната помощ, а цели да ви предостави обща насока.

Роля на Европейската комисия

Моля обърнете внимание, че Европейската комисия не играе никаква роля в наказателното производство в държавите членки и не може да ви съдейства, ако имате оплакване. Информационните листове съдържат информация за това как и до кого да подадете оплакване.

За да намерите необходимата ви информация, моля проследете следните връзки

[1 – Консултиране с адвокат](#)

[2 – Моите права по време на разследването на престъпление](#)

Разследване

Задържане

Първо съдебно изслушване

Подготовка на делото в досъдебното производство

Подготовка на делото от страна на защитата

[3 – Моите права по време на съдебния процес](#)

[4 – Моите права след съдебния процес](#)

[5 – Пътнотранспортни нарушения](#)

Последна актуализация: 04/05/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

1 – Консултиране с адвокат

Намиране на адвокат

Ако нямате собствен адвокат, най-добрият начин да си намерите такъв е чрез официалната интернет страница на [Камарата на адвокатите](#). Ако сте задържан под стража, ще трябва да поискате достъп до страницата, тъй като няма да разполагате с интернет.

Заплащане на адвокатски хонорар

Служебният защитник е независим адвокат, чиито хонорари се заплащат от държавата. Той е на разположение и предоставя консултации по всяко време на денонощието, като ще ви информира за правата ви и ще гарантира, че няма да направите или кажете нещо, което може да навреди на интересите ви в рамките на разследването.

Право на безплатен адвокат имате обаче единствено, ако не можете да си позволите да заплатите адвокатски хонорар. Не се правят проверки на финансовите ви възможности. Правото на безплатна правна помощ се определя от това дали работите или сте безработен. Ако не работите, държавата ще ви осигури служебен адвокат преди разпита от полицията и преди явяването ви в съда.

Ако се явите на съдебно заседание без адвокат, съдът ще ви предложи да наемете такъв, освен ако не настоявате, че не ви е необходим адвокат. Ако можете да си позволите собствен адвокат, ще трябва лично да го ангажирате, тъй като нямате право на правна помощ. Преди да ангажирате адвокат е желателно да се договорите за хонорара му.

Последна актуализация: 04/05/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

2 – Моите права по време на разследването на престъпление

Следствено дело може да бъде образувано по сигнал на държавен служител, при получаване на информация от представител на обществеността или на жалба от пострадало лице. Разследване може да започне и при залавянето на лице в момента на извършване на престъпление.

Кои са различните етапи на досъдебното производство?

Разследване

Полицията може да поиска от лицето да се яви в полицейското управление за разпит. На този етап целта е да се установи дали съществуват достатъчно доказателства, уличаващи определено лице в извършването на престъпление. Това лице може да бъде различно от извиканото за разпит лице.

Предварително задържане

Ако полицията счита, че съществуват достатъчно доказателства, които уличават дадено лице в извършването на престъпление, то може да бъде арестувано с цел да бъде задържано за определен период и официално разпитано от полицията. Целта на този етап е да се прецени дали на лицето може да бъде предявено обвинение за извършено престъпление.

Изслушване пред първоинстанционния съд

Ако на дадено лице бъде повдигнато обвинение, то се призовава в съда за предявяване на обвинението. Ако на лицето бъде повдигнато обвинение докато се намира под арест, съдът първо се произнася доколко е законосъобразно да бъде продължена наложената мярка за неотклонение и след това информира въпросното лице, че има право да поиска освобождаване под гаранция.

Преди съдебния процес

Преди на делото да бъде даден ход, прокуратурата трябва да събере и представи всички доказателства, които доказват или опровергават вината на обвиняемия. При по-тежки престъпления е необходимо прокуратурата да представи пред съда достатъчно доказателства за основателността на повдигнатото обвинение.

Прокуратурата, която на този етап се ръководи от действията на полицията, не е длъжна да разкрие информация за начина, по който ще докаже тезата си, нито да информира обвиняемия или неговия адвокат за нея и за това с какви доказателства разполага. Адвокатът на обвиняемия може да работи с него за събиране на доказателства в подкрепа на собствената му теза.

Обикновено преди същинския съдебен процес се провеждат няколко предварителни изслушвания.

Моите права по време на разследването

За подробна информация относно етапите на досъдебното разследване вижте следните връзки:

[Разследване \(1\)](#)

[Задържане \(2\)](#)

[Първо изслушване пред първоинстанционния съд \(3\)](#)

[Подготовка на делото в досъдебното производство \(4\)](#)

[Подготовка на делото от защитата \(5\)](#)

[Разследване \(1\)](#)

Защо полицията може да желае да ме разпита?

Полицията може да потърси съдействието ви в хода на следствените действия и да ви разпита ако счита, че по някакъв начин сте участвал в извършването на престъпление или сте в състояние да подпомогнете разследването.

Ще бъда ли информиран за моите права?

Полицията не следва да ви разпитва с цел получаване на доказателства, без преди това да ви е информирала за правата ви.

Когато в хода на разследването се явите доброволно в полицейско управление или служба, можете да си тръгнете по всяко време освен и докато не бъдете информиран, че сте арестуван.

Какво ще се случи, ако не говоря езика?

Ако не разбирате езика, полицията ще ви осигури преводач, чийто услуги можете да ползвате безплатно. Преводачът трябва да преведе предупреждението, въпросите на полицията и вашите отговори.

Мога ли да ползвам адвокат?

По време на разпита нямате право на адвокат. Преди разпита, обаче, имате право да проведете едночасов разговор с адвокат. Ако се нуждаете от преводач, той или тя ще преведе и разговора с адвоката.

Ако познавате адвокат, можете да помолите полицията да се свърже с него от ваше име. Ако не познавате адвокат, полицията ще ви предостави списък на адвокатите от Камарата на адвокатите, сред които можете да направите своя избор. Ако не можете да си позволите адвокат, полицията ще се свърже със служебен адвокат от ваше име. Служебният адвокат е на разположение по всяко време на денонощието. За допълнителна информация, вижте [Консултиране с адвокат](#).

Трябва ли да отговарям на въпросите на полицията?

Имате право да запазите мълчание. Всичко, което кажете, може да бъде записано и използвано по време на съдебния процес. Ако искате да отговорите на въпросите обаче, може да е във ваш интерес да го направите. Ако изберете да се консултирате с адвокат и след това упражните правото си да запазите мълчание, това мълчание може да бъде счтено за потвърждение на събраните доказателства за вина.

Може ли да бъда претърсен или да ми бъде поискано да дам образци за сравнително изследване или пръстови отпечатащи?

Ако не сте задържан, образци за сравнително изследване могат да се вземат единствено с ваше писмено, предварително съгласие. Ако сте задържан под стража, образци от интимно или неинтимно естество могат да се вземат единствено с ваше съгласие. Ако откажете да дадете образци от неинтимно естество (например, пръстови отпечатащи) може да бъдете задължен да го направите по силата на издадена съдийска заповед.

Задържане (2)

Защо може да бъде извършен арест?

Всеки полицаи може без заповед да арестува всяко лице, заловено в момента или непосредствено след извършването на престъпление, наказуемо с лишаване от свобода, или основателно подозирано за току-що извършено престъпление или такова, което може да извърши в бъдеще.

Полицията може да извърши арест и в следните случаи:

самоличността на лицето е неизвестна;

съществува съмнение относно верността на предоставените от лицето данни;

лицето не е предоставило задоволителни данни за адрес, на който може да се връчи призовка;

необходимост да се попречи на лицето да причини телесна повреда на себе си или на друго лице или да причини загуба или нанесе вреда върху имущество;

необходимост да се предотврати извършването на престъпление срещу общественото приличие и морал;

съществуват основания да се счита, че арестът е необходим, за да се защити дете или друго уязвимо лице.

Какво ще ми бъде казано във връзка със задържането ми?

Ако бъдете арестуван, трябва да бъдете информиран за това, въпреки че действието е очевидно. Трябва да ви бъде съобщена и причината за ареста. Лицето, което ви арестува, не може да упражнява тормоз или насилие върху вас, да ви обездвижва или да ползва други средства за постигане на физическо надмощие, освен при крайна необходимост или оказана съпротива при ареста.

Не говоря местния език. Мога ли да ползвам преводач?

Ако не разбирате местния език, полицията трябва да ви осигури преводач и да не ви разпитва до пристигането му/й.

Мога ли да разговарям с адвокат?

Всяко арестувано лице има право на консултация със служебния адвокат. Нейната продължителност, обаче е ограничена до един час преди началото на разпита. Полицията ще се свърже с адвокат от ваше име. За допълнителна информация вижте информационния лист относно [разследването \(3\)](#). Можете да получите консултация и по телефона.

Имате право да разговаряте с адвокат лично. Ако ви е необходим преводач, той трябва да присъства, докато разговаряте с адвоката си, както и когато разговаряте с полицията.

Трябва ли да отговоря на въпросите на полицията?

Имате право да запазите мълчание. Всичко, което кажете, може да бъде записано и да бъде използвано по време на съдебния процес. Ако изберете да се консултирате с адвокат и след това упражните правото си да запазите мълчание, това мълчание може да бъде счтено за потвърждение на уличаващите ви доказателства.

Какво ще се случи, ако кажа нещо, което накърнява интересите ми?

Имате основното право да не казвате нищо уличаващо и ще бъдете предупреден, че имате право да запазите мълчание. Ще бъдете предупреден и за последствията, ако не упражните правото си да запазите мълчание. Това означава, че от вас не се изисква да дадете информация на полицията, която може да ви уличи в престъпление.

Неспособността ви да обясните определени подробности, например защо сте бил на определено място в даден момент или защо определени предмети са били във ваше владение, не може да се използва като основа за заключения, но може да се отрази отрицателно върху преценката на участието ви в случая.

Мога ли да се свържа с приятел или близък?

Полицията е длъжна незабавно да ви информира за правото ви да поискате ваш близък или приятел да бъде информиран за задържането ви и за това къде се намирате, освен в случай на основателно подозрение, че лицето е взело участие в разследваното престъпление.

Аз съм от друга държава членка. Мога ли да се свържа с посолството на своята държава?

Обикновено от полицията ще ви посъветват или предложат да се свържете с посолството на вашата страна, така че то да бъде уведомено за задържането ви и причините за него и, при необходимост, да ви препоръча адвокат.

Ще ми бъдат ли снети пръстови отпечатащи? Може ли да ми бъде взета ДНК проба?

Пръстови отпечатащи и ДНК проба могат да бъдат взети единствено с ваше съгласие. При отказ за снемане на пръстови отпечатащи, може да бъдете задължен да го направите по силата на издадено съдебно разпореждане, но не можете да бъдете задължен да дадете ДНК проба.

Може ли да бъда претърсен?

Може да бъдете претърсен от полицейски служител, ако съществуват основателни подозрения, че представлявате опасност за себе си или за другите, с цел отнемане на предмети и пособия, които могат да бъдат използвани за бягство след задържане под стража или могат да представляват доказателство за извършено престъпление.

Когато арестуващият ви служител основателно подозира, че укривате свързан с престъплението предмет, той може да поиска от съдия да разпреди да бъдете подложен на освидетелстване. Съдията назначава експерт от вашия пол, който да извърши освидетелстването, или с ваше предварително съгласие — медицинско лице, което да направи това.

Колко дълго мога да бъда задържан от полицията?

След като бъдете арестуван, полицията може да ви задържи в продължение на четиридесет и осем (48) часа. Ако не бъдете освободен шест часа след ареста, арестуващият служител трябва да уведоми съдия за ареста, като предостави подробна информация относно времето и мястото, където сте задържан. След изтичането на четиридесет и осем часа полицията е длъжна да ви предяви обвинение в престъпление, да ви освободи под гаранция или да ви освободи безусловно.

Какво ще се случи, ако бъда арестуван с Европейска заповед за арест?

Ако държава членка е издала [Европейска заповед за арест](#), можете да бъдете арестуван в друга държава членка и да бъдете върнат в издалата заповедта държава след като бъдете изслушан от съдия. При необходимост, можете да ползвате адвокат и преводач.

Първо изслушване пред първоинстанционния съд (3)

Какво е значението на първото изслушване пред първоинстанционния съд?

Има две различни ситуации:

Ако сте задържан и се намирате в полицейския арест, целта на изслушването пред първоинстанционния съд е да ви бъде предявено обвинение. След това съдът първо се произнася по това доколко е законосъобразно да продължи да се прилага наложената ви мярка за неотклонение и след това ви информира, че имате право да поискате освобождаване под гаранция;

Ако ви е повдигнато обвинение без да сте задържан в полицейския арест, целта на изслушването пред първоинстанционния съд е да ви бъде предявено обвинението и да изслушате доказателствата на прокуратурата в подкрепа на тезата на обвинението.

Ако сте задържан под арест, трябва да се явите пред съда колкото е възможно по-бързо след като ви бъде повдигнато обвинение, за да изслушате доказателствата, които се представят от прокуратурата в подкрепа на обвинението и съдът да прецени дали трябва да бъдете освободен под гаранция или не.

Ако не сте задържан от полицията, ще бъдете уведомен за обвиненията и за датата, на която трябва да се явите в съда за първото изслушване пред първоинстанционния съд.

Имам ли право на адвокат?

Когато се явявате в съда имате право на адвокат по ваш избор. Ако не можете да си позволите такъв, държавата ще ви осигури правна помощ. За допълнителна информация вижте [Консултиране с адвокат](#).

Ще ми бъде ли осигурен преводач, ако не говоря езика?

Ако не разбирате малтийски, но говорите английски, процесът ще се проведе на английски език. Ако не разбирате английски, процесът ще се проведе на малтийски език и ще ви бъде назначен преводач, който да ви съдейства. Услугите на преводача са безплатни.

Трябва ли да говоря в съда?

Имате право за запазите мълчание. Ще бъдете попитан обаче, дали се признавате за виновен или невинен по обвиненията. Вашият адвокат ще ви посъветва как да пледирате.

Трябва ли да дам каквито и да било други сведения?

Преди да пледирате по основния въпрос — дали сте виновен или невинен — ще бъдете помолен да отговорите на няколко основни въпроса основно свързани със самоличността и местожителството ви, без да полагате клетва.

Ще бъда ли освободен или задържан след заседанието?

Решението дали да бъдете освободен под гаранция или не ще се вземе от съда по време на заседанието.

Обикновено, ако имате чисто съдебно минало и не представлявате риск за обществото, ще бъдете освободен под гаранция при определени условия. Ако съдът реши да откаже освобождаване под гаранция, ще бъдете отведен в затвор до следващото изслушване, когато можете отново да поискате освобождаване под гаранция. Съдът не може да реши да откаже освобождаване под гаранция преди началото на съдебния процес. Освобождаване под гаранция можете да поискате на всеки етап от производството.

Ако сте чужденец, обикновено съдът не позволява освобождаване под гаранция, освен ако нямате постоянен адрес.

Мога ли да напусна страната преди съдебния процес?

Ако предоставите достатъчно гаранции че ще се върнете за процеса, можете да напуснете страната, но трябва да се връщате за всички изслушвания в съда. Ако не успеете да присъствате на което и да било от изслушванията, ще бъде издадена заповед за повторното ви арестуване. Може също да бъдете обвинен в престъплението нарушаване на условията на освобождаването под гаранция. В повечето случаи едно от условията за освобождаване под гаранция е да не можете да напускате страната, но това условие може да се промени на някой от последващите етапи на производството.

Подготовка на делото в досъдебното производство (4)

Какво ще се случи преди съдебния процес?

Преди процеса прокурорът (*Attorney General*) събира всички доказателства по делото, за да гарантира, че тезата е достатъчно стабилна, за да се оправдае провеждането на съдебен процес. Доказателствата се събират по време на фазата „събиране на доказателства“. На този етап от производството вие присъствате и можете да получите помощ от вашия адвокат. Можете да подложите на проверка доказателствата чрез кръстосан разпит на свидетелите на прокуратурата, както и да представите собствени доказателства.

Делото винаги ли стига до съд?

Магистратският съд, който ръководи събирането на доказателствата, може да прецени, че няма основания за даване на ход на делото и да ви освободи. Ако бъдете освободен и прокурорът не е съгласен с констатациите на съда, в срок от един месец той може да подаде молба пред Наказателния съд за повторното ви задържане под стража. Прокурорът може да ви освободи дори ако магистратският съд даде ход на делото. Наконът не предвижда алтернатива на провеждането на съдебен процес.

Мога ли да се призная за виновен преди съдебния процес?

Можете да се признаете за виновен при предявяването на обвинението и, ако наказанието за предявените ви обвинения не надвишава десет години лишаване от свобода, магистратският съд ще пристъпи към произнасяне на присъда. Тази присъда, с някои изключения, ще бъде отразена в свидетелството ви за съдимост.

Ако се признаете за виновен по обвиненията пред наказателен съд, няма да се свикват съдебни заседатели и съдът ще произнесе присъдата.

Може ли обвиненията срещу мен да бъдат променени преди съдебния процес?

Възможно е обвиненията да бъдат изменени преди процеса в зависимост от събраните доказателства. Прокурорът може да включи в обвинителния акт всяко обвинение, предявено въз основа на събрани доказателства. Възможно е преди процеса обвиненията или част от тях да отпаднат.

Какви доказателства ще събере прокуратурата?

Прокуратурата ще разпита свидетели по делото, ще събере веществени доказателства и ще назначи съдебномедицински експертизи. Тя може например да иземе документи от дома или работното ви място. Магистратският съд може да разпорежда всякаква проверка, претърсване, следствен експеримент или друго следствено действие, необходимо за възможно най-изчерпателното разследване на случая. Ако счете, че това е от значение за делото, съдът може също така да разпорежда вещо лице да освидетелства всяка част от вашето тяло или от тялото на лицето, срещу което или с което е извършено престъплението.

Мога ли да предотвратя събирането на определени доказателства от страна на прокуратурата?

Допустимостта на доказателствата не се обсъжда на етапа на тяхното събиране. Допустимостта на доказателствата, които прокуратурата възнамерява да представи, можете да оспорите в рамките на срок, който започва да тече от датата, на която получите обвинителния акт. Независимо от това, ако доказателствата са явно недопустими, магистратският съд ще прецени дали да ги отхвърли като недопустими.

Кога ще разбера какви са доказателствата срещу мен?

Заедно с адвоката си ще присъствате на събирането на доказателствата и ще имате възможност да проведете кръстосан разпит на свидетелите на обвинението, както и да се запознаете с веществените доказателства.

Какво ще се случи, ако живея в друга държава членка?

Ако получите разрешение да се върнете в родната си страна, трябва да пътувате за всяко съдебно изслушване преди процеса.

Ако бъда осъден, може ли да бъда съден отново за същото престъпление?

Независимо дали сте осъден или оправдан, не можете да бъдете повторно съден за същото престъпление. Решението за това дали се води повторно дело обаче, зависи от съда, на който делото е подсъдно, тъй като магистратският съд, който ръководи събирането на доказателствата, няма право да се произнася дали да сте съден повторно за престъпление, за което вече сте бил подсъдим.

Подготовка на делото от защитата (5)

Какво ще се случи преди съдебния процес?

Ако делото се гледа от магистратски съд, обвинението ще събере и представи доказателствата си преди вие да подготвите своята теза. Можете да проведете кръстосан разпит на свидетелите на прокуратурата, след като те дадат показания, или да си запазите правото на кръстосан разпит за по-късен етап.

Ако делото се гледа от Наказателен съд, където процедурите са по-формални, трябва да подготвите списък със свидетели и други предварителни пледоарии в рамките на сроковете, които започват да текат от датата, на която получите обвинителния акт.

Кога трябва да подготвя защитата си?

Няма конкретни срокове за подготовка на защитата при процес пред Магистратски съд. Когато прокуратурата приключи с изложението на тезата си, ще ви бъде определена дата, на която да започнете да представяте защитата си. От вас не се изисква да приключите с изложението на защитата си в рамките на едно заседание.

Когато получите обвинителен акт за процес пред Наказателен съд, разполагате със срок от 15 работни дни, за да уведомите за всякакви предварителни пледоарии, да посочите свидетели и да представите документи и други доказателства, които възнамерявате да използвате по време на процеса. Този срок е окончателен и е желателно да говорите с адвокат веднага щом получите обвинителния акт.

Ще получа ли информация за свидетелите и другите доказателства срещу мен?

В случай на процес, който се гледа от Магистратски съд, свидетелите на обвинението ще бъдат изслушани и доказателствата ще бъдат представени във ваше присъствие. Преди да подготвите защитата си можете също да поискате копие от документите по делото, които включват преписи от доказателства и копия от други представени доказателства.

В случай на процес, който се гледа пред Наказателен съд, прокурорът трябва да подаде актовете по производството заедно със списък на свидетелите и документите, които възнамерява да представи на процеса. Ще получите уведомление със списъка на свидетелите и на документите заедно с обвинителния акт. Можете също да поискате копие от актовете по производството от регистъра към съответния наказателен съд.

Мога ли да предотвратя събирането на определени доказателства от страна на прокуратурата?

В случаите на процес, който се гледа пред Магистратски съд можете да предотвратите представянето на доказателства от страна на прокуратурата, когато тези доказателства са недопустими, т.е. по закон не могат да бъдат допуснати. Това може да се направи незабавно или на по-късен етап от производството.

След като ви бъде предявен обвинителен акт и ако срещу доказателствата, които прокуратурата има намерение да представи, е повдигнато възражение в предвидения за това срок, Наказателният съд ще определи дата за изслушване на пледоариите. Съдът ще отложи решението по делото, така че то да бъде постановено след изслушването на пледоариите на страните. Ако желаете да обжалвате постановеното решение трябва да подадете жалба пред Апелативния наказателен съд, незабавно след произнасянето на решението на съда. Разполагате с три работни дни, в рамките на които да подадете такава жалба.

Ако бъда осъден, може ли да бъда съден отново за същото престъпление?

Независимо дали сте осъден или оправдан, не можете да бъдете съден отново за същото престъпление. Забраната за двойна наказуемост за същото престъпление може да бъде изтъквана пред Магистратския съд по всяко време, с изключение на етапа на събиране на доказателствата. Забраната за двойна наказуемост за същото престъпление може да изтъквана пред Наказателния съд като предварителна теза. Този довод обаче може да бъде повдигнат на всеки етап от самия съд, когато към въпроса не е направена конкретна препратка.

За това престъпление вече съм бил съден в друга държава членка. Какво ще се случи?

Магистратският съд или Наказателният съд ще проверят съдържанието на постановеното в друга държава членка решение и ще ви освободят, ако стигнат до извода, че престъплението е същото, за което вече сте бил осъден или оправдан.

Колко дълго ще продължи процесът?

Процесът пред Магистратския съд ще се проведе на няколко заседания, които могат да се свикат в разстояние на седмици или месеци помежду им.

Повечето процеси пред Наказателния съд не продължават повече от седмица. Процесите за тежки престъпления обаче могат да отнемат повече време.

Последна актуализация: 04/05/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

3 – Моите права в съда

Къде ще се проведе съдебният процес?

Съдът, който ще разгледа Вашето дело, е магистратски или наказателен, в зависимост от тежестта на повдигнатите срещу Вас обвинения. Процесът ще бъде публичен, освен в определени случаи, например по дела, които налагат запазване на самоличността на пострадалото лице в тайна.

Ако делото се гледа от магистратски съд, решението по него се произнася от председателя на съдебния състав. Решенията по дела, гледани от наказателен съд, се вземат от съдебните заседатели. Ако съдебните заседатели признаят обвиняемия за виновен, присъдата се произнася от съдията, председателстващ съдебния състав.

Могат ли обвиненията да бъдат променени по време на съдебния процес?

Обвиненията могат да бъдат изменяни, когато делото се гледа от магистратски съд. Прокуратурата може да поиска изменение на обвинителния акт ако от доказателствата е видно, че друго обвинение е по-подходящо или ако е допусната грешка в първоначалните обвинения. Обвиненията могат също да бъдат оттеглени или заменени.

Ако делото Ви се гледа от наказателен съд, след като сте се признал за виновен или сте пледирал невинен, обвиненията могат да бъдат изменяни в ограничени случаи, при условие че новите обвинения не са по-тежки от първоначално предявените.

Ако сте се признал за виновен по всички обвинения, съдът пристъпва към произнасяне на присъдата. Ако сте се признал за виновен само по част от обвиненията, съдът дава ход на делото, освен ако обвиненията не бъдат оттеглени от прокуратурата или междуременно не бъдат предявени други обвинения.

Какви са моите права по време на съдебния процес?

Присъствието Ви на всички заседания по делото е задължително.

Ако живеете в друга държава членка не можете да участвате в процеса чрез видео връзка.

Ако не разбирате малтийски език, но сте англоговорящо лице, процесът ще се проведе на английски език. Ако не разбирате английски, процесът ще се проведе на малтийски език и ще Ви бъде назначен преводач, който ще Ви окаже необходимото съдействие.

Свободен сте да водите собствената си защита, но обикновено съдилищата настояват да ангажирате адвокат, който да Ви окаже необходимото съдействие. Ще Ви бъде назначен адвокат. Ако Ваш адвокат е дежурният адвокат за правна помощ, нямате право да го смените. Това можете да направите единствено ако сте ангажирал собствен адвокат.

По време на процеса не сте длъжен да говорите и от мълчанието Ви не могат да се правят заключения. Ако решите да свидетелствате, не можете да откажете да отговорите на уличаващи Ви въпроси, свързани с предявените Ви обвинения.

Даването на неистински показания може сериозно да компрометира надеждността Ви и да доведе до повдигането на обвинения в лъжесвидетелстване.

Какви са моите права по отношение на доказателствата срещу мен?

Като цяло можете да оспорите доказателствата, които са представени срещу Вас. Ако доказателствата включват свидетелски показания, имате право да подложите свидетелите на кръстосан разпит или да призовете свои свидетели, които да оборят техните свидетелски показания. Когато става дума за документи можете да подложите на кръстосан разпит свидетеля или вещото лице, което ги представя, или да призовете собствени свидетели, които да оспорят тези доказателства. Не можете, обаче, да представите собствени експертни заключения. Експертните заключения могат да бъдат атакувани единствено чрез кръстосан разпит на вещото лице по отношение на неговите констатации или експертно становище. Можете да призовете свидетели и да представите документи в подкрепа на своята защита.

Ако процесът се гледа от наказателен съд, трябва да посочите всички свидетели и други доказателства, които възнамерявате да представите в своя защита на процеса в определения от закона срок, , който започва да тече от момента на връчване на обвинителния акт о. Когато процесът се гледа от магистратски съд няма такова ограничение.

Ако желаете можете да прибегнете до услугите на частен детектив за получаването на доказателства. Доказателствата, събрани от него, са допустими, освен ако законът изрично не забранява това.

Вашият адвокат може да подложи на кръстосан разпит свидетелите на прокуратурата и да оспори твърденията им в хода на този разпит.

Ще бъде ли взета предвид информация за съдебното ми минало?

Информацията за съдебното Ви минало ще бъде взета предвид, ако обвинението зависи от предишно осъждане, като например при повторно извършено престъпление или при извършване на престъпление в рамките на изпитателния срок на наложена условна присъда. Съдебното Ви минало може да бъде взето предвид от магистрата или съдията при определяне на наказанието, което ще Ви бъде наложено, ако бъдете осъден.

В хода на процеса пред наказателен съд съдебното Ви минало може да бъде взето предвид, ако се опитвате да изтъкнете положителната си характеристика или да атакувате положителната характеристика на някой от свидетелите на прокуратурата. При определяне на Вашето наказание съдът може да вземе предвид окончателната присъда, постановена от съд в чужбина.

Какво ще се случи в края на процеса?

В края на процеса ще бъдете оправдан или признат за виновен по повдигнатите срещу Вас обвинения. Можете да бъдете и частично оправдан / признат за виновен.

Ако бъдете признат за виновен, можете да бъдете осъден на лишаване от свобода за определен срок. Ако срокът на лишаване от свобода не надвишава две години, съдът може да отложи изпълнението на наказанието за максимален период от четири години. Ако за престъплението се предвижда наказание, което не надвишава седем години лишаване от свобода, съдът може също така да Ви освободи, условно или безусловно, за максимален период от три години. Ако не спазите наложеното Ви от съда условие, ще бъдете изправен пред съда и осъден отново.

Съдът може да издаде заповед за пробация, по силата на която да ви бъде назначен инспектор за условно осъдени лица, който да Ви наблюдава. В определени случаи съдът може да Ви наложи и финансова санкция.

Каква е ролята на пострадалото лице по време на процеса?

Когато процесът се гледа от наказателен съд, пострадалото лице може да присъства по време на производството и да предявява искане за наказание.

Пред магистратския съд пострадалото лице може да играе по-активна роля като подпомага прокурора лично или чрез адвокат.

Последна актуализация: 04/05/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

4 – Моите права след постановяване на решението от съда

Може ли да обжалвам?

Можете да обжалвате постановената присъда, както и размера на наказанието чрез въззивна жалба, подадена до Апелативния наказателен съд (*Court of Criminal Appeal*) Ако решението е постановено от магистратски съд жалбата следва да бъде подадена в рамките на осем работни дни, а ако се обжалва осъдителна присъда, постановена от наказателен съд от състав съдебни заседатели – в рамките на петнадесет работни дни от датата на произнасянето й.

И в двата случая имате право да обжалвате постановения съдебен акт по същество и/или наложеното наказание.

Какво ще се случи ако обжалвам?

Ако с постановена от магистратски съд присъда сте осъден на лишаване от свобода подаването на въззивна жалба ще спре изпълнението на наказанието до приключване на заведеното пред въззивния съд дело.

От друга страна, ако наказателен съд Ви е признал за виновен и Ви е осъдил на лишаване от свобода за определен срок, наказанието ще бъде приведено в изпълнение незабавно и подаването на въззивна жалба няма да отложи изпълнението на присъдата. В този случай, имате право да поискате освобождаване под гаранция до приключване на заведеното пред въззивния съд дело, въпреки че в подобни случаи такива искания обикновено се отхвърлят.

Не съществуват общоприложими правила и бързи производства за разглеждането на въззивни жалби, но обикновено жалбата се разглежда в рамките на няколко месеца.

Като правило, в рамките на въззивното производство не се допуска представянето на нови доказателства, като изключение може да бъде направено единствено ако доказателствата не са Ви били известни или са били процесуално недопустими при разглеждането на приключилото дело.

Какво ще се случи на заседанието пред въззивния съд?

Ако се обжалва акт на магистратски съд и бъде установена липса на протоколи от свидетелски показания, свидетелите ще бъдат разпитани повторно, а адвокатът на защитата и прокурорът ще направят устни пledoарии, излагайки своите аргументи за и против въззивната жалба. Ако показанията на свидетелите са били надлежно протоколирани съдът ще допусне даването на устни показания. При обжалването на присъда, постановена от наказателен съд Вашите адвокати ще направят устни пledoарии, излагайки аргументи в защита на подадената жалба, а прокурорът ще вземе становище по тях.

В края на делото ще бъде произнесена оправдателна присъда или ще бъде потвърдена наложената от по-нисшестоящата инстанция присъда за предявените срещу Вас обвинения. Възможно е също така да бъдете частично оправдан или осъден.

Какво ще се случи ако въззивната жалба бъде уважена/отхвърлена?

Ако въззивната жалба бъде уважена обжалваният съдебен акт ще бъде изменен или отменен въз основа на изложения в петитума на жалбата иск. Ако въззивната жалба бъде отхвърлена, обжалваният съдебен акт ще бъде потвърден. Във този случай, ако присъдата, с която сте осъдени на лишаване от свобода за определен срок е постановена от магистратски съд, наказанието ще бъде приведено в изпълнение незабавно. Решенията на Апелативния наказателен съд не могат да се обжалват пред друг съд. Дори ако постановеният на първа инстанция съдебен акт е неправилен, нямате автоматично право да претендирате за обезщетение.

Ако въззивната жалба бъде уважена и обжалваният съдебен акт бъде отменен, осъдителната присъда ще бъде заличена от съдебното Ви досие. Осъдителната присъда става окончателна при постановяването ѝ от магистратски съд, ако не бъде обжалвана в предвидените в закона срокове или ако бъде потвърдена от Апелативния наказателен съд.

Аз съм гражданин на друга държава членка. Може ли да ме върнат там след процеса?

Ако сте гражданин на друга държава членка, съдът няма да постанови връщането Ви в родната Ви страна. Независимо от това, имате право да подадете молба до правителството за изтъпяване на наложеното Ви наказание лишаване от свобода в държавата членка, на която сте гражданин.

Молбата може да бъде отправена и от правителството на Вашата страна по негова инициатива или в подкрепа на Ваша предходна молба.

Решението трябва да бъде одобрено от правителствата и на двете държави.

Трансферът на лишени от свобода лица не става автоматично, като процедурата се задейства въз основа на подадената от Вас и/или от Вашето правителство молба.

Решението за връщането Ви не се взема от съда, а се договаря между правителството на страната Ви и това на държавата членка, в която сте осъдени за извършено престъпление. Поради това то не подлежи на обжалване.

Информация за обвиненията/ присъдата

Обвиненията, въз основа на които сте осъдени, ще бъдат отразени в свидетелството Ви за съдимост. В някои случаи, обаче, например ако към датата на извършване на престъплението сте на възраст под осемнадесет години, това няма да бъде направено.

Тази информация се съхранява от полицейския комисар (*Commissioner of Police*) в централното управление на полицията.

Полицейското Ви досие се съхранява от полицейския комисар безсрочно. Независимо от това, обаче, след изтичането на определени срокове, варираща между шест месеца и десет години в зависимост от продължителността на наложеното Ви наказание, тази информация няма да бъде отразена в свидетелството Ви за съдимост. Информацията за някои престъпления, например за престъпления, свързани с наркотици, винаги се отразява в свидетелството Ви за съдимост, независимо от изтеклия период.

Полицейското Ви досие се съхранява от полицейския комисар без за това да е необходимо Ваше съгласие. Нямате право да оспорвате, тъй като законът разрешава това.

Последна актуализация: 04/05/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

5 – Пътнотранспортни нарушения

Леките пътнотранспортни нарушения, известни също като закононарушения или нарушения, посочени в законово приложение (*scheduled offences*) се разглеждат по административен път от Комисаря по правосъдието.

Каква е процедурата при леки пътнотранспортни нарушения?

Процедурата за разглеждане на леки пътнотранспортни нарушения, например шофиране с превишена скорост или неправилно паркиране, не се различава от процедурата, предвидена за леките закононарушения, които се разглеждат от магистратски съд.

Пътнотранспортните нарушения се разглеждат от Комисаря по правосъдието.

Ще бъдете призован да се явите пред Комисаря по правосъдието. Призовката ще съдържа кратко описание на предявеното обвинение, както и предупреждение, че неявяването Ви ще бъде сметено за признаване на обвинението. В призовката ще бъде упоменато и наказанието, което може да Ви бъде наложено ако бъдете признат за извършител на нарушението.

В срок до три дни преди насрочената дата на изслушването можете да отклоните повдигнатото Ви обвинение чрез заплащане на глоба, като в този случай необходимостта от явяването Ви пред комисаря отпада. Ако изберете да оспорите повдигнатото обвинение се образува състезателно производство, в рамките на което представителят на обвинението и Вие излагате своите тези и аргументи. Въз основа на това, комисарят преценява дали сте извършили описаното в призовката нарушение, посочено в законово приложение (*scheduled offence*).

Ако комисарят прецени, че сте извършил нарушението, ще бъдете признат за виновен и задължен да заплатите глоба, която не може да надвишава хиляда сто шестдесет и четири евро и шестдесет и девет цента (€ 1,164.69). Минималният размер на глобата, която може да Ви бъде наложена, е двадесет и три евро и двадесет и девет цента (€ 23.29). Ако законът предвижда това, заедно с наложената глоба комисарят може да разпореди конфискацията на предмет, използван за извършване на нарушението и/или да обяви свидетелството Ви за правоуправление за невалидно или да го отнеме за определен срок.

Обвинения за извършени нарушения, посочени в законово приложение (*scheduled offences*) могат да бъдат предявявани и срещу надлежно призовани граждани на други държави членки. Ако сте надлежно призован и не се явите се счита, че приемате обвиненията. Ако не можете да се явите лично, имате право да упълномощите свой близък роднина или адвокат да се явят от Ваше име.

Ако не сте удовлетворен от решението на комисаря можете да го обжалвате в срок от тридесет дни пред магистратски съд, като поискате решението да бъде изменено или отменено.

Ще бъдат ли вписани тези нарушения в полицейското ми досие?

Нарушенията няма да бъдат отразени в полицейското Ви досие или свидетелството Ви за съдимост.

Последна актуализация: 04/05/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Обвиняеми (наказателни производства) - Словакия

В тези информационни листове се обяснява процедурата на правоприлагащите органи, ако сте лице, което е заподозряно или обвинено в престъпление.

Кратко представяне на наказателния процес

Следва кратко представяне на обичайните етапи на наказателния процес в Словашката република.

Досъдебното производство се състои от следните етапи:

стъпки, предхождащи започването на наказателно преследване;
досъдебни действия (разследване).

Съдебният процес се състои от следните етапи:

разглеждане и предварително изслушване на обвинителния акт;
основен процес;

производство за обжалване (обжалване по общия ред [*odvolanie*] пред висшестоящ съд, жалба пред следваща инстанция [*dovolanie*] пред Върховния съд на Словашката република [*Najvyšší súd Slovenskej Republiky*], възобновяване на делото);
изпълнително производство, изпълнение на присъдата и обезпечителни мерки.

Щракнете върху връзките по-долу, за да намерите необходимата информация:

[☞ Моите права по време на разследването](#)

[☞ Моите права по време на съдебния процес](#)

[☞ Моите права след съдебния процес](#)

Последна актуализация: 02/03/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моите права по време на разследването

А) Ако съм чужденец, това има ли значение за разследването?

Ако в качеството на обвиняем заявите, че не говорите езика, на който се провежда производството, имате право на устен и писмен преводач.

Б) Какви са етапите на разследването?

i) Етап на събиране на доказателства / Правомощия на разследващите

Наказателният процес започва с подготвителни стъпки преди наказателното преследване, състоящи се предимно от получаване на сигнали за извършено престъпление или други сигнали, които след това се проверяват и се взема решение за по-нататъшни действия.

Ако трябва да дадете показания като лице, за което въз основа на определени констатации се твърди, че е извършило престъпление, имате право да запазите мълчание, както и да получите правна помощ.

Ако са налице основания за започване на наказателно преследване, наказателният процес преминава към досъдебните действия. В зависимост от тежестта на престъплението досъдебните действия може да бъдат под формата на разследване, съкратено разследване или така нареченото „свърхускорено“ разследване.

Впоследствие срещу Вас може да бъдат повдигнати обвинения. Трябва да бъдете уведомен за това незабавно и като обвиняем може да подадете жалба срещу тези обвинения в рамките на три работни дни.

Когато срещу Вас бъдат повдигнати обвинения, в качеството на обвиняем имате някои права, включително правото да давате показания относно всички обвинения и съответните доказателства, но също така имате право да запазите мълчание. Може да посочвате факти, да предлагате, представяте или събирате доказателства във Ваша защита, както и да внасяте искания, молби и жалби.

Имате право да изберете и да се консултирате с адвокат, включително по време на процесуалните действия, провеждани от правоприлагащите органи или от съд. По време на разпита обаче не можете да се консултирате със защитника относно това как да отговорите на въпрос, който Ви задават. Можете да поискате Вашият адвокат да присъства по време на разпита и защитникът да участва и в други процесуални действия, които са част от досъдебните действия.

Можете да упражнявате правата си лично или чрез Вашия защитник.

Ако не можете да си позволите защитник, имате право на безплатна защита или на защита на по-ниска цена. Трябва обаче да докажете, че имате право на такава безплатна защита или на защита на по-ниска цена.

Правоприлагащите органи и съдът трябва винаги да Ви уведомяват за правата Ви, включително за значението на самопризнанието, и да гарантират, че можете пълноценно да упражнявате правата си.

ii) Полицейско задържане

Полицейското задържане е процесуално действие, включващо краткосрочно ограничаване на свободата на лице, обвинено в престъпление.

Като обвиняемо лице можете да бъдете задържан като част от наказателния процес, ако се прилага някое от основанията за задържане под стража в досъдебното производство и ако поради неотложния характер на проблема решението за задържане не може да бъде взето предварително. Ще бъдете задържан от полицейски служител, който трябва незабавно да Ви уведоми за причините за задържането и да Ви разпита.

Ако след това трябва да бъдете задържан под стража в досъдебното производство, искането трябва да бъде внесено от прокурора в рамките на 48 часа (или 96 часа в случай на терористично престъпление). Впоследствие съдът трябва да вземе решение в рамките на 48 часа или 72 часа в случаи на особено тежки престъпления.

iii) Разпит

По време на разпита не може да бъдете принуждаван да правите самопризнания по какъвто и да било незаконен начин.

Като обвиняем преди разпита трябва да бъдете уведомен за Вашето право да дадете показания или да запазите мълчание. Трябва да бъдете уведомен, че никой не може да Ви принуди да направите самопризнания. Също така трябва да бъдете уведомен относно възможността да изберете защитник или да поискате да Ви бъде назначен такъв и той да присъства по време на разпита.

Трябва да Ви бъде дадена възможност да представите подробен отговор на повдигнатите срещу Вас обвинения и да представите доказателства за Вашите показания.

Може да Ви бъдат зададени въпроси, допълващи Вашите показания, или от Вас да бъде поискано да изясните пропуски, неясноти и несъответствия. Въпросите трябва да се задават по внимателен и разбираем начин. Не може да Ви бъдат задавани насочващи въпроси, заблуждаващи въпроси или въпроси, съдържащи факти, които трябва да бъдат установени въз основа на Вашите показания. Въпросите не трябва да нарушават неправомерно неприкосновеността на личния Ви живот, освен с цел установяване на мотивите за извършеното деяние.

iv) Задържане под стража в досъдебното производство

Може да бъдете задържан под стража в досъдебното производство само ако срещу Вас са повдигнати обвинения, при условие че фактическите констатации предполагат, че сте извършили престъпно деяние и за Вас се прилага едно от основанията за задържане под стража в досъдебното производство. Тези основания включват риска от укриване или бягство, риска да се опитате да повлияете на свидетели или съучастници и др., или риска да продължите извършването на престъплението.

Трябва да бъдете разпитан, преди да бъде взето решението за задържане под стража в досъдебното производство. Можете да подадете жалба срещу решението за задържане, която ще бъде разгледана от по-висша инстанция.

Имате право да поискате да бъдете освободен. Може да подадете ново искане за освобождаване 30 дни след издаването на окончателно решение за задържане.

По време на досъдебните действия може да бъдете задържан под стража в досъдебното производство за най-много 7 месеца (ако срещу Вас е повдигнато обвинение за леко престъпление), 19 месеца (ако срещу Вас е повдигнато обвинение за престъпление) или 25 месеца (ако срещу Вас е повдигнато обвинение за особено тежко престъпление).

В) Какви са правата ми по време на разследването?

i) Какви са правата ми по отношение на устните и писмените преводи?

Имате право на устен преводач, ако не говорите езика, на който се провежда производството. По време на наказателното производство имате право да използвате език, който разбирате. Ако е необходим превод на важни документи, записи или решения, в производството ще вземе участие и писмен преводач.

ii) Какви са правата ми по отношение на информацията и достъпа до преписката по делото?

След като разследването или съкратеното разследване приключи, Вие и Вашият адвокат имате право да разгледате цялата преписка. След това може да подадете искане за допълнително разследване.

По време на досъдебните действия и на съдебния процес Вие и Вашият защитник имате право да се запознаете с преписката, както и да получавате извлечения, да водите записки и да правите копия.

iii) Какви са правата ми по отношение на достъпа до адвокат и информирането на трето лице за моето положение?

Ако сте били задържан или арестуван, имате право да проведете 20-минутен телефонен разговор с посочено от Вас лице.

Имате право да изберете защитник и да се консултирате с него по време на отделните етапи на наказателния процес. Не може обаче да питате адвоката как да отговорите на даден въпрос. Имате право да поискате Вашият адвокат да присъства по време на разпита и други процесуални действия.

Ако сте задържан под стража в досъдебното производство или излежавате присъдата си, имате право да говорите със защитника си в отсъствието на други лица.

iv) Какви са правата ми по отношение на правната помощ?

Може да си наемете защитник на свои разноски. В някои случаи имате право да Ви бъде осигурен защитник.

v) Какво е важно да знаете за:

а. презумпцията за невинност

Всяко лице, срещу което се води наказателно производство, се счита за невинно, докато не бъде осъдено от съд с окончателна присъда.

б. правото да запазите мълчание и да не се самоуличавате

Освен правото да давате показания по време на производството, имате също така право да запазите мълчание. Никой не може да Ви принуди да дадете показания или да направите самопризнания.

в. тежестта на доказване

Правоприлагащите органи са длъжни да събират доказателства. От друга страна, Вие като обвиняем имате право да събирате доказателства, но не сте длъжен да го правите.

Правоприлагащите органи трябва да изяснят както фактите срещу Вас, така и фактите, които са във Ваша полза.

vi) Какви са специалните гаранции за децата?

Наказателното преследване не може да започне или не може да продължи и трябва да бъде прекратено, ако обвиняемият е лице, което не може да бъде подведено под наказателна отговорност, тъй като не е навършило пълнолетие.

Процесуалният представител на ненавършилото пълнолетие лице може да предприема действия от негово име, като например избор на адвокат и подаване на искания, молби и жалби. Процесуалният представител има право да присъства по време на всички процесуални действия, в които участва обвиняемият.

След като бъде повдигнато обвинение срещу ненавършило пълнолетие лице, то трябва да има защитник и ако не може да си избере адвокат сам, такъв ще му бъде назначен.

При ненавършили пълнолетие лица, които по време на извършване на деянието са били на възраст под петнадесет години, винаги трябва да се проверява способността им да разбират неправомерността на деянието и да ръководят поведението си. Ако горепосочените условия не са изпълнени, ненавършилото пълнолетие лице не може да бъде подведено под наказателна отговорност.

Дори ако са налице правни основания, ненавършилото пълнолетие лице може да бъде задържано единствено ако целта на задържането не може да бъде постигната по друг начин.

Компетентният съд може да прехвърли делото на съд, в чийто съдебен район пребивава ненавършилото пълнолетие лице, или на друг съд, за който е вероятно да постигне целта на производството по най-добрия начин.

vii) Какви са специалните гаранции за уязвимите заподозрени лица?

Уязвими лица в контекста на наказателното производство са лицата, които поради възрастта си, психическото или физическото си състояние не са в състояние да разбират наказателното производство и не могат ефективно да участват в такова производство.

Те не могат да бъдат дискриминирани по какъвто и да било начин при упражняването на процесуалните си права.

Лицата с тежки психически или физически/сетивни увреждания по презумпция трябва да се считат за уязвими.

Уязвимите лица и техните процесуални представители (например техните настойници или попечители, определени от съда) или подходящи възрастни (например роднини) трябва да бъдат информирани за всички специални процесуални права.

По време на полицейския разпит трябва да се правят видео и аудио записи.

До лишаване от свобода на уязвими лица преди осъждането трябва да се прибегва само в краен случай. Лишаването от свобода следва да бъде пропорционално и да се извършва при условия, които са съобразени с техните специални нужди.

По време на цялото наказателно производство трябва да се защитават неприкосновеността на личния живот, личната неприкосновеност и личните данни на тези лица.

Г) Какви са законовите срокове по време на разследването?

Имате право делото Ви да бъде разгледано в разумен срок.

Разследването следва да приключи в рамките на два, четири или шест месеца съответно в случай на леко престъпление, престъпление или особено тежко престъпление. Спазването на тези срокове обаче не е правно обвързващо.

Може да подадете жалба до прокурора с искане за преразглеждане на действията на полицията и за отстраняване на забавянията при разследването. Прокурорът трябва да Ви уведоми за резултатите от това преразглеждане.

Д) Какви са досъдебните действия, включително алтернативите на задържането под стража в досъдебното производство и възможностите за предаване на държавата по произход (европейска заповед за надзор)?

Досъдебните действия са част от наказателния процес, която продължава от началото на наказателното преследване до внасянето на обвинителен акт, предлагането на споразумение за решаване на делото или произнасянето от страна на правоприлагащ орган по окончателно решение по същество.

Досъдебните действия включват основно събиране и обезпечаване на доказателства и подготовка на материали, служещи като основа за по-нататъшно вземане на решения.

Наказателното преследване започва или с издаване на заповед за започване на наказателно преследване, или с изпълнение на операция по обезпечаване, еднократна операция или задължителна операция.

Алтернативите на задържането под стража в досъдебното производство включват гаранция, декларация или надзор. Такива алтернативи са възможни само в случай на задържане, наложено поради риск от бягство, и превантивно задържане. Съдът може да използва тези алтернативи, ако сдружение на граждани или лице с добра репутация гарантира доброто Ви поведение или ако представите писмена декларация, че ще спазвате закона, или ако целта на задържането може да бъде постигната чрез прилагане на мерки за надзор от пробационен служител.

Съдът може да приеме и финансова гаранция (залог) като алтернатива на задържането поради риск от бягство или превантивното задържане. Ако нарушите правилата, финансовата гаранция няма да бъде възстановена от държавата и ще бъдете задържан под стража в досъдебното производство.

Ако Ви бъдат предоставени алтернативи на задържането под стража в досъдебното производство, съдът може да Ви наложи разумни задължения или ограничения (например забрана за напускане на страната, за напускане на определена област, за срещи с определени лица, за управление на превозно средство и т.н.).

Европейската заповед за надзор е насочена към укрепване на защитата на обществото чрез създаване на възможност спрямо лице, пребиваващо в една държава членка, което е субект на наказателно производство във втора държава членка, да се упражнява надзор от органите в държавата, в която то пребивава, до започване на съдебния процес.

Това е алтернатива на задържането, при която мерките за надзор се проследяват от държавата членка на пребиваване. Ако те бъдат нарушени, държавата членка връща лицето в държавата членка на произход.

Въпреки че това решение обхваща всички престъпления и не се ограничава до определени видове или степени престъпления, мерките за надзор по принцип следва да се прилагат в случаи на по-леки престъпления.

Последна актуализация: 02/03/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моите права по време на съдебния процес

А) Къде ще се проведе съдебният процес?

Главният съдебен процес обикновено се провежда в районен съд. В някои случаи съдебният процес може да се проведе пред Специалния наказателен съд [*Špecializovaný trestný súd*] или районен съд в регионалната столица.

Делото е подсъдно на съда, в чийто район е извършено престъплението.

Като алтернатива съдебният процес може да се проведе пред съд, в чийто съдебен район обвиняемият живее, работи или обичайно пребивава, или пред съда, в чийто юрисдикция прокурорът е внесъл обвинителния акт.

Б) Може ли обвинението да бъде променено? Ако е възможно, какво право на информация имам в това отношение?

Ако прокурорът желае да преквалифицира деянието като престъпление, различно от определеното от полицията, той трябва да Ви уведоми за този факт преди внасянето на обвинителния акт и да Ви попита дали желаете да допълните разследването.

Ако след започване на главния съдебен процес се установи, че сте извършили друго престъпление, съдът връща делото на прокурора за по-нататъшни досъдебни действия и допълнително разследване, ако прокурорът поиска това.

Ако съдът планира да Ви осъди за престъпление съгласно по-строга законова разпоредба от предложената от прокуратурата, той може да направи това. Съдът обаче трябва да Ви уведоми за тази възможност, преди да обяви етапа на събиране на доказателства за приключен.

Съдът ще Ви предостави срок за подготовка на Вашата защита и ще отложи главния наказателен процес с най-малко 5 работни дни, ако поискате това.

В) Какви са правата ми по време на съдебните заседания?

i) Трябва ли да присъствам в съда? При какви условия мога да отсъствам от съдебното заседание?

Имате право (а не задължение) да присъствате на съдебния процес. Съдът може да разгледа делото и във Ваше отсъствие, ако сте съгласен с това или ако откажете да присъствате, или на други основания, определени в закона. Същото се отнася и за производството по обжалване.

ii) Какви са правата ми по отношение на устните и писмените преводи?

Имате право на устен преводач, ако не говорите езика, на който се провежда производството. Ако трябва да бъдат преведени важни документи, протоколи или решения, в производството ще се включи и писмен преводач.

iii) Имам ли право на адвокат?

По време на целия наказателен процес имате право да бъдете представляван от избран от Вас защитник или от такъв, който Ви е бил назначен. Трябва да имате защитник от момента на повдигането на обвинение срещу Вас или ако сте задържан, изтърпявате присъда или сте под наблюдение в лечебно заведение, ако дееспособността Ви е била ограничена, ако делото е свързано с особено тежко престъпление, ако сте лице, ненавършило пълнолетие, или ако срещу Вас се води производство като беглец.

Ако нямате защитник в случаите, в които е задължително да имате такъв, ще Ви бъде даден срок, за да си изберете адвокат. Ако не го направите в определения срок, трябва незабавно да Ви бъде назначен защитник.

Ако не разполагате с достатъчно средства за заплащане на възнаграждението на защитника и подадете молба да Ви бъде назначен такъв, съдът трябва да назначи адвокат за Ваш защитник дори в случаите, когато не е задължително да имате такъв. Трябва да докажете, че не разполагате с достатъчно средства.

iv) С какви други процесуални права следва да се запозная? (напр. представяне на заподозрени лица пред съда)

Когато съдебният процес започне, имате право да се признаете за виновен или да отречете всякаква вина. Ако се признаете за виновен, съдът ще разгледа единствено доказателствата, необходими, за да определи наказанието и/или обезщетението за нанесени вреди.

По време на съдебния процес подсъдимият, свидетелите и вещите лица се разпитват от прокурора. Вие или Вашият защитник също може да задавате въпроси. Вашите свидетели се разпитват от защитника Ви или от Вас. Имате право да възразите срещу начина на разпит.

След като съдът приключи с разглеждането на доказателствата, имате право на заключително изявление. След заключителната реч на прокурора съдът може да даде възможност на пострадалия, на Вашия адвокат и на други лица да се изкажат. Винаги Вие се изказвате последен. Правата Ви включват правото да оспорите обвинителния акт, събраните доказателства и престъплението, в което сте обвинен, да представите смекчаващи вината обстоятелства и да оспорите присъдата. Съдът може да прекъсне заключителното Ви изявление само ако се отклонявате по въпроси, които не се отнасят до делото. След заключителните изявления имате право и на последна дума, по време на която не трябва да бъдете прекъсван.

Г) Възможни наказания

Лишаване от свобода — в зависимост от тежестта на престъплението — до доживотен затвор. Смъртното наказание не е възможно. Ако сте осъден на лишаване от свобода за 2 или 3 години, съдът може да наложи наказание с отложено изпълнение със или без изпитателен срок и да определи период от 1 до 5 години, през който трябва водите законосъобразен живот. Ако нарушите наложените от съда задължения и ограничения, ще трябва да изтърпите присъдата си в затвора.

Домашен арест — до 1 година за леко престъпление. От Вас се изисква да ограничите придвижването си в рамките на мястото Ви на пребиваване, както и да водите законосъобразен живот. Ако нарушите тези условия, ще трябва да изтърпите присъдата си в затвора.

Общественополезен труд — от 40 до 300 часа за леко престъпление, но само с предварително съгласие от Ваша страна. Трябва да се ангажирате безвъзмездно с общественополезен труд в свободното си време. Ако не полагате общественополезен труд в определеното време и в определената степен, съдът ще преобразува всеки 2 часа неположен общественополезен труд в 1 ден лишаване от свобода.

Глоба; конфискация на имущество; наказанието конфискация на вещи се налага от съда за умишлени престъпления, чрез които сте придобили имущество или сте причинили вреди. Размерът на глобата може да варира от 160 EUR до 331 930 EUR. Конфискация на имущество се прилага спрямо всички незаконно придобити активи. Конфискация на вещи може да се наложи, ако сте използвали вещта за извършване на престъплението.

Лишаване от права — от 1 до 10 години — забрана да извършвате определени видове дейности, като например професията, работата, длъжността или друга дейност (като управление на превозно средство), при изпълнението на които сте извършили престъплението.

Забрана за пребиваване — забрана да пребивавате на определено място от 1 до 5 години.

Забрана за участие в обществени прояви — от 1 до 10 години — забрана да участвате в спортните, културните или другите обществени прояви, на които сте извършили престъплението.

Загуба на почетни звания и отличия, при което загубвате отличия и други почетни звания, присъдени по силата на специално законодателство.

Понижаване или загуба на Вашия военен или друг ранг.

Експулсиране от територията на Словашката република. Може да бъдете наказан с експулсиране и забрана за връщане на словашка територия от 1 до 15 години, но не и ако сте словашки гражданин или гражданин на друга държава — членка на ЕС, или гражданин на държава, страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или ако Ви е предоставено убежище. Това не се прилага, ако представлявате заплаха за националната сигурност или обществения ред. Не може да бъдете експулиран в страна, в която личната Ви свобода или живот биха били застрашени въз основа на раса, националност, вероизповедание, политическа принадлежност или други подобни причини.

Последна актуализация: 02/03/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моите права след съдебния процес

А) Имам ли право да обжалвам решението на съда?

След внасяне на обвинителния акт съдът може да постанови решение под формата на присъда, постановена в опростено наказателно производство, без да бъде провеждан съдебен процес. Ако съдът издаде присъда, постановена в опростено наказателно производство, можете да подадете възражение в рамките на 8 дни от уведомяването. Ако подадете възражение, присъдата, постановена в опростено наказателно производство, се отменя и ще се проведе съдебно заседание.

Можете да обжалвате решението на първоинстанционния съд непосредствено след като присъдата бъде произнесена или в рамките на 15 дни от тази дата. Ако не сте присъствали при постановяването на присъдата, в 15-дневен срок от получаването на съдебното решение трябва да подадете писмена жалба до съда, постановил присъдата. Може да обжалвате присъдата в нейната цялост или само част от нея.

Ако обжалвате, присъдата няма да стане окончателна и да има изпълнителна сила, докато въззивният съд не постанови решение.

Въззивният съд ще отхвърли жалбата Ви, ако я подадете след срока за обжалване, ако сте се отказали от правото си на обжалване или ако прецени, че присъдата на първоинстанционния съд е правилна и законосъобразна. Решението на въззивния съд е окончателно и има изпълнителна сила.

Въззивният съд обаче може да отмени присъдата и да върне делото на по-долната инстанция за по-нататъшно разглеждане или сам да се произнесе по делото.

Б) Какви други възможности имам?

Не може да обжалвате решение на въззивния съд.

Може да подадете жалба пред Върховния съд [*dovolanie*], да поискате от министъра на правосъдието да подаде жалба пред Върховния съд или да подадете молба за възобновяване на делото. Окончателното решение на въззивния съд обаче остава действително и има изпълнителна сила. Ако сте били осъден на лишаване от свобода без възможност за пробация или условно предсрочно освобождаване, изтърпяването на наложеното Ви наказание трябва да започне.

Може да подадете жалба пред Върховния съд чрез съда, който се е произнесъл на първа инстанция, в срок от 3 години от датата, на която сте получили окончателното решение по делото в писмен вид. Жалба пред Върховния съд може да бъде подадена само на специфичните основания, посочени в Наказателно-процесуалния кодекс.

Може да подадете молба с искане за възобновяване на делото, ако са били узнати нови факти, които не са били известни по време на съдебния процес, и тези нови факти са от такова значение, че биха могли да променят окончателното решение.

В) Какви са последиците, ако бъда осъден?

г) Съдебно досие

Ако сте били признат за виновен, тази информация ще бъде запазена в регистъра за съдимост. Тя може да се изисква от различни държавни органи, например за целите на други наказателни производства. Копието [*odpis*] от регистъра за съдимост показва всички осъдителни присъди, докато извлечението [*výpis*] от регистъра за съдимост не показва заличените осъдителни присъди.

в) Изпълнение на присъда, предаване на затворници, пробация и алтернативни наказания

Когато съдебното решение, по силата на което сте осъден на лишаване от свобода, стане изпълнимо, съдът ще разпорежи да се явите в затвора, за да изтърпите присъдата си, или ще нареди да бъдете ескортиран до затвора.

Можете да поискате от съда да отложи лишаването от свобода, ако се разболеете сериозно. Ако присъдата Ви лишаване от свобода не надвишава 1 година, съдът може да я отложи за срок до 3 месеца (или за по-дълъг период, при изключителни обстоятелства) по важни причини. Ако Ви бъде наложено наказание с отложено изпълнение с изпитателен срок, от Вас се изисква да се подложите на надзора на пробационен служител, а съдът ще наблюдава поведението Ви по време на определения изпитателен срок. Съдът може да постанови решение, в което се посочва, че сте изпълнили условията за пробация или че не отговаряте на тези условия, в който случай ще бъдете осъден да изтърпите наказанието си в затвора.

Алтернативните санкции са наказания, които служат като алтернатива на лишаването от свобода. Тяхната цел е да се гарантира защита на обществото, като същевременно се позволи на осъденото лице да остане извън затвора.

Алтернативните наказания са следните: домашен арест, общественополезен труд, глоби, наказание с отложено изпълнение и наказание с отложено изпълнение с изпитателен срок.

Последна актуализация: 02/03/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Езикова версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици вече са преведени.

Обвиняеми (наказателни производства) - Финландия

В тези информационни листове се дава информация относно това какво се случва, ако лице е заподозряно или обвинено в извършването на престъпление, за което е заведено дело в съда. За информация относно дребни правонарушения като пътни нарушения, които обикновено се наказват с фиксирана санкция, като глоба, вижте [информационен лист 5](#).

Ако сте жертва на престъпление, можете да намерите цялостна информация относно правата ви [тук](#).

Обобщение на етапите на наказателния процес

Нормалните етапи на наказателния процес са следните:

наказателно разследване

вземане на решение дали да се повдигне обвинение и другите решения на прокурора

разглеждане на делото в съда

изпълнение на присъдата

Подробности относно всички тези етапи на процеса и относно вашите права могат да бъдат намерени в информационните листове. Тази информация не замества получаването на правна консултация и е предназначена да предостави само упътващи насоки.

Роля на Европейската комисия

Моля отбележете, че Европейската комисия не играе никаква роля в наказателните производства в държавите-членки и не може да ви окаже съдействие, ако имате оплакване. В информационните листове се предоставя информация как и към кого да се обърнете, ако имате оплакване или искате да подадете жалба.

Следвайте връзките по-долу, за да намерите необходимата информация

 [1 – Получаване на правни съвети](#)

 [2 – Моите права по време на разследването на престъпление](#)

Разпит

Задържане

Първо съдебно заседание

Преди основното съдебно заседание

Жалби относно действия на полиция

Права относно превода

[3 – Моите права по време на процеса](#)

[4 – Моите права след като съдът се произнесе](#)

[5 – Пътни нарушения](#)

Връзки по темата

[Наказателният процес в районния съд](#)

Последна актуализация: 15/01/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

1 – Получаване на правен съвет

Получаването на независим правен съвет е много важно, когато сте замесени по някакъв начин в наказателен процес. В информационните листове се разяснява кога и при какви обстоятелства имате право да бъдете представлявани от адвокат. В тях се обяснява и какво ще направи адвокатът за вас. Този общ информационен лист ви упътва как да си намерите адвокат и как ще бъдат покрити разходите за него, ако не можете да си позволите да платите за правния съвет.

Как мога да намеря адвокат?

Ако сте заподозрени в престъпление, винаги имате право на адвокат. Полицията може да ви попита дали се нуждаете от адвокат, но по закон нямате нужда от адвокат, освен ако не сте задържан, арестуван или лишен от свобода. Обикновено имате право адвокатът, който желаете, да присъства с вас по време на разпит. Полицията може също така да ви намери адвокат, ако смятате, че се нуждаете от такъв, но не знаете къде да го намерите.

Във Финландия няма монопол върху адвокатската професия, така че всеки, който има диплома по право, може да действа като адвокат (понастоящем законът по този въпрос се преразглежда). Можете да намерите адвокат по наказателно право на уебсайта на [финландската адвокатска колегия](#). Освен това службите за правна помощ могат да ви помогнат ([тук](#) можете да намерите информацията за контакт за служби за правна помощ).

Плащане за адвокат

Основното правило е, че вие заплащате хонорара на адвоката. Ако доходите ви са ниски, може да получите правна помощ. В този случай държавата изплаща адвокатския хонорар изцяло или отчасти. Ако сте заподозрян в престъпление, за което най-ниската присъда е четири месеца лишаване от свобода, ще ви бъде назначен защитник, ако поискате такъв. Държавата ще плати хонорарите на защитника. Вие обаче ще трябва да възстановите хонорарите на защитника, ако бъдете осъден за престъплението, освен ако доходите ви са толкова ниски, че имате право на правна помощ. Сумите, които трябва да заплатите, са определени по същия начин като в случая на правната помощ.

Защитникът може да бъде публичен адвокат за правна помощ, адвокат или друг адвокат. Обикновено, ако молите за конкретен адвокат, той или тя ще ви бъде назначен(а) за ваш адвокат.

Свързани връзки

[Финландска адвокатска колегия](#)

[Финландска адвокатска колегия](#)

[Finlands Advokatiförbund](#)

[Oikeusaputoemimistojien yhteystieot](#)

[Координати за връзка с публичната служба за правна помощ](#)

[Kontaktinformation för rättjälpsbyråerna](#)

[Ограничения на доходите за получаване на правна помощ](#)

[Inkomstgränser för beviljande av rättshjälp](#)

Последна актуализация: 15/01/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [f](#) е била наскоро променена. Езикова версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

2 – Моите права по време на разследване на престъплението и преди делото да бъде разгледано от съда

Каква е целта на наказателното разследване?

Полицията е длъжна да започне наказателно разследване, ако има основание да се подозира, че е извършено престъпление. Полицията може да разбере за това от жертвата на престъплението. Полицията може да научи за предполагаемите престъпления и по други пътища и тогава е длъжна да започне разследване (например, полицаите могат да забележат сами, че се извършва престъпление).

Какви са етапите на разследването?

Наказателното разследване цели да установи обстоятелствата, при които е извършено дадено престъпление, и хората, които са замесени, както и да събере необходимите доказателства за разглеждането на обвиненията и по-нататък по време на процеса. Наказателното разследване се води от полицията или, в някои случаи, от финландската гранична охрана, военните или финландската митница. В настоящите информационни листове всички служби, които могат да извършват разследване, се наричат събирателно „полиция“.

Разпит

Полицията може да ви извика в полицейското управление за разпит. Полицаите могат и да ви позвънят и да ви разпитат по телефона. Целта на разпита е да се разбере дали има основание да се подозира, че е извършено престъпление и че вие сте го извършил.

Арест

Ако ви призоват за разпит, трябва да се подчините; ако не го направите, полицията може да дойде и да ви отведе на разпит. Освен това, в този случай полицията може да ви арестува.

Първо заседание на съда

Ако полицията направи искане да се издаде заповед за вашето задържане, съдебното заседание по въпроса за задържането трябва да се състои в срок от четири дни след вашия арест. Съдът провежда заседание по въпроса за задържането и решава дали да бъдете задържан или освободен. Ако бъдете задържан, съдът определя и краен срок, до който трябва да се повдигнат обвинения.

Ако полицията не направи искане за задържане, първото заседание на съда по вашето дело може да бъде основното заседание по време на процеса.

Разглеждане на обвиненията от прокурора преди основното заседание

Преди основното заседание полицията провежда наказателното разследване и събира материалите по него в досие от разследването. Досието с материалите от наказателното разследване отива при прокурора. Той на свой ред решава дали са налице достатъчно данни, за да се направи основателно предположение, че е извършено престъпление и че вие сте го извършили.

Полицията трябва да информира вас и адвоката ви за напредъка на наказателното разследване и за откритите от нея доказателства във връзка с вината ви за извършеното престъпление. Сам или с помощта на вашия адвокат, вие също можете да събирате оневиняващи ви доказателства и да правите искания те да бъдат включени в материалите от наказателното разследване.

Преди основното заседание могат да се проведат няколко разпита. Може да има и няколко заседания по въпроса за задържането.

Моите права по време на разследването

Последвайте хипервръзките по-долу за повече информация за вашите права по време на различните етапи от разследването.

[Разпит \(1\)](#)

[Арест \(2\)](#)

[Първо заседание на съда \(3\)](#)

[Преди основното заседание \(4\)](#)

[Оплаквания относно действия на полицията \(5\)](#)

[Езикови права \(6\)](#)

[Разпит \(1\)](#)

Защо полицията може да иска да ме разпита?

Ако полицията подозира, че знаете нещо за предполагаемото престъпление, може да ви разпита. Целта на разпита е да се съберат сведения за предполагаемото престъпление и за лицето, което го е извършило. Може също да бъдете разпитан при желание на полицията да събере сведения за това какви облаги е донесло престъплението, дори да не сте заподозрян в извършването му.

Какво ще ми бъде обяснено за правата ми?

Полицията е длъжна да ви информира в какво качество ви разпитва (жертва/ заподозрян/ свидетел) възможно най-бързо и при всички случаи преди началото на разпита. По правило имате право да бъдете придружаван от адвокат по време на разпита, ако сте жертва или заподозрян. Ако ви разпитват като заподозрян, полицията трябва също да ви информира в какво ви подозират.

Ако полицията ви е заловила, защото ви подозира в престъпление, или сте арестуван или задържан, полицията трябва да ви информира за правото ви на адвокат незабавно. По принцип не сте длъжен да отговаряте на никакви въпроси, преди да дойде адвокатът ви, ако сте поискали такъв. При всички обстоятелства обаче сте длъжен да дадете на разпитващия верни лични данни, дори ако адвокатът ви не присъства.

Полицията е длъжна да се отнася с вас спокойно и разумно по време на разпита. Полицията не може да ви предоставя никакви умишлено неистинни твърдения, обещания или изфабрикувани факти относно никакви специални привилегии, или да изтощава, заплашва или притиска разпитвания, или да използва друго неуместно средство или метод, за да въздейства на волята, паметта, способността за преценка или свободата на вземане на решение на лицето, за да изтъргне признание или да повлияе на даваните показания.

Какво става, ако не говоря местния език?

Ако не говорите фински или шведски език, полицията ще ви осигури съдействието на устен преводач по време на разпита. За повече информация за езиковите права, вижте [Езикови права \(6\)](#). Някои полицаи могат да използват английски език по време на разпита. Няма нужда да плащате на устния преводач. Той трябва да превежда въпросите на полицията и вашите отговори.

На края на разпита с преводача изчитате заедно протокола и тогава можете да посочите дали полицията не е протоколирала нещо погрешно.

Много е важно заедно с преводача да прегледате протокола внимателно, тъй като съдържанието му може да се използва срещу вас по време на процеса.

Мога ли да имам адвокат?

По правило винаги имате право да се възползвате от услугите на адвокат по време на разпита, независимо дали сте арестуван или не. По принцип не сте длъжен да отговаряте на никакви въпроси, преди да дойде адвокатът ви. Ако се нуждаете от устен преводач, можете да се възползвате от услугите на такъв и когато говорите с адвоката си.

Ако ви е известен адвокат, от чиито услуги бихте искали да се възползвате, можете да помолите полицията да се свърже с него. Ако не познавате никакъв адвокат, полицията може да ви намери такъв. Полицайте могат също да ви дадат списък от адвокати, които често поемат наказателни дела, или такива, които са членове на адвокатската колегия на Финландия. В такъв случай можете сам да изберете адвокат и полицията ще се свърже с него.

Трябва ли да отговарям на въпросите на полицията?

Винаги трябва да давате на полицията верни лични данни. Не сте длъжен да отговаряте на никакви други въпроси. Ако знаете нещо, което ще помогне за разкриване на престъплението и за сваляне на подозрението от вас, може да е разумно да отговорите на въпросите. Трябва да обсъдите с адвоката си дали да отговаряте на въпроси или не.

Полицията трябва да следва закона и относно времето на денонощието, по което е разрешен разпит. По правило разпити не могат да се провеждат между 22 и 7 часа. За повече информация относно това кога е разрешен разпит, вижте [тук](#).

Може ли полицията да извърши физически обиск и да ми вземе пръстови отпечатъци?

Ако ви подозират в извършване на престъпление, полицията има право да ви вземе пръстови отпечатъци. Полицията има право да извърши личен обиск — т.е. да провери какво имате в дрехите и другаде по тялото, — ако ви подозират в престъпление, за което максималната присъда е поне шест месеца лишаване от свобода, или предполагаемото престъпление е упоменато в глава 5, раздел 10 от [Закона за принудителните мерки](#).

Полицията има право да извърши физически обиск, включително да вземе кръвна проба или да извърши друг преглед на тялото ви, ако ви подозират в престъпление, максималната присъда за което е повече от шест месеца лишаване от свобода или престъплението е упоменато в глава 5, раздел 11 на [Закона за принудителните мерки](#). На практика обичайните престъпления, като кражба, нападение и престъпления, свързани с наркотици, са сред тези, за които може да се извърши физически обиск; това може да означава и че ще се вземе ДНК проба.

[Арест \(2\)](#)

Защо може полицията да ме арестува?

Целта на ареста е да се защити наказателното разследване. Полицията може да ви арестува, ако ви подозира в тежко престъпление, минималната присъда за което е две години лишаване от свобода. В този случай полицаите не се нуждаят от други основания за арест, освен достатъчно сериозно подозрение, че вие сте извършили престъплението.

Ако ви подозират в по-леко престъпление, като нападение или кражба, полицията може да ви арестува, ако, освен за предполагаемото престъпление, има основание да подозира, че можете:

да избягате или да се укриете по друг начин,
да затрудните разследването или
да извършите нови престъпления.

Освен това, полицията може да ви арестува, ако няма информация за вас и вие откажете да дадете името или адреса си, или дадете очевидно лъжливи име или адрес. Ако не пребивавате постоянно във Финландия и има вероятност да напуснете страната, за да избегнете разследването, процеса или изпълнението на присъдата, полицията също може да ви арестува.

Решението за ареста ви ще се вземе от държавен служител с правомощия да взема такива решения и не е необходима съдебна заповед. Държавните служители, които могат да вземат решения относно арестите, са високопоставените полицейски служители, прокурорът и високопоставени служители на митниците и граничната охрана. Глава 1, раздел 6 от [Закон за принудителните мерки](#) съдържа правната уредба относно държавните служители с правомощия да вземат решения относно арестите.

Каква информация ще ми се даде относно моя арест?

Полицията трябва да ви информира защо сте арестуван веднага щом бъдете обявен за арестуван или заловен въз основа на заповед за арест. Полицаите трябва също така да информират член на семейството или друг близък, ако поискате да направят това, стига това да не затрудни разследването.

Не говоря местния език. Имам ли право на устен преводач?

Ако не говорите фински или шведски език, полицията ще ви уреди устен преводач. За повече информация за езиковите ви права, вижте [Езикови права \(6\)](#). Понякога полицаите могат да разпитват и на английски език, ако и те, и вие смятате, че можете да проведете разпита на този език. Не сте длъжен да отговаряте на никакви въпроси, преди да дойде преводачът.

Мога ли да се срещна с адвоката си?

Когато сте арестуван, винаги имате право да се срещнете с адвоката си. По ваше искане може и да ви бъде определен адвокат. Държавата ще плати хонорара му. Можете да изберете адвоката си сам, но той трябва да е завършил право.

Имате право да разговаряте с адвоката си без присъствие на полицията и разговорът ви не може да се подслушва или записва. Ако имате нужда от устен преводач, той може да присъства, когато говорите с адвоката си.

Трябва ли да отговарям на въпросите на полицията?

Не сте длъжен да отговаряте на никакви въпроси, които полицията ви задава, освен да дадете личните си данни. Понякога е във ваш интерес да отговорите на въпросите, тъй като това може да помогне в изясняването на въпроса какво се е случило и подозренията към вас може да намалее. Когато съдът обсъжда вината ви, той може да вземе предвид, че не сте отговорил на въпроси. Отказът да се отговаря на въпроси обаче никога не е сам по себе си достатъчно основание за осъждане.

Какво ще стане, ако кажа нещо, което е неблагоприятно за моя случай?

Ваше основно право е да не съдействате за установяването на вината си. Това означава, че нямате задължение да казвате неща, които да затвърдят тезата за вината ви.

Ако обаче решите да говорите само в съда, трябва да сте подготвен да обясните защо не сте давал информация преди. Съдът има право да вземе предвид, че на процеса сте казали само, че сте били някъде другаде, когато се е извършило престъплението. Това може да накърни правдоподобността на вашата версия.

Ако по време на разпита споменете неща, които по-късно се окажат неблагоприятни за вашия случай, версията ви може да се използва срещу вас. Ако в съда разкажете различна версия от тази, разказана по време на разпита, трябва да можете да обясните защо е така или съдът може да сметне, че версията ви не е правдоподобна.

Мога ли да се свържа със семейството си?

Имате право да се свържете с близките си, например най-близкото семейно обкръжение, освен ако полицията няма сериозни основания да ограничи контактите ви. Полицията е длъжна също така да информира незабавно близките ви за вашия арест, стига това да не затрудни разследването.

Гражданин съм на друга държава-членка. Мога ли да се свържа с посолството на моята държава?

Имате право да се свържете с посолството на вашата държава, освен ако полицията няма сериозни основания да ограничи контактите ви. По принцип посолството бива информирано най-късно към момента, когато полицията отправи искане за заповед за задържане.

Може ли полицията да ми вземе пръстови отпечатащи? Може ли образец от моята ДНК да бъде регистриран?

По принцип, ако сте арестуван, полицията винаги може да ви вземе пръстови отпечатащи и да регистрира вашата ДНК.

Може ли полицията да ми извърши личен обиск?

Полицията може да нареди да ви се извърши обиск. Той може да бъде личен, за да се види какво имате в дрехите или другаде по тялото, или физически, който включва претърсване на тялото ви, вземане на кръвна проба или друг физически преглед.

Ако обискът изисква медицински познания, може да го извърши само лекар. Иначе може да го извърши полицията или друго медицинско лице. Законодателството съдържа условия, при които се допуска физически обиск; например, тежестта на подозрението за извършено престъпление. На практика, всички обичайни престъпления (кражба, нападение или престъпления, свързани с наркотици) позволяват на полицията да проведе физически обиск.

Какво се случва, ако ме арестуват въз основа на Европейска заповед за арест?

Ако друга държава-членка е издала Европейска заповед за вашия арест, можете да бъдете арестуван и задържан с цел екстрадиция в държавата, която е издала заповедта. По време на заседанието по задържането имате право да имате адвокат и устен преводач. Държавата заплаща хонорарите им и вие нямате задължение да ги възстановите. Можете сам да изберете адвокат, също както когато ви подозират в престъпление.

Първо заседание на съда (3)

Защо се насрочва първото заседание на съда?

Ако полицията направи искане за заповед за задържането ви, по него решение трябва да вземе съдът. Ако не сте арестуван и полицията не направи искане за заповед за задържане, първото заседание на съда обикновено е [основното заседание](#) по делото.

Ако сте арестуван, полицията трябва да направи искане за заповед за задържането ви възможно най-скоро и най-късно до дванадесет часа на третия ден, след като сте бил заловен. Ако не го направи, трябва да бъдете освободен. Съдът трябва да разгледа молбата за заповед за задържане незабавно.

Ако сте арестуван, молбата за заповед за задържане трябва да се разгледа най-късно до четири дни от деня, в който сте бил заловен. Съдът ще проведе заседание по задържането и ще реши дали да бъдете задържан или освободен. Вместо задържане съдът може да ви наложи забрана за пътуване.

Заедно със задържането съдът може да наложи и ограничения върху контактите ви. Това означава, че в началото на задържането ви няма да имате право да се свързвате с никого, освен с адвоката си.

Във Финландия няма система за освобождаване под гаранция; с други думи, няма как да депозирате определена сума пред съда, за да ви освободят до основното съдебно заседание.

Имам ли право на адвокат?

По време на заседанието по задържането имате право на адвокат. По ваше искане адвокатът трябва да ви бъде определен за защитник, което означава, че държавата ще заплати хонорара му директно. Имате право също да се защитавате сам, но ако полицията направи искане за заповед за задържане, се препоръчва да използвате услугите на адвокат. Можете сам да си изберете адвокат.

Имам ли право на устен преводач, ако не разбирам езика?

Ако не разбирате фински или шведски език, съдът ще ви осигури преводач. Държавата заплаща хонорара му. За повече информация за езиковите ви права, вижте [Езикови права \(6\)](#). По време на заседанието искането за заповед за задържане ще ви бъде преведено устно, ако не сте го разгледали заедно с адвоката и преводача преди заседанието. По време на заседанието всичко казано ще ви бъде превеждано, ако има нужда.

Трябва ли да направя изказване в съда?

Не сте длъжен да се изказвате в съда. Ако имате адвокат, той може да отговори на искането за заповед за задържане от ваше име. Имате обаче право да бъдете изслушан лично, ако пожелаете.

Трябва ли да давам друга информация в съда?

В съда — както и по време на цялото наказателно разследване — не сте длъжен да давате никаква информация за предполагаемото престъпление. Това обаче често би могло да бъде полезно. Адвокатът ви ще ви помогне да решите кога ще бъде по-добре да говорите и да давате информация.

Ще ме задържат ли или ще ме освободят след заседанието?

Ако съдът реши, че има основание да ви задържи и че забраната за пътуване не е достатъчна, ще бъдете задържан. Ако нямате постоянен адрес във Финландия, практически е невъзможно да се наложи забрана за пътуване.

Ако съдът реши, че няма основания за задържането ви, той ще постанови, че трябва да бъдете освободен незабавно. Във Финландия не е възможно да се депозира парична сума като гаранция. На края на заседанието по задържането ще бъдете или задържан, или с наложена забрана за пътуване, или освободен. Даже ако съдът реши, че трябва да бъдете задържан, няма да ви задържат, ако това би било нецелесъобразно от гледна точка, например, на здравословното ви състояние.

Ако бъдете задържан, съдът ще определи дата, до която прокурорът трябва да повдигне обвинения. Тази дата може да бъде отложена по искане на прокурора. Няма максимален срок за повдигане на обвинения, но той не трябва да бъде по-дълъг от времето, нужно за приключване на наказателното разследване и подготовка на обвиненията.

Ако се окаже, че определеният за повдигане на обвиненията срок е твърде кратък, съдът може да го удължи по искане на прокурора. Съдът трябва да даде на вас и адвоката ви възможност да бъдете изслушани по искането.

Публично ли е заседанието по задържането?

По правило заседанията на съда са публични; това важи и за заседанието по задържането. По принцип обаче, с оглед на разследването, полицията ще поиска заседанието по задържането да се проведе при закрити врата и материалите по делото да се запазят в тайна, докато се разгледат обвиненията. Крайният резултат от заседанието е винаги публичен.

Мога ли да обжалвам, ако съдът постанови задържането ми?

Можете да обжалвате заповедта за задържане пред апелативния съд, като няма определен срок за обжалване. Апелативният съд ще разгледа жалбата ви в спешен порядък. По правило заседанията на апелативния съд са писмени.

Съдът трябва също да преразгледа задържането ви, ако направите такова искане, даже ако не сте обжалвал решението по задържането. Съдът обаче не е длъжен да преразглежда въпроси по задържането до две седмици след първото заседание. Адвокатът ви ще ви даде повече информация за условията, при които бихте могли да решите да поискате преразглеждане. Когато се преразглежда въпросът за вашето задържане, това може да стане и чрез видеовръзка. При нея вие можете да бъдете в затвора, сам или с адвоката си, а съдията е в съда, сам или в присъствието на адвоката ви, и се свързвате чрез видеовръзка.

Мога ли да напусна страната преди процеса?

Ако съдът реши на заседанието по задържането, че трябва да бъдете освободен, можете да напуснете страната свободно. Ако съдът ви наложи забрана за пътуване, той ще уточни съдържанието на забраната. Ако разследването срещу вас продължи, а вие сте напуснал страната, при необходимост може да се постанови задържане във ваше отсъствие и да ви се издаде Европейска заповед за арест, ако с вас не може да се установи контакт.

Преди основното заседание, разглеждане на обвиненията от прокурора (4)

Какво става преди основното заседание?

Полицията провежда наказателното разследване и, когато го завърши, изпраща протокола от разследването на прокурора. Ако ви е бил определен защитник, протоколът се изпраща и на него.

Вие и вашият адвокат имате право да поискате по-нататъшно разследване, ако смятате, че разследването не е пълно в някаква насока. Имате право да получите копие от протокола на наказателното разследване. Ако не ви е определен защитник, материалите по разследването не се изпращат автоматично на вас или адвоката ви.

След това прокурорът взема решение за повдигане на обвинения. Ако се повдигнат обвинения, ще получите копие от искането за призоваване и ще бъдете призован на основното заседание. Искането за призоваване излага обвиненията, както и доказателствата и свидетелите, които прокурорът ще призове, за да докаже вината ви извън всякакво разумно съмнение.

Имате право да посочвате свои свидетели и доказателства. По принцип е по-добре полицията да разпита съответните лица по време на наказателното разследване преди заседанието на съда. Трябва да се посъветвате с адвоката си какво да направите, ако искате да призовете дадено лице, а прокурорът не го е посочил.

Винаги ли има основно заседание?

Ако прокурорът смята, че няма достатъчно доказателства за вината ви, ще оттегли обвиненията (няма да повдига обвинения) и в общия случай делото ще спре дотук. Ако това се случи и вие сте задържан, ще ви освободят веднага.

Прокурорът може да реши да оттегли обвиненията и когато смята, че сте виновен. В този случай прокурорът смята, че процес не е нужен. Това може да се случи, защото правонарушението е дребно или вие сте твърде млад. Ако смятате, че не сте виновен за извършването на престъплението, макар прокурорът да е на мнение, че сте, имате право да отнесете въпроса до съда, който да го разреши.

Жертвата също има право да повдигне обвинения, ако прокурорът реши да оттегли обвиненията срещу вас.

Някои дребни правонарушения минават по [писмена процедура](#), което значи, че няма да има същинско основно заседание. Процедурата може да бъде писмена, ако, например, сте признал вината си и сте съгласен с провеждането ѝ.

Мога ли да призная вината си преди процеса?

Можете да признаете пред полицията, че сте виновен за извършването на престъплението. Случаят все пак може да стигне до основно съдебно заседание, ако прокурорът повдигне обвинения и писмена процедура не е възможна. Понякога, ако признаете вината си и подпомогнете разследването на престъплението, това може да помогне за намаляването на присъдата ви, но това зависи от преценката на съда.

Признанието не засяга правото ви на обжалване, а можете и да го оттеглите по всяко време. И да сте оттеглили признанието си обаче, съдът може да го вземе предвид, когато обсъжда въпроса за вината ви.

Могат ли обвиненията да се променят преди процеса?

В зависимост от напредъка на разследването обвиненията могат да се променят. Прокурорът може да ви обвини в престъпление, различно от това, за което ви подозират, доколкото основните му елементи са изяснени по време на наказателното разследване (например, полицията ви подозира в умишлено убийство, а прокурорът ви обвинява в неумишлено убийство). Прокурорът може да добави повече подробности към обвиненията даже след като са повдигнати.

Могат ли да ме обвинят в престъпление, за което вече съм бил обвинен в друга държава-членка?

По правило не можете да бъдете обвинен в престъпление, за което вече сте бил обвинен в друга държава-членка. Това обаче изисква решението, постановено в другата държава-членка, да е окончателно и да е изпълнено едно от следните условия:

обвиненията са отхвърлени,

вината ви е установена, но не сте осъден,

присъдата ви е изпълнена или е в ход изпълнението ѝ, или

присъдата е отпаднала поради давност според законодателството на страната, където е произнесена.

Ако смятате, че ви обвиняват в престъпление, в което вече сте бил обвинен в друга държава-членка, със сигурност трябва да споделите това с адвоката си.

Оплаквания относно действия на полицията (5)

Смятам, че полицията действа неправилно спрямо мен. На кого мога да се оплача?

Ако смятате, че при изпълнение на служебните си задължения полицейски служител е действал неправилно спрямо вас, можете да направите административно оплакване. Действията на полицаите ще бъдат разследвани.

Административното оплакване се подава до по-висшестоящ полицейски служител или до най-висшия пазител на правото. Най-висшите пазители на правото са [Канцлерът на правосъдието](#) и [парламентарният омбудсман](#). Оплакването трябва да е писмено, в свободна форма.

Ако подозирате, че полицейски служител е извършил престъпление, можете да подадете сигнал за извършено престъпление. Полицията е задължена да регистрира сигнала въз основа на подадената от вас информация. Ако полицейски служител е подозиран в извършване на престъпление, прокурорът винаги ръководи разследването. В този случай само той има право да реши дали има основание да се подозира извършено престъпление и трябва ли да се проведе наказателно разследване. Полицията трябва да изпрати незабавно копие от сигнала до съответната прокуратура, за да се определи разследващ. Вие също имате право да знаете дали е започнало наказателно разследване и какъв е напредъкът му.

Ако полицията се отнася с вас неуместно, винаги трябва да се обръщате към адвоката си за съвет как да постъпите.

Езикови права (6)

Когато ви подозират в престъпление, имате право да използвате фински или шведски език на всички етапи от наказателния процес. Ако не говорите фински или шведски език, ще ви бъде уреден устен преводач за разпита и за процеса. Имате право на устен преводач и когато разговаряте с адвоката си във връзка с разпитите. Услугите на преводача са безплатни за вас.

Някои полицаи могат да използват английски език по време на разпита; по изключение могат да използват и други езици. Ако смятате, че с полицейския служител не можете да се разберете поради езикови причини, имате право да поискате устен преводач. Много е важно да разбирате съдържанието на разпита, за да можете да подпишете протокола от свое име.

Властите нямат задължение да превеждат писмено материалите, събрани по време на наказателното разследване, на език, който разбирате. По принцип, писмен превод на материалите по наказателното разследване не се прави. Поради това е важно да имате адвокат, който разбира езика, използван по време на разследването. Молбата за призоваване ще ви се преведе писмено или устно.

Връзки по темата

[Съдебна система](#)

[Министерство на правосъдието](#)

[Закон за наказателните разследвания на шведски език](#)

[Наказателно-процесуален закон](#)

[Наказателно-процесуален закон на шведски език \(неофициален превод\)](#)

[Закон за принудителните мерки на шведски език](#)

[Полиция](#) <https://www.poliisi.fi/en>

[Закон за задържанията на шведски език](#)

[Закон за екстрадицията въз основа на правонарушение между Финландия и държавите-членки на Европейския съюз](#)

[Закон за екстрадицията на шведски език \(неофициален превод\)](#)

[Повече информация за принудителните мерки](#)

[Повече информация за принудителните мерки на шведски език](#)

[Оплаквания относно действия на полицията](#)

[Оплаквания относно действия на полицията \(на шведски език\)](#)

[Брошура за Закона за езика на шведски език](#)

Последна актуализация: 15/01/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

3 – Моите права по време на процеса

Къде се провежда процесът?

Наказателните процеси обикновено се провеждат в общите първоинстанционни съдилища. Те се наричат **окръжни съдилища**. Обикновено делото се гледа от съда в района, където е извършено предполагаемото престъпление. Процесите обикновено са **публични**. Това означава, че на процеса ви може да присъства всеки. Съдът обаче може да разпорежи определени дела, например свързани със сексуални престъпления, да се гледат изцяло или частично при закрити врата. Същото се прави и ако сте под 18-годишна възраст, когато ви повдигнат обвинения.

Съставът на съда зависи от естеството на делото. Делото ви може да се гледа от един съдия, един съдия и трима **съдебни заседатели**, двама съдии и трима или четирима съдебни заседатели, или трима съдии. По правило съставът зависи от тежестта на престъплението.

Могат ли обвиненията да бъдат променени по време на процеса?

Обикновено обвинението не може да бъде променено, след като е повдигнато. Прокурорът обаче може да го разшири, за да обхване и друго деяние, ако съдът намери това за уместно с оглед на представените доказателства.

Обвинението не се счита за променено, когато: прокурорът го ограничи, цитира нова разпоредба от закона, неспомената в призовката, или оповести нов факт в подкрепа на обвинението.

Ако се признаете за виновен по всички или някои пунктове на обвинението по време на процеса, може да няма нужда съдът да разглежда твърде много доказателства. По прости наказателни дела самопризнанието на подсъдимия обикновено е достатъчно за решение. Колкото по-тежко обаче е престъплението, толкова повече доказателства са необходими освен самопризнанието.

Какви са правата ми по време на процеса?

Винаги имате право да присъствате на процеса, освен ако делото не се решава по съкратено производство (*in chambers*) чрез **писмена процедура**. В този случай могат да ви осъдят най-много на девет месеца лишаване от свобода. Ако обаче присъдата е повече от шест месеца лишаване от свобода, съдът трябва да ви разреши да дадете устни показания.

За някои дребни правонарушения могат да ви осъдят дори във ваше отсъствие. В този случай присъдата може да бъде глоба или максимум три месеца лишаване от свобода и конфискация на стойност най-много 10 000 евро.

Ако сте призован да се явите на процеса лично, трябва да присъствате на целия процес, освен ако съдът не ви разреши да напуснете съдебната зала. Ако се нуждаете от устен преводач, ще ви се намери такъв. За повече информация относно езиковите ви права вижте **информационен лист 2**.

Имате право да се защитавате сам. Имате право и да използвате услугите на адвокат. Ако се явите на процеса без адвокат и съдът намери, че не сте в състояние да се защитавате сам, съдът може да разпорежи да ви се назначи адвокат за защитник дори против волята ви. По принцип имате право да смените адвоката си във всеки един момент.

Имате право, но не и задължение, да говорите по време на процеса. Като подсъдим не сте длъжен да подпомагате съда в установяването на вината ви. Ако искате да бъдете изслушан по делото, не сте длъжен да казвате истината, с изключение на личните си данни и дохода си. Съдът ще сравни показанията ви с тези на другите хора, изслушани по делото, и със събраните доказателства и тогава ще определи доколко надеждни са вашите показания.

Какви са правата ми по отношение на доказателствата срещу мен?

Имате право да се запознаете с доказателствата, ако това няма да навреди на наказателното разследване. По принцип всяко доказателство срещу вас може да се използва в съда. Съдът обаче има право да ограничи представянето на доказателства или изслушването на свидетели, които очевидно не могат да имат влияние върху решението.

Имате право също да представяте доказателства и да призовавате свои свидетели. Трябва да намерите и представите доказателствата и свидетелите възможно най-рано, но можете да ги представите за първи път и по време на основното заседание и даже по време на обжалването. Ако обаче представите нови свидетели или доказателства на много късен етап, съдът може да се усъмни във важността им, когато разглежда въпроса за вината ви.

Вие и адвокатът ви имате право да разпитвате всички свидетели по делото. Ако се възползвате от услугите на адвокат, обикновено той задава въпросите в съда от ваше име.

Финландските съдилища имат свобода на преценка относно доказателствата. Това означава, че съдът преценява важността на всяко доказателство или свидетел.

Ще бъде ли взета предвид информация за предишни мои престъпления?

Ако имате **досие за предишни престъпления** във Финландия, то ще се вземе предвид при определяне на присъдата. Предишните престъпления могат да повлияят на това дали присъдата ще бъде ефективно или условно лишаване от свобода. Освен това съдът може да ви наложи потежка присъда, ако смята, че предишните ви престъпления показват незначитане на закона.

Предишна присъда във Финландия може и да ви донесе по-лека присъда, ако обвинението, което се разглежда в момента, е можело да се разгледа заедно с предишните обвинения. Съдът може също да вземе предвид ефективно лишаване от свобода и общественополезен труд, изтърпени в друга държава-членка, и да адаптира съответно присъдата си.

Какво става в края на процеса?

Процесът завършва с присъда, която се произнася или в същия ден, или по-късно в кабинета на съдията (*in chambers*). Присъдата може да ви обяви за виновен по всички или по някои обвинения или обвиненията могат да бъдат отхвърлени.

Ако съдът ви намери за виновен, са възможни следните наказания:

Ефективно лишаване от свобода

Ефективното лишаване от свобода може да бъде с продължителност от четиринадесет дни до доживотна присъда. Ако присъдата е повече от две години лишаване от свобода, тя е винаги ефективна.

Условно лишаване от свобода

Изпълнението на присъда лишаване от свобода със срок до две години може да бъде отложено, ако съдът реши, че това е уместно. Можете да бъдете осъдени на глоба и условно лишаване от свобода или, ако условната присъда е повече от една година, на 20—90 часа общественополезен труд.

Условното лишаване от свобода винаги е придружено с изпитателен срок от една до три години. Ако през този период не извършите нови престъпления, присъдата няма да бъде изпълнена. Ако извършите ново престъпление през този период и заради това ви осъдят на ефективно лишаване от свобода, съдът може да разпорежи условната ви присъда също да се изпълни.

Общественополезен труд

Ефективната присъда лишаване от свобода със срок до осем месеца може да се преобразува в [общественополезен труд](#). Това обикновено изисква да имате постоянно местоживее в Финландия. Осъждане на общественополезен труд може да не е възможно, ако имате предишни присъди ефективно лишаване от свобода или общественополезен труд.

Наказания за непълнолетни

Ако сте на възраст под осемнадесет години и извършите престъпление, могат да ви наложат [наказание за непълнолетни](#). Това е специално наказание за млади правонарушители. То е по-тежко от глоба, но е по-леко от ефективно лишаване от свобода.

Глоба

За дребни правонарушения могат да ви осъдят на глоба. Глобите се налагат на [единици](#). Минималният брой единици е една, а максималният — 120. Ако ви осъдят на глоба за няколко престъпления едновременно, максимумът може да бъде по-голям.

Размерът на една единица зависи от дохода ви към момента на процеса. Понастоящем най-малкият размер единица е шест евро.

Ако не заплатите глобата, наложена от съда, тя се преобразува в лишаване от свобода. Три неплатени единици глоба се равняват на един ден лишаване от свобода.

Каква е ролята на жертвата по време на процеса?

Във Финландия ролята на жертвата, или увредената страна, в процеса е доста важна. Увредената страна може да се присъедини към обвинението, повдигнато от прокурора, или да предяви друго обвинение. Жертвата има право да повдигне обвинения и когато прокурорът реши да оттегли обвиненията. Освен това, увредената страна може да поиска обезщетение от лицето, заподозряно в извършване на престъплението.

По време на наказателното разследване обикновено питат увредената страна дали иска наказание за заподозрения и/или обезщетение за престъплението. Жертвите могат да представят исканията си и на основното заседание.

Връзки по темата

[Закон за публичността на съдебните процедури в общите съдилища \(на английски език\)](#) и [на шведски език \(неофициален превод\)](#)

[Наказателно-процесуален закон \(на английски език\)](#) и [на шведски език \(неофициален превод\)](#)

[Наказателен кодекс \(на английски език\)](#) и [на шведски език \(неофициален превод\)](#)

[Брошура на Министерството на правосъдието за наказателните процедури в окръжните съдилища \(на шведски език\)](#)

[Брошура на Министерството на правосъдието за жертвите на престъпления](#)

[Съдебно-процесуален кодекс](#), и [на шведски език \(неофициален превод\)](#)

[Регистърен център](#)

Последна актуализация: 15/01/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [fi](#) е била наскоро променена. Езикова версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

4 – Моите права след постановяване на решението от съда

Мога ли да обжалвам?

Имате право да обжалвате решението на окръжния съд пред апелативния съд. По принцип, ако желаете да обжалвате решения, които окръжният съд е взел по време на заседание (например, да не изслуша даден свидетел), можете да го направите само заедно с обжалването на присъдата. Ако обжалвате решение на окръжния съд пред апелативния съд, срокът за обжалване е 30 дни. Имате 7 дни, за да информирате окръжния съд, че не сте удовлетворен от решението и ще обжалвате. Жалбата трябва да бъде писмена. Тя трябва да бъде адресирана до [апелативния съд](#) и подадена пред [окръжния съд](#), който е постановил решението.

Можете да обжалвате решението, защото смятате, че съдът не е оценил правилно доказателствата и/или неправилно е приложил закона.

Противните страни, т.е. прокурорът и увредените страни (ако има такива), имат същото право да обжалват като вас.

Какво се случва, ако обжалвам?

Ако обжалвате, присъдата ви няма да бъде изпълнена, освен ако съдът не реши обратното. Ако съдът разпорежи да бъдете задържан или задържането ви да продължи, можете да подадете извънредна жалба срещу това решение. Апелативният съд ще разгледа въпроса за задържането в спешен порядък, отделно от основната жалба.

Ако сте в затвора, когато обжалвате, и искате да бъдете освободен, апелативният съд може да разпорежи да ви освободят до излизането на решението му по основната жалба.

Срокът, в който апелативният съд ще разгледа жалбата Ви, варира. Ако сте задържан, жалбата ви като правило ще бъде обработена по-бързо.

Ако не сте съгласен с оценката на доказателствата, апелативният съд по принцип трябва да насрочи основно заседание, където доказателствата да бъдат разгледани отново. Това обикновено забавя процеса. Във всеки случай разглеждането на жалбите от апелативния съд отнема няколко месеца.

Ако противните страни не са обявили, че са неудовлетворени от решението на окръжния съд, и вие решите да обжалвате, те не са длъжни да обявяват, че не са удовлетворени, но все пак могат да подадат т.нар. насрещна жалба в срок от четиринадесет дни след края на първоначалния срок за обжалване. В насрещната жалба те могат, например, да искат увеличаване на присъдата или на компенсацията. Ако оттеглите жалбата си, всички насрещни жалби се погасяват.

Можете да представяте нови доказателства или нови свидетели в подкрепа на жалбата си. Представянето на нови доказателства по време на наказателния процес е разрешено дори по време на основното заседание на апелативния съд.

Какво се случва по време на процедурата по обжалване?

След като подадете жалбата, тя се изпраща на противните страни – т.е. прокурора и увредените страни – за сведение. От противните страни се изисква да отговорят на жалбата в определен срок. Ако те са обжалвали, жалбите им също ще ви бъдат изпратени за сведение.

След етапа на писмените жалби апелативният съд решава дали да проведе основно заседание. Той трябва да проведе такава, ако една от страните поиска това и ако решението на апелативния съд зависи от това дали окръжният съд е оценил правилно правдоподобността на устните показания.

Съдът може и да остави жалбата ви без разглеждане, ако не е нужно основно заседание и трима членове на апелативния съд са убедени, че решението на окръжния съд е правилно. В този случай жалбата ви няма да бъде разглеждана по-нататък и решението на окръжния съд ще бъде окончателно.

Какво се случва, ако обжалването е успешно или неуспешно?

Апелативният съд преглежда правилността на решението на окръжния съд, доколкото е отправена молба за това. Ако смятате, че решението на окръжния съд е напълно погрешно, резултатът от жалбата ви може да бъде апелативният съд да отхвърли всички обвинения и искания за обезщетение. Апелативният съд може и да удовлетвори жалбата ви частично. Например, може да ви признае за виновен, но да намали присъдата. Ако жалбата ви бъде отхвърлена, по принцип ще трябва да платите всички разноски по представяне на доказателства, които държавата е платила, както и всички правни разноски на увредените страни. Ако жалбата ви бъде удовлетворена частично, е възможно да не трябва да плащате тези разноски. Ако жалбата ви бъде уважена, може също така да получите компенсация за вашите правни разноски, освен ако не ги плати държавата.

Ако обвиненията бъдат отхвърлени заради жалбата ви и решението на апелативния съд стане окончателно, всички имащи отношение към случая вписвания в досието ви ще бъдат заличени.

Всички страни по делото имат право да обжалват решението на апелативния съд, като подадат молба за [разрешение за обжалване](#) пред Върховния съд. Такова разрешение много рядко се дава по наказателни дела. На практика, за да получите подобно разрешение, делото ви трябва да има някаква ценност като прецедент. Това означава, че то трябва да бъде от по-общо значение. Разрешение за обжалване почти не се дава само защото смятате, че апелативният съд е оценил доказателствата неправилно.

Ако се даде разрешение за обжалване, Върховният съд отново разглежда делото ви или изцяло, или в границите, очертани от разрешението (например, определяне на присъдата). По правило производството пред Върховния съд е писмено. Решението по делото става окончателно, когато Върховният съд реши да не дава разрешение за обжалване или когато го даде и издаде решение. Ако никога не обжалва решението на окръжния или на апелативния съд, то става окончателно най-късно с изтичане на срока за обжалване. Когато решението стане окончателно, това е крайната точка, в която то ще бъде приведено в изпълнение.

Аз идвам от друга държава-членка. Могат ли да ме върнат там след процеса?

Ако ви осъдят, могат да ви забранят влизането във Финландия или да ви експулсират в друга държава-членка. Това може да стане, ако властите сметнат, че представлявате опасност за обществения ред или общата сигурност. На практика няма да ви изгонят от страната, освен ако не сте бил осъден за сравнително тежко престъпление. Само фактът, че сте признат за виновен в извършване на престъпление, не може да се използва като основание за изгонването ви.

[Финландската имиграционна служба](#) решава дали да бъдете изгонен от страната. Същевременно тя може да ви забрани да влизате в страната за срок до 15 години. Можете да обжалвате това решение пред [административния съд](#).

Повдигнатите обвинения не се вписват в [досието за предишни престъпления](#). Ако ви осъдят, в досието се вписват следните присъди: ефективно или условно лишаване от свобода,

условно лишаване от свобода заедно с глоба, общественополезен труд или надзор,

общественополезен труд вместо ефективно лишаване от свобода,

наказание за непълнолетни или глоба вместо наказание за непълнолетни,

освобождаване от длъжност като държавен служител, или

непостановяване на присъда заради наказателна неотговорност.

Досиетата се съхраняват в [Регистърния център](#). Информацията не е публична, но властите могат да се запознаят с нея при условията, уредени от закона. Освен това информацията може да се изпраща извън ЕС/ЕИП по реда на [Конвенцията за взаимна помощ по наказателни дела](#).

Всяко вписване в досието за предишни престъпления се заличава след изтичане на определен период от първоначалната дата на решението, което е станало окончателно. Вписвания, които не се отнасят до ефективно лишаване от свобода, се заличават след пет години. Вписвания, които се отнасят до ефективно лишаване от свобода за срок до две години и общественополезен труд, се заличават след десет години. Вписвания, които се отнасят до ефективно лишаване от свобода от две до десет години, се заличават след двадесет години. Вписвания, които се отнасят до лишаване от свобода за срок над пет години, се заличават, когато лицето почине или достигне 90-годишна възраст.

Не можете да възразите срещу това информация да се съхранява в досието. Имате обаче право с известни ограничения да [проверите](#) каква информация е вписана във вашето досие.

Връзки по темата

[Наказателно-процесуален закон](#), и на [шведски език \(неофициален превод\)](#)

[Наказателен кодекс](#) и [на шведски език \(неофициален превод\)](#)

[Досиета за предишни престъпления](#) и [на шведски език \(неофициален превод\)](#)

[Агенция по наказателните санкции](#) и [на шведски език](#)

[Разглеждане на дела в апелативния съд](#) и [на шведски език](#)

Последна актуализация: 15/01/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [f](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

5 – Нарушения при движението по пътищата

Как се третираат дребните нарушения при движението по пътищата?

Често срещано наказание за дребните нарушения, свързани с движението по пътищата, е фиксираната по размер глоба. Тя може да бъде наложена за нарушения, при които най-тежкото наказание е глоба или до шест месеца лишаване от свобода. Размерът на фиксираната глоба е от 10 до 115 евро. Фиксираната глоба може да бъде наложена от полицейски служител, служител на граничната охрана или на митниците. Ако не сте съгласен с наложената ви фиксирана глоба, имате право да отнесете въпроса до окръжния съд. В този случай трябва да информирате канцеларията на окръжния съд по мястото на извършване на нарушението. Трябва да направите това в едноседмичен срок от получаване на известието за фиксираната глоба. Не можете да обжалвате решението на окръжния съд относно фиксираната глоба.

Ако за въпросното пътно нарушение не е възможно да се наложи фиксирана глоба, полицията може също така да издаде незабавна наказателна заповед и да я изпрати на прокурора за потвърждаване. В този случай глобата не е фиксирана по размер. Наказанието се определя в [единици](#). Имате право да възразите срещу незабавната наказателна заповед. Възражението се прави чрез уведомяване на прокурора.

Ако възразите срещу незабавната наказателна заповед и прокурорът реши да повдигне обвинение, окръжният съд ще разгледа въпроса като обикновено наказателно дело. В този случай имате право на обжалване както при обикновено наказателно дело (виж [информационен лист 4](#)). Фиксираните глоби и незабавните наказателни заповеди, издадени при пътни нарушения, могат [да се изпълнят](#) и в друга държава-членка.

Ако нарушите правилата за спиране и паркиране на превозно средство, ще трябва да платите фиш за глоба за паркиране. Той се издава от полицията или от общински служител по пътното движение. Сумата по фиша е между 10 и 50 евро в зависимост от населеното място. В [Хелзинки](#) например размерът е 50 евро в центъра на града и 40 евро — в други райони.

Имате право да възразите срещу фиша за глоба за паркиране. В този случай трябва да представите възражението си пред службата по пътното движение в двуседмичен срок от поканата за плащане. Ако службата приеме възражението ви, тя ще оттегли поканата за плащане. Ако възражението се отхвърли, имате право да подадете жалба срещу плащането до [административния съд](#). Трябва да подадете жалбата в срок от 30 дни от датата, на която сте бил известен за отрицателното решение. Решението на административния съд е окончателно.

Фишът за глоба за паркиране не може да се изпълни в друга държава-членка, тъй като се смята за административно наказание.

Вписват ли се тези нарушения в регистъра за съдимост?

Глобите не се вписват в регистъра за съдимост. Така че, ако ви бъде наложена фиксирана глоба или получите незабавна наказателна заповед, те няма да бъдат вписани в досието ви. Фишът за глоба за паркиране не е наказателна глоба; той е административно наказание, така че също няма да бъде вписан в досието.

Връзки по темата

[Автоматичен контрол на скоростта](#)

Последна актуализация: 15/01/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Обвиняеми (наказателни производства) - Швеция

В настоящите информационни листове се обяснява какво ще се случи, ако сте заподозрян или обвинен в извършването на престъпление, което е предмет на съдебен процес. За информация относно дребни правонарушения, като например пътни нарушения, за които обикновено се налага фиксирано по размер наказание, като глоба, преминете към [информационен лист 5](#).

Ако сте пострадали от престъпление, можете да намерите пълна информация за правата си [тук](#).

Кратко представяне на наказателния процес

По-долу накратко са представени обичайните етапи на наказателния процес:

съобщаване в полицията за извършено престъпление;

наказателно разследване (предварително разследване), което се провежда от полицията; при по-тежки престъпления разследването се води от прокурора;

в повечето случаи съществува възможност за назначаване на обществен защитник;

при по-тежки престъпления или рецидив прокурорът може да поиска от съда да бъдете задържан под стража. Тогава се провежда специално изслушване по искането за задържане под стража;

прокурорът внася обвинителен акт в районния съд;

районният съд гледа делото (провежда съдебно заседание по главното производство), за да провери дали е доказано, че сте извършили престъплението и, ако това е така, да определи наказанието и др.;

при подаване на жалба от някоя от страните, апелативният съд проверява дали присъдата на районния съд следва да бъде потвърдена или променена;

в ограничен брой случаи присъдата може да бъде преразгледана и от Върховния съд;

присъдата влиза в сила, т.е. става окончателна, а наказанието се привежда в изпълнение при наличие на осъждане.

Информационните листове съдържат подробности за всички етапи на процеса и за вашите права. Тази информация не замества правния съвет, а предназначението ѝ е само да ви упъти. Ако се нуждаете от помощ, винаги се консултирайте с адвокат или друг специалист, за да установите какво е приложимо във вашата ситуация.

Ролята на Европейската комисия

Моля, обърнете внимание, че Европейската комисия не играе никаква роля в наказателното производство в държавите членки и не може да ви помогне, ако имате оплакване. Информационните листове съдържат информация за това, как и до кого да подадете жалба.

За да намерите необходимата ви информация, моля, следвайте връзките по-долу

[1](#) – Получаване на правен съвет

[2](#) – Моите права по време на разследването на престъплението

разпит

арест

задържане под стража

продължаващо полицейство разследване

подготовка на делото от защитата

съдебно преследване

[3](#) – Моите права по време на процеса

[4](#) – Моите права след процеса

5 – Пътни нарушения

Връзки по темата

 [Шведски съдилища](#)

 [Шведска прокуратура](#)

 [Шведска адвокатска колегия](#)

 [Агенция за обезщетение и подкрепа на пострадали от престъпления](#)

 [Шведска затворническа и пробационна служба](#)

Последна актуализация: 09/11/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

1 – Получаване на правен съвет

Получаването на независим правен съвет е много важно, когато сте замесен по някакъв начин в наказателен процес. В информационните листове се обяснява кога и при какви обстоятелства имате право да бъдете представляван от адвокат. Обяснява се и какво ще направи адвокатът за вас. Настоящият общ информационен лист ви ориентира как да си намерите адвокат и как ще бъдат покрити разходите за този адвокат, ако не можете да си позволите да му платите.

Правото ви на обществен защитник

Ако съдът поиска да бъдете задържан под стража, незабавно ще ви бъде назначен обществен защитник. От друга страна, ако не сте задържан под стража, нямате право на обществен защитник преди да започне наказателното производство. При все това винаги имате право да поискате да ви бъде назначен обществен защитник, ако сте заподозрян в извършването на престъпление, за което е предвидено наказание не по-малко от шест месеца лишаване от свобода. Възможно е да имате право на обществен защитник и в други случаи.

Намиране на адвокат

Ако желаете конкретен адвокат, обикновено имате право да поискате той да ви бъде назначен за обществен защитник. В противен случай районният съд ще ви назначи обществен защитник. При това положение той ще бъде назначен измежду адвокатите, които обикновено поемат работа като обществени защитници към съответния районен съд. Всеки районен съд разполага със списък на местни адвокати, които обикновено поемат работа като обществени защитници.

Можете да потърсите адвокати, които се занимават с наказателни дела и на уебсайта на [Шведската адвокатска колегия](#).

Заплащане на адвокат

Ако ви бъде назначен обществен защитник, разходите за адвоката се поемат от държавата. Ако бъдете признат за виновен за престъплението, в чието извършване сте заподозрян, в зависимост от финансовото ви положение е възможно да се наложи да възстановите всички или част от тези разходи. Това се решава от съда.

Ако желаете адвокат, който не практикува в района на съда, възможно е да се наложи сам да платите пътните разходи на адвоката и за времето, което е прекарал в пътуване.

Можете да си изберете също частен защитник. Тогава ще трябва сам да платите всички разходи. Ако обаче ви оправдаят, възможно е да ви бъдат възстановени всички тези разходи или част от тях.

Връзки по темата

 [Шведска адвокатска колегия](#)

 [Национална агенция за правна помощ](#)

Последна актуализация: 09/11/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

2 – Моите права по време на разследването на престъплението и преди делото да влезе в съда

Условие за започването на наказателно разследване е полицията или прокурорът да са уведомени за извършено престъпление. Наказателното разследване цели да установи дали има извършено престъпление и, ако това е така, кое лице или лица могат да бъдат заподозрени в извършването му.

При по-тежко престъпление и наличие на заподозрян разследването се води от прокурор. В противен случай се води от полицията.

Какви са етапите на наказателното разследване?

Разпит

Първо се разпитват лицата, за които може да се предположи, че имат информация, която би била от полза за разследването. Те могат да включват пострадалия от престъплението, лицето, заподозряно в престъплението, ако има такова, или свидетели. Лицето, заподозряно в престъплението, може да бъде под арест или на свобода по време на разпита му.

Могат също да бъдат взети различни видове проби, които да бъдат предадени на други органи за анализ. Разпитът винаги се провежда от полицията, а само в изключителни случаи — в присъствието на прокурор. Ако не говорите езика, трябва да ви бъде осигурен преводач. При наличие на основателно подозрение, че някой е извършил престъпление, той трябва да бъде информиран за това подозрение по време на разпита му.

Арест

Ако прокурорът смята, че са налице достатъчно сериозни основания за подозрение, той може да вземе решение за арестуването ви. За целта е необходимо също да съществува опасност да затрудните разследването, да продължите да извършвате престъпления или да се укриете, ако

останете на свобода. При това положение, след изтичането на определен срок прокурорът трябва или да ви освободи, или да поиска от районния съд да издаде заповед за задържането ви под стража.

Задържане под стража

Ако сте заподозрян в извършването на по-тежко престъпление и освен това са налице особени основания за задържането ви под стража, прокурорът може да поиска от районния съд да издаде заповед за задържането ви. Изслушването за вземане на мярката за неотклонение задържане под стража трябва да се проведе в срок от четири дни след арестуването ви. По време на това изслушване районният съд ще прецени дали трябва да бъде продължена мярката за неотклонение задържане под стража или да бъдете освободен. Ако сте задържан под стража, заповедта за задържането ви подлежи на преразглеждане на определени интервали от време.

Продължаващо полицейско разследване

Независимо дали сте задържан под стража, разследването ще продължи, за да се установи дали са налице достатъчно силни подозрения за възбуждане на наказателно преследване срещу вас. Разследването трябва да се проведе възможно най-бързо, особено ако сте задържан под стража. Ако е необходимо то да продължи по-дълго, могат да се проведат няколко изслушвания във връзка с мярката за неотклонение задържане под стража. След като приключи разследването, полицията ще представи резултатите от него на прокурора, а също и на заподозрения и неговия защитник. Вие и вашият защитник имате право да поискате всичко, което смятате за важно, да бъде добавено към разследването преди прокурорът да реши дали срещу вас ще бъде възбудено съдебно преследване.

Подготовка на делото от защитата

Вие и адвокатът ви имате право да представите свои доказателства, които да бъдат използвани по време на процеса, както и да се срещнете, за да се подготвите за съдебното заседание.

Съдебно преследване

Ако прокурорът смята, че разполага с достатъчно доказателства срещу вас, за да бъдете осъден, той трябва да възбуди съдебно преследване срещу вас. От обвиненията трябва да стане ясно в какво престъпление сте заподозрян и кои точно ваши действия съставляват престъпление. От тях трябва също така да стане ясно какви доказателства срещу вас ще представи прокурорът.

За допълнителна информация относно правата ви на различните етапи от производството, следвайте връзките по-долу:

[Разпит \(1\)](#)

[Арест \(2\)](#)

[Задържане под стража \(3\)](#)

[Продължаване на полицейското разследване \(4\)](#)

[Подготовка на делото от защитата \(5\)](#)

[Съдебно преследване \(6\)](#)

[Разпит \(1\)](#)

Защо би искала полицията да ме разпита?

Целта на разпита е да се установи дали е било извършено престъпление и, ако това е така, дали можете да дадете сведения. Това се отнася за всички случаи, независимо дали сте свидетел, пострадал или заподозрян в извършването на престъплението.

Кой ще присъства на разпита?

Ще бъдете разпитан от полицията. Разпитът може да се проведе от един или няколко полицейски служители. Обикновено прокурорът не присъства на разпита. Ако сте заподозрян в престъпление, за което имате право на адвокат, можете да поискате да ви бъде назначен адвокат, който да присъства на разпита.

Ако не говорите езика, имате право на преводач. Разходите за преводач се поемат от полицията. В общия случай следва да изчакате да се яви адвокатът ви и да получите достъп до преводач, преди да започнете да отговаряте на въпросите. Прокурорът или полицията ще реши кой още има право да присъства на разпита.

Какво ще се случи по време на разпита?

В началото на разпита полицията ще ви информира дали ви разпитват като заподозрян или на друго основание. Правата ви няма да бъдат прочетени. Имате право да мълчите, както и да говорите по време на разпита. Всичко, което кажете, може да се използва срещу вас. Разпитът може да бъде записан на лента или протоколиран под формата на обобщено изложение на казаното от вас.

Каква е ролята на адвоката по време на разпита?

Ролята на адвоката по време на разпита е да бъде на разположение, за да отговаря на вашите въпроси и да гарантира правилното провеждане на разпита. Той няма право да се намесва, ако разпитът се води правилно. При все това може да му се предостави правото да ви зададе въпроси.

Има ли нещо, което е забранено по време на разпита?

По време на разпита полицията няма право да използва информация, за която е известно, че е невярна, нито да дава обещания или да предлага възможност за по-благоприятно положение, за да изтръгне признание. Освен това заподозреният не може да бъде заплашван, да му бъде оказван натиск или да бъде умишлено доведен до изтощение. Разпитваното лице има също така право на храна в обичайното време и на нужната почивка.

Колко дълго мога да бъда задържан за разпит?

Ако не сте под арест, като правило не можете да бъдете задържан за разпит повече от шест часа. В изключителни случаи могат да ви задържат да останете още шест часа. След това имате право да си тръгнете, освен когато сте под арест. За непълнолетните лица са приложими специални правила.

Как приключва разпитът?

Разпитът приключва, като ви се дава възможност да изслушате записа или да ви бъдат прочетени полицейските записки. След това ще ви попитат дали записаното отразява вярно казаното от вас по време на разпита.

Какво ще се случи след разпита?

След разпита полицията ще докладва резултатите на прокурора или на полицейския служител, който ръководи разследването. При по-леко престъпление докладът до прокурора няма да бъде изпратен преди приключването на разследването. Ако сте заподозрян в престъпление, което може да доведе до задържане под стража, в много случаи на прокурора се изпраща доклад след всеки етап на разпита. След това прокурорът решава дали да бъдете арестуван или освободен.

Арест (2)

В какви случаи бих могъл да бъда арестуван?

Ако са налице основания, за да бъдете задържан, могат да ви арестуват, докато съдът разглежда въпроса за задържането. Какво е необходимо, за да бъдете задържан, е обяснено в [Задържане под стража \(3\)](#). Можете да бъдете арестуван дори да не са налице всички основания за задържане под стража, при положение че има достатъчно основания да бъдете заподозрян в извършването на престъплението и когато се счита за особено важно да бъдете задържан под стража с оглед на продължаването на разследването.

Кой издава заповедта за арест?

Прокурорът решава дали да бъдете арестуван. От заповедта трябва да става ясно в какво престъпление сте заподозрян и защо ви арестуват. Ако прокурорът не отмени заповедта за арест, той трябва да подаде искане за задържането ви под стража до районния съд не по-късно от 12 ч. на обяд на третия ден след издаването на заповедта. В противен случай трябва да нареди да бъдете освободен. Районният съд трябва незабавно да проведе изслушване за задържане под стража, но не по-късно от четири дни след арестуването ви или след влизането в сила на заповедта за арест.

Кой може да ме арестува?

Ако са налице основания за арестуването ви, при спешни случаи можете да бъдете арестуван от полицейски служител дори и без заповед за арест. Ако сте заловен при извършването на престъпление, наказуемо с лишаване от свобода, или при бягство от местопрестъплението, всеки има право да ви арестува. Същото се отнася и за случаите, когато сте издирван за престъпление. При все това, лицето, което ви арестува, трябва възможно най-бързо да ви предаде на полицейски служител.

Мога ли да се срещна с адвокат?

Ако сте арестуван, имате право да поискате да ви бъде назначен обществен защитник. Това ще направи районният съд по искане на прокурора.

Какво ще се случи докато съм под арест?

Във времето докато сте под арест полицията има право да продължи да ви разпитва. Приложими са същите правила, както и при предишните етапи на разпита.

Какви права имам докато съм под арест?

За времето, през което сте под арест, прокурорът може да ви забрани да се свързвате с когото и да било. Ако се нуждаете от лекар или ви е необходимо да се свържете с посолството ви, полицията е длъжна да посредничи за това. Винаги имате право да се свържете с адвоката си и да се срещнете с него насаме. За времето, през което сте под арест, като правило ще ви държат в килия в полицията.

Задържане под стража (3)

Кога би могло да бъде поискано задържането ми под стража?

Ако са налице вероятни основания да бъдете заподозрян в престъпление, наказуемо с лишаване от свобода една и повече години, може да бъде подадено искане за задържането ви под стража. При все това, необходимо е също да е налице опасност да се укриете или избегнете процеса или изтърпяването на присъдата, или докато сте на свобода, да се освободите от доказателства или да попречите по друг начин на разследването на случая, или да продължите да извършвате престъпления.

Ако престъплението е наказуемо най-малко с лишаване от свобода за две години, обикновено ще бъдете задържан под стража, освен когато е очевидно, че няма основания за това.

Съдът може да нареди задържането ви под стража независимо от тежестта на престъплението, ако самоличността ви не е известна и откажете да посочите името и адреса си или ако с основание може да се смята, че дадената от вас информация е невярна. Можете да бъдете задържан под стража също и ако нямате местожителство в Швеция и съществува опасност да избегнете процеса или изтърпяването на присъдата, като напуснете страната.

В някои случаи можете да бъдете задържан дори само при наличие на „разумни основания“ да бъдете заподозрян в престъпление. Това е по-слаба степен на подозрение от „вероятни основания“.

Ако с основание може да се смята, че наказанието ще бъде само глоба, не можете да бъдете задържан под стража.

Има ли нещо в обстоятелствата, свързани с мен, което би могло да означава, че няма да бъда задържан под стража?

Съдът ще трябва да прецени необходимостта от задържане под стража в зависимост от това какво ще бъде въздействието върху вас. Възможно е да не бъдете задържан, ако това би представлявало прекалено голяма намеса в личния ви живот или вреда за вас. Въпросът би бил от значение, например, ако разследването продължи много време.

Какво ще се случи, ако съм на възраст под 18 години?

Съществуват специални правила за непълнолетни лица на възраст между 15 и 18 години. Тези правила изискват наличие на повече основания за задържането им под стража. Престъплението трябва да е много тежко или трябва да са налице други много важни основания за задържането им под стража.

Имам ли право да говоря с адвокат или да ползвам преводач по време на изслушването във връзка със задържане под стража?

Ще присъствате лично на изслушването в районния съд във връзка със задържане под стража, заедно с обществения ви защитник – адвокат. Винаги, когато се иска задържането ви под стража, имате право на обществен защитник. Ако се нуждаете от преводач, то той също ще участва в изслушването и ще ви превежда всичко казано.

Какво ще стане по време на изслушването за задържане под стража?

По време на изслушването прокурорът ще заяви в какво сте заподозрян. Вие също ще имате право да говорите от ваше име. Както прокурорът, така и адвокатът ви и съдията имат право да ви задават въпроси. Вие сам решавате дали желаете да отговорите на въпросите. Обикновено в изслушване за задържане под стража не се разпитват нито пострадалият, нито свидетелите. Може, обаче, да бъде прочетено казаното от вас по време на разпита ви в полицията. Освен това прокурорът може да опише резултата от съдебномедицинската или медицинската експертиза.

Заповед за задържане под стража

След производството районният съд се оттегля, за да прецени дали следва да бъдете задържан под стража. След това той обявява решението си във ваше присъствие. Ако не сте задържан под стража, имате право да си тръгнете веднага. Ако сте задържан под стража, съдът ще определи едновременно с решението за това и крайната дата, до която прокурорът трябва да възбуди съдебно производство. Обикновено районният съд взема решение, че обвинение трябва да бъде повдигнато в рамките на две седмици от датата на заповедта за задържане под стража. Докато чакате провеждането на заседанието по главното производство в районния съд, ще бъдете задържан под стража.

Какво ще се случи, ако разследването не приключи до определената от районния съд дата?

Ако все още сте заподозрян при изтичането на срока за започване на производство, определен от районния съд, и въпреки това разследването не е приключило, прокурорът може да поиска удължаване на срока за повдигане на обвинение. Възможно е да се наложи ново изслушване, за да се прецени дали следва да останете задържан под стража. В много случаи тези нови изслушвания се провеждат чрез видеоконференция, т.е. участвате от мястото, където сте задържан под стража, в присъствието на адвоката ви, прокурорът участва от кабинета си, а съдията се намира в съдебната зала в районния съд.

Какво ще се случи, ако съм задържан въз основа на по-слабо основание за подозрение?

Ако сте задържан под стража като заподозрян в престъпление въз основа на „разумни основания“, в срок от една седмица прокурорът трябва да представи допълнителни доказателства срещу вас, за да повиши основанията да бъдете заподозрян до ниво „вероятни основания“. В противен случай трябва да бъдете освободен.

Какво ще се случи при издадена Европейска заповед за арест?

При издадена от друга държава-членка [Европейска заповед за арест](#), искането може да бъде разгледано от съд в държавата по местонахождението ви. След това съдът ще определи дали следва да бъдете екстрадиран в страната, издала заповедта. На тези изслушвания имате право да говорите с адвокат и да ползвате преводач. Преди провеждането на заседанието прокурорът може да вземе решение за задържането ви под стража докато стане възможно екстрадирането ви. Съдът няма да разгледа въпроса за вината ви, а ще прецени единствено дали са изпълнени формалните изисквания за екстрадиране.

Какви ограничения биха могли да бъдат наложени на правото ми да контактувам с други хора?

При вземането на решение относно задържането ви под стража съдът ще определи също дали прокурорът следва да има право да ограничи контактите ви с външния свят, т.е. да четете вестници и гледате телевизия, както и да се свързвате с приятели и със семейството си. Същото се отнася и за възможностите ви да общувате с други задържани. Прокурорът определя степента на тези ограничения. При все това, имате право да се свързвате с адвокатите си и с вашето посолство по всяко време.

Имам ли право да изпращам и получавам поща?

Имате право да пишете писма до когото искате, но цялата ви входяща и изходяща кореспонденция ще бъде четена от прокурора. Ако писмата съдържат нещо за подозираното престъпление, писмото или няма да бъде изпратено на получателя, или съответните части от текста ще бъдат заличени. Кореспонденцията ви с адвоката ви никога няма да бъде четена от никой друг, независимо какво съдържат писмата.

Мога ли да обжалвам заповедта за задържане под стража?

Ако не сте доволни от задържането ви под стража, можете да обжалвате заповедта за задържане пред апелативния съд. Той ще проучи документите от районния съд, без да провежда изслушване и ще прецени дали следва да останете задържан под стража. Решението на апелативния съд може да бъде отнесено до Върховния съд, но за изслушването на жалбата ви от този съд са необходими специални основания.

Може ли да се случи нещо, което да доведе до освобождаването ми?

Ако вече не съществуват основания да бъдете задържан под стража, прокурорът трябва да разпорежи прекратяването му. Това може да стане поради отслабване на доказателствата срещу вас или при отпадане на специалните основания за задържането ви под стража, например ако вече не се смята, че бихте могли да затрудните разследването. Ако съдът определи в ново изслушване за задържане под стража, че вече не са налице основания за задържането ви, той трябва да разпорежи незабавното ви освобождаване.

Мога ли да бъда пуснат под гаранция?

В Швеция не можете да бъдете пуснат под гаранция.

Продължаващо полицейско разследване (4)

Ще представи ли полицията доказателства в моя вреда?

При провеждането на разследването полицията е длъжна да представи както доказателства във ваша полза, така и такива във ваша вреда. Ако желаете определени лица да бъдат разпитани от полицията, следва да обсъдите това с адвоката си, преди искането ви да бъде предадено на полицията.

Има ли полицията право да извършва обиск, да взема ДНК проби, пръстови отпечатъци и др.?

При условие, че разполага с прокурорска заповед, полицията има право да извърши обиск на дома ви, местоработата ви, колата ви и всяко друго място, имащо отношение към разследването. Това се отнася само за случаи, когато сте заподозрян в престъпление, наказуемо с лишаване от свобода. Възможно е да бъдат издадени и заповеди за телесен обиск и физически преглед, както и за вземане на ДНК проби. В някои случаи може да се наложи да ви прегледа лекар, ако имате наранявания по тялото си и те могат да бъдат свързани с престъплението, в чието извършване сте заподозрян. Ако сте арестуван или задържан под стража, длъжен сте да позволите да ви вземат пръстови отпечатъци и да ви снимат.

Имам ли право да се запозная с материалите от полицейското разследване?

При продължаващото разследване полицията ще събере материал, въз основа на който прокурорът ще вземе решение дали да повдигне обвинение срещу вас. Преди прокурорът да вземе решение, имате право да се запознаете с материалите от цялото разследване с помощта на устен или писмен преводач. Обикновено няма достатъчно време за писмен превод на материалите от разследването на вашия език, но имате право да разберете съдържанието от устен преводач, който ще ви прочете документите от разследването. Адвокатът ви също има право да се запознае с материалите от разследването.

Какво ще се случи, ако подозренията бъдат променени в хода на разследването?

Подозренията срещу вас могат да бъдат променени в хода на разследването. Това означава, че могат да бъдат добавени нови подозрения в престъпление, а други да се окажат неоснователни или трудно доказуеми. Освен това са възможни промени и по отношение на вида престъпление, в чието извършване сте заподозрян. Полицията е длъжна да ви информира за всички такива промени в подозренията.

Подготовка на делото от защитата (5)

Имам ли право да поискам добавяне на допълнителни неща към полицейското разследване?

Вие и адвокатът ви имате право да поискате от полицията да включи в разследването допълнителни въпроси, които смятате за важни. Това се отнася както за разпита на различни лица, така и до писмена информация или проучвания от вещи лица.

Много е важно внимателно да прегледате материалите от цялото разследване, така че материалите, които ще бъдат предадени на прокурора като основа за вземането на решение, да бъдат възможно най-пълни. Въпреки че допълнения към разследването могат да се правят и след като бъде възбудено съдебно преследване, от ваша гледна точка може би е по-добре да се опитате да постигнете прекратяване на разследването от прокурора, за да избегнете съдебно преследване.

Може ли адвокатът ми да проведе собствено разследване?

Вие и адвокатът ви също имате право да проведете собствено разследване. Проблемът, обаче, се състои в това, че обикновено времето за такива разследвания е ограничено, особено ако сте задържан под стража. Освен това, за вашия адвокат по принцип ще е трудно да си възстанови от съда разходите за провеждането на собствено разследване. При все това няма правни пречки за провеждането на ваше собствено разследване.

Съдебно преследване (6)

При какви обстоятелства прокурорът има право да повдигне обвинение?

Ако прокурорът смята, че можете да бъдете осъден, той има право да повдигне обвинение срещу вас. След това той ще внесе в районния съд обвинителен акт, посочващ престъплението, в чието извършване сте заподозрян, защо сте заподозрян и какви доказателства представя прокурорът.

Кога трябва да бъде повдигнато обвинение?

Ако сте задържан под стража, прокурорът трябва да повдигне обвинение в рамките на срока, определен от съда. В противен случай съдът ще отмени заповедта за задържане.

Ако не сте задържан под стража, прокурорът трябва да повдигне обвинение преди изтичането на срока на давност за престъплението. Срокът на давност за престъпление е две или повече години. Колкото по-тежко е престъплението, толкова по-голям е давностният срок. Няма давностен срок за повдигане на обвинение за някои особено тежки престъпления, като умишлено убийство.

Кога ще се гледа делото в районния съд?

При повдигането на обвинение съдът ще призове за изслушване вас и другите лица, които трябва да бъдат разпитани. Ако сте задържан под стража, изслушването ще се проведе възможно най-бързо, но не по-късно от две седмици след датата, на която е повдигнато обвинението. Съществуват специални срокове за непълнолетни лица под 18 годишна възраст. Основното изслушване обикновено се провежда в срок от две седмици след повдигането на обвинение.

Има ли алтернатива на съдебното преследване?

Ако престъплението не е прекалено тежко и се признаете за виновен, вместо да ви бъде повдигнато обвинение, може да ви бъде наложена глоба по силата на определение за налагане на наказание. Прокурорът ще издаде това определение и ще определи размера на глобата, която трябва да платите. Ако представите признание за виновност и платите глобата, няма да има процес. При това положение не можете да обжалвате определението за налагане на наказание. В съдебното ви досие ще бъде вписано, че сте приели определението.

Връзки по темата

 [Шведски съдилища](#)

 [Шведска прокуратура](#)

Последна актуализация: 09/11/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

3 – Моите права по време на процеса

Къде ще се проведе процесът и кой има право да присъства?

Процесът обикновено се провежда в районния съд по района на извършване на престъплението. Процесът ще бъде публичен, освен в някои случаи на сексуални престъпления, в случаите, когато заподозреният е непълнолетен, както и в случай на престъпление срещу националната сигурност. В определени случаи целият процес или части от него могат да се проведат при закрити врата. Всеки, който прекъсва процеса или влияе на свидетелите, може да бъде отстранен от съдебната зала.

Кой ще решава делото?

Съдебният състав обикновено се състои от председателстващ съдия, който е юрист, и трима непрофесионални съдии. Непрофесионалните съдии не са правоспособни юристи, а се назначават от общинския съвет в териториалната юрисдикция на районния съд. Освен това има секретар-протоколчик от съда. Служителите от районния съд седят на една маса, прокурорът — на друга, а вие и вашият защитник — на трета. Свидетелите, ако има такива, седят на отделна маса.

Какво ще се случи, ако в хода на процеса се появи нова информация?

При възникване на нови обстоятелства в хода на изслушването, прокурорът може да промени обвинителния акт. Ако се признаете за виновен по някои от обвиненията, това може да означава, че няма да бъде необходимо прокурорът да представя подробни доказателства срещу вас по тези пунктове на обвинението. Няма да можете обаче да се договорите с прокурора за по-лека присъда, ако се признаете за виновен.

Трябва ли да присъствам на процеса?

При по-леки престъпления, за които сте се признали за виновен, делото може да бъде решено, без да присъствате. Като правило, обаче, трябва да присъствате лично. Ако не присъствате на изслушването, съдът може да ви осъди да платите условна глоба или да определи, че трябва да бъдете отведен от полицията. Условната глоба е предварително определена парична сума, която трябва да платите.

Имам ли право на преводач?

Ако не разбирате шведски, имате право на преводач на ваше разположение, който ще ви превежда всичко казано по време на процеса. В такъв случай е важно достатъчно време преди процеса да информирате районния съд, че се нуждаете от преводач. Обикновено преводачът присъства в съдебната зала, но е възможно да се предлага и превод по телефона.

Имам ли право на адвокат и трябва ли да имам адвокат?

Не съществува задължение за назначаване на адвокат, а вие имате право да се защитавате сам. Ако имате право на обществен защитник и не сте възразили срещу назначаването на такъв, съдът ще назначи адвокат, който да действа като ваш обществен защитник. Ако желаете определен адвокат, необходимо е предварително да уведомите съда за това. Ако не сте доволен от адвоката си, при определени условия е възможно да смените вашия обществен защитник.

Мога ли да говоря на процеса и какво ще се случи, ако не говоря?

Обвиняемият винаги има право да говори по време на процеса. От друга страна, не сте длъжен да говорите. Дали е във ваша полза да говорите или да запазите мълчание, зависи от конкретния случай. Обвиняемият не полага клетва и не е длъжен да каже истината. Ако не кажете истината и това бъде установено от прокурора или от съда, възможно е това да повлияе на достоверността на всичко друго казано от вас.

Какво ще се случи по отношение на доказателствата?

Преди да започне изслушването имате право да проучите прокурорските доказателства. Свидетелите, които ще бъдат разпитани по време на процеса, трябва да са разпитани и по време на разследването на престъплението, а показанията им трябва да бъдат цитирани изцяло в полицейското разследване. Имате право да задавате въпроси на прокурорските свидетели чрез вашия адвокат и да оспорите предоставената от тях информация.

Ако желаете да представите свои доказателства, имате право на това. Това се отнася както за свидетели, така и за документи и др. Вашите свидетели също трябва да бъдат разпитани от полицията по време на разследването на престъплението. Ако не са били разпитани предварително, прокурорът може да поиска първо да бъдат разпитани от полицията, което означава, че заседанието може да бъде отложено и да се проведе в друг ден. Вашият адвокат ще започне изслушването с вашите свидетели, но както прокурорът, така и съдът имат право да задават въпроси на свидетелите.

Съдът има право да отхвърли доказателства, които нямат отношение към делото. Доказателствата, че сте почтен и други доказателства за характера ви обикновено нямат никаква или почти никаква доказателствена стойност.

Как започва процесът?

Процесът започва с изчитане от прокурора на обвиненията, по които смята, че сте виновен. След това адвокатът на пострадалия ще представи иск за вреди. Вашият адвокат ще съобщи на съда дали се признавате за виновен или отричате всякаква вина за престъплението, в което сте обвинен, както и какъв е вашият отговор на иска за вреди.

След това прокурорът ще опише малко по-подробно какво се е случило според него и ще разгледа всички писмени доказателства. Тогава вашият адвокат може да представи своята гледна точка за случилото се и да разгледа писмените доказателства.

Как ще бъдем разпитани аз и пострадалия от престъплението?

След това, ако присъства пострадали (увредена страна), той ще бъде разпитан. Прокурорът ще започне този разпит, но адвокатът на пострадалия, вашият адвокат и съдът също могат да задават въпроси на пострадалия. След като приключи разпитът на пострадалия, е ваш ред да говорите. Имате право да говорите сам, ако желаете, преди прокурорът да започне да ви задава въпроси. Въпроси могат да ви задават и вашият адвокат, адвокатът на пострадалия и съдът.

Как ще бъдат разпитани свидетелите?

След като приключи вашият разпит, идва време за разпит на свидетелите. Първо ще бъдат разпитани прокурорските свидетели, а след това — вашите свидетели. Както прокурорът, така и адвокатите, и съдът имат право да задават въпроси на свидетелите. Изготвя се аудиовизуален запис на всички разпити — на пострадалия, вашия и на свидетелите.

Разглеждане на моите лични обстоятелства

След разглеждането на доказателствата е време да бъдат разгледани вашите лични обстоятелства. Това означава разглеждане на вашето финансово, жилищно и семейно състояние, евентуални проблеми, свързани със злоупотреба с вещества, предишни осъждания в Швеция или други страни. Това се прави с цел да се проучи каква присъда е най-подходяща в рамките на възможното във вашия случай.

Как завършва процесът?

Процесът завършва със заключителните пледоарии на прокурора, пострадалия или адвоката на пострадалия, и накрая — на вашия адвокат. Както прокурорът, така и адвокатите привеждат доводи как съдията следва да реши делото и каква присъда трябва да ви бъде наложена, ако бъдете осъден.

Кога и как ще разбере какво е решил съдът?

Съдът може да произнесе решението си още в същия ден, след кратко разискване, или да го обяви след около седмица. „Произнасяне“ на решението означава, че съдът прочита резюме на решението във ваше присъствие. При обявяване на решението в друг ден, а не в деня на заседанието, не е необходимо да присъствате, а то ще бъде изпратено на вас и на адвоката ви. Решението винаги е в писмена форма.

Какви наказания могат да бъдат наложени?

Лишаване от свобода — за определен период (най-малко 14 дни и не повече от 18 години), или до живот. Присъди „лишаване от свобода“ за срок над шест месеца се изтърпяват в институция. Присъди „лишаване от свобода“ за по-кратък срок могат при определени условия да бъдат изтърпани чрез електронно маркиране.

Пробация — наблюдение за определен период от време (обикновено една година), следвано от две години изпитателен срок. Това може да бъде съчетано с глоба, до три месеца лишаване от свобода, общественополезен труд и/или лечение при злоупотреба с вещества или заболяване.

Условна присъда — изпитателен срок не по-малко от две години. Условната присъда обикновено се съчетава с глоба или общественополезен труд.

Глоба — глоба с фиксиран размер или глоба според имотния ценз, обвързана с тежестта на престъплението и вашия дневен доход. Минималната фиксирана глоба е 200 шведски крони (около 20 евро), а минималната глоба според имотния ценз е 30-дневна глоба от по 50 шведски крони на ден (около 150 евро).

Общественополезен труд — съчетан с пробация или условна присъда. Това означава определен брой (от 40 до 240) часове неплатен труд в свободното ви време.

Специални грижи — злоупотребяващите с вещества могат да бъдат осъдени на лечение на зависимостта им, а всеки страдащ от тежко психично разстройство може да бъде осъден да получи предписана от съда психиатрична помощ.

За непълнолетни са подходящи и други наказания: общественополезен труд за непълнолетни и настаняване в институция.

Последна актуализация: 09/11/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

4 – Моите права след постановяване на решението от съда

Мога ли да обжалвам решението на районния съд?

Както прокурорът, така и осъденият могат да обжалват решението на районния съд. Има, обаче, изключения, например ако наказанието е само глоба или — по отношение на прокурора — ако сте оправдан за по-леки престъпления. В такъв случай се изисква специално разрешение за разглеждането на жалбата от апелативния съд.

Какви промени мога да искам в решението на районния съд?

Можете да обжалвате и да поискате да бъдете оправдан или да поискате по-лека присъда. Не сте длъжен да давате подробно обяснение защо обжалвате, но понякога това може да е във ваша полза.

Какво ще се случи по отношение на доказателствата в районния съд?

Когато подавате жалба до въззивната инстанция, трябва да посочите кои доказателства искате да бъдат обсъдени от апелативния съд. Имате право също така да представите нови доказателства в апелативния съд. Ще бъде пуснат аудиовизуален запис на разпита на лицата, изслушани в районния съд. По правило при това положение те няма да бъдат разпитвани отново в апелативния съд. Това се отнася и за вашия разпит. Само в изключителни случаи могат да бъдат задавани допълнителни въпроси в апелативния съд.

Какви са сроковете за обжалване?

Въззивната жалба трябва да се подаде в срок от три седмици след датата на постановяване на решението на районния съд. Ако обжалвате в този срок, прокурорът има на разположение една седмица, за да вземе решение дали също иска да обжалва.

Кога ще бъде разгледана жалбата?

Ако сте задържан, когато обжалвате, апелативният съд трябва да започне изслушването в срок от осем седмици след датата на постановяване на решението на районния съд. В противен случай е възможно да изминат от три до дванадесет месеца преди жалбата да бъде изслушана в апелативния съд.

Какво ще се случи по време на разглеждането на жалбата?

Изслушването по главното производство в апелативния съд следва в общи линии процедурата в районния съд. Най-голямата разлика се състои в това, че вие и другите лица, които са били разпитани, няма да бъдете разпитвани отново, а вместо това ще бъде изгледан и изслушан записът от районния съд.

Мога ли да получа по-строга присъда от апелативния съд?

Ако сте единственият, който обжалва, апелативният съд не може да ви наложи по-тежка присъда от постановената от районния съд. Ако прокурорът също е обжалвал, присъдата на апелативния съд може да бъде по-тежка или по-лека.

Какво ще се случи, ако не спечеля в апелативния съд?

Ако не спечелите в апелативния съд, можете да обжалвате пред Върховния съд. Но за да се гледа делото ви от Върховния съд, се изисква жалбата ви да бъде обявена за допустима, което означава, че са необходими специални основания, за да бъде разгледано делото ви.

Имам ли право на обезщетение, ако бъда оправдан?

Ако сте оправдан и присъдата не е обжалвана, имате право на обезщетение за времето, през което сте бил под арест или задържан. Обезщетението покрива пропуснатите доходи и фактическата загуба на свобода. Искът ви за обезщетение ще бъде разгледан от Службата на канцлера на правосъдието. Ако не сте бил лишен от свобода, няма да получите никакво друго обезщетение, освен за разходите, свързани с даването на показания и др.

Ще бъде ли вписано решението?

Осъдителната присъда ще бъде вписана, наред с други места, и в регистъра на съдебните досиета. Докога ще бъде валидно вписването зависи от присъдата, която сте получили. Ако сте оправдан, вписването ще бъде заличено. Не можете сам да влияете на вписването. Достъп до него имате самият вие, както и определени органи в рамките на правосъдната система на Швеция и останалите държави членки.

Кога присъдата става окончателна?

Присъдата става окончателна след като изтече крайният срок за обжалване или след като делото бъде решено от Върховния съд чрез обявяване на жалбата за недопустима или чрез постановяване на присъда. Съществуват и някои възможности за приемане на присъдата преди изтичането на срока за обжалване и съответно за започване изтърпяването на наказанието.

Мога ли да бъда съден отново след като присъдата е станала окончателна?

След като сте бил осъден за престъпление, съдът не може отново да ви съди, освен при много специални обстоятелства. Такива случаи има не повече от веднъж годишно. Като правило, това се отнася също за престъпления, за които сте бил съден в друга държава членка.

Мога ли да получа разрешение за изтърпяване на наказанието в моята страна по произход?

Възможно е да излезите присъдата си във вашата страна по произход, ако желаете. Необходимо е да подадете молба за тази цел до [Шведската затворническа и пробационна служба](#). В противен случай наказанието ще бъде изтърпяно в Швеция.

[Шведската затворническа и пробационна служба](#). В противен случай наказанието ще бъде изтърпяно в Швеция.

Връзки по темата

[Служба на канцлера на правосъдието](#)

[Шведска затворническа и пробационна служба](#)

Последна актуализация: 09/11/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [sv](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

5 – Дребни нарушения

Какво е обичайното наказание за пътни нарушения?

Ако сте обвинен в извършването на дребно пътно нарушение, обичайното наказание е глоба. Ако сте били спрян от полицията на мястото на извършване и сте признали нарушението, възможно е да ви издадат фиш за глоба.

Какво ще се случи, ако не призная нарушението?

Ако не признаете, че сте извършили нарушението, след наказателно разследване от страна на полицията случаят ще бъде предаден на прокурор за вземане на решение за повдигане на обвинение. В случай че бъде образувано наказателно производство, ще има изслушване в районен съд. Обикновено в такива случаи нямате право на обществен защитник. От друга страна, имате право на адвокат за ваша сметка, както и да ползвате услугите на устен преводач, ако не говорите езика.

Какво ще се случи при по-тежки пътни нарушения?

Ако сте заподозрян в извършването на по-тежко пътно нарушение, например шофиране в състояние на силно алкохолно опиянение (повече от 100 милиграма на милилитър), обичайната присъда е най-малко един месец лишаване от свобода. Ако прокурорът смята, че може да докаже вината ви, случаят ще бъде внесен в съда. Тогава може да имате право на обществен защитник.

Връзки по темата

[Шведска полиция](#)

Последна актуализация: 09/11/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици [en](#) вече са преведени.

Обвиняеми (наказателни производства) - Англия и Уелс

Моля, обърнете внимание, че тези информационни листове се отнасят само за Англия и Уелс. Ако искате да научите какви са Вашите права в други части на Обединеното кралство, вижте отделните информационни листове за Шотландия и Северна Ирландия.

В тези информационни листове се обяснява какво се случва, ако сте заподозрян или обвинен в престъпление, което е предмет на съдебен процес. За информация относно дребни пътни правонарушения, за които обикновено се налага определено наказание като глоба, вижте [информационен лист 5](#).

Ако сте жертва на престъпление, можете да намерите пълна информация за правата си [тук](#).

Кратко представяне на наказателния процес

Обичайните етапи на наказателния процес са следните:

[🔗 Службите на полицията](#) разследват дали е извършено престъпление и от кого. Те събират доказателствен материал.

След като идентифицира дадено лице като заподозряно, полицията, ако счете това за необходимо, може да арестува лицето и да го разпита относно престъплението.

Ако полицията счита, че заподозреният може да е извършил престъпление, тя се консултира с [Кралската прокурорска служба \(Crown Prosecution Service\)](#) дали да повдигне обвинение срещу него — т. е. дали да повдигне официални обвинения за наказателно съдопроизводство. Кралската прокурорска служба взема решение относно квалификацията на деянието и връчва официален документ на заподозрения, в който е описано обвинението.

Преди процеса чрез съдебни заседания се установява каква теза ще защитава заподозреният и се проверява дали делото е готово за внасяне в съда.

Прокурорът представя доказателствата на процеса. Подсъдимият също може да представи доказателства в своя защита. Тежките случаи се гледат от съдебни заседатели, а по-леките — от магистрати.

След като бъдат разгледани всички доказателства, магистратите или съдебните заседатели произнасят присъда.

Ако подсъдимият е обявен за виновен, съдията определя наказанието.

Решението може да бъде обжалвано.

Подробна информация за всички етапи на процеса и за Вашите права могат да се намерят в информационните листове. Тази информация не замества правния съвет и предназначението ѝ е само да Ви улъти.

Роля на Европейската комисия

Моля обърнете внимание, че Европейската комисия не играе никаква роля в наказателното производство в държавите-членки и не може да Ви помогне. Тези информационни листове съдържат информация за това как да подадете оплакване и до кого.

Следвайте връзките по-долу, за да намерите информацията, от която се нуждаете

[🔗 1 – Получаване на правен съвет](#)

[🔗 2 – Моите права по време на разследване на престъпление](#)

Разследване и арест

Разпит и повдигане на обвинение

Първо довеждане пред съда преди процеса

Подготовка на делото преди процеса

[🔗 3 – Моите права по време на процеса](#)

[🔗 4 – Моите права след процеса](#)

Повече информация относно разглеждането на обжалване

[🔗 5 – Пътни правонарушения](#)

Връзки по темата

[🔗 Кралска прокурорска служба \(Crown Prosecution Service\)](#)

[🔗 Ръководство на Liberty по правата на човека](#)

Последна актуализация: 01/12/2016

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

1 — Получаване на правен съвет

Получаването на независим правен съвет е важно, в случай че сте заподозрени или обвинени в престъпление. Този информационен лист Ви ориентира как да си намерите адвокат и кой ще трябва да плати.

В полицейския участък

Ако Ви разпитват в полицейския участък, имате право да поискате безплатен правен съвет, дори ако не сте арестувани. Можете да поискате полицията да се свърже с конкретна кантора за правна помощ по Ваш избор или с дежурния адвокат, който е на разположение 24 часа в денонощието, предоставя правни съвети и е независим от полицията. По някои престъпления правните консултации се предоставят по телефона от независими съветници. При по-тежките престъпления юридическият съветник може да дойде в полицейското управление заедно с Вас.

Ако искате друг адвокат, можете да намерите такъв чрез [Обществото на юристите \(Law Society\)](#), [Адвокатския съвет \(Bar Council\)](#), [Бюрото за помощ на граждани \(Citizens Advice Bureau\)](#) или [Правни съвети по гражданскоправни въпроси \(Community Legal Advice\)](#). Ако решите да не ползвате услугите на дежурния адвокат, може да се наложи да платите някои разходи.

Ако потърсите правен съвет, полицията трябва да изчака адвокатът да разговаря с Вас преди тя да Ви разпита. Ако не желаете адвокат, но промените решението си, може да поискате такъв безплатно по всяко време.

Ако не сте задържан от полицията

Ако не сте задържан от полицията, но сте обвинен в престъпление, трябва да се свържете с адвокат възможно най-бързо. Ако не познавате адвокат, можете да намерите такъв чрез [Обществото на юристите \(Law Society\)](#), [Адвокатския съвет \(Bar Council\)](#), [Бюрото за помощ на граждани \(Citizens Advice Bureau\)](#) или [Правни съвети по гражданскоправни въпроси \(Community Legal Advice\)](#). В зависимост от имущественото Ви състояние може да имате право на безплатен правен съвет. Един адвокат ще може да Ви каже дали имате това право, но ще трябва да представите данни за финансовото си състояние (например фиш за заплатата).

Безплатни услуги се предлагат само от адвокати в системата на [Агенцията за правна помощ \(Legal Aid Agency\)](#) или от Службата на общественения защитник (*Public Defender Service*) в градовете, в които има такава служба. Можете да проверите кои адвокати участват в тези системи, като се свържете със службата за [Правни съвети по гражданскоправни въпроси \(Civil Legal Advice\)](#).

В съда

Ако делото Ви влезе в съда, имате право на процесуално представителство. [Службата за правна помощ по наказателни дела \(Criminal Legal Aid\)](#) гарантира правен съвет и представителство за участниците в съдебен процес. Дали те ще бъдат безплатни зависи от тежестта на случая и от имущественото Ви състояние. Ако нямате адвокат, поискайте да се срещнете с дежурния адвокат веднага след изправянето Ви пред съда.

В [Магистратския съд \(Magistrates' Court\)](#) правният съвет и представителството са безплатни, ако случаят е тежък; ако не е тежък, може да се наложи да платите част от разходите в зависимост от случая, възрастта и доходите Ви. Получавате безплатно процесуално представителство, ако сте на възраст под 18 години или ако получавате определено социално подпомагане от държавата. [Дежурният адвокат](#) в съда или член на съдебния персонал може да ви разясни това.

Ако делото Ви се разглежда от [Кралския съд \(Crown Court\)](#), имате право на правен съвет и представителство. Ако годишният разполагаем доход на домакинството Ви е равен на или надвишава 37 500 GBP, няма да имате право на безплатна правна помощ. В зависимост от финансовото Ви състояние може да се наложи също така да заплатите за процесуалното си представителство вноски, базирани се както на дохода, така и на капитала.

Ако Кралският съд Ви обяви за невинен, разходите могат да Ви бъдат възстановени. Ако бъдете признат за виновен, може да се наложи да поемете част от разходите.

Връзки по темата

[Агенция за правна помощ](#)

[Насоки на Обществото на юристите \(Law Society guidance\)](#)

[Ръководства на Бюрото за помощ на гражданите \(Citizen's Advice Bureau Guides \(UK\)\)](#)

[Служба за правна помощ по наказателни дела \(Criminal Legal Aid\)](#)

[Генерален съвет на Адвокатската колегия \(General Council of the Bar\)](#)

Последна актуализация: 01/12/2016

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

2 — Моите права по време на разследване на престъпление и преди внасяне на делото в съда

Този информационен лист и неговите подразделения разясняват процедурите, приложими по време на наказателно разследване, и какво се случва след като разследването приключи и преди да започне наказателното производство.

Какви са етапите на наказателното разследване?

Наказателното разследване започва от момента, в който полицията заподозре, че може да е извършено престъпление. Полицията извършва разследване и събира доказателства. При тежки престъпления, след като полицията сметне, че разполага с достатъчно доказателства за повдигане на обвинение, тя се свързва с [Кралската прокурорска служба \(CPS\)](#), която обикновено преценява кои от обвиненията са обосновани, ако въобще има такива. Тя може да поиска допълнително разследване.

Ако полицията Ви уличи като заподозрян, първият решаващ етап е решението за задържането Ви.

След изтичане на срока на задържане за разпит, следващият ключов етап е решението за повдигане на обвинение. Ако полицията трябва да извърши допълнително разследване и не е необходимо да сте задържани, тя може да Ви освободи, без да Ви повдигне обвинение или под полицейска гаранция, като поиска да се върнете в полицейския участък на по-късна дата.

Ако обаче предстои да Ви обвинят в извършването на престъпление и полицията реши, че трябва да останете под стража, ще бъдете отведени в съда, за да реши дали да бъдете освободени под гаранция преди съдебния процес.

Ако сте разследвани за предполагаеми терористични актове, Вашите права, както и правомощията на полицията са различни от представените по-долу (вж. [Закон за тероризма от 2000 г.](#), който попада извън обхвата на настоящите информационни листове).

Ако сте на възраст под 18 години, има допълнителни защитни мерки. Обърнете се към Вашия адвокат за разяснения.

Последвайте връзките по-долу, за да разберете повече за Вашите права преди внасяне на делото в съда:

[Разследване и задържане \(1\)](#)

[Разпит и повдигане на обвинение \(2\)](#)

[Изправяне пред съда преди делото \(3\)](#)

[Подготовка на делото преди процеса \(4\)](#)

[Разследване и задържане \(1\)](#)

Полицията ще ми задава ли въпроси?

Ако службите на полицията подозират, че сте извършили престъпление или че имате информация за такова, те могат да Ви задават въпроси.

Трябва ли да се явя в полицейски участък?

Полицията може да Ви [спре](#), да Ви претърси, да Ви зададе ограничен брой въпроси на улицата или на друго публично място. Ако Ви попитат, трябва да кажете на полицията името и адреса си. Ако полицията Ви подозира в извършването на престъпление, може да поиска да отидете в полицейския участък доброволно. Полицейските служители също така имат право да Ви задържат и да Ви отведат в полицейския участък противно на Вашата воля. Трябва да Ви информират защо го правят.

Свободен ли съм да напусна полицейския участък?

Ако сте в полицейския участък като заподозрян или вероятен свидетел, но не сте задържани, сте свободни да си тръгнете по всяко време.

Какво ще се случи, след като ме задържат?

Ако полицията иска да останете в полицейския участък, трябва [да Ви задържат](#). Трябва да Ви информират защо сте задържани и задържането Ви трябва да е наложително. Полицията има право да Ви претърси, да Ви вземе пръстови отпечатащи и проби от ДНК и да извърши друг физически обиск, за който са дадени разяснения [тук](#).

Какво ще се случи, ако не говоря езика?

Ако не разбирате английски език, полицията трябва да Ви осигури преводач безплатно. Не могат да Ви разпитват без преводач.

Мога ли да ползвам услугите на адвокат?

Ако сте задържани, имате право да се свържете с адвокат. Ако не познавате адвокат, полицията ще Ви назначи служебен адвокат. Вж. [информационен лист 1](#).

Какво ще стане, ако съм на възраст под 17 години или съм пълнолетно лице в уязвимо положение?

Ако сте на възраст под 17 години или сте пълнолетно лице в уязвимо положение, не трябва да бъдете разпитвани, без полицията да осигури присъствието на подходящо пълнолетно лице.

Това лице ще Ви подкрепя и съветва при контактите с полицията. Това лице не е адвокат и няма да Ви даде правен съвет. Подходящото пълнолетно лице може да бъде член на семейството, приятел, доброволец или социален/здравен работник.

Може ли полицията да ме претърси?

Дори да не сте задържани, полицията може да Ви [спре и да претърси](#) Вас или Вашия автомобил, но само ако има основателни причини да подозира, че държите откраднати или забранени вещи или че сте извършили престъпление.

Може ли полицията да ми вземе пръстови отпечатащи или проби от ДНК?

Ако не сте задържани, не сте длъжни да дадете пръстови отпечатащи или други проби, а полицията не може да ги вземе без Вашето съгласие. Ако обаче сте задържани, полицията има право да вземе проби като [кръв, слюнка или други телесни тъкани](#) без съгласието Ви.

Трябва ли да участвам в разпознаване?

Ако сте задържани, полицията може да поиска да участвате в разпознаване. Ако откажете, това може да бъде използвано срещу Вас в съдебния процес. Обикновено разпознаването се изразява само в показване на видеоизображения на жертвата или свидетеля (свидетелите). Служебният адвокат може да Ви даде съвет.

Може ли полицията да извърши обиск на колата ми и на служебните ми помещения?

Ако сте задържани, със заповед на висш полицейски служител полицията може да извърши обиск на колата Ви и на служебните Ви помещения и да изझे Ваше имущество, ако то има отношение към разследването.

Мога ли да се свържа с приятел или член на семейството?

Да, за да им съобщите къде се намирате.

Мога ли да бъда прегледан от лекар, ако имам нужда?

Ако се нуждаете от медицинска помощ, имате право да бъдете прегледани от лекар.

Аз съм от друга държава-членка. Мога ли да се свържа с посолството си?

Да. Представител на посолството ще дойде в полицейския участък или ще се свърже с Вас, за да разбере дали се нуждаете от помощ. Ако сте задържани под стража и задържането Ви бъде продължено, полицията е длъжна да се свърже с консулствата на следните държави-членки на ЕС: Австрия, Белгия, България, Германия, Гърция, Дания, Испания, Италия, Полша, Румъния, Словакия, Унгария, Франция, Чешката република и Швеция.

Какво ще се случи, ако съм задържан въз основа на европейска заповед за арест?

Ако от някоя от държавите-членки е издадена [европейска заповед за арест](#), може да бъдете задържани в друга държава-членка и да бъдете върнати във въпросната държава след изслушване от съдия. Имате право на адвокат и преводач, ако Ви е необходим такъв. Вж. [информационен лист 1](#).

Кога полицията ще повдигне обвинение срещу мене?

Ако полицията прецени, че има достатъчно доказателства срещу вас, ще повдигне срещу Вас обвинение за извършено престъпление. От обвинението ще разберете какво престъпление полицията счита, че сте извършили. След като Ви обвини, полицията не може да Ви разпитва повече относно престъплението.

Колко време може да продължи задържането ми от полицията?

След като Ви задържи, полицията може да Ви държи в полицейския участък за не повече от 24 часа. Висш полицейски служител може да удължи този срок до 36 часа, ако има основателни причини да счита, че това е необходимо за събирането на доказателства, че престъплението е тежко и че разследването се води правилно. След изтичането на този срок трябва да Ви бъде повдигнато обвинение за извършено престъпление или да бъдете освободени от полицейско задържане. Ако полицията иска да Ви задържи по-дълго, трябва да получи разрешение от Магистратски съд. Съдът може да удължи срока на задържането до максимум 96 часа.

Жалби срещу полицията

Ако считате, че полицията се е отнесла с Вас по неподходящ начин, можете да се оплачете или до полицията, или до [Независимата комисия за оплаквания срещу полицията \(Independent Police Complaints Commission\)](#).

Разпит и повдигане на обвинение (2)

Кога мога да бъда разпитан?

Ако сте задържани и [задържането Ви в полицейския участък бъде продължено](#), служителят в ареста трябва да установи със сигурност, че сте умствено и физически годен да бъдете разпитан. За всеки 24-часов срок вие трябва да имате непрекъснат период на почивка от най-малко 8 часа без разпит. По време на разпита на всеки 2 часа трябва да Ви се дава 15-минутна почивка за освежаване. Обикновено имате право на разпита да присъства адвокат.

Трябва ли да отговарям на въпросите на полицията?

Не сте длъжен да отговаряте на въпросите. Ако сте заподозрени в извършване на престъпление, полицията трябва официално да Ви предупреди (да Ви съобщи правата), преди да Ви задава въпроси. Полицията трябва да Ви информира, че не сте длъжен да отговаряте на въпроси, но ако кажете нещо, то може да бъде използвано като доказателство в съда. Трябва да Ви информират също, че ако не кажете нещо, на което по-късно ще искате да се позовете в съда, фактът, че не сте го казали в полицията, може да се използва срещу Вас на процеса.

Как се провеждат полицейските разпити?

Разпитите в полицейския участък се провеждат в стая за разпити и винаги се правят аудиозаписи. Процесът на записване трябва да Ви бъде разяснен преди разпита.

Кога полицията ще повдигне обвинение срещу мене?

Ако полицията прецени, че има достатъчно доказателства срещу Вас, може да Ви повдигне обвинение за извършено престъпление. След това полицията не може да Ви разпитва повече относно престъплението. Обвинението може да бъде променено на по-късен етап от процеса.

Изправяне пред съда преди процеса (3)

Кога за първи път ще бъде изправен през съда?

Ако сте задържани в полицейския арест, трябва да бъдете доведени пред съда на първия възможен ден, в който той заседава. Обикновено първото заседание ще бъде в Магистратски съд.

Имам ли право на адвокат?

Имате право на адвокат в съда. Ако нямате собствен адвокат, ще ви представлява служебен адвокат. Вж. [информационен лист 1](#).

Ще присъства ли преводач, ако не говоря езика?

Ако не говорите английски език, безплатно ще ви бъде осигурен преводач, който да превежда цялото съдебно производство.

Мога ли да бъда освободен от задържане?

Ако сте задържани, може да поискате от съда да Ви освободи под гаранция. Ако Ви бъде предоставено право на гаранция, може да не е необходимо да внасяте парична сума.

Обикновено съдът Ви пуска под гаранция, ако нямате съдебно досие и ако счита, че не представлявате опасност за обществото, няма да повлияете на свидетелите и ще се явите в съда, когато ви призоват. Гаранцията може да е придружена с условия, като пребиваване на определен адрес, предоставяне на полицията на Вашия задграничен паспорт и носене на електронна гривна.

Ако съдът откаже освобождаване под гаранция, ще бъдете задържани в затвора до съдебния процес.

Мога ли да обжалвам решението да бъда задържан в затвора до процеса?

Да. Поискайте съвет от Вашия адвокат.

Ще бъде ли изправен отново пред съда преди процеса?

Да. Вашият адвокат ще Ви разясни това.

За колко време мога да бъда задържан в затвора преди процеса?

Ако Ви оставят в затвора, делото Ви трябва да се гледа в [определени срокове](#).

Обикновено делото трябва да влезе в Кралския съд до 182 дни след задържането Ви. Ако това не стане, може да поискате да Ви пуснат под гаранция. При по-леки случаи процесът трябва да се гледа в срок от 56 дни. Ако това не стане, ще бъдете освободени под гаранция.

Подготовка на делото преди процеса (4)

Какво се случва преди съдебния процес?

Във времето преди съдебния процес [Кралската прокурорска служба \(Crown Prosecution Service\) \(CPS\)](#) продължава да следи дали делото е достатъчно добре подплатено, за да обоснове преследването. Прокурорът ще предостави на Вашия адвокат доказателствата, с които разполага и които ще се използват срещу Вас на процеса. Например ако разполага със свидетелски показания, ще Ви бъде представено тяхното писмено изложение. Обвинението трябва също така да Ви предостави достъп до всички материали, които биха отслабили неговата теза или биха подкрепили Вашата. Прокурорът трябва постоянно да преглежда доказателствата и да Ви предоставя достъп до всеки материал, който отговаря на тези критерии.

Аз съм от друга държава-членка. Трябва ли да се намирам в Англия/Уелс преди процеса?

Ако не сте задържани или ако сте освободени под гаранция, сте свободни да се върнете във Вашата държава. Може обаче да не бъдете освободени под гаранция, ако прокурорът изиска да останете в Англия или Уелс, докато продължава разследването. Съдът може да Ви пусне под гаранция, при условие че останете в Англия. Нарушаването на това условие е престъпление. Ако сте освободени под гаранция, трябва да посочите адрес в Обединеното кралство, на който могат да се свържат с Вас. Това може да бъде адресът на Вашия адвокат.

Ако съм се върнал в моята държава-членка, трябва ли да се върна обратно в Англия/Уелс преди процеса?

Вероятно. За някои предварителни заседания е възможно Вашият адвокат да поиска да не присъствате или може да е възможно да участвате чрез видеовръзка.

При всички случаи ли моето дело ще влезе в съда?

Не е задължително Вашето дело да влезе в съда. Кралската прокурорска служба (CPS) може да реши да прекрати делото или може да предложи [условно осъждане](#), което може да включва глоба. Ако се съгласите, Вие признавате, че сте извършили престъплението. То ще бъде вписано във Вашето съдебно досие и няма да можете да го обжалвате.

Какви доказателства ще събира обвинението?

Полицията ще разпита свидетели и може също да събере физически доказателства и данни от съдебно-медицински експертизи. Може например да събере документи от Вашия дом или работно място, може да претърси колата Ви или да вземе проби от Ваша ДНК (например коса, слюнка и др.).

Мога ли да попреча на обвинението да събере някои доказателства?

Понякога полицията трябва да получи [заповед за обиск](#), издаването на която може да бъде оспорвано. Обикновено в заповедта трябва конкретно да се посочва какво ще се претърсва и защо. Ако полицията не спазва заповедта, събраните доказателства може да не бъдат допуснати в съда.

Ще бъде ли поискана информация за моето съдебно досие?

Обвинението ще събере информация относно Вашето съдебно досие, включително за присъди извън Обединеното кралство.

Може ли обвинението срещу мене да бъде променено преди процеса?

Да. Това зависи от оценката на доказателствата от страна на обвинението. Вашият адвокат може да поиска обвинението да бъде променено.

Какво ще се случи, ако съм съден за същото престъпление в друга държава-членка?

Ако в някоя държава-членка съдът произнесе окончателно решение, не можете да бъдете съдени отново въз основа на същите факти в друга държава-членка.

Мога ли да се призная за виновен преди процеса?

В повечето случаи, ако искате да се признаете за виновен по обвинението преди съдебния процес, можете да го направите. Ако се признаете за виновен, обикновено ще получите много по-лека присъда, отколкото ако оспорите вината си в съда. Ако решите да се признаете за виновен, обикновено не можете да обжалвате присъдата и тя ще бъде вписана във Вашето съдебно досие.

Връзки по темата

[Закон за наказателния процес и следствието от 1996 г.](#) (изменен)

[Закон за наказателното правораздаване от 2003 г.](#) (изменен)

[Закон за полицията и доказателствата в наказателното производство от 1984 г.](#)

[📄 Кодекс на добрите практики](#)

[📄 Закон за освобождаване под гаранция от 1976 г.](#) <http://www.homeoffice.gov.uk/police/powers/pace-codes/> (изменен)

[📄 Закон за наказателно преследване на престъпления от 1985 г., член 22](#) (изменен)

[📄 Закон за тежката организирана престъпност и полицията от 2005 г.](#)

[📄 Закон за тероризма от 2000 г.](#)

Последна актуализация: 01/12/2016

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

3 — Моите права в съда

Къде ще се проведе съдебният процес?

Всички наказателни дела започват в [Магистратския съд \(Magistrates' Court\)](#). След това има три възможни начина, по които делото да продължи. За леки престъпления целият съдебен процес може да се проведе в Магистратския съд или от [трима непрофесионални магистрати](#), или от районен съдия.

За по-тежки престъпления съдебният процес може да се проведе в Магистратския съд или в [Кралския съд \(Crown Court\)](#) от съдия и 12 съдебни заседатели.

Магистратите или районният съдия ще преценят кой вид производство е най-подходящ във Вашия случай, след като изслушат какви постъпки ще направи адвокатът Ви от Ваше име. Ако това е уместно, делото ще бъде гледано в Магистратски съд, ако пък не или ако Вие настоявате за съдебен процес в Кралския съд, то ще бъде пренасочено към такъв съд. Всички съдебни процеси на пълнолетни лица се гледат публично. Ако сте на възраст под 18 години, освен ако обвинението срещу Вас не е много тежко, делото ще бъде гледано в [Младежки съд](#) от съдия или от трима специално обучени магистрати. Делото ще се гледа при закрити врати.

Могат ли обвиненията да бъдат променени по време на процеса?

Обвиненията могат да бъдат променени на предварителното заседание, но обикновено не и след като съдът е започнал да изслушва показанията. По-леките обвинения трябва да се повдигат в срок до шест месеца от извършване на престъплението. Можете да се признаете за виновен по някои или по всички обвинения. Прокурорът може да се съгласи да приеме самопризнанието Ви за виновност като по-леко престъпление в сравнение с това, в което сте обвинени.

Трябва ли да присъствам по време на процеса?

Неявяването в съда, когато се изисква такова, се счита за престъпление. Освен това делото може да продължи и във Ваше отсъствие. За леки престъпления често е възможно да бъдете представлявани от адвокат или да се признаете за виновен по пощата или да разрешите процесът да продължи във Ваше отсъствие. Обикновено в Кралския съд процесът не може да се провежда без Вашето присъствие. Ако обаче разстройвате производството или се укрите от съда, процесът може да продължи без Вас. Неявяването (без уважителна причина) е престъпление.

Мога ли да участвам в съдебния процес чрез видеовръзка?

Обикновено това не е възможно, въпреки че за някои заседания Вие можете да бъдете представен от затвора или от полицейския участък посредством [видеовръзка](#). Магистратите или съдията и прокурорът са в съда. Вашият юридически съветник може да бъде или в полицейския участък, или в съда, и ще може да Ви вижда и чува чрез видеовръзката.

Ще ми бъде ли осигурен преводач, ако не разбирам какво се случва?

Ако не разбирате английски език, съдът ще Ви осигури преводач.

Трябва ли да имам адвокат?

По принцип не е необходимо да имате адвокат, който да Ви придружава в съда, но е препоръчително да имате такъв. При някои съдебни процеси, като дела за изнасилване и такива с непълнолетни свидетели, трябва да имате адвокат.

Мога ли да сменя адвоката си?

Да, вж. [информационен лист 1](#).

Трябва ли да дам показания на процеса?

Можете да дадете показания на процеса, но не могат да Ви принудят. Вашият адвокат ще Ви посъветва дали да го направите. Отказът Ви да дадете показания без основателна причина може да бъде във Ваш ущърб, но не можете да бъдете осъдени единствено защото сте запазили мълчание по време на процеса.

Какви са правата ми по отношение на доказателствата срещу мен?

Ако дадете съгласие, доказателствата могат да бъдат прочетени или представени в резюме. Ако оспорите доказателствата, обикновено свидетелят се задължава да се яви в съда да даде показания, така че да можете да ги атакувате, като задавате въпроси. Ако прокурорът използва документи като доказателство срещу вас, той трябва да уведоми адвоката Ви преди процеса. Вашият адвокат може да атакува документа. Всеки свидетел, който дава показания срещу вас, може да бъде разпитан от Вашия адвокат с цел тези доказателства бъдат атакувани.

Мога ли да представя доказателства в своя полза?

Да. Доказателствата може да са документи или материални доказателства. Може също да поканите свидетели, които да дадат показания във Ваша полза, и съдията може да ги призове да се явят в съда. Вашият адвокат и прокурорът ще им задават въпроси.

Ще бъде ли взета предвид информация за моето съдебно досие?

Преди процеса прокурорът ще събере информация относно Вашето съдебно досие. Тя може да включва присъди в други държави. В някои случаи информацията ще бъде оповестена пред съда, но Вашият адвокат може да спори дали това да стане. Дори ако Вашето съдебно досие бъде взето под внимание от съда, Вие няма да бъдете осъден само защото имате съдебно досие.

Какво се случва в края на процеса?

След като са представени всички доказателства, се произнася решение („присъда“) дали сте виновен или невинен. В Магистратския съд присъдата се определя от магистратите. В Кралския съд присъдата се определя от съдебните заседатели. Ако присъдата е „невинен“ (ако сте оправдани), делото приключва. Ако няма други обвинения, сте свободни да напуснете съда. Ако присъдата е „виновен“ (Вие сте осъден), адвокатите обжалват присъдата. Може да има отделно заседание в съда за определяне на наказанието.

Каква присъда ще получа?

Присъдата ще зависи от тежестта на престъплението. Съдът ще следва [националните насоки](#). За всяко престъпление има максимална присъда; за някои има и минимални присъди.

Повече информация относно възможните присъди можете да намерите [тук](#). Те включват:

лишаване от свобода. То може да е с неопределен или твърдо установен срок. Съдът ще разясни каква част от него е вероятно да изтърпите в затвора. Изпълнението на присъди за срок по-малък от 12 месеца може да бъде отложено (да бъдат изтърпени в обществото при твърдо установени условия). Времето, което вече сте прекарвали в затвора, докато чакате процеса, обикновено е включено в присъдата **наказание полагане на общественополезен труд** (което може да включва няколко условия, като извършване на неплатен труд в местната общност **глоба** (парична санкция)

обезщетение (изплащане на парична сума на жертвата)

изселване (връщане във Вашата държава само в случай на тежко престъпление)

отнемане на разрешително (например за правоуправление на МПС).

Каква е ролята на жертвата по време на процеса?

Жертвата не е страна по производството, но може да даде показания по време на процеса срещу Вас. При определянето на присъдата срещу вас съдията ще вземе предвид [деklarацията на жертвата](#) относно последиците от престъплението. Съдията не може да Ви присъди граждански вреди, но може да издаде присъда за [определение за обезщетение](#). Възможно е жертвата да повдигне частно обвинение срещу Вас.

Последна актуализация: 01/12/2016

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

4 — Моите права след постановяване на решението от съда

Мога ли да обжалвам?

Ако сте признат за виновен или осъден в [Магистратски съд \(Magistrates' Court\)](#), можете да обжалвате пред местния [Кралски съд \(Crown Court\)](#). Можете да обжалвате също пред [Административния съд](#) в Лондон, ако считате, че магистратите са тълкували неправилно закона.

Ако сте признат за виновен или осъден в Кралски съд (Crown Court), можете да обжалвате само ако получите разрешение да го направите, например поради това, че съдията е допуснал грешка. В този случай можете да обжалвате пред Апелативния съд в Лондон.

Как да обжалвам?

Ако делото е гледано в Магистратския съд, трябва да обжалвате в срок от 21 дни. Ако делото е гледано в Кралския съд, трябва да обжалвате в срок от 28 дни. Вашият адвокат ще Ви посъветва дали и как да обжалвате.

Какви са правните основания за обжалване?

Имате право да обжалвате всяко решение на Магистратски съд, но трябва да попълните и върнете формуляр, който Ви се предоставя от съда.

Обжалването на решения на Кралския съд изисква по-официална процедура. Когато внасяте жалбата си, трябва да представите подробно изложение на мотивите си. Правните основания за обжалване включват следното:

съдията е дал погрешни указания на съдебните заседатели;

в съдебната процедура е допусната грешка или нередност;

доказателства са допуснати неоснователно или не са допуснати.

Правните основания за обжалване на присъда включват следното:

съдията е допуснал грешка при прилагане на правото;

размерът на присъдата е прекомерен.

Какво ще се случи на заседанието по обжалването?

Апелативното производство от Магистратски съд обикновено се гледа от състав от съдия и двама магистрати (различни от тези, които са гледали делото първоначално). Това е ново заседание и могат да се приведат нови доказателства и факти. Ако жалбата е само срещу размера на присъдата, Кралският съд може да я намали, да я потвърди или да я увеличи.

Ако атакувате тълкуването на закона от магистратите в Административния съд и съдът се произнесе, че магистратите са допуснали грешка, присъдата ще бъде отменена. В някои случаи делото може да бъде върнато в Магистратския съд за ново разглеждане.

Апелативно производство срещу обвинение в Кралския съд се провежда в Апелативния съд. Вашият адвокат и прокурорът ще представят доводи по съществуването на Вашата жалба. Съдът може да изиска допълнителни доказателства. По принцип не можете да представите доказателства, които са били налични по време на процеса, които сте решили да не използвате на процеса. Обжалването е публично.

Ако не сте в затвора, имате право да присъствате на обжалването. Ако сте в затвора, имате право да присъствате, освен ако обжалването не е само във връзка с въпроси по прилагане на правото. Съдът може да Ви разреши да участвате чрез видеовръзка.

Какво ще се случи, ако съм в затвора, когато обжалвам?

След като подадете жалба, Вие можете да внесете искане за освобождаване от затвора до гледането на апелативното дело, въпреки че освобождаването при такива обстоятелства е рядкост. Ако бъдете пуснати под гаранция, тя може да е предмет на условия.

След колко време ще се гледа апелативното дело?

Обикновено жалбите срещу Магистратския съд, атакуващи присъда, се гледат бързо, ако сте задържани, а в останалите случаи — в срок от 3 до 6 месеца. За да обжалвате решение на Кралския съд пред Апелативния съд, Ви е необходимо разрешение от старши съдия. Средният срок за гледане на жалби срещу обвинения е до 8 месеца, а за обжалване на присъда — до 5 месеца. Можете да прекратите обжалването по всяко време, като се обърнете писмено към [Службата за жалби по наказателни дела \(Criminal Appeal Office\)](#).

Какво ще стане, ако обжалването на присъдата е успешно/неуспешно?

Ако обжалването е успешно, съдът ще отмени Вашата присъда и тя ще бъде заличена от официалния регистър. В някои случаи съдът може да отмени присъдата, но да разреши на прокурора да започне нов процес срещу вас.

Ако обжалването е неуспешно, обикновено не се правят промени в присъдата по делото, но в някои случаи апелативният съд може да замени присъдата с такава за по-леко престъпление (обикновено това не може да се направи при обжалване на решение на Магистратския съд).

Какво ще стане, ако обжалването на размера на присъдата е успешно/неуспешно?

Ако обжалването е успешно, съдът ще постанови нова присъда. Ако обжалването е неуспешно, съдът ще потвърди първоначалната присъда, а може също да я увеличи.

Съществува ли право на ново обжалване пред по-висшестоящ/друг съд?

Ако сте подали жалба срещу Магистратския съд и жалбата Ви е била отхвърлена от Кралския съд, можете да се обърнете към [Комисията за преразглеждане на наказателни дела \(Criminal Cases Review Commission\)](#) (CCRC) с искане да върне делото Ви в Апелативния съд. Това се случва рядко.

Ако сте подали жалба пред Административния съд или пред Апелативния съд, може да имате право да обжалвате допълнително пред [Върховния съд](#) на Обединеното кралство, ако жалбата Ви повдига въпрос от обща правна значимост.

Ако жалбата ми е успешна, ще получа ли някакво обезщетение?

Можете да поискате обезщетение в срок от 2 години, като попълните [този формуляр](#). Решението се взема от държавата. Вашият адвокат ще Ви разясни как [функционира схемата](#).

Ако първата жалба бъде отхвърлена, възможно ли е допълнително обжалване?

По изключение може да предприемете ново обжалване, ако възникне ново правно основание за такова. Ако искате да представите нови доказателства, трябва да обясните защо те не са разгледани по време на процеса.

Разполагам ли с други начини да обжалвам?

Можете да се обърнете към [Комисията за преразглеждане на наказателни дела \(CCRC\)](#) с искане за разследване на съдебна грешка. Комисията може да отнесе Вашето дело пред подходящ апелативен съд. Ако го направи, Вашето дело се гледа като нормално апелативно производство.

Аз съм от друга държава-членка. Могат ли да ме върнат там след процеса?

Ако сте признат за виновен или осъден на лишаване от свобода, може да подлежите на изселване след освобождаването Ви. Ако не сте британски гражданин и присъдата е 12 месеца или повече или ако сте осъден за тежки престъпления, държавата обикновено разпорежда изселване след изтичане на срока на лишаване от свобода.

Във всички останали случаи, при които е възможна присъда за лишаване от свобода, ако сте на възраст над 17 години, съдията може да препоръча да бъдете изселен след изтърпяване на присъдата. Това е възможно независимо дали сте въдворен в затвора или не. Държавата ще реши въз основа на препоръката на съдията. Препоръката на съдията съставлява част от присъдата и може да бъде обжалвана, както е описано по-горе. Държавата може да поиска да Ви изсели дори без препоръка от съда, ако това „допринесе за общественото благо“.

Ако сте граждани на друга държава-членка, може да бъдете изселен единствено поради съображения, свързани с обществената политика, обществената сигурност и общественото здраве. Осъждането за престъпление само по себе си не е основание за изселване. Имате право да обжалвате решение за изселването Ви пред специализиран съд.

Ако съм осъден, могат ли да ме съдят отново за същото престъпление?

Ако сте осъден или оправдан за престъпление след съдебен процес в която и да било част на Обединеното кралство, не може отново да бъдете съден в Англия за същото престъпление, освен в специални случаи. Същото правило се прилага, когато присъдата е произнесена след съдебен процес, ако той се е провел в друга държава-членка.

Информация относно присъдите

Присъдите и [предупрежденията](#) се съхраняват в Националния компютър на полицията (Police National Computer – PNC), докато изтекат 100 години от датата на раждането Ви. Ако считате, че информацията относно вашето досие е неточна, можете да я [оспорите](#). Вашият адвокат ще Ви посъветва как да го направите. Можете също да поискате от началника на полицията в района, в който е извършено престъплението, да коригира или заличи информацията.

Предупреждения, порицания и окончателни предупреждения се третираат като присъди.

Дори и след като сте изтърпели присъда, трябва при поискване да предоставяте данни за присъдата или предупреждението (например при кандидатстване за работа) докато срокът на присъдата не [изтече](#). Докога ще продължи това зависи от вида на престъплението и от присъдата. Ако Ви е съставено известие за фиксирано наказание или акт за нарушаване на обществения ред, това не се вписва в съдебното Ви досие.

Връзки по темата

- [Апелативен съд](#)
- [Ръководство за образуване на производство в Апелативния съд](#)
- [Върховен съд на Обединеното кралство](#)
- [Комисия за преразглеждане на наказателни дела \(Criminal Cases Review Commission\)](#)
- [Бюро „Регистри за съдимост“ \(Criminal Records Bureau\)](#)
- [Реабилитация на закононарушители](#)
- [Закон за апелативното производство от 1968 г. \(изменен\)](#)
- [Закон за реабилитация на закононарушители от 1974 г. \(изменен\)](#)
- [Закон за освобождаване под гаранция от 1976 г. \(изменен\)](#)
- [Закон за Магистратските съдилища от 1980 г. \(изменен\)](#)
- [Закон за Висшите съдилища \(Senior Courts\) от 1981 г. \(изменен\)](#)
- [Закон за апелативното производство от 1995 г. \(изменен\)](#)
- [Закон за полицията от 1997 г. \(изменен\)](#)
- [Закон за правата на човека от 1998 г. \(изменен\)](#)
- [Закон за полицията и правораздаването от 2006 г. \(изменен\)](#)
- [Европейска конвенция за правата на човека \(ЕКПЧ\)](#)

Последна актуализация: 01/12/2016

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [en](#) е била наскоро променена. Езикова версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

5 — Дребни пътни правонарушения

Как се третираат правонарушения при паркиране и други подобни?

Ако паркирате на неразрешено място в обществената пътна мрежа, може да получите [фиш за глоба за неправилно паркиране](#). Различни образувания следят за прилагането на правилата за паркиране и издават фишове за глоби на различните места. Сред тях са общинските съвети, полицията, частни дружества или предприятието [Transport for London](#). За спазването на по-голямата част от правилата за паркиране по улиците следят разпоредители на паркинги, назначени към общинските съвети, като те издават известия за глоба (*Penalty Charge Notice — PCN*) чрез

системата на гражданското правосъдие. Назначените към полицията пазители на реда по пътищата (*traffic wardens*) обаче работят на места, където спазването на правилата за паркиране не е декриминализирано. Те издават известия за фиксирано наказание (*Fixed Penalty Notice — FPN*) чрез системата на наказателното правосъдие.

PCN обикновено се поставят на предното стъкло на автомобила или се връчват на лицето, което явно отговаря за автомобила. Те могат да се изпращат също и по пощата. Обикновено разполагате с 28 дни да платите или да оспорите PCN, а ако платите бързо, размерът на глобата може да бъде намален. Неформалните [жалби](#) могат да бъдат в писмена форма: ако искате да подадете жалба, на този етап не плащайте фиша за глоба за неправилно паркиране, тъй като след като платите глобата е почти невъзможно сумата да Ви бъде възстановена.

Поставяне на скоби

В [определени случаи](#) общинските власти в Англия и Уелс могат да вдигат принудително или да поставят скоби на превозните средства. Скоби може да бъдат поставени на автомобила Ви не по-рано от 30 минути след издаването на PCN. Ако смятате, че автомобилът Ви е блокиран неоснователно, можете да подадете жалба. За да бъде освободен автомобилът, трябва да платите и да обжалвате по-късно. Ако подадете писмена жалба и общинският съвет не Ви отговори в срок от 56 дни от получаването ѝ, той трябва да отмени фиша за PCN и да Ви възстанови таксата за освобождаване на автомобила, която сте платили.

Съвет как да постъпите, ако сте блокирани на частен терен, може да намерите [тук](#).

Мога ли да подам жалба?

Ако общинският съвет отхвърли Вашата неформална жалба срещу фиша за неправилно паркиране, можете да подадете официална жалба. Съветът ще Ви информира как да го направите. Ако той отхвърли Вашата жалба, получавате известие до собственика (*Notice to Owner — NTO*), с което Ви се разпорежда да платите първоначалната глоба. В него Ви се съобщава също как да подадете следваща жалба до независим правораздавателен орган. Съществуват различни служби за правораздаване във връзка с неправилно паркиране: [PATAS](#) обслужва Лондон, [Трибуналът за пътни правонарушения](#) обслужва останалата част от Англия и Уелс.

Разполагате с 28 дни от датата, на която Ви е връчено NTO, за да платите глобата за неправилно паркиране или да внесете официална жалба срещу фиша за глоба. Ако не направите нито едно от двете, съветът има право да увеличи глобата с 50 %. Ако отново не платите, съветът може да инициира по-официално гражданско производство, за да събере сумата на глобата.

Известията за фиксирано наказание (FPN) се издават от полицейски служители или от разпоредители на паркинги към полицията и се третират в рамките на системата за наказателно правосъдие. Единствената официална система за обжалване на фиш с FPN е да изберете делото Ви да бъде гледано в съда и да pledирате, че сте невинен. Някои полицейски органи обаче допускат неформално обжалване на фиша за глоба за неправилно паркиране, при което можете да напишете обяснение защо смятате, че не трябва да платите глобата. Ако във Вашия район това е възможно, на фиша с FPN ще бъде посочена подробна информация.

Как се третират правонарушения във връзка с превишена скорост и други подобни?

Ако превишите разрешената скорост и бъдете заловени от полицията или от охранителна камера, полицията може:

да Ви отправи устно предупреждение

да Ви предложи курс относно рисковете от превишена скорост (за който трябва да платите)

да Ви издаде [Известие за фиксирано наказание \(FPN\)](#) с глоба в размер на 60 £ и три наказателни точки. Това е най-вероятният вариант.

да възбуди наказателно преследване за превишена скорост. Това означава, че ще трябва да се изправите пред съд и може да Ви бъде наложена глоба в размер до 1 000 £ (2 500 £, ако сте превишили скоростта на автомагистрала), между три и шест наказателни точки в свидетелството Ви за правоуправление и е възможно да Ви бъде отнето правото да управлявате МПС.

Какво ще се случи, ако Ви спрат?

Полицията има [право да спира](#) всеки водач и отказът за спиране сам по себе си е нарушение. Когато Ви спре полицията, може да бъдете приканени да представите свидетелство за правоуправление, застраховка и регистрационен талон на автомобила. Ако не ги носите със себе си, имате 7 дни да ги представите в полицейския участък.

Ако Ви спрат и сте извършили пътно нарушение, полицията може да Ви издаде [Известие за фиксирано наказание \(FPN\)](#) или [предписание за отстраняване на неизправност по автомобила](#).

Ако сте извършили леко пътно нарушение, например не сте поставили предпазен колан или управлявате автомобил с неработещи фарове, полицията може да Ви издаде FPN. Полицията няма право да изисква от Вас да платите глоба на място. Разполагате с 28 дни да платите фиксираното наказание или да поискате изслушване, в противен случай размерът на глобата ще бъде увеличен с 50 %. Ако в срок от 28 дни не платите фиксирано наказание за нарушение, засечено с автоматична камера, срещу Вас ще бъде образувано наказателно производство.

[Предписание за отстраняване на неизправност по автомобила](#) може да Ви бъде издадено, ако по Вашия автомобил има повреда, например някоя от пътепоказателните светлини е счупена.

Полицията може да поиска да направите тест с дрегер (да поиска от Вас тест на издишан въздух), ако се съмнява, че сте употребили алкохол. Ако не издържите теста с дрегер, полицията ще Ви отведе в полицейския участък, където ще бъдете обвинени в нарушение и доказателствата (теста на издишан въздух) ще бъдат задържани. Трябва да оставите автомобила си, докато сте достатъчно трезвен, за да го преместите, или друг водач може да го премести с Ваше съгласие. Ако сте превишили горната граница съвсем незначително, може да дадете кръвна проба. Отказът да направите тест с дрегер е нарушение. Пътни правонарушения вследствие употреба на алкохол задължително водят до лишаване от право за управление на МПС.

Ако в срок от 3 години получите 12 точки в свидетелството за правоуправление, обикновено свидетелството за правоуправление Ви се отнема за най-малко 6 месеца.

Полицията може да иземе автомобила, ако той се използва по противообществен начин (за нарушаване на спокойствието, причиняване на тормоз или страдания).

Полицията може да иземе автомобила, ако водачът не притежава необходимото свидетелство за правоуправление или застраховка.

Тежките пътни правонарушения (например причиняване на смърт чрез опасно управление на МПС) могат да доведат до лишаване от свобода.

Ще бъдат ли вписани тези нарушения в мое съдебно досие?

Съдебните досиета се поддържат от [Бюро „Регистри за съдимост“ \(Criminal Records Bureau — CRB\)](#). Всяка осъдителна присъда се отразява в съдебното досие в този регистър. Ако съдът не Ви осъди, в съдебното досие не се отбелязва нищо — следователно фиксираните наказания се вписват в досието Ви само ако бъдете осъден в съда.

Повече по темата

[Фишове за глоба за неправилно паркиране и Вашите права](#)

[Допълнителна информация относно паркирането](#)

[Пълномощия на пътната полиция](#)

Глобите за превишена скорост и Вашите права

Последна актуализация: 01/12/2016

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.